

Postopki za izvrševanje sodnih odločb

Ko pri rešitvi spora sodeluje sodišče, je treba na koncu postopka izvesti dva ukrepa. Sodišče mora najprej izdati sodno odločbo, potem pa je treba to odločbo izvršiti v praksi.

Da bi drugo stranko (toženo stranko ali dolžnika) prisilili k izvršitvi sodne odločbe, izdane zoper njo (npr. k plačilu), se boste morali obrniti na izvršilne organe. Samo ti so pristojni, da dolžnika prisilijo k plačilu, pri čemer po potrebi pokličejo na pomoč policijo.

V skladu z [Uredbo Bruselj I \(prenovitev\)](#), ki ureja priznavanje in izvrševanje sodnih odločb v čezmejnih zadevah, se lahko, če imate izvršljivo sodno odločbo, izdano v državi članici Evropske unije, obrnete na izvršilne organe v drugi državi članici, v kateri je na primer dolžnikovo premoženje, in sicer brez kakršnega koli vmesnega postopka (Uredba odpravlja postopek „eksekvatur“). Dolžnik, proti kateremu zahtevate izvršitev, lahko pri sodišču vloži zahtevo za zavrnitev izvršitve. Imena in naslovi pristojnih sodišč ter sodišč, pristojnih za obravnavanje nadaljnjih pravnih sredstev, so na voljo tukaj.

Namen izvršbe je običajno izterjava denarnih zneskov, vendar gre lahko tudi za druge vrste obveznosti, ki jih je treba izpolniti (obveznost storiti neko dejanje ali se ga vzdržati, in sicer dobaviti blago, dokončati delo ali vzdržati se motenja posesti).

V čezmejnih civilnih zadevah se lahko uporabijo različni evropski postopki (kot so postopek z [evropskim plačilnim nalogom](#), [evropski ki postopek v sporih majhne vrednosti](#) in postopek z [evropskim nalogom za izvršbo](#)), vendar je treba v vseh teh postopkih sodno odločbo izvršiti v skladu z nacionalnimi predpisi in postopki države izvršiteljice (običajno države, v kateri je dolžnik ali njegovo premoženje).

V praksi potrebujete izvršljivo listino (sodno odločbo ali notarsko listino), če želite zahtevati izvršbo. Izvršilni postopki in organi, ki jih izvajajo (sodišča, agencije za izterjavo dolgov in sodni izvršitelji), so opredeljeni v nacionalni zakonodaji države članice, v kateri se zahteva izvršba.

Za podrobnejše informacije o posamezni državi izberite ustrezno zastavico.

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Zadnja posodobitev: 18/01/2019

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Belgija

KAZALO

- [1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?](#)
- [2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?](#)
- [3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?](#)
 - [3.1 Postopek](#)
 - [3.2 Glavni pogoji](#)

- 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
 - 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
 - 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?
-

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Če dolžnik sodne odločbe ne izpolni prostovoljno, lahko upnik njeno izpolnitev uveljavlja prek sodišč; to se imenuje izvršba. Zanj je potreben izvršilni naslov (člen 1386 sodnega zakonika), ker vključuje poseg v dolžnikovo osebno pravno sfero. Tak pravni naslov je običajno sodna odločba ali notarska listina. Zaradi spoštovanja dolžnikove zasebnosti se pravni naslov ob določenih časih ne sme izvršiti (člen 1387 sodnega zakonika). Izvrši ga sodni izvršitelj.

Izvršba se običajno uporablja za izterjavo denarja, lahko pa tudi za izvedbo ali opustitev dejanja.

Drug pomemben vidik je denarna kazen (člen 1385a sodnega zakonika). Z njo se izvaja pritisk na obsojeno osebo, da se spodbudi izpolnitev sodne odločbe. Vendar pa v nekaterih primerih denarne kazni ni mogoče izreči: kadar je bilo osebi odrejeno plačilo denarnega zneska ali izpolnitev pogodbe o zaposlitvi in kadar bi to bilo v nasprotju s človekovim dostojanstvom. Denarna kazen se izvrši na podlagi pravnega naslova, s katerim je odrejena, tako da ni potreben noben drug pravni naslov.

Če je osebi odrejeno plačilo denarnega zneska, se terjatev izvrši zoper dolžnikovo premoženje, imenuje pa se rubež. Razlikuje se med vrsto zarubljenega premoženja (premično ali nepremično) in naravo rubeža (preventivni rubež in rubež za izvršitev sodne odločbe). Preventivni rubež se uporablja v nujnih zadevah, da se premoženje izroči v varstvo sodišča: položaj se zamrzne, da se zagotovi morebitna nadaljnja izvršba. Oseba, ki ji je bilo zarubljeno premoženje, nima več nadzora nad njim in ga ne more prodati ali odsvojiti. Kadar se dolžnikovo premoženje zarubi za izvršitev sodne odločbe, se proda, izkupiček pa izroči upniku. Upnik nima pravice do samega zarubljenega premoženja, ampak le do izkupička od njegove prodaje.

Poleg tega je v skladu s členom 1445 in naslednjimi sodnega zakonika mogoč tudi rubež pri dolžnikovem dolžniku (glej v nadaljevanju).

Poleg običajnega preventivnega rubeža in rubeža za izvršitev na premičnem in nepremičnem premoženju obstajajo tudi posebna pravila za rubež ladij (členi od 1467 do 1480 in od 1545 do 1559 sodnega zakonika), zaplembo (člen 1461 sodnega zakonika), vračilo zaseženega premoženja (členi od 1462 do 1466 sodnega zakonika) ter rubež nepobranega sadja in pridelkov (členi od 1529 do 1538 sodnega zakonika). V nadaljevanju tega dokumenta bo obravnavan le običajni rubež.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Sodni izvršitelji in sodniki za rubeže. Sodniki za rubeže so pristojni za odločanje v sporih v zvezi z izvršbo.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

3.1.1 Preventivni rubež

Za preventivni rubež je načeloma potrebno dovoljenje sodnika za rubeže, poleg tega pa morajo zanj obstajati nujni razlogi (člen 1413 sodnega zakonika). Za dovoljenje je treba vložiti enostranski predlog (člen 1417 sodnega zakonika). Isti predlog se ne sme sočasno uporabiti za rubež premičnega in nepremičnega premoženja. Za rubež nepremičnega premoženja je vsekakor vedno treba vložiti ločen predlog.

Sodnik za rubeže odloči najpozneje osem dni po vložitvi predloga (člen 1418 sodnega zakonika). Dovoljenje lahko zavrne ali pa ga upniku v celoti ali delno odobri. Sklep sodnika za rubeže je treba vročiti dolžniku. Sklep se izda sodnemu izvršitelju, ta pa nato sprejme potrebne ukrepe za njegovo vročitev.

Obstaja pa pomembna izjema od tega pravila, v skladu s katero dovoljenje sodnika za rubeže ni potrebno: vsaka sodna odločba pomeni dovoljenje za preventivni rubež v zvezi z izrečenimi kaznimi (člen 1414 sodnega zakonika). Vseeno morajo tudi v takem primeru obstajati nujni razlogi. Sodno odločbo je treba le izročiti sodnemu izvršitelju, ta pa sprejme potrebne ukrepe za rubež premoženja.

Preventivni rubež se lahko spremeni v rubež za izvršitev (členi od 1489 do 1493 sodnega zakonika).

3.1.2 Rubež za izvršitev sodne odločbe

A. Splošno

Rubež za izvršitev sodne odločbe se lahko opravi le na podlagi izvršilnega naslova (člen 1494 sodnega zakonika). Sodne odločbe in listine se lahko izvršijo le ob predložitvi overjene kopije ali izvornika, ki je opremljen z izvršilno izjavo, določeno s kraljevo uredbo.

Sodna odločba se tožencu vroči vnaprej (člen 1495 sodnega zakonika). Če je izvršilni naslov sodna odločba, je predhodna vročitev za obvestitev dolžnika obvezna v vsakem primeru. To ni potrebno, če je izvršilni naslov notarska listina, ker je dolžnik s pravnim naslovom že seznanjen. Roki za revizijo ali pritožbo začnejo teči z vročitvijo sodne odločbe. Roki za pritožbo učinkujejo tako, da se v primerih, v katerih je bilo stranki odrejeno plačilo denarnega zneska, odloži rubež za izvršitev sodne odločbe (vendar ne preventivni rubež). Začasna izvršitev (začasno izvršljiva sodna odločba) pomeni izjemo od odložilnega učinka, ki ga imajo običajni postopki revizije ali pritožbeni postopki.

Druga faza upnikovih prizadevanj, s katerimi želi doseči prodajo premoženja, je plačilni nalog (člen 1499 sodnega zakonika). To je prvo izvršilno dejanje in zadnje opozorilo za dolžnika, ki se na tej stopnji lahko še vedno izogne rubežu. Po izdaji plačilnega naloga je za rubež premoženja določena enodnevna čakalna doba (člen 1499 sodnega zakonika), za nepremično premoženje pa 15-dnevna (člen 1566 sodnega zakonika). Nalog je treba vročiti dolžniku ter pomeni opomin zaradi neizpolnitve obveznosti in zahtevka za plačilo. Izvršba se lahko uporabi le za izterjavo zneskov, navedenih v plačilnem nalogu.

Po izteku čakalne dobe se lahko premoženje zarubi. To se opravi na podlagi naloga sodnega izvršitelja. Izvršba se torej opravi s posredovanjem pristojnega uradnika. Ta uradnik se šteje za upnikovega zastopnika. Njegova vloga je določena z zakonom, delo pa opravlja pod sodnim nadzorom. Uradnik je pogodbeno odgovoren v razmerju do upnika in nepogodbeno odgovoren v razmerju do tretjih oseb (v skladu z zakonom in na podlagi splošne dolžnosti skrbnega ravnanja).

Sodni izvršitelj v treh delovnih dneh pošlje obvestilo o rubežu centralnemu registru za obvestila o rubežu, pooblastilo, prenosu, kolektivni poravnavi dolga in protestu (*Centraal Bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling en van protest*) (člen 1390(1) sodnega zakonika). Obvestilo je obvezno za rubež premoženja in nepremičnega premoženja. Rubeža za izvršitev sodne odločbe ali postopka za razdelitev izkupička ni mogoče opraviti, ne da bi se najprej pregledala obvestila o rubežu v centralnem registru za obvestila (člen 1391(2) sodnega zakonika). To pravilo je bilo uvedeno za preprečitev nepotrebnih rubežev in okrepitev kolektivne razsežnosti rubeža.

B. Rubež za izvršitev sodne odločbe: premoženje

Za rubež za izvršitev sodne odločbe na premoženju je potreben plačilni nalog, zoper katerega lahko dolžnik vloži ugovor. Rubež se opravi z nalogom sodnega izvršitelja in pomeni predvsem ukrep zavarovanja: premoženje se ne preseli, ne spremenita se njegovo lastništvo in uporaba. Zarubi se lahko tudi premoženje, ki ni v dolžnikovem domu, in premoženje v prostorih tretje osebe.

V primeru premoženja rubež ni omejen le na en postopek, vendar glede na s tem povezane stroške dejansko ni smiselno odrediti drugega rubeža na istem premoženju. V sorazmerno razdelitev izkupička od prodaje dolžnikovega premoženja so poleg upnika, ki je predlagal rubež, vključeni tudi drugi upniki (člen 1627 in naslednji sodnega zakonika).

Sestavi se uradno poročilo o rubežu. Zarubljeno premoženje se ne proda prej kot en mesec po vročitvi kopije uradnega poročila o rubežu ali obvestilu o njem. Namen tega odloga je dati dolžniku zadnjo priložnost, da prepreči prodajo. Javnost mora biti obveščena o prodaji s plakati in obvestili v časopisih. Prodaja poteka v prostoru za dražbo ali na javnem trgu, razen če je predložen zahtevka za drug primernejši kraj. Vodi jo sodni izvršitelj, ki tudi sestavi uradno poročilo in zbere izkupiček od prodaje, ki ga nato v 15 dneh sorazmerno razdeli (člen 1627 in naslednji sodnega zakonika). Ta postopek se običajno izvede sporazumno, v nasprotnem primeru pa se zadeva predloži sodniku za rubeže.

C. Rubež za izvršitev sodne odločbe: nepremično premoženje (členi od 1560 do 1626 sodnega zakonika)

Izvršba se začne z vročitvijo plačilnega naloga.

Nato se opravi rubež, a ne prej kot po 15 dneh in najpozneje v šestih mesecih. V nasprotnem primeru nalog preneha veljati. Zapisnik o rubežu je treba nato v 15 dneh vpisati v evidenco registra hipotek in ga vročiti v šestih mesecih. Po vpisu zapisnika ni več mogoče razpolagati s premoženjem. Vpis velja največ šest mesecev. Če se zapisnik ne vpiše, rubež ni veljaven. V primeru nepremičnega premoženja se v nasprotju s premoženjem uporablja načelo enega samega rubeža (premoženja, ki je bilo zarubljeno, ni mogoče še enkrat zarubiti).

Zadnji korak je vložitev predloga pri sodniku za rubeže za imenovanje notarja, ki bo odgovoren za prodajo premoženja in razvrstitev upnikov. Dolžnik lahko zoper ukrepe imenovanega notarja vložijo ugovor pri sodniku za rubeže. Podrobna pravila o prodaji premoženja so jasno določena z zakonom (glej člen 1582 in naslednje sodnega zakonika). Prodaja je običajno javna, vendar se lahko na pobudo sodnika ali zahtevo upnika, ki je predlagal rubež, organizira tudi zasebna prodaja. Izkupiček od prodaje se nato razdeli med različne upnike glede na dogovorjeni prednostni vrstni red (glej člene od 1639 do 1654 sodnega zakonika). Spori glede razvrstitve upnikov se predložijo sodniku za rubeže.

3.1.3 Rubež pri dolžnikovem dolžniku

Rubež pri dolžnikovem dolžniku je rubež terjatev, ki jih ima dolžnik do tretje osebe (npr. terjatev do dohodkov pri dolžnikovem delodajalcu). Ta tretja oseba je torej sekundarni dolžnik upnika, ki je predlagal rubež. Rubež pri dolžnikovem dolžniku (*beslag onder derden*) ni enak rubežu premoženja, ki pripada dolžniku, vendar je v prostorih tretje osebe (*beslag bij derden*).

Terjatev, ki je podlaga za rubež, je terjatev upnika, ki je predlagal rubež, do dolžnika, zoper katerega se predlaga rubež. Terjatev, ki se rubi, je terjatev, ki jo ima oseba, katere premoženje se zarubi, do tretje osebe/sekundarnega dolžnika.

Podrobna pravila o rubežu pri dolžnikovem dolžniku so na voljo v členih od 1445 do 1460 sodnega zakonika (preventivni rubež) in členih od 1539 do 1544 sodnega zakonika (rubež za izvršitev sodne odločbe).

3.1.4 Stroški

Pri rubežu je treba poleg sodnih stroškov upoštevati tudi stroške sodnega izvršitelja. Nagrade za uradne storitve sodnega izvršitelja so določene v kraljevi uredbi z dne 30. novembra 1976 o določitvi tarife za dejanja, ki jih opravijo sodni izvršitelji v civilnih in gospodarskih zadevah, in tarife za nekatere dodatne stroške (*Koninklijk Besluit van 30 november 1976 tot vaststelling van het tarief voor akten van gerechtsdeurwaarders in burgerlijke en handelszaken en van het tarief van sommige toelagen*) (glej zvezno javno službo za pravosodje (*Service public fédérale Justice/Federale Overheidsdienst Justitie*)).

3.2 Glavni pogoji

A. Preventivni rubež

Vsak upnik, ki ima terjatev z določenimi značilnostmi, lahko uporabi preventivni rubež, in to ne glede na vrednost zarubljenega premoženja in znesek terjatve (glej člen 1413 sodnega zakonika).

Prvi osnovni pogoj za to vrsto rubeža je nujnost: ogrožena mora biti plačilna sposobnost dolžnika, zaradi česar je ogrožena poznejša prodaja premoženja. O tem, ali je ta pogoj izpolnjen, odloči sodišče na podlagi objektivnih meril. Nujnost je potrebna ne le ob izvedbi rubeža, ampak tudi med presojo potrebe po nadaljevanju rubeža. Obstaja nekaj izjem od tega pogoja: rubež v primeru ponarejanja, rubež zaradi dolgov, nastalih na podlagi menic, in izvršitev tuje sodne odločbe.

Drugi pogoj za preventivni rubež je obstoj terjatve upnika. Če se zahteva terjatev, mora izpolnjevati določene pogoje (člen 1415 sodnega zakonika): biti mora dokončna (ne pogojna), plačljiva (to velja tudi za jamstva za prihodnje terjatve) in fiksna (znesek je bil določen ali se lahko določi). Nasprotno pa narava in znesek terjatve nista pomembna. Sodnik za rubeže odloči, ali so ti pogoji izpolnjeni, vendar njegova odločitev ni zavezujoča za sodišče, ki bo nato obravnavalo zadevo.

Tretjič, upnik, ki predlaga preventivni rubež, mora biti usposobljen za to. To je dejanje nadzora (ne uporabe), ki ga lahko po potrebi opravi pravni zastopnik.

Potrebno je dovoljenje sodnika za rubeže, razen če je upnik že pridobil sodno odločbo (glej zgoraj). To pa ni potrebno za preventivni rubež pri dolžnikovem dolžniku ali zaplembo ali za upnike, ki so že pridobili sodno odločbo (člen 1414 sodnega zakonika: vsaka sodna odločba je izvršilni naslov). Izvršilni naslov so tudi notarske listine.

B. Rubež za izvršitev sodne odločbe

Tudi za rubež za izvršitev sodne odločbe je potreben izvršilni naslov (člen 1494 sodnega zakonika). To so lahko sodna odločba, verodostojna listina, sklep davčnih organov o izvršbi, tuja sodna odločba, razglašena za izvršljivo, itd.

Terjatev mora biti določena v listini, ki izpolnjuje določena merila. Enako kot pri preventivnem rubežu mora biti terjatev dokončna, fiksna in plačljiva. V drugem odstavku člena 1494 sodnega zakonika je navedeno, da se rubež za pridobitev plačila dohodkov, ki se plačujejo v obrokih, uporablja tudi za prihodnje obroke, ko ti zapadejo.

Izvršilni naslov mora tudi biti aktualen. Sodnik za rubeže bo menil, da pravni naslov ni aktualen, če predlagatelj rubeža ni več upnik ali če celotna terjatev ali njen del ne obstaja več (ker je zastarala, bila plačana ali kako drugače poravnana).

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

A. Splošno

Zarubi se lahko le premično in nepremično premoženje v lasti dolžnika. Premoženje, ki pripada tretji osebi, se ne sme zarubiti. Pri tem ni pomembno, kdo ima ob rubežu v posesti dolžnikovo premoženje. Zato se lahko zarubi premoženje, ki je v prostorih tretje osebe, vendar je za to potrebno dovoljenje sodišča (člen 1503 sodnega zakonika).

Upnik lahko načeloma dolg izterja le iz dolžnikovega sedanjega premoženja. Rubež nekdanjega premoženja je mogoč le, če dolžnik nepošteno razglasi svojo insolventnost. Običajno je izključen tudi rubež prihodnjega premoženja, razen prihodnjih terjatev.

Pri preventivnem rubežu ostane dohodek od zarubljenega premoženja načeloma pri osebi, ki ji je bilo premoženje zarubljeno. Pri rubežu za izvršitev sodne odločbe pa se zarubi tudi dohodek od premoženja, ki torej pripada upniku, ki je predlagal rubež.

Zarubi se lahko tudi nerazdeljeno premoženje, vendar se prisilna prodaja premoženja odloži do razdelitve premoženja (glej na primer člen 1561 sodnega zakonika). Za zakonce se uporabljajo posebna pravila.

B. Zarubljivo premoženje

Da se premoženje lahko zarubi, mora biti zarubljivo. Določenega premoženja ni mogoče zarubiti. Iz rubeža mora biti izvzeto na podlagi zakonske določbe, narave premoženja ali dejstva, da je tesno osebno povezano z dolžnikom. Iz rubeža ga na primer ni mogoče izvzeti zaradi njegovega namena. Predmet rubeža torej ne more biti naslednje premoženje:

- premoženje iz člena 1408 sodnega zakonika. Ta omejitev je bila uvedena za zagotovitev razumnih življenjskih pogojev za dolžnika in njegovo družino;
- premoženje, ki nima prodajne vrednosti in zato upniku ne koristi;
- premoženje, ki je neodtujljivo, ker je tako tesno osebno povezano z dolžnikom;
- premoženje, izključeno iz rubeža na podlagi posebne zakonodaje (npr. dohodki in plače mladoletnikov, neobjavljene knjige in glasba, dohodki, ki jih zaporniki prejemajo za delo, ki ga opravljajo v zaporu);
- plače (rubež dohodkov) in podobne terjatve se običajno lahko zarubijo le v omejenem obsegu (glej člene 1409, 1409a in 1410(1) sodnega zakonika). To na primer vključuje preživnine, ki jih je sodišče dodelilo zakoncu, ki ni kriv. Nekatera plačila, kot je minimalni dohodek, pa so iz rubeža v celoti izključena (glej člen 1410(2) sodnega zakonika). Omejitve v zvezi z zarubljivostjo pa se ne uporabljajo za upnike, ki si prizadevajo za izterjavo preživninskega dolga in katerih terjatve so prednostne (glej člen 1412 sodnega zakonika).

V preteklosti je država uživala imuniteto pred izvršilnimi ukrepi, tako da državnega premoženja ni bilo mogoče zarubiti. To je zdaj delno spremenjeno s členom 1412a sodnega zakonika.

Posebna pravila veljajo za rubež ladij in zrakoplovov (za preventivni rubež glej člene od 1467 do 1480 sodnega zakonika, za rubež za izvršitev sodne odločbe pa člene od 1545 do 1559 sodnega zakonika).

C. *Kantonnement*

Ko je predmet zarubljen, rubež običajno velja za celoten predmet, čeprav njegova vrednost presega znesek terjatve. To je za dolžnika zelo neugodno, ker mu je v celoti odvzeta pravica do razpolaganja s predmetom. Belgijski zakonodajalec je zato predvidel možnost sodnega pologa (*kantonnement*): dolžnik položi določen znesek in lahko znova uporablja svoje premoženje (glej člene od 1403 do 1407a sodnega zakonika).

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

A. Rubež

Ko je premoženje zarubljeno, dolžnik nima več pravice do razpolaganja z njim. Vendar pa z rubežem terjatev upnika, ki je predlagal rubež, ne postane prednostna. Prepoved razpolaganja pomeni, da dolžnik premoženja ne sme več odsvojiti ali ga obremeniti. Vendar pa premoženje ostane v njegovi posesti. Dejanski položaj ostane nespremenjen, pravni položaj pa se spremeni.

Kazen za kršitev te prepovedi razpolaganja je, da dejanja osebe, ki ji je bilo zarubljeno premoženje, niso zavezujoča za upnika, ki je predlagal rubež.

Vendar pa je ta prepoved razpolaganja le relativna, kar pomeni, da se uporablja le v korist upnika, ki je predlagal rubež. Drugi upniki so še naprej izpostavljeni nihanjem dolžnikovega premoženja. Se pa lahko preprosto pridružijo rubežu, ki je bil že odobren.

Prepoved razpolaganja je prva stopnja v postopku prodaje premoženja. Nadzor nad premoženjem prevzame sodišče. Tako ima tudi rubež za izvršitev sodne odločbe predvsem preventivno funkcijo.

B. Rubež pri dolžnikovem dolžniku

S to obliko rubeža se odvzame nadzor nad celotno zarubljeno terjatvijo, ne glede na vrednost terjatve, ki je bila razlog za rubež. Dolžnikov dolžnik lahko izvede delno plačilo (*kantonneren*). Dejanja, s katerimi se posega v terjatev, niso izvršljiva zoper upnika, ki je predlagal rubež. Po vročitvi sklepa o rubežu pri dolžnikovem dolžniku poravnava med osebo, ki ji je bilo zarubljeno premoženje, in dolžnikovim dolžnikom ni več mogoča.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

A. Preventivni rubež

Preventivni rubež velja največ tri leta. Pri rubežu premičnega premoženja in rubežu pri dolžnikovem dolžniku začne triletno obdobje teči od datuma sklepa ali naloga (člena 1425 in 1458 sodnega zakonika). Pri rubežu nepremičnega premoženja začne triletno obdobje teči od datuma vpisa v evidenco registra hipotek (člen 1436 sodnega zakonika).

Ta rok se lahko podaljša, če za to obstajajo utemeljeni razlogi (členi 1426, 1459 in 1437 sodnega zakonika).

B. Rubež za izvršitev sodne odločbe

V primeru rubeža za izvršitev sodne odločbe velja najdaljše obdobje veljavnosti le za sklep pred rubežem. Pri tej vrsti rubeža je rok pri premičnem premoženju deset let (običajni rok, ker se posebne določbe ne uporabljajo), pri nepremičnem premoženju pa šest mesecev (člen 1567 sodnega zakonika). Za rubež ladij je rok eno leto (člen 1549 sodnega zakonika).

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

A. Preventivni rubež

Če sodnik za rubeže ne izda dovoljenja za preventivni rubež, lahko vložnik (tj. upnik) pri pritožbenem sodišču v enem mesecu vloži pritožbo zoper ta sklep. To je enostranski postopek. Če je v pritožbenem postopku rubež odobren, ima dolžnik pravico do uvedbe postopka z ugovorom tretjega zoper sklep (glej člen 1419 sodnega zakonika).

Če sodnik za rubeže dovoli preventivni rubež, lahko dolžnik ali katera koli druga zainteresirana stranka začne postopek z ugovorom tretjega zoper sklep. Rok za to je en mesec, postopek pa se začne pri sodišču, ki je izdalo sklep. Sodišče nato odloča v kontradiktornem postopku. Postopek z ugovorom tretjega običajno nima odložilnega učinka (glej člena 1419 in 1033 sodnega zakonika).

Kadar se lahko preventivni rubež odredi brez sodnega dovoljenja, mu lahko dolžnik ugovarja, tako da pri sodniku za rubeže z vlogo zahteva odpravo rubeža (člen 1420 sodnega zakonika). To je postopek za ugovor zoper rubež, obravnava pa se kot postopek za izdajo začasne odredbe, po potrebi pa je povezan z določitvijo denarne kazni. Zahtevke se lahko vložijo z obrazložitvijo, da ne obstaja nujnost (Cass. 14. september 1984, Arr. Cass. 1984-85, 87).

Če se okoliščine spremenijo, lahko oseba, ki ji je bilo premoženje zarubljeno (s pozivom vsem strankam, naj nastopijo pred sodnikom za rubeže), upnik, ki je predlagal rubež, ali posrednik (z vlogo) pri sodniku za rubeže zahteva spremembo ali preklic rubeža.

B. Rubež za izvršitev sodne odločbe

Dolžnik lahko vloži ugovor zoper plačilni nalog in tako izpodbija njegovo pravno veljavnost. Zakonsko določenega roka za to ni, ugovor pa nima odložilnega učinka. Med razlogi za ugovor so postopkovne napake in zahteva za obdobje mirovanja (če je izvršilni naslov notarska listina).

Dolžniki lahko pri sodniku za rubeže vložijo ugovor zoper prodajo njihovega premoženja, vendar tudi takšen ugovor nima odločilnega učinka.

Upniki, ki niso predlagali rubeža, lahko nasprotujejo prodajni ceni, ne pa sami prodaji.

Ugovor lahko pri sodniku za rubeže vloži tudi tretja oseba, ki trdi, da je lastnik zarubljenega premoženja (člen 1514 sodnega zakonika). To je postopek za vračilo premoženja in ima odložilni učinek.

Stranka, ki zahteva izvršitev sodne odločbe, prejme le en overjen izvod, ki ga ob plačilu takse (taksa za izdajo) izda sodno tajništvo.

Izvršilna izjava:

„Jaz, Philippe, kralj Belgijcev,

oznanjam vsem, ki so in bodo navzoči:

- da odrejam in zapovedujem, da vsi za to pozvani sodni izvršitelji izvršijo to sodno odločbo, sodbo, sklep, odredbo ali listino;
- da jo naši generalni tožilci in državni tožilci pri sodiščih prve stopnje izvršijo ter da vsi poveljniki in uradniki državnih organov zagotovijo pomoč, če se to od njih zahteva z zakonom;
- v potrditev tega je ta sodna odločba, sodba, sklep, odredba ali listina podpisana in opremljena s pečatom sodišča ali notarja.“

Sodni izvršitelj za dejanja, povezana z izvršitvijo sodne odločbe ali listine, odgovarja sodniku za rubeže. V zvezi z moralnimi vidiki pa odgovarja državnemu tožilstvu in regionalni izpostavi zbornice sodnih izvršiteljev.

Register v kraju, kjer je premoženje (člen 1565 sodnega zakonika). Register zagotavlja informacije o nepremičnem premoženju, npr. premoženjskih pravicah in hipotekah na premoženju.

Tj. v zadevi nastopajo vse stranke.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Sodni zakonik vsebuje različna pravila v zvezi s premoženjem, ki ga ni mogoče zarubiti (členi od 1408 do 1412c sodnega zakonika).

Upniki ne morejo uveljavljati terjatev zoper nekatero fizično premoženje, ki je nujno za vsakodnevno življenje osebe, zoper katero se predlaga rubež, in njene družine, za opravljanje njihovega poklica ali nadaljnje usposabljanje ali študij osebe, zoper katero se predlaga rubež, ali njenih vzdrževanih otrok, ki živijo na istem naslovu (člen 1408 sodnega zakonika). Delno izvzetje iz rubeža in prenosa se uporablja za dohodek iz dela in drugih dejavnosti ter za dodatke, pokojnine in druge dohodke.

Pragovi, na katerih temelji popolno ali delno izvzetje iz rubeža, so določeni v členu 1409(1) sodnega zakonika in se vsako leto indeksirajo. Progresivni zneski delov zneskov, ki se lahko zarubijo ali prenesejo, se zvišajo, če ima dolžnik vzdrževane otroke.

Za pravni zahtevek za izvršitev sodne odločbe načeloma velja splošni zastaralni rok, tj. deset let.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 04/08/2017

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Bolgarija

KAZALO

- [1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?](#)
- [2 kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?](#)
- [3 kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?](#)
 - [3.1 Postopek](#)
 - [3.2 Glavni pogoji](#)

- 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
 - 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
 - 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?
-

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Izvršba je zadnja faza sodnega postopka. Vključuje možnost tožnika, v korist katerega je bila izdana sodba, da od pristojnega organa za izvršbe zahteva, naj v skladu s svojimi pristojnostmi sprejme vse zakonsko predpisane ukrepe za poplačilo dolga.

Pravica do izvršbe nastane na podlagi izvršljive terjatve, ki ni bila prostovoljno poplačana, in pravnega naslova, ki dovoljuje njeno izvršbo.

Izvršilni ukrepi vključujejo:

- rubež premičnega premoženja;
- rubež nepremičnega premoženja;
- popis in vrednotenje nepremičnine;
- prodajo nepremičnega premoženja na javni dražbi;
- rubež sredstev na dolžnikovem bančnem računu;
- rubež vozila;
- odvzem premoženja;
- zaseg premičnega premoženja;
- izvršbo v zvezi z delnicami v družbi;
- izvršitev dolžnosti predaje otroka;
- izvršbo v zvezi s skupnim premoženjem zakoncev.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

V Bolgariji obstajata dve vrsti uradnikov za izvršbe (sodnih izvršiteljev):

1. državni sodni izvršitelji;
2. zasebni sodni izvršitelji.

Status zasebnih sodnih izvršiteljev je urejen z zakonom o zasebnih sodnih izvršbah (*Zakon za chastnoto sadebno izpalnenie* (ZChSI)). V členu 2 ZChSI je zasebni sodni izvršitelj opredeljen kot uradnik, ki ga je država pooblastila za izvrševanje zasebnih terjatev.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

V skladu s členom 404 zakonika o civilnem postopku (*Grazhdanski protsesualen kodeks* (GPK)) se lahko izvršilni postopek začne na podlagi naslednjega:

1. pravnomočnih sodb in sklepov, sodb pritožbenih sodišč, sklepov o izvršbi, sodnih poravnav, izvršljivih sodb in sklepov ali sodb in sklepov, ki so bili razglašeni za predčasno ali nemudoma izvršljive, ter odločb arbitražnih sodišč in poravnav, ki so jih potrdila taka sodišča;
2. sodb, aktov in sodnih poravnav, ki so jih izdala sodišča v drugih državah, kot je Bolgarija, če so v Bolgariji izvršljivi brez nadaljnega postopka;
3. sodb, aktov in sodnih poravnav, ki so jih izdala sodišča v drugih državah, kot je Bolgarija, ter sodb in poravnav, ki so jih izdala in potrdila arbitražna sodišča v drugih državah, kot je Bolgarija, če so v Bolgariji razglašeni za izvršljive.

V skladu s členom 405 GPK se izvršilni naslovi izdajo na podlagi pisnega predloga, pri čemer dolžniku ni treba vročiti kopije.

V skladu s členom 405(2) GPK so za odločanje o vloženih predlogih pristojna naslednja sodišča:

- v primerih iz člena 404(1) GPK sodišče prve stopnje, ki je obravnavalo zadevo ali izdalo sklep o izvršbi, in kadar je akt nemudoma izvršljiv, sodišče, ki je izdalo sodbo ali sklep o izvršbi;
- v primerih iz člena 404(2) in (3) GPK sodišče, pristojno za odobritev izvršbe;
- v zvezi z odločbami, ki so jih izdala domača arbitražna sodišča, in poravnavi, ki so jih taka sodišča potrdila v arbitražnem postopku, mestno sodišče v Sofiji (*Sofijski Gradski Sad*).

Rok za pritožbo zoper sklepe, s katerimi je predlog za izvršilni naslov odobren ali zavrnjen, je dva tedna (člen 407 GPK).

V skladu z bolgarsko zakonodajo ni nujno, da predlog za izvršilni naslov vložijo odvetnik, ampak ga lahko med drugim vložijo tudi stranka, ki predlaga izvršbo, ali njen zastopnik. Posebnih zahtev v zvezi z vložitvijo predloga za izvršilni naslov ni.

Stroški izvršbe so določeni v tarifi taks in stroškov iz zakona o zasebnih izvršbah (Uradni list št. 35/2006).

3.2 Glavni pogoji

Za začetek izvršilnega postopka mora zainteresirana stran pri državnem ali zasebnem sodnem izvršitelju vložiti pisni predlog in mu priložiti izvršilni naslov ali drug izvršilni akt. V predlogu je treba navesti želeno metodo izvršbe, ki se lahko med postopkom spremeni (člen 426 GPK).

Pristojnost sodnih izvršiteljev je urejena s členom 427 GPK.

Sodni izvršitelj mora dolžnika pisno pozvati, naj v dveh tednih od prejema poziva prostovoljno poplača terjatev. V pozivu je dolžnik opozorjen, da bo sicer zoper njega izveden izvršilni ukrep. V pozivu morajo biti opredeljeni naloženi rubeži in zasegi, priložena pa mu mora biti tudi kopija izvršilnega naslova. Sodni izvršitelj mora v pozivu, v katerem dolžnika pozove k prostovoljnemu poplačilu terjatve, navesti tudi datum, ko bo opravljen popis premoženja, ter v primeru izvršbe na nepremičnine zemljiški knjigi poslati obvestilo o zasegu.

Sodni izvršitelj sestavi zapisnik o vseh ukrepih, ki jih sprejme oziroma izvede.

Kadar se prvotna metoda izvršbe spremeni, mora sodni izvršitelj v skladu s členom 428 GPK dolžnika o tem pisno obvestiti.

Če dolžnik ob začetku izvršilnega postopka nima evidentiranega stalnega ali začasnega naslova, mora okrožni sodnik na predlog upnika imenovati *ad hoc* zastopnika dolžnika (člen 430 GPK).

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Predmet izvršilnega ukrepa je lahko naslednje dolžnikovo premoženje:

- premoženje;
- plače;
- dohodek iz nepremičnega premoženja, vključno s prihodki od najemnin itd.;
- bančni računi;
- nepremično premoženje;
- delnice in obveznice, ki so jih izdale trgovske družbe;
- predmeti premoženja ali nepremičnega premoženja, vključno s skupnim premoženjem zakoncev.

V skladu s členom 442 GPK lahko upnik izvršbo predlaga na katerem koli dolžnikovem predmetu ali terjatvi.

V skladu s členom 444 GPK predmet izvršilnega ukrepa ne morejo biti:

- vsakodnevni predmeti, ki jih uporabljata dolžnik in njegova družina in so navedeni na seznamu, ki ga je sprejel svet ministrov (*Ministerski svet*);
- hrana, ki jo dolžnik in njegova družina potrebujeta za en mesec, kmetje pa do novega spravila, ali njena protivrednost v drugih kmetijskih proizvodih;
- gorivo, potrebno za trimesečno ogrevanje, kuhanje in razsvetljavo;
- stroji in oprema, ki jih dolžnik potrebuje za nadaljnje opravljanje svoje obrti ali poklica;
- del zemljišča v lasti dolžnika (do 0,5 ha za vinograde in druge njivske površine ter do 3 ha za druga polja za splošno rabo, skupaj s stroji in opremo, gnojili, fitofarmaceutskimi sredstvi in semeni za setev v enem letu);
- za živinorejce potrebno delovno govedo, tj. dve glavi vprežnega goveda, krava, pet ovac in koz, deset panjev in domača perjad, skupaj s krmo zanje do naslednjega spravila ali začetka paše;
- prebivališče v lasti dolžnika, če dolžnik in člani njegove družine nimajo drugega prebivališča, ne glede na to, ali dolžnik živi v njem. Če prebivališče presega stanovanjske potrebe dolžnika in njegove družine, kot so opredeljene v posebni uredbi sveta ministrov, se delež tega prebivališča proda, če so izpolnjeni pogoji iz člena 39(2) zakona o lastništvu (*Zakon za lastništvo*);
- drugi predmeti in terjatve, ki so z zakonom izvzeti iz izvršbe.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Ko sodni izvršitelj dolžnika pozove, naj prostovoljno poplača terjatev, mora tudi navesti datum, ko bo izdelan popis premoženja. Če se izvršba nanaša na nepremično premoženje, mora tudi poslati obvestilo o rubežu zemljiškoknjiznemu registru.

Za rubež premoženja ali terjatve je treba izdelati popis.

Učinki rubeža in zasega na dolžnika so:

od trenutka, ko sta odredjena, dolžnik ne sme razpolagati s terjatvami ali premoženjem (nepremičnim ali premočnim) niti ne sme spremeniti, poškodovati ali uničiti premoženja, sicer za to kazensko odgovarja. Ti učinki nastanejo od datuma vročitve poziva za prostovoljno poplačilo dolga.

Učinki rubeža in zasega na upnika so:

v skladu s členom 452(1) GPK je vsako razpolaganje z zarubljenim premočnim premoženjem ali terjatvami v zvezi z upnikom in vsakim pridruženim upnikom neveljavno, razen če se lahko prevzemnik sklicuje na člen 78 zakona o lastništvu. V tej določbi je navedeno, da stranka, ki zakonito kupi premočno premoženje ali prinosniške vrednostne papirje, čeprav jih nevede kupi od koga, ki ni lastnik, pridobi lastništvo, razen če je za prenos lastništva potrebna notarska listina ali notarska overitev podpisov strank v poslu. Enako pravilo se uporablja za pridobitev drugih stvarnih pravic na premočnem premoženju.

Kadar je predmet izvršilnega ukrepa nepremično premoženje, neveljavnost učinkuje samo v zvezi s posli razpolaganja, izvedenimi po datumu vpisa preventivnega rubeža (člen 452(2) GPK).

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Zakon ne določa roka veljavnosti teh ukrepov. Njihov namen je doseči poplačilo upnikove terjatve, zato veljajo do konca izvršilnega postopka.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Pravna sredstva, ki so na voljo v izvršilnem postopku, so določena v oddelkih I in II poglavja 39 GPK.

Pritožbo zoper izvršbo, vključno s posameznimi izvršilnimi ukrepi, lahko vložijo naslednje stranke:

- upnik lahko vloži pritožbo, če sodni izvršitelj zavrne izvedbo določenega izvršilnega ukrepa, in pritožbo zoper prekinitev in ustavitev izvršbe;

- dolžnik lahko vloži pritožbo zoper sklep sodnega izvršitelja, s katerim je dolžniku naložena denarna kazen in ki se poskuša izvršiti zoper premoženje, ki ga dolžnik šteje za izvzeto iz izvršbe, ter zoper rubež premoženja ali prisilno izselitev dolžnika iz nepremičnega premoženja z obrazložitvijo, da ga sodni izvršitelj ni ustrezno obvestil, in zoper sklepe o plačilu stroškov;
- tretje osebe (ki niso stranke v postopku izvršbe) lahko vložijo pritožbo zoper ukrep sodnega izvršitelja le, kadar je izvršba usmerjena zoper predmete, ki so na dan rubeža, zasega ali predaje v njihovi posesti;
- tretja oseba lahko vloži pritožbo zoper odvzem nepremičnega premoženja le, če je bilo v njeni posesti pred datumom vložitve terjatve, ki se zdaj izvršuje (člen 435 GPK);
- če je bila izvedena javna dražba, se lahko zoper sklep o dodelitvi premoženja pritoži stranka, ki je najpozneje na zadnji dan dražbe plačala polog, upnik, ki je licitiral na dražbi, ne da bi mu bilo treba plačati polog, ali dolžnik z obrazložitvijo, da dražba ni bila izvedena zakonito ali da premoženje ni bilo prodano najboljšemu ponudniku.

V skladu s členom 436 GPK je treba pritožbo vložiti v enem tednu od datuma izpodbijanega ukrepa, če je bila stranka v času ukrepa navzoča ali je bila povabljen, da se ga udeleži, v vseh drugih primerih pa v enem tednu od datuma obvestila. Pritožbe se vložijo prek sodnega izvršitelja pri okrožnem sodišču, ki je pristojno v kraju izvršbe. Kadar je vložena pritožba, mora sodni izvršitelj obrazložiti izpodbijan ukrep.

Pritožbe se obravnavajo na obravnavah, zaprtih za javnost, razen tistih, ki jih vložijo tretje osebe in ki se obravnavajo na javnih obravnavah, na katere so povabljeni vse stranke v izvršilnem postopku. O pritožbi je treba odločiti v enem mesecu.

Pritožbe ne zadržijo izvršilnega postopka, vendar pa lahko sodišče odredi prekinitev postopka do odločitve o pritožbenih razlogih, navedenih v pritožbi. Sodni izvršitelj je nemudoma obveščen o prekinitvi postopka (člen 438 GPK).

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

V členu 432 GPK so določeni različni primeri, v katerih lahko sodišče na predlog upnika zakonito prekine izvršilni postopek.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 07/08/2017

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Češka

The language version you are now viewing is currently being prepared by our translators. Please note that the following languages: **CS** have already been translated.

KAZALO

- [1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?](#)
- [2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?](#)
- [3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?](#)
 - [3.1 Postopek](#)
 - [3.2 Glavni pogoji](#)
- [4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov](#)
 - [4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?](#)
 - [4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?](#)
 - [4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?](#)
- [5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?](#)
- [6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?](#)

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

To pomeni izvršitev izpolnitve obveznosti, naložene z izvršilnim naslovom, tudi proti volji osebe, ki ji je bila obveznost naložena. Če zadevna oseba tega, kar ji je naloženo z izvršljivo sodbo, ne izpolni prostovoljno, lahko upnik pri sodišču ali sodnem izvršitelju predlaga sodno izvršbo oziroma izvršilni postopek.

Sodišče odredi in izvede izvršbo, razen v zvezi z izvršilnimi naslovi, ki se izvršujejo v upravnem ali davčnem postopku. V civilnih zadevah se torej lahko upnik vedno obrne na sodišče.

Upnik po sodbi se lahko obrne tudi na sodnega izvršitelja. Sodni izvršitelj izvrši sodbo s pooblastilom sodišča, pri čemer ne more izvršiti naslednjih sodb:

- sodb o skrbi za mladoletnega otroka;
- sodb v zadevah v zvezi z zaščito pred nasiljem v družini;
- sodb institucij Evropske unije;
- tujih sodb.

Vendar pa se predlog za izvršilni postopek lahko vloži, če bo izvršilni postopek potekal v skladu s sodbo o preživnini za mladoletnega otroka ali v skladu s tujo sodbo, kadar je bila izvršljivost razglašena v skladu z neposredno veljavno zakonodajo Evropske unije, mednarodno pogodbo ali odločbo o priznanju.

Izvršba sodbe s strani sodišča je urejena v členih od 251 do 351a zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen. Za izvršbo sodb v zadevah družinskega prava pa se uporabljajo členi od 492 do 513 zakona št. 292/2013 o posebnih sodnih postopkih, kakor je bil spremenjen.

Izvršba sodbe s strani sodnega izvršitelja je urejena predvsem v členih od 35 do 73 zakona št. 120/2001 o sodnih izvršiteljih in izvršilnih dejavnostih (zakonik o izvršbi), kakor je bil spremenjen. Sodni izvršitelj ukrepa tudi v skladu z zakonikom o civilnem postopku, zlasti kar zadeva ureditev posameznih metod izvršbe sodbe.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Na splošno je za odreditev in izvedbo **izvršbe sodbe** pristojno redno sodišče toženca (člen 252(1) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen). Izjeme od tega pravila so določene v členu 252 zakonika o civilnem postopku.

Za podrobnosti o rednem sodišču toženca glej „[Splošno pravilo krajevne pristojnosti](#)“ (del 2.2.1 informativnega lista „Pristojnost – Češka“).

Izvršilne postopke lahko izvajajo sodišča ali sodni izvršitelji, ki jih imenuje sodišče. V skladu s členom 45 zakona št. 120/2001 o sodnih izvršiteljih in izvršilnih dejavnostih (zakonik o izvršbi), kakor je bil spremenjen, je stvarno pristojno izvršilno sodišče okrajno sodišče. Krajevno pristojno izvršilno sodišče je sodišče, na območju katerega ima toženec stalno prebivališče, prebivališče v Češki republiki v skladu z vrsto bivanja za tujca, registrirani sedež itd. Vprašanje pristojnosti je podrobneje pojasnjeno v navedeni določbi zakonika o izvršbi.

Za več podrobnosti glej tudi vprašanje „Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?“.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

Izvršba sodbe

Postopek se lahko začne le na predlog upnika, če toženec prostovoljno ne izpolni tistega, kar mu je naloženo z izvršljivo sodbo. V skladu z zakonom št. 292/2013 o posebnih sodnih postopkih, kakor je bil spremenjen, sodišče tudi brez predloga odredi izvršitev nekaterih začasnih odredb, npr. v zvezi z zaščito pred nasiljem v družini.

Izvršba sodbe se lahko odredi samo, če so v sodbi opredeljeni upnik in toženec ter obseg in vsebina obveznosti, ki jo je treba izpolniti in za katero je bil vložen predlog za izvršbo, ter določen rok za izpolnitev obveznosti. Če v sodbi sodišča rok za izpolnitev obveznosti ni določen, se šteje, da je treba obveznost, naloženo s sodbo, izpolniti v treh dneh od pravnomočnosti sodbe, v primeru prisilne izselitve pa v petnajstih dneh od pravnomočnosti sodbe. Če mora v skladu s sodbo obveznost izpolniti več tožencev in je obveznost deljiva, jo morajo vsi toženci izpolniti enako, razen če je s sodbo določeno drugače.

Upnik ob vložitvi predloga za izvršbo ne potrebuje odvetnika, da bi ga zastopal.

V predlogu za izvršbo sodbe, s katero je naloženo plačilo denarnega zneska, je treba določiti konkretno metodo izvršbe in druge pogoje, določene z zakonom. Predlogu za izvršbo je treba priložiti kopijo sodbe ter potrdilo o njeni izvršljivosti. To potrdilo zagotovi sodišče, ki je o zadevi odločalo kot sodišče prve stopnje. Kopije sodbe ni treba priložiti, če je predlog za izvršbo vložen pri sodišču, ki je o zadevi odločalo kot sodišče prve stopnje.

Odločitve v izvršilnem postopku se vedno sprejmejo v obliki sklepov.

Sodišče izvršbo praviloma odredi brez zaslišanja toženca.

Za sodne postopke v Češki republiki se plača sodna taksa (glej zakon št. 549/1991 o sodnih taksah, kakor je bil spremenjen). V utemeljenih primerih zakon omogoča oprostitev plačila sodnih taks.

Izvršilni postopek

Izvršilni postopek opravi sodni izvršitelj, ki ga upnik imenuje v predlogu za izvršilni postopek. Ukrepi sodnega izvršitelja se štejejo za ukrepe izvršilnega sodišča.

Izvršilni postopek se začne na predlog upnika ali osebe, ki dokaže, da je pravica iz sodbe prešla nanjo oziroma bila nanjo prenesena. Začne se na datum, ko tak predlog prispe k sodnemu izvršitelju. Sodni izvršitelj lahko začne toženčevo premoženje opredeljevati in izvajati postopke za njegovo zavarovanje šele, ko mu sodišče izda pooblastilo in odredi izvršilni postopek.

Predlog za izvršilni postopek mora vsebovati:

- opredelitev sodnega izvršitelja, ki naj bi vodil izvršilni postopek, in navedbo njegovega registriranega sedeža (seznam sodnih izvršiteljev je na voljo na spletišču zbornice sodnih izvršiteljev Češke republike (*Exekutorská komora České republiky*) <http://www.ekcr.cz/seznam-exekutoru.php&w>; sodni izvršitelji nimajo krajevno opredeljene pristojnosti, ampak lahko vsak sodni izvršitelj deluje po celotni Češki republiki);
- opredelitev zadeve, na katero se nanaša predlog, in njenega namena;
- opredelitev strank, tj. upnika ali osebe, ki ima pravico na podlagi sodbe, in toženca; pri fizičnih osebah to pomeni ime in priimek, stalno prebivališče strank ali prebivališče v Češki republiki v skladu z vrsto bivanja za tujca in, kjer je ustrezno, matično številko ali rojstni datum strank; pri pravnih osebah pa to pomeni firmo ali ime podjetja, registrirani sedež in identifikacijsko številko;
- natančno opredelitev izvršilnega naslova;
- obveznost, ki jo je treba izvršiti z izvršilnim postopkom, in informacijo, ali je toženec izpolnil obveznost, ki jo je treba izvršiti, ter, kjer je ustrezno, v kakšnem obsegu je to storil;
- kjer je ustrezno, opredelitev dokazov, na katere je upnik oprl svojo pravico;
- podpis.

Predlogu za izvršilni postopek je treba priložiti izvornik ali overjeno kopijo izvršilnega naslova ter potrdilo o njegovi izvršljivosti ali kopijo notarskega zapisa s soglasjem za izvršljivost, razen če je izvršilni naslov izdalo izvršilno sodišče. Potrdilo o izvršljivosti zagotovi organ, ki je izdal izvršilni naslov, pri poravninah in sporazumih pa organ, ki jih je odobril.

3.2 Glavni pogoji

Izvršba sodbe (izvršilni postopek) se lahko odredi na podlagi izvršilnega naslova, če naložena obveznost ni bila izpolnjena prostovoljno.

Izvršilni naslov je:

- izvršljiva odločba sodišča ali sodnega izvršitelja, če je z njo priznana pravica, naložena obveznost ali če vpliva na premoženje;

- izvršljiva sodba sodišča ali drugega preiskovalnega organa, organa pregona in sodnega organa, če je z njo priznana pravica ali če vpliva na premoženje;
- izvršljiva arbitražna odločba;
- notarski zapis s soglasjem za izvršljivost, sestavljen v skladu s posebno zakonodajo;
- izvršljiva sodba ali drug izvršilni naslov javnega organa;
- druge izvršljive odločbe in odobrene poravnave ter listine, katerih izvršba je dovoljena z zakonom.

Če z izvršilnim naslovom rok za izpolnitev obveznosti ni določen, se šteje, da je treba obveznost, naloženo z izvršilnim naslovom, izpolniti v treh dneh od pravnomočnosti sodbe, v primeru prisilne izselitve pa v petnajstih dneh od pravnomočnosti sodbe.

Sodna izvršba

Za odreditev in izvedbo izvršbe sodbe, ukrepe sodišča pred odreditvijo izvršbe in izjave glede premoženja je pristojno redno sodišče toženca, razen če je s členom 252 zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen, določeno drugače.

Izvršba se lahko odredi samo v obsegu, ki ga je predlagal upnik in ki v skladu s sodbo zadostuje za njegovo zadoščenje (člen 263 (1) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen).

Sodišče predlog za izvršbo zavrne, če je že iz predloga razvidno, da izkupiček, ki bi bil dosežen, ne bi zadostoval niti za kritje stroškov izvršbe (člen 264(2) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen).

Izvršilni postopek

Sodni izvršitelj opravi izvršbo na podlagi pooblastila sodišča, razen v zvezi z zgoraj navedenimi sodbami (točka 1).

Sodni izvršitelj, ki prejme predlog za izvršilni postopek, najpozneje v petnajstih dneh po prejemu predloga zaprosi izvršilno sodišče za pooblastilo in odreditev izvršilnega postopka. Če so izpolnjeni vsi zakonsko določeni pogoji za izvedbo izvršilnega postopka, sodišče izda pooblastilo v petnajstih dneh. Če niso izpolnjeni, sodišče sodnemu izvršitelju odredi, naj delno ali v celoti zavrne ali zavrne predlog za izvršilni postopek ali ustavi izvršilni postopek. Tako navodilo je za sodnega izvršitelja zavezujoče.

Stvarno pristojno izvršilno sodišče je okrajno sodišče.

Krajevno pristojno izvršilno sodišče je sodišče, na območju katerega ima toženec, če je to fizična oseba, stalno prebivališče ali prebivališče v Češki republiki v skladu z vrsto bivanja za tujca. Če je toženec pravna oseba, je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega ima toženec registrirani sedež. Če toženec, ki je fizična oseba, v Češki republiki nima stalnega prebivališča ali kraja prebivanja ali če toženec, ki je pravna oseba, v Češki republiki nima registriranega sedeža, je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega ima toženec premoženje.

Nekatere izjeme glede krajevne pristojnosti so določene v zakonu št. 292/2013 o posebnih sodnih postopkih, kakor je bil spremenjen, npr. v členu 511.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Izvršba se lahko izvede na premočnem in nepremičnem premoženju, pravicah in drugih sredstvih, pri čemer veljajo nekatere izjeme.

V skladu s členoma 321 in 322 zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen, predmet izvršbe ne more biti zlasti naslednje:

- predmeti, katerih prodaja je s posebno zakonodajo prepovedana ali ki v skladu s posebno zakonodajo niso predmet izvršbe;
- predmeti, ki so v lasti toženca in jih ta potrebuje za izpolnjevanje svojih materialnih potreb in potreb svoje družine ali opravljanje svojega poklica, in drugi predmeti, katerih prodaja bi bila v nasprotju z moralnimi načeli (to pomeni predvsem običajna oblačila, običajno gospodinjsko opremo, poročne prstane in druge predmete podobne narave, medicinske pripomočke in druge predmete, ki jih toženec potrebuje zaradi svoje bolezni ali telesne okvare, gotovino v višini dvakratnega minimalnega zneska za preživljanje posameznika v skladu s posebno zakonodajo, ter živali, ki se ne redijo za gospodarske namene, ampak so človekovi spremljevalci);
- če je toženec podjetnik, predmeti, ki so v njegovi lasti in jih potrebuje za opravljanje svoje poslovne dejavnosti (to ne velja, če je na teh predmetih ustanovljena zastavna pravica za poplačilo upnikove terjatve);

- tehnična oprema, na kateri toženec v skladu s posebno zakonodajo vodi evidence o naložbenih instrumentih ali shranjuje dokumente v zvezi s podatki v teh evidencah, in tudi tehnična oprema, ki se uporablja za zagotavljanje podatkov o lastnikih naložbenih instrumentov v skladu s posebno zakonodajo;
- predmeti, ki jih je toženec pridobil kot nadomestna sredstva (to ne velja, če ima toženec pravico do prostega razpolaganja s temi predmeti ali če izvršba vključuje izterjavo dolgov pokojne osebe ali dolgov, povezanih s skrbništvom predmetov, pridobljenih kot nadomestna sredstva).

Upnik lahko poleg tega vedno zaprosi za zaseg zgoraj navedenih predmetov, če jih je pridobil toženec, ki je z namernim kaznivim dejanjem povzročil škodo na podlagi neupravičene obogatitve, pridobljene s takim kaznivim dejanjem, če je v tem kaznivem dejanju upnik oškodovana stranka.

Predmet izvršbe ne more biti niti naslednje:

- zahtevki za odškodnino, ki jo v skladu z zavarovalno polico plača zavarovalnica, če bo odškodnina uporabljena za izgradnjo nove ali popravilo obstoječe zgradbe;
- socialnovarstveni denarni prejemki, prejemki za preživljanje, državna socialna podpora, stanovanjski dodatek, enkratna državna socialna podpora in prejemki iz naslova rejništva;
- terjatve, ki jih je toženec pridobil kot nadomestna sredstva; to ne velja, če ima toženec pravico do prostega razpolaganja s terjatvijo ali če izvršba vključuje izterjavo dolgov pokojne osebe ali dolgov, povezanih s skrbništvom predmetov, pridobljenih kot nadomestna sredstva;
- terjatve fizičnih oseb, ki so podjetniki, nastale med njihovimi poslovnimi dejavnostmi, so predmet izvršbe le v višini dveh petin; če pa obstaja predlog za izvršbo kakršnih koli prednostnih terjatev, so te predmet izvršbe v višini treh petin;
- terjatve licenčnin so predmet izvršbe le v višini dveh petin, če je toženec avtor; če pa obstaja predlog za izvršbo kakršnih koli prednostnih terjatev, so te predmet izvršbe v višini treh petin (enako velja za terjatve, ki izhajajo iz pravic izvajalcev in pravic avtorjev industrijske lastnine).

Na tem seznamu so predstavljene glavne omejitve glede zasega premoženja na podlagi izvršbe ali izvršilnega postopka. Nekatere dodatne posebne omejitve vsebuje zakonik o civilnem postopku, npr. v členu 267b.

Metoda zasega skupnega premoženja zakoncev je določena v členu 262a(1) in (2) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen, in členu 42 zakona št. 120/2001, zakonik o izvršbi, kakor je bil spremenjen. Izvršba na premoženju, ki je del skupnega premoženja zakoncev, se lahko odredi tudi za izterjavo dolga, ki je nastal le enemu od zakoncev med zakonsko zvezo ali pred sklenitvijo zakonske zveze. Za namene sklepa o izvršbi se za del skupnega premoženja toženca in njegovega zakonca šteje tudi premoženje, ki ni del skupnega premoženja zakoncev samo zato, ker je bilo s sodno odločbo skupno premoženje zakoncev ukinjeno ali je bil njegov obstoječi obseg zmanjšan, ali ker je bil obseg skupnega premoženja zakoncev pogodbeno zmanjšan, ali je bil sprejet dogovor o ločenem premoženju, ali je bil z dnem prenehanja zakonske zveze pogodbeno določen izvor skupnega premoženja zakoncev.

V primeru izterjave dolga, ki je del skupnega premoženja zakoncev, se lahko odredi izvršba z odtegljaji od plače ali drugih dohodkov toženčevega zakonca, rubežem sredstev na računu toženčevega zakonca pri finančni instituciji, rubežem drugih denarnih terjatev toženčevega zakonca ali rubežem drugega premoženja toženčevega zakonca.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Sodna izvršba

Plačilo denarnega zneska se lahko izvede z odtegljaji od plače, rubežem, upravljanjem nepremičnega premoženja, prodajo premičnega in nepremičnega premoženja, zasegom proizvodnega obrata in ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnem premoženju (člen 258(1) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen).

Izvršba za izpolnitev druge obveznosti, ne plačila denarnega zneska, je odvisna od narave naložene obveznosti. Izvede se lahko s prisilno izselitvijo, odvzemom predmetov, razdelitvijo skupnih predmetov, dokončanjem dela in drugimi ukrepi (člen 258(2) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen).

Izvršba **s prodajo zastavljene stvari** se lahko za zarubljeno terjatev izvede s prodajo zastavljenega premičnega in nepremičnega premoženja, skupnih predmetov in sklopov predmetov, rubežem zastavljene finančne terjatve in rubežem drugih zastavljenih lastninskih pravic (člen 258(3) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen).

Ko je izvršilni postopek vpisan v register začelih izvršilnih postopkov, sodni izvršitelj oceni, kako bo izvršilni postopek opravljen, in izda ali prekliche sklep o izvršilnem postopku, ki se nanaša na premoženje, v zvezi s katerim mora biti opravljen izvršilni postopek.

Sklep o izvršilnem postopku pomeni sklep za izvedbo izvršilnega postopka na enega od načinov, določenih z zakonom št. 120/2001, zakonik o izvršbi, kakor je bil spremenjen. Sodni izvršitelj mora v sklepu o izvršilnem postopku izbrati metodo izvršilnega postopka, ki ni očitno neustrezna, zlasti v smislu nesorazmernosti med zneskom dolgov toženca in ceno predmeta, s katerim naj bi se doseglo poplačilo toženčevega dolga.

Izvršilni postopek za plačilo denarnega zneska se lahko opravi z odtegljaji od plače in drugih dohodkov, rubežem, prodajo premožnega in nepremičnega premoženja, zasegom proizvodnega obrata, ustanovitvijo zastavne pravice sodnega izvršitelja na nepremičnem premoženju, upravljanjem nepremičnega premoženja ali odvzemom vozniškega dovoljenja.

Metoda izvršilnega postopka za izpolnitev druge obveznosti, ne plačila denarnega zneska, je odvisna od narave naložene obveznosti. Izvede se lahko s prisilno izselitvijo, odvzemom predmetov, razdelitvijo skupnih predmetov, dokončanjem dela in drugimi ukrepi.

Izvršilni postopek s prodajo zastavljene stvari se lahko za zarubljeno terjatev izvede s prodajo zastavljenega premožnega in nepremičnega premoženja.

Prepoved razpolaganja s premoženjem je urejena v členu 44a in členu 47(5) zakona št. 120/2001, zakonik o izvršbi, kakor je bil spremenjen. Razen če sodni izvršitelj odloči drugače, toženec po vročitvi obvestila o začetku izvršilnega postopka ne sme razpolagati s svojim premoženjem, vključno z nepremičninami in premoženjem, vključenim v skupno premoženje zakoncev, razen za dejavnosti običajnega poslovanja in obratovanja, zadovoljevanje svojih osnovnih življenjskih potreb in potreb oseb, za katere ima preživninsko obveznost, ter vzdrževanje in upravljanje premoženja. Vsa pravna dejanja, s katerimi toženec krši to obveznost, so neveljavna. Vendar pa se pravno dejanje šteje za veljavno, če sodni izvršitelj, upnik ali registrirani upnik ne ugovarja njegovi veljavnosti zaradi zagotovitve poravnave terjatve, ki se izvršuje. Pravni učinki ugovora zoper veljavnost nastanejo od začetka učinkovanja pravnega dejanja, če je sklep o izvršilnem postopku ali drug izraz volje sodnega izvršitelja, upnika ali registriranega upnika vročen vsem udeležencem pravnega dejanja, zoper katero je sodni izvršitelj, upnik po sodbi ali registrirani upnik vložil ugovor neveljavnosti.

Toženec premoženja, za katero velja sklep o izvršilnem postopku, ne sme prenesti na drugo osebo, ga obremeniti ali kako drugače odsvojiti. Vsa pravna dejanja, s katerimi toženec krši to obveznost, so neveljavna.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Ti ukrepi trajajo, dokler izvršilni postopek ni ustavljen, dokler niso terjatev, z njo povezani elementi in stroški izvršilnega postopka poravnani itd. Prepoved razpolaganja s premoženjem se s sklepom odpravi, če toženec pri sodnem izvršitelju položi znesek, enak terjatvi, ki se izvršuje, stroškom izvršilnega postopka in upnikovim stroškom.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Opravné prostředky při soudním výkonu rozhodnutí

Med sodno izvršbo sodbe se lahko pritožba vložiti v skladu s splošnimi določbami o pritožbah iz zakonika o civilnem postopku. Toženec mora pritožbo vložiti v 15 dneh od prejema pisnega izvoda sodbe pri sodišču, zoper odločitev katerega je usmerjena. Če jo oseba, ki je upravičena do tega, vložiti v roku za pritožbo, sodba ne postane pravnomočna, dokler pritožbeno sodišče dokončno ne odloči o pritožbi (glej tudi člen 254 zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen).

Med izvršbo sodbe ni mogoče iz zakonskih razlogov ustaviti postopka in opustiti upoštevanja roka. Prav tako ni mogoče vložiti tožbe za ponovni začetek izvršbe. Mogoče pa je vložiti ničnostno tožbo, vendar samo, če se z njo izpodbija pravnomočni sklep pritožbenega sodišča, s katerim je bila pritožba zavrnjena ali pritožbeni postopek ustavljen, in pravnomočni sklep pritožbenega sodišča, s katerim je bil sklep sodišča prve stopnje o zavrnitvi pritožbe ali pritožbenega preizkusa potrjen ali spremenjen zaradi prepozne vložitve (glej tudi člen 229(4) in člen 254(2) zakonika o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen).

Pravica do premoženja, za katero izvršba ni dopustna, se lahko uveljavlja zoper upnika na podlagi predloga, naj se tako premoženje izključi iz izvršbe v skladu s členom 267(1) zakonika o civilnem postopku.

Pravica do premoženja, ki je del skupnega premoženja zakoncev ali se za namene sklepa o izvršbi šteje za premoženje, ki je del skupnega premoženja toženca in njegovega zakonca, se lahko smiselno uveljavlja na podlagi takega predloga, čeprav terjatve, ki se izvršuje, ni mogoče poplačati iz tega premoženja (člen 267(2) zakonika o civilnem postopku).

Zanikanje verodostojnosti, zneska, skupine ali vrstnega reda terjatev, prijavljenih za razdelitev izkupička ali drugače poplačanih med izvršbo sodbe, je treba zoper upnika prav tako uveljavljati na podlagi predloga v zvezi z zakonsko opredeljenimi metodami zasega premoženja (člen 267a zakonika o civilnem postopku).

Stranka lahko vloži ugovore zoper nekatere sodne sklepe. To so na primer ugovori toženca v zvezi s popisom premoženja, ugovori zoper poročilo o upravljanju proizvodnega obrata ali ugovori zoper domik.

Ne nazadnje lahko toženec med izvršbo in izvršilnim postopkom vloži predlog za odlog ali začasno ustavitev izvršbe sodbe (izvršilnega postopka). Odlog in začasna ustavitev izvršbe sodbe (izvršilnega postopka) sta urejena v zakoniku o civilnem postopku in zakoniku o izvršbi (zlasti v členih 266, 268 in 269 zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen, ter členih 54, 55 in 55a zakona št. 120/2001, zakonik o izvršbi, kakor je bil spremenjen).

Pritožba v izvršilnem postopku

Zoper sklep sodnega izvršitelja se je mogoče pritožiti v primerih, ki jih dopušča zakonik o izvršbi (glej člen 55c).

Zoper sklep sodnega izvršitelja o predlogu za umik predmeta s seznama se lahko v skladu s členom 267 zakonika o civilnem postopku pri izvršilnem sodišču vloži predlog za izključitev predmeta, kar je mogoče storiti v 30 dneh od vročitve sklepa sodnega izvršitelja, s katerim ni sodni izvršitelj niti delno ugodil predlogu za umik predmeta s seznama. V obdobju od vložitve predloga za umik predmeta s seznama do izteka tega roka in med postopkom odločanja o predlogu ni mogoče prodati premičnega premoženja, ki je navedeno na seznamu.

Stranka lahko vloži ugovor zoper sklep o stroških postopka v osmih dneh od vročitve sklepa.

V zvezi s predlogom za odlog ali ustavitev izvršilnega postopka glej „Opravné prostředky při soudním výkonu rozhodnutí“ (Pravna sredstva pri sodni izvršbi) zgoraj.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Po sklepu o izvršilnem postopku (člen 44 in naslednji zakonika o izvršbi) prepoved razpolaganja s premoženjem ne velja za toženčeve dejavnosti običajnega poslovanja in obratovanja, zadovoljevanje njegovih osnovnih življenjskih potreb in potreb oseb, za katere ima preživitveno obveznost, ter vzdrževanje in upravljanje premoženja. Toženec lahko pri sodnem izvršitelju tudi vloži predlog, naj se prepoved razpolaganja ne uporablja za del njegovega premoženja. V tem predlogu mora dokazati, da njegovo preostalo premoženje očitno in nedvoumno zadostuje za poplačilo terjatve, ki se izvršuje, vključno z upnikovimi stroški in stroški izvršilnega postopka.

Toženec ima tudi možnost, da po pozivu sodnega izvršitelja, ki mora vsebovati informacije o roku za plačilo in morebitnih posledicah neplačila, plača terjatev, ki se izvršuje, in polog po znižanih stroških. Prepoved razpolaganja s premoženjem (člen 44a (1) in člen 46(6) zakonika o izvršbi) preneha veljati, ko je terjatev poplačana in polog plačan. V nasprotnem primeru sodni izvršitelj izvede izvršilni postopek.

Toženec je v skladu s členom 65 odloka ministrstva za pravosodje Češke republike št. 37/1992 o poslovniku za okrajna in okrožna sodišča, kakor je bil spremenjen, z dne 23. decembra 1991 zaščiten zlasti v primeru prisilne izselitve iz stanovanja ali druge nepremičnine, v kateri živi. Če sodni izvršitelj pri izvajanju prisilne izselitve iz nepremičnine, zgradbe, stanovanja ali sobe ugotovi, da je oseba, ki jo je treba prisilno izseliti, zaradi bolezni prikovana na posteljo ali da je to ženska v poporodnem obdobju ali visoko noseča ženska in da bi prisilna izselitev lahko resno ogrozila zdravje take osebe, taka izvršba ni dovoljena; če zdravniško potrdilo ni predloženo ali če izvršitelj dvomi o njegovi pravilnosti, zaprosi za mnenje zdravnika specialista.

Nekateri predmeti, ki pripadajo dolžniku, so v skladu z zakonikom o civilnem postopku izvzeti. Glej tudi vprašanje „Jaký druh majetku může být předmětem výkonu soudních rozhodnutí?“ (Katere vrste premoženja so lahko predmet sodne izvršbe?).

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 20/08/2018

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Nemčija

KAZALO

- [1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?](#)
- [2 Kateri organi ali organi so pristojni za izvršbo?](#)

- 3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?
 - 3.1 Postopek
 - 3.2 Glavni pogoji
 - 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
 - 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
 - 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?
-

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Izvršba (*Zwangsvollstreckung*) je postopek, ki se uporablja za izvršitev zasebnopravne terjatve z državno prisilo. Za izvršbo je pooblaščen država, ki na podlagi svoje suverene oblasti deluje prek svojih predstavnikov.

Na voljo so naslednji izvršilni ukrepi, s katerimi je dolžnik prisiljen k izpolnitvi obveznosti plačila, izvedbe dejanja itd.:

- rubež (*Pfändung*) premoženja;
- rubež terjatev in drugega dolžnikovega premoženja (zlasti rubež osebnih dohodkov);
- dolžnikova izjava o premoženju (*Vermögensauskunft*);
- prisilni ukrepi (*Zwangmaßnahmen*) za zagotovitev izvedbe ali opustitve dejanja;
- prisilna dražba (*Zwangsversteigerung*);
- prisilna uprava (*Zwangsverwaltung*).

V Nemčiji je izvršba urejena predvsem s členom 704 in naslednjimi zakonika o civilnem postopku (*Zivilprozessordnung – ZPO*) ter zakonom o prisilni dražbi in prisilni upravi (*Gesetz über die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung – ZVG*).

Uredba (EU) št. 655/2014, s katero je urejeno čezmejno izvrševanje zahtevkov med državami članicami EU, se v Nemčiji izvaja s členom 946 in naslednjimi ZPO.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Glej spodaj pri vprašanju 3.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

- Ali so izvršljive sodne in izvensodne odločbe?

Da. Zadevne odločbe vključujejo pravnomočne sodbe, zoper katere pritožba ni več mogoča, ali sodbe, ki so razglašene za začasno izvršljive (člen 704 ZPO), odredbe o začasnem zasegu (*Arrest*) inčasne odredbe (*einstweilige Verfügungen*, člena 929 in 936 ZPO) ter druge izvršilne naslove, navedene v členu 794 ZPO, ki vključujejo ne le sodne odredbe, ampak tudi poravnave, dosežene pred arbitražnim odborom (*Vergleiche vor Gütestellen*), poravnave, ki jih sklenejo odvetniki (*Anwaltsvergleiche*), in notarske listine (*notarielle Urkunden*).

- Ali je treba zaprositi za sklep sodišča, s katerim se odobri izvršba?

Sklep sodišča je potreben za rubež terjatev in drugega dolžnikovega premoženja, prisilne ukrepe za zagotovitev izvedbe ali opustitve dejanja in izvršbo na nepremičnem premoženju na podlagi zakona o prisilni dražbi in prisilni upravi.

- **Katero sodišče je pristojno za odreditev izvršbe?**

Za rubež terjatev dolžnika: okrajno sodišče (*Amtsgericht*) v kraju, v katerem živi dolžnik.

Za prisilne ukrepe za zagotovitev izvedbe ali opustitve dejanja: ustrezno prvostopenjsko sodišče.

Za prisilno dražbo in prisilno upravo: okrajno sodišče v kraju, v katerem je premoženje.

- **Status in pooblastila sodnega izvršitelja**

Sodni izvršitelj (*Gerichtsvollzieher*) je deželni sodni uradnik, ki je pod upravnim nadzorom predsedujočega sodnika okrajnega sodišča. Vendar je pri opravljanju svojih izvršilnih dolžnosti funkcijsko neodvisen: navedeni upravni nadzor se ne sme uporabiti za vplivanje nanj. Ukrepi, ki jih sprejme sodni izvršitelj, in obračuni stroškov, ki jih pripravi, se lahko izpodbijajo z vložitvijo ugovora (*Eri nnerung*). Enako velja, če sodni izvršitelj zavrne izvršitev naloga. Ugovor obravnava sodišče, ki je pristojno za izvršbo.

Sodni izvršitelj je pristojen za izvršbo civilnopравnih sodb v skladu s knjigo 8 ZPO. Poudarek je na izvršbah na premoženju. Pri tem je sodni izvršitelj načeloma pooblaščen, da dolžniku dovoli plačilo v obrokih, ter odgovoren za zagotovitev pravočasnega in učinkovitega zaključka izvršilnega postopka. Ena od njegovih glavnih dolžnosti je od dolžnika pridobiti zapriseženo izjavo o premoženju. Druga področja pristojnosti vključujejo:

- izročitev premoženja in nepremičnega premoženja (prisilna izselitev);
 - odpravo dolžnikovega upiranja dejanjem, ki jih mora dovoliti;
 - na zahtevo stranke vročitev dokumentov, potrebnih za izvršbo;
 - izvršitev odredb o začasnem zasegu in začasnih odredb (kadar za to ni pristojno sodišče);
 - izvršitev naloga za prijetje po zavrnitvi predložitve izjave o premoženju.
- **Ali mora predlog za izvršbo vložiti pravni strokovnjak?**

Za predloge za izvršbo je običajno pristojno okrajno sodišče, na katerem pravno zastopanje ni obvezno.

Predlog za prisilne ukrepe za zagotovitev izvedbe ali opustitve dejanja je treba vložiti pri ustreznem prvostopenjskem sodišču, ki je lahko v nekaterih okoliščinah višje sodišče (deželno sodišče, *Landgericht*), na katerem se pravno zastopanje načeloma zahteva.

Stroški izvršilnih ukrepov

Zakon določa različne metode izvršbe, odvisno od terjatve, ki jo je treba izpolniti. Različni izvršilni ukrepi povzročijo različne stroške.

- **(a) Rubež premoženja**

Kadar je priznana pravica do plačila določenega denarnega zneska, lahko upnik od sodnega izvršitelja zahteva izvršitev plačila. Za rubež dolžnikovega premoženja, ki ga opravi sodni izvršitelj, se v skladu s točko 205 taksne tarife (*Kostenverzeichnis* – KV), priložene zakonu o stroških sodnih izvršiteljev (*Gerichtsvollzieherkostengesetz* – GvKostG), plača taksa v višini 26 EUR. Za prodajo zarubljenega premoženja, javno dražbo (ki je lahko lokalna dražba ali internetna dražba, do katere javnost dostopa prek dražbene platforme) ali drugačno unovčenje se v skladu s točko 300 taksne tarife plača dodatna taksa v višini 52 EUR. V skladu s točko 500 taksne tarife se zaračunava tudi dodatek za čas, če je v poročilu sodnega izvršitelja navedeno, da je za izvršitev uradnega dejanja potreboval več kot tri ure. Dodatek znaša 20 EUR za vsako dodatno začeto uro. Poleg tega obstajajo izdatki sodnega izvršitelja, zlasti v obliki potnih stroškov (točka 711 taksne tarife).

- **(b) Rubež terjatev, ki jih ima dolžnik**

Sklep o plačilu denarnega zneska se lahko zavaruje tudi tako, da se pri sodišču vloži predlog za rubež terjatve, ki jo ima dolžnik (npr. izplačila osebnih dohodkov), in njen prenos na upnika, pri čemer se plačila odštejejo od dolga (*zur Einziehung*, „za izterjavo“) oziroma se s prenosom poravnava upnikova terjatev do dolžnika (*an Zahlungs statt*, „namesto plačila“) (člena 829 in 835 ZPO). Praviloma se rubež terjatve in prenos predlagata skupaj ter sta povezana v sklepu o rubežu in prenosu. Za postopek v zvezi s predlogom se v skladu s točko 2111 taksne tarife, priložene zakonu o sodnih stroških (*Gerichtskostengesetz* – GKG), plača zgolj taksa v višini 20 EUR. Izdatki, vključno s stroški vročitve sklepa sodišča, se na podlagi dela 9 navedene taksne tarife zaračunajo posebej.

- **(c) Pridobitev izjave o premoženju**

Sodni izvršitelj za pridobitev izjave o premoženju v skladu s točko 260 taksne tarife, priložene zakonu o stroških sodnih izvršiteljev, zaračuna takso v višini 33 EUR.

- **(d) Izvršba na nepremičnem premoženju**

Izvršba na dolžnikovem nepremičnem premoženju se opravi z vpisom hipoteke v zemljiško knjigo ali s prisilno dražbo ali prisilno upravo nepremičnine.

Za vpis hipoteke v zemljiško knjigo za zavarovanje terjatve se v skladu s točko 14121 taksne tarife, priložene zakonu o sodnih in notarskih stroških (*Gerichts- und Notarkostengesetz* – GNotKG), plača taksa v višini 1 % vrednosti terjatve, ki se zavaruje (člen 53 (1) zakona). Priloga 1 vsebuje preglednico taks za vrednosti do 3 milijonov EUR.

Sodne takse za postopke v skladu z zakonom o prisilni dražbi in prisilni upravi so določene v delu 2, oddelek 2, poddela 1 in 2, taksne tarife, priložene zakonu o sodnih stroških. Za sklep o predlogu za odreditev prisilne dražbe zemljišča ali o zahtevi za vključitev v postopek se plača taksa v višini 100 EUR. Takse se plačajo tudi za postopek kot tak, izvedbo najmanj ene dražbe s povabilom k oddaji ponudb, sklenitev prodaje in razdelitev izkupička, pri čemer vsaka od teh taks znaša 0,5 %. Taksi za postopek in izvedbo dražbe se določita glede na vrednost nepremičnine, ki jo določi izvršilno sodišče (tržna vrednost, člen 54(1) zakona o sodnih stroških). Taksi za sklenitev prodaje in razdelitev izkupička se določita na podlagi uspešne ponudbe brez obresti, vključno z vrednostjo morebitnih preostalih pravic v skladu s pogoji dražbe (člen 54(2) in (3) zakona o sodnih stroških). Priloga 2 vsebuje preglednico taks za vrednosti do 500 000 EUR. Poleg taks se v skladu z delom 9 taksne tarife, priložene zakonu o sodnih stroških, posebej zaračunajo izdatki, nastali v postopku. Ti vključujejo stroške cenilca za oceno tržne vrednosti nepremičnine v skladu z zakonom o nagradah in nadomestilih v sodstvu (*Justizvergütungs und entschädigungsgesetz* – JVEG) (točka 9005 taksne tarife, priložene zakonu o sodnih stroških).

Za sklep o predlogu za odreditev prisilne uprave ali o zahtevi za vključitev v postopek se plača taksa v višini 100 EUR. Za samo prisilno upravo se plača letna taksa v višini 0,5 %, vendar najmanj 120 EUR skupaj in po najmanj 60 EUR v prvem in zadnjem koledarskem letu. Višina takse se določi glede na skupne prihodke iz prisilne uprave (člen 55 zakona o sodnih stroških).

- **(e) Izročitev in prisilni ukrepi za zagotovitev izvedbe, dopustitve ali opustitve dejanja**

Če mora dolžnik izročiti premično premoženje, mora sodni izvršitelj premičnino odvzeti dolžniku in jo predati upniku. Sodni izvršitelj za to uradno dejanje v skladu s točko 221 taksne tarife, priložene zakonu o stroških sodnih izvršiteljev, zaračuna takso v višini 26 EUR. Poleg navedene takse se v skladu s točko 500 taksne tarife zaračuna dodatek za čas, če je v poročilu sodnega izvršitelja navedeno, da je za izvršitev uradnega dejanja potreboval več kot tri ure. Dodatek znaša 20 EUR za vsako dodatno začeto uro.

Če mora dolžnik izročiti nepremično premoženje, mora sodni izvršitelj dolžniku odvzeti posest in jo dati upniku (prisilna izselitev). V skladu s točko 240 taksne tarife, priložene zakonu o stroških sodnih izvršiteljev, se za to zaračuna taksa v višini 98 EUR. Tudi tu se v skladu s točko 500 taksne tarife zaračuna dodatek za čas v višini 20 EUR za vsako dodatno začeto uro, če izvršitev uradnega dejanja traja več kot tri ure. Poleg tega se zaračunajo tudi izdatki sodnega izvršitelja, vključno s stroški nujnih storitev tretjih oseb, kot so odstranitve ali ključavničarske storitve.

V postopku pred sodiščem za odreditev izvedbe dejanja (ne glede na to, ali ga lahko izvede samo dolžnik ali pa ga lahko namesto njega izvede druga oseba), dopustitve dejanja ali opustitve dejanja se v skladu s točko 2111 taksne tarife, priložene zakonu o sodnih stroških, v vsakem primeru plača sodna taksa v višini 20 EUR.

3.2 Glavni pogoji

Upnik mora imeti izvršilni naslov, ki dokazuje njegovo terjatev. To je lahko pravnomočna sodba, zoper katero pritožba ni več mogoča, ali sodba, ki je razglašena za začasno izvršljivo (člen 704 ZPO), ali ena od listin iz člena 794 ZPO (npr. sodna poravnava (*gerichtlicher Vergleich*), sklep o izvršbi (*Vollstreckungsbescheid*) ali notarska listina). Izvršilni naslov mora na splošno vsebovati klavzulo o izvršljivosti (*Vollstreckungsklausel*) in mora biti vročen dolžniku. Za sklepe o izvršbi, odredbe o začasnem zasegu in začasne odredbe je klavzula o izvršljivosti potrebna le izjemoma (členi 796, 929(1) in 936 ZPO).

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Predmet izvršbe so lahko dolžnikovo premično premoženje, terjatve in druge premoženjske pravice ter nepremičnine.

V členu 811 ZPO je opredeljeno premično premoženje, ki ga ni mogoče zarubiti. Namen tega je dolžniku in članom njegovega gospodinjstva omogočiti, da ohranijo predmete, ki jih nujno potrebujejo za osebno rabo ali opravljanje poklica.

Omejitve rubeža veljajo tudi za dolžnikov osebni dohodek. V členu 850 in naslednjih ZPO so določeni nekateri zneski, ki jih ni mogoče zarubiti, ker jih dolžnik potrebuje za svoje preživljanje. Dobroimetje na računu je lahko pred rubežem zaščiteno na podlagi „računa, izvzetega iz rubeža“ (*Pfändungsschutzkonto*, člen 850k ZPO). Na teh računih so določeni zneski izvzeti iz rubeža ne glede na izvor dobroimetja.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

- **V zvezi z dolžnikom**

Izvršba na dolžnikovem premoženju se opravi z rubežem in unovčenjem zarubljenega premoženja. Terjatve in pravice, ki jih ima dolžnik do tretjih oseb, se zarubijo na podlagi sklepa izvršilnega sodišča. V obeh primerih je rubež uradno dejanje, ki vodi do zaplembe zarubljenega predmeta. Z zaplembo je dolžniku med drugim odvzet nadzor nad predmetom.

- **V zvezi s tretjimi osebami**

Če je sodni izvršitelj zarubil premoženje, ki ne pripada dolžniku, ampak tretji osebi, lahko tretja oseba nasprotuje rubežu svojega premoženja z ugovorom tretjega (*Drittwiderspruchsklage*).

Kadar se zarubijo in prenesejo terjatve dolžnika do tretje osebe, tretja oseba ne sme več plačevati dolžniku, ampak lahko terjatev, ki je bila prenesena na upnika, da bi se odštela od dolžnikove terjatve, plača samo upniku, s čimer tretja oseba poravnava svoj dolg. Zoper tretjo osebo, ki krši to obveznost, se lahko vloži odškodninska tožba.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Za terjatve, zoper katere pritožba ni več mogoča, in terjatve na podlagi izvršljivih poravnav ali listin na podlagi člena 197 civilnega zakonika (BGB) velja 30-letni zastaralni rok. Upnik lahko kadar koli v zadevnem obdobju začne izvršilni postopek.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

V nemškem pravu ni posebnega postopka za odobritev izvršbe.

Dolžnik lahko ukrepom, ki se predlagajo zoper njega, nasprotuje v izvršilnem postopku. Vloži lahko ugovor (*Erinnerung*) zoper način izvršbe. Zoper sklep, izdan v postopku brez ustne obravnave, lahko vloži takojšnjo pritožbo (*Beschwerde*). Vložiti jo mora v dveh tednih, in sicer pri sodišču, katerega sklep se izpodbija in ki lahko razveljavi svoj sklep, ali deželnem sodišču, ki odloča kot pritožbeno sodišče.

Vložitev takega pravnega sredstva nima neposrednega učinka na nadaljevanje začetega izvršilnega postopka. Odložilni učinek ne nastopi.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Glej zgoraj pri vprašanju 4.

Priloga 1

Tržna vrednost do ... EUR	Taksa Preglednica B ... EUR	Tržna vrednost do ... EUR	Taksa Preglednica B ... EUR	Tržna vrednost do ... EUR	Taksa Preglednica B ... EUR
500	15,00	200 000	435,00	1 550 000	2 615,00
1 000	19,00	230 000	485,00	1 600 000	2 695,00
1 500	23,00	260 000	535,00	1 650 000	2 775,00
2 000	27,00	290 000	585,00	1 700 000	2 855,00
3 000	33,00	320 000	635,00	1 750 000	2 935,00
4 000	39,00	350 000	685,00	1 800 000	3 015,00
5 000	45,00	380 000	735,00	1 850 000	3 095,00
6 000	51,00	410 000	785,00	1 900 000	3 175,00

7 000	57,00	440 000	835,00	1 950 000	3 255,00
8 000	63,00	470 000	885,00	2 000 000	3 335,00
9 000	69,00	500 000	935,00	2 050 000	3 415,00
10 000	75,00	550 000	1 015,00	2 100 000	3 495,00
13 000	83,00	600 000	1 095,00	2 150 000	3 575,00
16 000	91,00	650 000	1 175,00	2 200 000	3 655,00
19 000	99,00	700 000	1 255,00	2 250 000	3 735,00
22 000	107,00	750 000	1 335,00	2 300 000	3 815,00
25 000	115,00	800 000	1 415,00	2 350 000	3 895,00
30 000	125,00	850 000	1 495,00	2 400 000	3 975,00
35 000	135,00	900 000	1 575,00	2 450 000	4 055,00
40 000	145,00	950 000	1 655,00	2 500 000	4 135,00
45 000	155,00	1 000 000	1 735,00	2 550 000	4 215,00
50 000	165,00	1 050 000	1 815,00	2 600 000	4 295,00
65 000	192,00	1 100 000	1 895,00	2 650 000	4 375,00
80 000	219,00	1 150 000	1 975,00	2 700 000	4 455,00
95 000	246,00	1 200 000	2 055,00	2 750 000	4 535,00
110 000	273,00	1 250 000	2 135,00	2 800 000	4 615,00
125 000	300,00	1 300 000	2 215,00	2 850 000	4 695,00
140 000	327,00	1 350 000	2 295,00	2 900 000	4 775,00
155 000	354,00	1 400 000	2 375,00	2 950 000	4 855,00
170 000	381,00	1 450 000	2 455,00	3 000 000	4 935,00
185 000	408,00	1 500 000	2 535,00		

Priloga 2

Zahtevani znesek do ... EUR	Taksa ... EUR	Zahtevani znesek do ... EUR	Taksa ... EUR
500	35,00	50 000	546,00
1 000	53,00	65 000	666,00
1 500	71,00	80 000	786,00
2 000	89,00	95 000	906,00
3 000	108,00	110 000	1 026,00
4 000	127,00	125 000	1 146,00
5 000	146,00	140 000	1 266,00
6 000	165,00	155 000	1 386,00
7 000	184,00	170 000	1 506,00

8 000	203,00	185 000	1 626,00
9 000	222,00	200 000	1 746,00
10 000	241,00	230 000	1 925,00
13 000	267,00	260 000	2 104,00
16 000	293,00	290 000	2 283,00
19 000	319,00	320 000	2 462,00
22 000	345,00	350 000	2 641,00
25 000	371,00	380 000	2 820,00
30 000	406,00	410 000	2 999,00
35 000	441,00	440 000	3 178,00
40 000	476,00	470 000	3 357,00
45 000	511,00	500 000	3 536,00

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 25/01/2018

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Irska

KAZALO

- 1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?
- 2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?
- 3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?
 - 3.1 Postopek
 - 3.2 Glavni pogoji
- 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
- 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
- 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Na Irskem izvršba ni natančno opredeljena. V praksi pomeni dejanje, s katerim se uveljavi sodba ali sklep sodišča. Ta izvršilni ukrep običajno odobri sodišče, preden se izvede.

V nadaljevanju so navedena običajna sredstva za izvršitev sodb v civilnih in gospodarskih zadevah na Irskem.

Rubež

Ta ukrep vključuje rubež premoženja dolžnika po sodbi. Sodišče izda sklep na zahtevo upnika po sodbi, s katerim grofijskemu sodnemu tajniku (*County Registrar*) (v primeru Dublina ali Corca pa šerifu) odredi, naj zarubi premoženje do vrednosti sodno ugotovljenega dolga (vključno z vsemi nastalimi pravnimi stroški). To premoženje se lahko nato proda za poplačilo dolga.

Vpis v register

Obstoj sodbe lahko postane javen z njenim vpisom v register sodb pri višjem sodišču. Register vsebuje vse sodbe, katerih vpis so zahtevali upniki, in sicer ne glede na to, ali so bile izdane na okrajnem, okrožnem ali višjem sodišču. Ime in naslov dolžnika ter podrobnosti o sodbi se objavijo v nekaterih časopisih in gospodarskih publikacijah, kot je *Stubbs Gazette*. Poleg tega ta podatek evidentirajo kreditne institucije, tako da lahko neizpolnjena sodba vpliva na dolžnikov dostop do finančnih sredstev.

Pisna izjava pod prisego o hipoteki na podlagi sodbe

Upnik po sodbi lahko poda pisno izjavo pod prisego. Ko zadevno sodišče potrdi sodbo, se lahko ta izjava vpiše v breme dolžnikovega premoženja. Preden se izkupiček od prodaje premoženja izroči dolžniku, je treba z njim poravnati dolg, pri tem pa upoštevati prednosti drugih hipotek. Nadaljnja možnost je, da se pri sodišču zaprosi za izdajo sklepa o obremenitvi določenega premoženja in sklepa o prodaji premoženja.

Sklepi o obročnem odplačevanju/sklepi o odvzemu prostosti

V skladu z [zakoni o izvršitvi sodnih odločb iz let od 1926 do 2009](#) se lahko pri okrajnem sodišču vloži predlog za izdajo sklepa o izpolnitvi sodbe z obročnim odplačevanjem. Sodnik ob upoštevanju dolžnikovih sredstev določi znesek obroka, ki ga je treba plačati. Sklep o odvzemu prostosti se lahko izda samo zoper fizične osebe, ne pa zoper pravne osebe, tj. družbe. Če se sklep o obročnem odplačevanju ne upošteva, se lahko vloži predlog za izdajo sklepa o odvzemu prostosti. To dejansko pomeni, da vas lahko zaprejo, če ste sposobni plačevati, vendar plačevanje zavrnete.

Rubež dohodkov

Upnik po sodbi lahko pridobi sklep, s katerim je odrejeno, naj se zneski odtegnejo neposredno od dolžnikove plače. Učinek tega je, da dolžnikov delodajalec nakazuje plačilo neposredno upniku.

Sklep o izvršbi na denarno terjatev dolžnika do tretje osebe

Če je upnik po sodbi seznanjen z dolgom tretje osebe do dolžnika po sodbi, se lahko pri sodišču vloži predlog za izdajo sklepa, s katerim se tretji osebi odredi plačilo določenega zneska neposredno upniku. Sodišče po lastni presoji odloči, ali bo tak sklep izdalo ali ne.

Izvršba z imenovanjem upravitelja

Pri tem ukrepu sodišče imenuje upravitelja za, na primer, izkupiček od dolžnikove prodaje premoženja zaradi poplačila dolga. O imenovanju upravitelja po lastni presoji odloči sodišče.

Pomembno je opozoriti, da se za način izvršitve sodbe odločijo upnik po sodbi in pravni svetovalci. [Sodna služba \(Courts Service\)](#) ne predlaga nobenega določenega postopka. Ta seznam ni izčrpen, ampak je namenjen zgolj kratki predstavitvi postopkov, ki se običajno uporabljajo.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Za izvršitev sodbe irskega sodišča bo morda treba pridobiti dovoljenje sodišča, ki jo je izdalo (glej zgoraj). V nekaterih primerih, kot sta rubež in vpis sodbe v register, predloga za izvršbo ni treba vložiti pri sodišču, ampak se lahko vloži pri zadevnem sodnem uradu.

Za sodbe iz drugih jurisdikcij EU je pristojno višje sodišče. Vendar pa je za redna plačila preživnine, potrjena kot evropski nalog za izvršbo v drugih jurisdikcijah EU, pristojno okrajno sodišče.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

Izvršljive so sodne in nekatere izvensodne odločbe. To vključuje sklepe sodišča in tudi sodbe, izdane po skrajšanem postopku, ki jih vpiše sodni tajnik pri višjem sodišču ali grofijski sodni tajnik pri okrožnem sodišču.

Pogosto je treba za izvršitev sodbe pridobiti dovoljenje sodišča, ki je sodbo izdalo. V nekaterih primerih, kot sta rubež in vpis sodbe v register, predloga za izvršbo ni treba vložiti pri sodišču. Dovoljenje lahko izda zadevni sodni urad.

Za sodbe iz drugih jurisdikcij, ki jih je treba izvršiti v skladu z uredbami EU, je pristojno višje sodišče (za redna plačila preživitine, potrjena kot evropski nalog za izvršbo, pa okrajno sodišče). Pristojnosti v zvezi z Uredbo (ES) št. 44/2001 (nadomeščeno z Uredbo (EU) št. 1215/2012, ki se uporablja za sodne poravnave, potrjene ali sklenjene 10. januarja 2015 ali po tem datumu) so bile dodeljene višjemu sodnemu uradniku višjega sodišča (*Master of the High Court*), na javni obravnavi pa se lahko vloži predlog za razglasitev, da je sodba izvršljiva na Irskem, in poznejšo izdajo sklepa za njeno izvršitev.

Sodba, potrjena kot evropski nalog za izvršbo, izdan v skladu z Uredbo (ES) št. 805/2004, se prizna in ima enak učinek kot sodba višjega sodišča ter se ustrezno izvrši. Za izvršbo rednih plačil preživitine, potrjenih kot evropski nalog za izvršbo, je pristojno okrajno sodišče. Nacionalni predpisi, s katerimi se ureja ta postopek, so navedeni v S.I. 274 iz leta 2011.

V primeru sodbe, izdane v zvezi z nespornim zahtevkom, ki jo je treba izvršiti v drugi jurisdikciji EU, je sodišče, ki je izdalo sodbo, pristojno za predloge v zvezi z njeno izvršitvijo na podlagi Uredbe (ES) št. 805/2004 o evropskih nalogih za izvršbo.

Predlog za izvršitev sodbe običajno pri sodišču (ali sodnem uradu) vloži delavec v pravni stroki, čeprav ni nujno, da ima upnik pravnega zastopnika. Vse predloge, ki se vložijo pri sodišču, mora vložiti lokalni delavec v pravni stroki, pri čemer predlogov ni mogoče poslati po pošti. Po pošti pa se lahko pošljejo nekateri predlogi, ki se vložijo pri sodnih uradih, na primer predlogi za rubež, vpis v register in potrditev sodbe za namene pisne izjave pod prisego o hipoteki na podlagi sodbe. O zadevni praksi in postopku lahko svetuje oddelek za sodbe pri višjem sodišču (e-naslov: HighCourtCentralOffice@Courts.ie).

Stroški (takse), ki jih naloži sodna služba, so minimalni, veljavne takse pa je mogoče poiskati v [odredbah o taksah](#) na spletišču [sodne službe](#). O stroških, ki lahko nastanejo zaradi najema pravnih svetovalcev (*solicitors*) in odvetnikov (*barristers*), se med seboj dogovorijo upniki in njihovi pravni zastopniki. Sodišče lahko naloži plačilo nekaterih ali vseh stroškov, ki nastanejo v izvršilnem postopku.

3.2 Glavni pogoji

Člen 15 [zakona o izvršitvi sodnih odločb iz leta 1926](#) (kakor je bil nadomeščen s členom 1 zakona o sodiščih (št. 2) iz leta 1986) določa, da lahko upnik, kadar je treba dolg poravnati na podlagi sodbe, sklepa ali odredbe, pri okrajnem sodišču vloži predlog za izdajo sodnega poziva, na podlagi katerega se mora dolžnik udeležiti obravnave v zvezi s svojimi sredstvi. Predlog za izdajo sklepa o izvršbi je treba vložiti v šestih letih od datuma izdaje sodbe, sklepa ali odredbe. Upnik mora predložiti dokaze o prvotnem dolgu, dolžnik pa izpolniti izjavo o premoženju. S členom 16 zakona iz leta 1926, kakor je bil spremenjen s členom 9 zakona iz leta 1986, sta dovoljeni izvajanje dokazov in navzkrižno zaslišanje dolžnika ali upnika. Sklep o izvršbi je veljaven dvanajst let od datuma zadevne sodbe, sklepa ali odredbe.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Predmet izvršbe so lahko vse vrste premoženja, razen pokvarljivega blaga ali blaga, ki ga ima dolžnik za komisijsko prodajo.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Zaradi neizpolnitve sklepa sodišča se lahko zoper stranko, ki ne izpolnjuje obveznosti, uvedejo sankcije zaradi nespoštovanja sodišča. Kazni, ki jih lahko naloži sodišče, vključujejo denarne kazni ali odvzem prostosti, dokler se nespoštovanje sodišča ne odpravi. Trajanje odvzema prostosti osebe torej ni omejeno. To velja tudi za vse tretje osebe, ki kršijo pogoje sklepa sodišča.

Opozoriti je treba, da v skladu s členom 20 [zakona o izvršitvi sodnih odločb iz leta 1926](#) odvzem prostosti dolžniku zaradi neupoštevanja sklepa o obročnem odplačevanju ne učinkuje kot poplačilo ali odpis dolga ali dela dolga, upniku pa ne odvzema možnosti, da za izterjavo dolgov uporabi druga pravna sredstva.

Banke in druge finančne institucije imajo v zvezi z izpolnjevanjem sklepov sodišča enake obveznosti kot druge stranke. V okoliščinah, ki v sklepu sodišča niso posebej zajete, je treba upoštevati zakonodajo in predpise, s katerimi se urejajo osebni podatki, ki jih ima takšna institucija (na primer [zakon o varstvu podatkov iz leta 1988](#)).

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

V nekaterih sklepih je vedno naveden rok, do katerega mora zadevna stranka izpolniti pogoje sklepa, vendar pa ni vedno tako. Sodba velja 12 let, čeprav za nekatere izvršilne ukrepe, ki se lahko odobrijo, veljajo roki, ki so določeni v pravilniku sodišča ali zakonodaji. Primer je sklep višjega sodišča o rubežu, ki velja eno leto od izdaje. Po tem obdobju je potreben nov sklep o rubežu.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Pritožba se običajno ne vlaga zoper sam izvršilni ukrep, kot ga je odobril sodni urad, temveč zoper meritorno sodbo ali sklep, na katerem ukrep temelji. Prizadeta stranka lahko pri pritožbenem sodišču vloži pritožbo za razveljavitev sodbe ali sklepa. Roki, v katerih je treba vložiti pritožbo, se razlikujejo in so:

- pritožba zoper sodbo ali sklep okrajnega sodišča pri okrožnem sodišču: 14 dni od izdaje sodbe ali sklepa;
- pritožba zoper sklep okrožnega sodišča pri višjem sodišču: 10 dni od datuma sklepa;
- pritožba zoper sklep višjega sodnega uradnika višjega sodišča pri višjem sodišču: šest dni od datuma potrditve sklepa, ali če je bil sklep izdan *ex parte*, od obvestila o navedenem sklepu, ali če je bil zavrnjen, od datuma take zavrnitve (en mesec od vročitve sklepa v primeru izvršitve tuje sodbe v skladu z Uredbo (ES) št. 44/2001);
- pritožba zoper sklep višjega sodišča pri pritožbenem sodišču: 10 dni ali 28 dni od potrditve sklepa, odvisno od narave zadeve;
- pritožba zoper sklep višjega sodišča ali pritožbenega sodišča pri vrhovnem sodišču: 28 dni od datuma potrditve sklepa.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Sodba velja 12 let od datuma, ko je postala izvršljiva. Po tem obdobju na njeni podlagi ni več mogoče vložiti pravnega sredstva. Poleg tega za nekatere izvršilne ukrepe, ki se lahko odobrijo, veljajo roki, ki so določeni v pravilniku sodišča ali zakonodaji. Primer je sklep višjega sodišča o rubežu, ki velja eno leto od izdaje. Po tem obdobju je potreben nov sklep o rubežu. Še en primer je, da je za izdajo sklepa višjega sodišča za rubež potrebno dovoljenje sodišča, če je od izdaje izvršljivega sklepa sodišča preteklo več kot šest let.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 10/08/2017

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Grčija

KAZALO

- 1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?
 - 2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?
 - 3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?
 - 3.1 Postopek
 - 3.2 Glavni pogoji
 - 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
 - 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
 - 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?
-

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Izvršba je prisilna izpolnitev materialnopravnega zahtevka, vključenega v izvršilni naslov, ki se izvede ob pomoči javnih organov. Sredstva izvršbe so:

- prisilni odvzem premoženja;
- prisilna izselitev iz nepremičnine;
- rubež;
- zaporna kazen;
- denarne kazni;
- prisilna uprava;
- zaprisežene izjave.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Kot je opredeljeno v [novem] zakoniku o civilnem postopku (členi od 927 do 931 ZCP), izvršbo uveljavlja posameznik, ki je upravičen do nje ter ki na uradni kopiji (*Apógrafo*) izda ustrežni nalog za določenega **sodnega izvršitelja** in opredeli, kako bo izvršba opravljena in, po možnosti, na katerih predmetih. V primeru rubeža kot dražitelja imenuje **notarja** v regiji, kjer bo rubež opravljen. Na nalogu morata biti datum in podpis upravičenca ali njegovega zastopnika. Z nalogom je dano pooblastilo za izvedbo vseh dejanj izvršbe, razen če je v njem določeno drugače.

Sodni izvršitelj, ki mu je vročena uradna kopija z nalogom za izvedbo izvršbe, ima pravico do prejetja plačil in izdaje pisnega potrdila ter izročitve uradne kopije, če je bila določba v celoti izpolnjena. Sodni izvršitelj lahko sprejme tudi delno plačilo. V takem primeru mora izdati potrdilo in to zabeležiti na uradno kopijo. Delno plačilo ne preprečuje nadaljevanja izvršbe.

Sodni izvršitelj ima pravico, če je to potrebno za izvršbo, da vstopi v stanovanje ali druge dolžnikove prostore, odpre vrata in opravi preiskavo ter odpre zaprto pohišstvo, pripomočke ali vsebnike. Za pomoč lahko zaprosi organe kazenskega pregona (običajno policijo), ki morajo pomagati.

Če se dolžnik med izvršbo upira, se lahko sodni izvršitelj temu zoperstavi s silo in za pomoč pokliče organe kazenskega pregona (običajno policijo).

Sodni izvršitelj sestavi poročilo za vsako dejanje v izvršilnem postopku. Če izvršba ni bila opravljena, sestavi poročilo in v njem navede razloge za to. Sodni izvršitelj mora za vsako kaznivo dejanje, storjeno med izvršbo, pripraviti poročilo in ga predložiti pristojnemu tožilcu.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

Izvršilni naslov je javni dokument, s katerim je potrjena terjatev in ki domnevnemu upravičencu omogoča, da z izvršbo zahteva dolžnikovo upoštevanje njegove vsebine. Pogoja, ki morata biti izpolnjena, sta obstoj pravnega naslova in veljavnost terjatve.

3.1 Postopek

Izvršba ni upravno dejanje, ampak je ukrep s področja pravosodja, katerega namen je zagotoviti pravno varstvo. Predlogi, naslovljeni na izvršilne uradnike, in vsa dejanja izvršbe so procesna dejanja. Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za izvršbo, so:

- pristojnost in usposobljenost izvršilnih uradnikov;
- sposobnost biti stranka v postopku;
- sposobnost za sodelovanje v sodnem postopku;
- sposobnost za zastopanje stranke;

- obstoj pravnega interesa;
- pravdna sposobnost;
- obstoj izvršilnega naslova;
- obstoj terjatve, ki se lahko poravna z izvršbo.

Izvršijo se lahko sodne in izvensodne odločbe, pri čemer ni treba vedno vložiti predloga za sklep sodišča o odobritvi izvršbe. Izvršilni naslovi so:

- pravnomočne sodbe grških sodišč;
- sodne odločbe grških sodišč, razglašene za začasno izvršljive;
- arbitražne odločbe;
- zapisniki grških sodišč o poravnavi ali določitvi sodnih stroškov;
- notarske listine;
- plačilni nalogi, ki jih izdajo grški sodniki;
- sklepi o prisilni izselitvi najemnika;
- tuji pravni naslovi, razglašeni za izvršljive;
- sklepi in akti, ki so v skladu z zakonom razglašeni za izvršilne naslove.

Izvršilni uradniki se delijo na neposredne in posredne izvršilne uradnike. Neposredne uradnike imenuje upnik, ki vloži predlog. To so (a) sodni izvršitelji, ki so neplačani javni uradniki, pooblaščen za rubež premoženja v lasti dolžnika, rubež nepremičnin, ladij ali zrakoplovov, ki pripadajo dolžniku, neposredno izvršbo, prijetje dolžnikov, za katere je bila odrejena zaporna kazen, in pripravo dražb, (b) notarji ali sodniki okrožnega civilnega sodišča, ki jih nadomeščajo, ki so pooblaščen za izvedbo prostovoljne ali prisilne dražbe dolžnikovega zarubljenega premoženja in razdelitev izkupička od prodaje na podlagi prednostnega seznama. Posredni uradniki so policija, vojska in priče sodnih izvršiteljev, ki sodelujejo, kadar se zadevna oseba upira izvršbi ali grozi, da se bo uprla. Vsi ti uradniki so odgovorni za krivdne kršitve svojih obveznosti pri opravljanju svojih dolžnosti.

Izvršilni nalog izda oseba, ki je upravičena do njegovega uveljavljanja, tj. tožnik ali njegov zastopnik, ki ni nujno odvetnik. Osnovni stroški izvršbe so:

- nagrada sodnega izvršitelja za rubež za terjatve do 590 EUR: 53 EUR; za terjatve od 591 EUR do 6 500 EUR: 53 EUR plus 2,5-odstotni dodatek na znesek; za terjatve, v višini 6 500 EUR ali več: 53 EUR plus 1-odstotni dodatek na znesek, omejen na 422 EUR, za vsako zarubljeno nepremičnino, ladjo ali zrakoplov;
- nagrada sodnega izvršitelja za pripravo posamezne dražbe ali ponovitev dražbe ali povzetek poročila o rubežu, in sicer za terjatve do 590 EUR: 53 EUR; za terjatve od 591 EUR do 6 500 EUR: 2 %; za terjatve v višini 6 501 EUR ali več: 1 %, omejen na 210 EUR;
- nagrada dražitelja: 30 EUR;
- nagrada sodnega izvršitelja za vsa druga dejanja izvršbe: od 240 EUR do 400 EUR, odvisno od dogovora med sodnim izvršiteljem in njegovo stranko;
- nagrada priče sodnega izvršitelja: 30 EUR za vsako pričo oziroma 60 EUR, če je priča sodni izvršitelj;
- če je izvršba preklicana, se nagrade sodnega izvršitelja zmanjšajo za 50 %;
- 0,50 EUR za vsak kilometer poti, ki jo morajo sodni izvršitelj in priče prepotovati od kraja svojega prebivališča ali sedeža, da bi opravili neko dejanje;
- posebna nagrada sodnega izvršitelja, odvisna od zapletenosti izvršbe: odvisno od dogovora med sodnim izvršiteljem in njegovo stranko (te nagrade nikoli ne plača oseba, zoper katero se izvaja izvršba).

3.2 Glavni pogoji

Materialnopravna pogoja za izvršbo sta:

- obstoj pravnega interesa, tj. potreba po izvršilnem dejanju in pravnem varstvu, ki ga zagotavlja;
- veljavnost terjatve.

Namen ureditve izvršilnega prava je v danih okoliščinah uravnotežiti nasprotujoče si interese upnikov na eni strani in dolžnikov ali tretjih oseb na drugi strani. Merila, ki jih sodišča uporabljajo za odobritev izvršilnega ukrepa, so:

- hitra in poceni izpolnitev obveznosti do upnikov;
- varstvo dolžnikovih osebnostnih pravic in pravnih interesov na splošno;
- uskladitev upnikovih in dolžnikovih interesov glede na potrebo, da se na dražbi doseže čim boljša cena;
- varstvo interesov tretjih oseb.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

Predmet izvršilnih ukrepov je lahko dolžnikovo premoženje in/ali sam dolžnik. Izvršilni ukrepi so materialna dejanja uradnikov, ki so bili pooblaščenici za ta namen. Neposredno ali posredno privedejo do poravnave terjatev z izvršbo, ki jo opravi država. Predmet izvršbe je lahko naslednje premoženje:

- premično premoženje, ki je v rokah dolžnika ali upnika ali tretje osebe, ki ga je pripravljena izročiti;
- dolžnikove stvarne premoženjske pravice do premičnega premoženja tretje osebe;
- denar;
- denarne terjatve osebe, zoper katero se izvaja izvršba, do tretjih oseb;
- nepremično premoženje, ki pripada dolžniku, ali dolžnikove stvarne premoženjske pravice;
- ladje;
- zrakoplovi;
- pravice intelektualne lastnine, patenti, filmske pravice.

Predmet izvršbe ne more biti naslednje premoženje:

- osebni predmeti dolžnika in njegove družine;
- hrana in gorivo, ki ju potrebujeta dolžnik in njegova družina;
- medalje, spominski predmeti, rokopisi, korespondenca, družinski zapisi in poslovne knjige;
- knjige, glasbila, umetnine;
- orodje, stroji, knjige ali drugi predmeti, ki jih osebe potrebujejo za delo, s katerim se preživljajo;
- pokvarljivo blago;
- deleži v partnerstvih;
- preživnine, določene z zakonom;
- plača, pokojnina ali zavarovalnina.

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Dolžnik in vse tretje osebe morajo ravnati v skladu s sklepom, s katerim je odrejen izvršilni ukrep. Če sodni izvršitelj med izvršbo naleti na odpor, se mu lahko zoperstavi s silo in hkrati za pomoč pokliče organe kazenskega pregona. Sodni izvršitelj lahko vključi dve odrasli priči ali dodatnega sodnega izvršitelja. Če dolžnik ne izpolni obveznosti, velja naslednje:

- če dolžnik ne izpolni obveznosti izvedbe dejanja, ki ga lahko izvede tudi tretja oseba, lahko to dejanje na stroške dolžnika izvede upnik;
- če dolžnik ne izpolni obveznosti izvedbe dejanja, ki ga tretja oseba ne more izvesti in je odvisno le od njegove pripravljenosti, da ga izvede, mu sodišče odredi izvedbo navedenega dejanja; če pa dejanja ne izvede, mu naloži denarno kazen v korist upnika in zaporno kazen;
- če mora dolžnik opustiti neko dejanje ali vanj privoliti, lahko sodišče v primeru kršitve odredi denarno kazen v korist upnika in zaporno kazen.

Zgoraj navedeni primeri ne vplivajo na upnikovo pravico, da zahteva odškodnino, določeno z materialnim pravom za škodo, ki je nastala, ker dolžnik ni izpolnil obveznosti. Dolžnik lahko načeloma razpolaga s premoženjem. Če pa je premoženje zarubljeno, je razpolaganje z njim prepovedano ter je neveljavno do osebe, ki je predlagala rubež, in upnikov, ki so prijavili svoje terjatve.

Če so predmet izvršbe dolžnikovi bančni računi, banki vložniku predloga ni treba razkriti podrobnosti o njih. Če pa je banki vročena listina o rubežu denarnih terjatev, ki jih ima dolžnik, je razpolaganje z zarubljenim zneskom prepovedano ter neveljavno do osebe, ki je predlagala rubež, banka pa mora v osmih dneh od vročitve listine o rubežu sporočiti, ali terjatev, ki se rubi (denar na bančnem računu), obstaja, in osebi, ki je predlagala rubež, plačati zadevni znesek, če zadošča za plačilo terjatve.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Načeloma roki za vložnika predloga niso določeni. Obstajajo nekatere časovne omejitve, vendar so to roki, pred iztekom katerih ni mogoče veljavno opraviti posameznih dejanj, in niso zavezujoči ter ne določajo neposredno trenutka, po katerem vložnik predloga ne more več ukrepati. Z določbo, v skladu s katero je treba različna posamezna dejanja opraviti v določenem roku po rubežu ali pred dražbo, se podlaga sistema ne spreminja. Da se prepreči neomejeno trajanje postopka, je določen le skrajni rok enega leta, po katerem rubeža ali drugih dejanj ni mogoče izvesti na podlagi istega sklepa, dražbe pa ni mogoče izvesti na podlagi rubeža, ki je bil zaradi izteka zadevnega roka razveljavljen s sodno odločbo.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Edino pravno sredstvo zoper postopek izvršbe je predlog za razveljavitev zamudne sodbe, ki ga lahko vloži oseba, zoper katero se predlaga izvršba, ali kateri koli upnik s pravnim interesom, in sicer v 15 dneh od prvega dejanja izvršbe, če je tak predlog povezan z veljavnostjo pravnega naslova ali predhodnega postopka, do zadnjega dejanja izvršbe, če je povezan z veljavnostjo katerega koli dejanja izvršbe, od prvega do zadnjega, in šest mesecev po opravljenem zadnjem dejanju izvršbe, če je povezan z veljavnostjo tega dejanja. Predloge za razveljavitev zamudne sodbe lahko vloži tudi tretja oseba s pravico do predmeta izvršbe, v zvezi s katerim je vložen ugovor in ki ga lahko zahteva od osebe, zoper katero je predlagana izvršba, pri čemer rok za to ni posebej določen. Pristojno sodišče je sodišče, na območju katerega je kraj izvršbe, zlasti okrožno civilno sodišče, če je izvršilni naslov odločba, ki jo je izdalo okrožno civilno sodišče (*eirinodikeio*), v vseh drugih primerih pa enočlansko sodišče prve stopnje (*monomelés protodikeio*). Vložitev predloga za razveljavitev zamudne sodbe ne zadrži izvršbe, lahko pa sodišče na zahtevo vložnika s predložitvijo jamstva ali brez njega odredi začasno prekinitve postopka izvršbe. O tej odločitvi so obveščeni izvršilni uradniki, ki ne morejo opraviti nobenega dejanja izvršbe, razen če je to izrecno dovoljeno s sklepom.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Za izvršbo, zlasti v zvezi z zarubljenim premoženjem, se uporabljajo naslednje omejitve. Iz rubeža je izključeno naslednje premoženje: (a) premoženje, ki je utrpelo neposredno škodo; (b) deleži v partnerstvih; (c) preživninski zahtevki, ki izhajajo iz zakona ali oporočnega razpolaganja, in zahtevki za prispevke zakoncev za izpolnjevanje družinskih potreb; (d) zahtevki za plače, pokojnine ali zavarovalnine, razen če obstaja nerešen preživninski zahtevek, ki izhaja iz zakona ali oporočnega razpolaganja, ali zahtevki za prispevke za izpolnjevanje družinskih potreb, pri čemer se lahko v takem primeru zarubi polovica zadevnega premoženja, ob upoštevanju zneskov, ki jih prejema dolžnik, obsega obveznosti, ustvarjenih s sklenitvijo zakonske zveze, za izpolnjevanje družinskih potreb in števila upravičencev; (e) kakršna koli pomoč ali subvencije EU v rokah plačilnega organa OPEKEPE kot tretje osebe, dokler niso nakazane na bančni račun upravičencev ali jim drugače izplačane. Izjema iz točke (d) drugega odstavka se uporablja tudi, kadar je plačilo zneska izvedeno z nakazilom na dolžnikov bančni račun. Izjema se uporablja samo, kolikor stanje na računu v obdobju od odreditve izvršbe do dneva plačila ne presega zneska terjatve, izvzete iz izvršbe.

Poleg tega ima dolžnik pravico do pritožbe zoper postopek izvršbe z dvema pravnima sredstvoma:

(a) **ugovorom v skladu s členom 933 ZCP**, ki določa: Oseba, zoper katero se predlaga izvršba, in kateri koli upnik s pravnim interesom lahko ugovor, ki se nanaša na veljavnost izvršilnega naslova, postopek izvršbe ali terjatev, vloži le z obvestilom o ugovoru pri okrožnem civilnem sodišču, če je izvršilni naslov izdalo to sodišče, v vseh drugih primerih pa pri enočlanskem sodišču prve stopnje. Če je z ločenimi dokumenti vloženih več obvestil o ugovoru, mora sodni tajnik poskrbeti, da se vsa opredelijo in obravnavajo na isti sodni obravnavi. Dodatni razlogi za ugovor se lahko predložijo le v posebni vlogi, vloženi v sodnem tajništvo sodišča, pri katerem je vložen ugovor, pri čemer se sestavi poročilo, ki se nasprotni stranki pošlje najmanj osem dni pred obravnavo. Ugovor je treba obravnavati v 60 dneh od vložitve, poziv pa je tožencu vročen 20 dni pred obravnavo. Krajevno pristojno sodišče je okrožno sodišče v kraju izvršbe, če vročenemu sklepu sledijo druga dejanja izvršilnega postopka, drugače pa je pristojno sodišče, ki je določeno v členu 584. Če je izvršilni naslov sodba ali plačilni nalog, so ugovori nedopustni, kolikor sta pravnomočna v skladu s členom 330 oziroma členom 633(2)(c). Trditve v zvezi s poravnavo terjatve se lahko dokažejo samo pisno ali z izjavo na sodišču. Odločbo o ugovoru je treba izdati v 60 dneh od obravnave ugovora;

(b) dolžnik ima **na podlagi člena 1000 ZCP** pravico zahtevati odlog dražbe zoper njega. Zlasti lahko sodišče iz člena 933, ki obravnava zadevo po postopku na podlagi člena 686 in naslednjih, na zahtevo dolžnika, ki je dopustna le, če je vložena 15 delovnih dni pred dnevom dražbe, začasno odloži postopek dražbe za največ šest mesecev od prvotnega datuma dražbe, če ni tveganja za nastanek škode upniku v izvršbi in je mogoče razumno pričakovati, da bo dolžnik v tem obdobju izpolnil obveznosti do

upnika ali da bo po izteku tega roka izkupiček dražbe večji. To sodbo je treba izdati do poldneva zadnjega ponedeljka pred dražbo, za odlog pa je vedno treba plačati: (a) stroške izvedbe dražbe, ki bodo ocenjeni v sodbi, in (b) najmanj četrtno zneska, dolgovanega osebi, ki izvaja dražbo. Dražitelj je o sodbi, s katero je dražba odložena, obveščen na dan izdaje sodbe. Plačilo mora biti izvedeno do 10. ure na dan dražbe. Če plačilo ni izvedeno, se dražba opravi po običajnem postopku.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 11/08/2017

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Španija

Please note that the original language version of this page [es](#) has been amended recently. The language version you are now viewing is currently being prepared by our translators.

KAZALO

- 1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?
- 2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?
- 3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?
 - 3.1 Postopek
 - 3.2 Glavni pogoji
- 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
- 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
- 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah na splošno pomeni, da mora tožnik, kadar kršitelj izvršljive odločbe (kot je pravnomočna sodba) ne upošteva prostovoljno, vložiti predlog za sodno izvršbo, da se zagotovi izvršitev navedene odločbe. Tožnik (upnik) torej za izterjavo dolga, katerega plačilo je bilo odrejeno tožencu, vendar ga ta ne plača, predlaga sodno izvršbo in doseže izterjavo, na primer z rubežem sredstev na dolžnikovih tekočih računih ali dolžnikovega premoženja, katerega izkupiček po prodaji na dražbi omogoča poplačilo zneska, dolgovanega upniku.

Izvršitev je del odgovora na pooblastilo iz španske ustave iz leta 1978, s katero je sodnikom in sodiščem podeljena naloga presojanja in izvrševanja svojih odločb (člena 117 in 118 ustave). Stranke v postopku so torej dolžne upoštevati sodbe in druge sodne odločbe ter sodelovati pri izvršitvi tega, kar je bilo odločeno. Naloga sodnika je zagotoviti, da so te zahteve ustrezno izpolnjene.

Izvršitev sodne odločbe pomeni ravnanje v skladu s tem, kar je odredilo sodišče, tj. izvršitev celotne pravice, ki jo je dosegla stranka, ki je uspela v postopku. To lahko vključuje zahtevo tožnika (v nadaljnjem besedilu: stranka, ki predlaga izvršbo) za povračilo določenega denarnega zneska, pravico zahtevati, naj se nekaj stori ali nečesa ne stori, ali zahtevo, naj se priznana pravica izpolni z vpisom v ustrezní javni register, odvisno od sklepa.

Izvršitev je lahko dokončna ali začasna. V zadnjem primeru in v nekaterih okoliščinah se izvrši sodba, ki še ni pravnomočna, da se prepreči škoda za upnika v vmesnem obdobju (tj. med postopkovnimi fazami pritožbe zoper navedeno odločbo do izdaje pravnomočne sodbe) zaradi zamudnosti, ki je neločljivo povezana s postopkom (členi od 524 do 537 zakona o civilnem postopku (*Ley de Enjuiciamiento Civil*)).

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

V skladu s špansko zakonodajo so za izvršitev sodb pristojni sodniki in sodišča, pri čemer se upoštevajo zakoni in pravila o sodni pristojnosti (člen 117(3) španske ustave).

V skladu z ustavo je na podlagi zakona o civilnem postopku (zakon št. 1/2000 z dne 7. januarja 2000, BOE št. 7, 8. januar 2000, kakor je bil spremenjen), ki ureja izvršilni postopek v civilnih zadevah, sodnik pristojen za spremljanje pravnega izvajanja izvršilnega postopka (členi 545, 551 in 552 ter ustrezne določbe). Sodnik na podlagi strankinega predloga za izvršbo začne postopek s „splošnim sklepom o izvršbi“, ki ga izda po proučitvi izvršilnega naslova. Sodnik odloča tudi v primerih, ko toženec (v nadaljnjem besedilu: dolžnik po sodbi) ugovarja izvršbi in začne poseben postopek ugovora zoper izvršbo, ki je predstavljen spodaj.

Sodni registrarji (*Letrados de la Administración de Justicia*, ki so se prej imenovali *Secretarios judiciales* – sodni tajniki) so pristojni za določitev in sprejetje posebnih izvršilnih ukrepov (zahtevki za plačilo, rubež premoženja dolžnika po sodbi, zaseg sredstev na tekočih računih, plače itd.). Ko sodnik izda „splošni sklep o izvršbi“, sodni registrar spremlja izvršilni postopek in sprejme ustrezne odločitve, zoper katere se lahko v nekaterih primerih pri sodišču vloží pritožba.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

Na splošno je treba pridobiti pravnomočno sodbo ali sodno odločbo ali drug izvršilni naslov, ki dovoljuje izvršbo (obstajajo izjeme, v katerih odločba še ni pravnomočna, je pa izvršljiva, kot je začasna izvršitev izpodbijanih sodb, ki je dopustna v nekaterih okoliščinah).

V skladu z določbami člena 517 zakona o civilnem postopku, ki se nanaša na izvršilni postopek in izvršilne naslove, mora predlog za izvršbo temeljiti na pravnem naslovu, ki je izvršljiv. Izvršljivi so samo naslednji pravni naslovi:

1. pravnomočna sodba, arbitražne odločbe in dogovori, doseženi z mediacijo. Dogovori, doseženi z mediacijo, morajo biti notarsko overjeni v skladu z zakonom o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah (*Ley de mediación en asuntos civiles y mercantiles*);
2. sodne odločbe, s katerimi so odobreni ali potrjeni sodne poravnave in dogovori, doseženi v postopku, in ki so jim po potrebi priložene ustrezne izjave, da se dokaže njihova dejanska vsebina;
3. overjene javne listine, če so to prvi izvodi. Če so to drugi izvodi, morajo biti izdani na podlagi naloga sodišča in navajati osebo, ki bo oškodovana, ali povzročitelja škode, ali pa morajo biti izdani s soglasjem vseh strank;
4. komercialne pogodbe, ki so jih podpisali stranke in borzni posrednik, ki je član strokovnega združenja in jih je pregledal, če jim je priloženo potrdilo, s katerim navedeni borzni posrednik potrjuje, da se pogodba ujema z vpisi v njegovem registru in datumom vpisov;
5. zakonito izdani prinosniški ali imenski vrednostni papirji, ki predstavljajo zapadle obveznosti in prav tako zapadle kupone teh vrednostnih papirjev, če se kuponi ujemajo z vrednostnimi papirji in se vrednostni papirji vsekakor ujemajo s paragonskim blokom.

Protest zaradi ponaredka vrednostnega papirja v postopku primerjanja ne prepreči izdaje sklepa o izvršbi, če se papirji ujemajo, brez vpliva na poznejši ugovor zoper izvršbo, ki ga lahko vloží dolžnik, ki trdi, da je vrednostni papir ponarejen;

6. veljavna potrdila, ki so jih izdali organi, odgovorni za registre, v zvezi z vrednostnimi papirji, ki jih predstavljajo vknjižbe, na katere se nanaša zakon o trgu z vrednostnimi papirji (*Ley del Mercado de Valores*), če jim je priložena kopija javne listine, ki predstavlja vrednostne papirje ali, kjer je to primerno, njihovo izdajo, kadar se taka listina zahteva z veljavno zakonodajo.

Potrdila iz predhodnega odstavka ne potečejo, ko je izvršba predlagana in odrejena;

7. sklep sodišča, s katerim je določen najvišji znesek, ki ga je mogoče zahtevati kot odškodnino, in ki se izda v okoliščinah, določenih z zakonom, v kazenskem postopku, ki se je začel zaradi dogodkov, kritih z obveznim zavarovanjem lastnika motornega vozila proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam;
8. druge procesne odločbe in listine, ki so izvršljive na podlagi tega ali drugega zakona.

3.1 Postopek

Predlog za izvršbo je treba vložiti pri sodniku sodišča prve stopnje (*Tribunal de Primera Instancia*), ki je izdalo sodbo ali odločbo, ki jo je treba izvršiti. Če pa izvršilni naslov ni sodba, tj. če ne izhaja iz sodne odločbe ali odločbe, ki jo je izdal sodni registrar (kot v primeru notarsko overjenih javnih listin, ki so izvršljive), se uporabljajo posebna pravila za določitev pristojnosti sodišča, odvisno od različnih povezav z zadevo. Najpogostejše merilo za določitev pristojnosti je stalno prebivališče toženca. Stranki, ki predlaga izvršbo, in dolžniku po sodbi mora svetovati odvetnik (*abogado*), zastopati pa ju mora procesni pooblaščenec (*procurador*), razen v primeru izvršitve odločb, izdanih v postopku, v katerem posredovanje navedenih pravnih strokovnjakov ni obvezno.

V preostalem je postopek določen v členu 548 in naslednjih zakona o civilnem postopku. Opozoriti je treba, da se sklep o izvršbi izda samo na zahtevo ene od strank, ki se vložijo v obliki predloga, kot je obravnavano v nadaljevanju. Ko je pri sodišču vložen predlog za izvršbo ter če so izpolnjena postopkovna pravila in zahteve, sodišče pripravi „splošni sklep o izvršbi“. Ko sodnik izda sklep, sodni registrar izda odredbo, ki vsebuje ustrezne posebne izvršilne ukrepe ter ukrepe izsleditve in preiskovanja v zvezi s premoženjem dolžnika po sodbi, ki se zdijo primerni za izvršbo.

Zgoraj navedeni sklep in odredba se skupaj s kopijo predloga za izvršbo hkrati vročita dolžniku po sodbi, ob tem pa se lahko sprejmejo nekateri ukrepi za preprečitev morebitne škode upniku.

Dolžnik po sodbi lahko ugovarja izvršbi iz posebnih razlogov, in sicer bodisi vsebinskih (npr. plačilo dolga) bodisi postopkovnih (npr. napake pri izvršbi), v skladu s členom 556 in naslednjimi zakona o civilnem postopku. V takem primeru se začne kontradiktorni postopek, v katerem se lahko proučijo dokazi in ki se konča z izdajo sklepa, s katerim je sklep o izvršbi potrjen ali v celoti ali delno razveljavljen. Zoper ta sklep se lahko vložijo pritožba.

3.2 Glavni pogoji

Kot je bilo navedeno, mora izvršbo zahtevati ena od strank z vložitvijo predloga za izvršbo. Predlog za izvršbo mora vsebovati pravni naslov, na katerem temelji izvršba, navedbo izvršbe, ki se predlaga sodišču, zasegljivo premoženje dolžnika po sodbi, ukrepe izsleditve in preiskovanja za opredelitev dolžnikovega premoženja, osebo ali osebe, zoper katere je treba opraviti izvršbo, njihovo identifikacijo in njihove okoliščine. Če je izvršilni naslov odločba sodnega registrarja ali sodba ali odločba sodišča, pristojnega za izvršbo, je lahko predlog za izvršbo omejen na predlog za izdajo sklepa o izvršbi, v katerem je opredeljena sodba ali odločba, ki jo je treba izvršiti (člen 549 zakona o civilnem postopku). V drugih primerih je treba predlogu za izvršbo priložiti listine, na katerih temelji izvršba (člen 550 zakona o civilnem postopku). Če je predlog za izvršbo v skladu z zgoraj navedenimi zahtevami in če predloženi pravni naslov omogoča odreditev izvršbe, izvršbo odredi sodnik ali sodni registrar z odredbo, ki v primeru denarne izvršbe določi znesek, ki predstavlja glavni znesek izvršbe, ter začasni znesek za obresti in stroške, brez vpliva na njegovo poznejšo poravnavo in prilagoditev, ter vedno opredeli zadevne osebe in izvršilne ukrepe, ki jih je treba sprejeti.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Vsekakor in brez vpliva na spodaj navedeno premoženje, ki ga ni mogoče zarubiti, je treba vedno poudariti, da morajo biti izvršilni ukrepi sorazmerni z zneskom, za katerega je izvršba odobrena, tako da lahko sodišče, če so ukrepi pretirani, odredi njihovo zmanjšanje. Če so ukrepi nezadostni, lahko stranka, ki predlaga izvršbo, prav tako zaprosi za razširitev ali povečanje ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Če stranka, ki predlaga izvršbo, ne ve, kakšno premoženje ima v lasti dolžnik po sodbi, lahko zaprosi sodišče, naj opravi poizvedbe, ki jih izvede sodni registrar bodisi neposredno pri sodišču bodisi s predložitvijo zahtev pristojnim organom. Vendar obstajajo številne lestvice ali omejitve v zvezi z rubeži in zasegi plač, ki so navedene spodaj. Izvršba, ki izhaja iz sklepa o plačilu preživnine (določene bodisi v postopku za preživnino med sorodniki bodisi v družinskem postopku v zvezi s plačili preživnine za otroke), je izjema, ker se v takih primerih zakonske lestvice ne uporabljajo, ampak znesek, ki ga je mogoče zarubiti, določi sodišče.

V zvezi s premoženjem, ki ga ni mogoče zarubiti, je v členu 604 in naslednjih zakona o civilnem postopku navedeno naslednje (sklicevanja na sodnega tajnika je treba razumeti kot sklicevanja na sodnega registrarja).

Popolnoma nezarubljivo premoženje. V nobenih okoliščinah se ne sme zarubiti naslednje premoženje:

1. premoženje, ki je bilo razglašeno za neodtujljivo;

2. stranske pravice, ki jih ni mogoče odtujiti ločeno od glavne pravice;
3. premoženje, ki samo po sebi nima vrednosti;
4. premoženje, ki je z zakonsko določbo izrecno opredeljeno kot premoženje, ki ga ni mogoče zarubiti.

Nezarubljivo premoženje dolžnika po sodbi. Prav tako se ne sme zarubiti naslednje premoženje:

1. pohištvo in gospodinjiski predmeti ter oblačila, ki jih ni mogoče šteti za nepotrebne ter so last stranke, zoper katero se predlaga izvršba, in članov njene družine. Na splošno predmeti, kot so živila in kurivo, ter drugi predmeti, ki so po mnenju sodišča bistvenega pomena za dostojno življenje dolžnika po sodbi in njegovih vzdrževanih oseb;
2. knjige in instrumenti, ki jih dolžnik po sodbi potrebuje za opravljanje svojega poklica, umetniškega dela ali obrti, če njihova vrednost ni sorazmerna z zneskom zahtevanega dolga;
3. sakralni predmeti in predmeti, ki se uporabljajo pri izvajanju zakonito registriranih religij;
4. zneski, ki so z zakonom izrecno opredeljeni kot zneski, ki jih ni mogoče zarubiti;
5. premoženje in zneski, za katere je s pogodbami, ki jih je ratificirala Španija, opredeljeno, da jih ni mogoče zarubiti.

V zvezi z rubežem plač in pokojnin so v zakonu o civilnem postopku določeni naslednji varnostni ukrepi:

(1) Plača, pokojnina, nadomestilo ali enakovredno plačilo, ki ne presega zneska minimalne plače (ki jo vsako leto določi vlada), se ne sme zarubiti.

(2) Plače, nadomestila ali pokojnine, ki so višji od minimalne plače, se lahko zarubijo v skladu z naslednjo lestvico:

1. 30 % za prvi dodatni znesek do zneska, ki je enak dvakratniku minimalne plače;
2. 50 % za dodatni znesek do zneska, ki je enak trikratniku minimalne plače;
3. 60 % za dodatni znesek do zneska, ki je enak štirikratniku minimalne plače;
4. 75 % za dodatni znesek do zneska, ki je enak petkratniku minimalne plače;
5. 90 % za vsak znesek, ki presega zgornji znesek.

(3) Če stranka, zoper katero se predlaga izvršba, prejema več kot eno plačo, se vse plače seštejejo, znesek, ki se ne sme zarubiti, pa se odšteje samo enkrat. Prav tako se seštejejo tudi plače, pokojnine, nadomestila ali enakovredna plačila zakoncev, razen če imata zakonca ločeno premoženje, za kar je treba sodnemu tajniku predložiti dokaze.

(4) Če ima stranka, zoper katero se predlaga izvršba, vzdrževane osebe, lahko sodni tajnik za od 10 % do 15 % zniža deleže, določene v točkah 1, 2, 3 in 4 člena 607(2) zakona o civilnem postopku.

(5) Če so bili plače, pokojnine ali nadomestila obremenjeni s trajnimi ali začasnimi odtegljaji javne narave na podlagi davčne zakonodaje ali zakonodaje o socialni varnosti, se kot podlaga za določitev zneska, ki ga je treba zarubiti, uporabi neto znesek, ki ga dolžnik po sodbi prejme po teh odtegljajih.

(6) Zgornji odstavki tega člena se uporabljajo tudi za dohodke iz poklicnih in poslovnih dejavnosti samozaposlenih oseb.

(7) Zneski, zarubljeni v skladu s to določbo, se lahko prenesejo neposredno na račun, ki ga je predhodno navedla stranka, ki je predlagala izvršbo, če to odobri sodni tajnik, odgovoren za izvršbo.

V takem primeru morata oseba ali organ, ki izvaja rubež in nadaljnji prenos, in stranka, ki je predlagala izvršbo, sodnega tajnika vsake tri mesece obvestiti o poslanih oziroma prejetih zneskih, razen če stranka, zoper katero se predlaga izvršba, ugovarja, bodisi ker meni, da je dolg v celoti poplačan, zaradi česar se zaseg razveljavi, bodisi ker rubeži in prenosi niso bili izvedeni, kot je določil sodni tajnik.

Zoper sklep, ki ga je izdal sodni tajnik in ki dovoljuje neposredni prenos, se lahko pri sodišču vloži neposredna revizija.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

V primeru nepremičnin ali drugega premoženja, ki ga je mogoče vpisati v register, lahko sodišče na zahtevo stranke, ki predlaga izvršbo, odredi preventivni zaznamek rubeža v ustreznem javnem registru (običajno v registru premoženja, ki je register za nepremičnine), da se zagotovi poznejša izvršba.

V drugih primerih se lahko odobrijo naslednje vrste ukrepov:

- denar: zaplemba;
- tekoči računi: nalog banki, da blokira račun;
- plače: nalog plačniku, da zadrži izplačilo;
- obresti, prihodki in dohodki: zadržanje s strani plačnika, prisilna uprava ali sodni depozit;
- vrednostni papirji in finančni instrumenti: zadržanje obresti pri viru, obvestilo regulatorju borze ali sekundarnega trga (če vrednostni papirji kotirajo na uradni borzi) ter obvestilo družbi izdajateljici;
- druge premočnine: zaplemba.

Poleg tega morajo za zagotovitev izvedbe izvršbe vse osebe ter javni in zasebni organi sodelovati v izvršilnih ukrepih (pod grožnjo denarne kazni ali celo obsodbe zaradi nespoštovanja sodišča, če ne bodo ravnali v skladu z navedeno zahtevo). To pomeni, da morajo predložiti informacije, ki se od njih zahtevajo, ali sprejeti zadevne jamstvene ukrepe ter sodišču izročiti vse dokumente in podatke, ki jih imajo, pri čemer veljajo samo tiste omejitve, ki izhajajo iz upoštevanja temeljnih pravic ali ki so v nekaterih primerih izrecno določene z zakonom.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Trajanje izvršilnih ukrepov ni določeno. Veljavni so, dokler ni izvršba v celoti izvedena. V zvezi s temi ukrepi mora stranka, ki predlaga izvršbo, v vsakem primeru predlagati ustrezno izvršbo. Na primer, pri rubežu premočnine ali nepremočnine se bo zahtevala dražba. Plačilo stranki, ki je predlagala izvršbo, bo izvedeno z denarjem, pridobljenim z dražbo. V drugih primerih, na primer kadar sklep vključuje izročitev premoženja stranki, ki je predlagala izvršbo (kot je prisilna izselitev zaradi neplačevanja najemnine), bodo izvršilni ukrepi zajemali vrnitev premoženja v posest stranki, ki je predlagala izvršbo, po prisilni izselitvi najemnika, ki je kršil pogodbo.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Pritožba zoper sklep, s katerim je odobrena izvršba, ni mogoča. Vendar lahko dolžnik po sodbi ugovarja izvršbi, potem ko je bil uradno obveščen o njej. V takem primeru se izvede zgoraj navedeni postopek ugovora. Ugovor lahko temelji na vsebinskih razlogih ali formalnih napakah. Ti razlogi za ugovor se razlikujejo glede na pravni naslov, ki ga je treba izvršiti (kot je določeno v členu 556 in naslednjih zakona o civilnem postopku, odvisno od tega, ali so to procesna odločba sodnika ali sodnega registrarja, arbitražna odločba ali dogovor, dosežen z mediacijo, sklep o najvišji kazni, izdan v kazenskem postopku v zvezi s prometno nesrečo, pravni naslovi iz točk 4, 5, 6 in 7 člena 517 zakona o civilnem postopku ter druge izvršljive listine iz točke 9 člena 517(2)). Ugovor zaradi previsokega zahtevka in ugovor zaradi formalnih napak sta urejena v členu 558 oziroma členu 559 zakona o civilnem postopku. Opozoriti je treba, da lahko sodišče nekatere od teh razlogov uveljavlja po uradni dolžnosti (če sodišče ugotovi, da je katera od določb v sklepu o izvršbi, ki vključuje javne listine, pravne naslove ali potrdila, morda nepoštena, mora ukrepati po uradni dolžnosti, tako da o zadevi zasliši stranke in nato izda sklep). Stranke se lahko pritožijo zoper sklep, s katerim sodišče prve stopnje odloči o razlogih za ugovor. Pritožbo obravnava deželno sodišče (*Audiencia provincial*).

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Izvršilni ukrep lahko poteče. Izvršilni ukrep, ki temelji na sodbi ali sodni odločbi, odločbi sodnega registrarja, s katero sta potrjena poravnava ali dogovor, dosežena med postopkom, ali arbitražni odločbi ali dogovoru, doseženem z mediacijo, poteče, če ustrezní predlog za izvršbo ni vložen v petih letih od pravnomočnosti sodbe ali odločbe (člen 518 zakona o civilnem postopku).

Pred začetkom izvršitve procesnih odločb (sodnika ali sodnega registrarja) ali arbitražnih odločb ali dogovorov, doseženih z mediacijo, obstaja tudi čakalno obdobje, katerega namen je tožencu dati čas, da prostovoljno izpolni sklep, osebi, ki je uspela v postopku, pa ni treba predlagati izvršbe. Izvršba procesnih ali arbitražnih odločb ali dogovorov, doseženih z mediacijo, se torej ne odredi prej kot dvajset dni po datumu, ko sodba postane pravnomočna ali ko je bil dolžnik po sodbi uradno obveščen o odločitvi o odobritvi dogovora ali podpisu dogovora (člen 548 zakona o civilnem postopku). To čakalno obdobje je namenjeno spodbujanju tožencev k prostovoljnemu upoštevanju odločitev.

Kot je pojasnjeno zgoraj v točki 4.1, je za zaščito dolžnika z zakonom o civilnem postopku določeno, da določenega premoženja ni mogoče zarubiti, prav tako so določene sorazmerne količinske omejitve za rubeže plač, nadomestil ali pokojnin.

Pri dražbah premoženja so za prodajo premoženja najboljšemu ponudniku določeni minimalni zneski, ki so sorazmerni z ocenjeno vrednostjo premoženja ali zneska dolga. Te omejitve za zaščito dolžnika so višje, če je na dražbo dano dolžnikovo običajno prebivališče (člena 670 in 671 zakona o civilnem postopku).

V zakonu o civilnem postopku je navedeno tudi, da se izvršba v zvezi z dolgovanimi obrestmi na glavnico in postopkovnimi stroški praviloma ne sme izvesti za znesek, ki presega 30 % glavnice (člen 575 zakona o civilnem postopku).

Kadar izvršba poteka zoper običajno prebivališče, stroški, ki se lahko zahtevajo od dolžnika po sodbi, ne smejo presegati 5 % zneska, ki se zahteva v predlogu za izvršbo (člen 575 zakona o civilnem postopku).

Pri uresničitvi hipoteke in dolžnikih, ki so v še posebno ranljivem socialnem in finančnem položaju, se prisilna izselitev iz običajnega prebivališča odloži.

V skladu s členi od 55 do 57 zakona o insolventnosti (*Ley Concursal*) individualne izvršbe zoper gospodarske družbe, ki so razglasile stečaj, niso mogoče, ker je v zvezi z izvršbo zoper insolventno stranko izključno pristojen sodnik, ki odloča v stečajnem postopku. Namen tega je preprečiti, da bi bili nekateri upniki obravnavani ugodneje od drugih.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 03/08/2017

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Francija

KAZALO

- 1 [Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?](#)
- 2 [Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?](#)
- 3 [Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?](#)
 - 3.1 [Postopek](#)
 - 3.2 [Glavni pogoji](#)
- 4 [Cilj in narava izvršilnih ukrepov](#)
 - 4.1 [Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?](#)
 - 4.2 [Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?](#)
 - 4.3 [Kakšna je veljavnost takih ukrepov?](#)
- 5 [Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?](#)
- 6 [Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?](#)

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Izvršitev (pri čemer je mišljena prisilna izvršitev, saj za prostovoljno izvršitev obveznosti s strani dolžnika postopki niso potrebni) zajema vse postopke, ki omogočajo izpolnitev „izvršljivih“ obveznosti proti volji dolžnika. Francosko pravo pozna tri kategorije civilnih obveznosti: obveznost plačila, obveznost storitve ali opustitve in, nazadnje, obveznost izročitve ali vračila.

Izvršilni naslov zadeva premoženje dolžnika: izvršitev zoper osebo ne obstaja. Vendar je neizpolnitev nekaterih obveznosti (preživitinske obveznosti) kaznivo dejanje, za katero je lahko dolžnik kazensko preiganjan in kaznovan z zaporno kaznijo. Enako velja, če dolžnik z goljufijo prikaže plačilno nesposobnost.

Pravo v zvezi z izvršilnimi ukrepi temelji na treh delih: plačilu, storitvi in izročitvi.

Obveznosti plačila se izvršijo z rubežem. Če gre za rubež denarnega zneska, se zarubljeni znesek dodeli upniku (npr. preventivni rubež bančnega računa). Če gre za rubež dolžnikovega premoženja, rubežu sledi prisilna prodaja premoženja, izkupiček od prodaje pa se dodeli upniku v višini njegove terjatve.

Obveznosti izročitve ali vračila se razlikujejo glede na vrsto premoženja. Če gre za premično premoženje, se premoženje zaseže z rubežem, da se vrne zakonitemu lastniku. Če gre za nepremično premoženje, se pravica uporabe nepremičnine povrne lastniku s prisilno izselitvijo stanovalca.

Izvršitev obveznosti storitve ali opustitve se spodbudi z naložitvijo denarne kazni, ki jo mora dolžnik plačati poleg izpolnitve obveznosti. Njen znesek, ki ga določi sodnik, se izračuna sorazmerno glede na trajanje neizpolnitve (za obveznosti storitve) ali glede na število kršitev obveznosti opustitve. Ker se obveznosti plačila, izročitve ali vračila prav tako razlagajo kot obveznosti storitve, se lahko poleg ukrepov izvršbe naloži tudi denarna kazen.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Sodni izvršitelji imajo načeloma monopol nad opravljanjem izvršbe. Vendar se za dva izvršilna postopka vedno zahteva predhodna sodna odobritev:

- rubež plače, ki ga odobri okrajno sodišče v kraju stalnega prebivališča dolžnika ali dolžnikovega dolžnika, če dolžnik prebiva v tujini ali nima znanega stalnega prebivališča;
- rubež nepremičnine, ki poteka pred izvršilnim sodnikom v kraju, kjer je nepremičnina.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

Ukrepi izvršbe se lahko izvedejo na podlagi katerega koli izvršilnega naslova, to je na podlagi izvršljivih pravnih naslovov, opredeljenih v členu L. 111-3 zakonika o civilnih izvršilnih postopkih:

- odločb rednih ali upravnih sodišč, ko postanejo izvršljive, in sporazumov, ki so jih navedena sodišča razglasila za izvršljive;
- tujih aktov in sodnih odločb ter arbitražnih odločb, razglašanih za izvršljive z odločbo, zoper katero ni mogoče vložiti pravnega sredstva, ki bi imelo odložilni učinek;
- izvlečkov iz uradnih zapisnikov o poravnavi, ki so jih podpisali sodnik in stranki;
- notarskih zapisov, opremljenih s potrdilom o izvršljivosti;
- pravnega naslova, ki ga sodni izvršitelj izda v primeru neplačila čeka;
- pravnih naslovov, ki jih izdajo pravne osebe javnega prava in so kot taki opredeljeni v zakonu, ali odločb, ki imajo po zakonu enak učinek kot sodna odločba.

Sodne odločbe, zoper katere ni pravnega sredstva, ki bi imelo odložilni učinek, so izvršljive, ne da bi bila potrebna druga sodna odločba. Te odločbe so tako kot notarski zapisi opremljene s **potrdilom o izvršljivosti** (ki ga izda uradnik sodišča ali notar), ki potrjuje, da so izvršljive. Izvršitve ne omogoča noben drug vmesni postopek.

Če upnik nima sodne odločbe, lahko pridobi dovoljenje za **preventivne rubeže ali sodna jamstva**. Tako sprejeti ukrepi hitro postanejo neveljavni, če druga stranka o njih ni bila obveščena (v osmih dneh) in če upnik ni začel postopka v glavni stvari za pridobitev sodne odločbe o potrditvi njegove terjatve.

Ukrepi izvršbe v zvezi s premičnim premoženjem in denarnimi zneski ter prisilno izselitvijo se morajo izvesti po sodnem izvršitelju, ki je pooblaščen javni uradnik, to je uradna izvršilna oseba, ki jo je imenovalo ministrstvo za pravosodje. Sodni izvršitelj izvaja svoja pooblastila na podlagi zasebnega prava, vendar ima v izvršilnem postopku status organa z javnimi pooblastili, ki jih izvaja v okviru natančnih predpisov in strogo nadzorovanega etičnega kodeksa.

Rubež nepremičnin poteka po posebnem postopku pred izvršilnim sodnikom okrožnega sodišča, v njem pa mora upnika zastopati odvetnik.

Dolžnik mora poleg svojega dolga načeloma plačati tudi stroške izvršilnih ukrepov.

Ti stroški se določijo na podlagi stroškovne lestvice, ki za vsak izvršilni ukrep določa honorar sodnih izvršiteljev. V skladu z odlokom št. 96–1080 z dne 12. decembra 1996 stroškovna lestvica za sodne izvršitelje določa pavšalni znesek, izražen kumulativno ali kako drugače, odvisno od primera, fiksnih ali sorazmernih stroškov, ki se jim po potrebi prištejejo stroški uvedbe sodnega postopka.

Fiksne stroške mora plačati dolžnik. Sorazmerne stroške, izračunane v skladu z drsno lestvico, ki se uporabi za izterjane zneske, plačata delno upnik in delno dolžnik.

Na primer, za izterjano terjatev v višini 10 000 EUR bi bila stroškovna lestvica za nekatere izvršilne ukrepe naslednja:

- preventivni rubež bančnega računa: fiksni stroški, vključno s taksami: 187,53 EUR
- rubež premičnin: fiksni stroški, vključno s taksami: 66,98 EUR
- rubež vozila s prijavo na prefekturi: fiksni stroški, vključno s taksami: 133,95 EUR
- nalog za rubež nepremičnine: fiksni stroški, vključno s taksami: 80,37 EUR.

Tem fiksnim stroškom se prištejejo sorazmerni stroški, ki za celotno terjatev znašajo 723,44 EUR, vključno s taksami, od tega 121,35 EUR plača dolžnik in 602,09 EUR upnik.

3.2 Glavni pogoji

Za izvršilne ukrepe na podlagi izvršilnih naslovov se ne zahteva sodna odobritev.

Merili za odobritev ukrepov zavarovanja v korist upnika, ki še nima izvršilnega naslova, sta naslednji: terjatev se načeloma zdi upravičena in njena izterjava ogrožena. Sodnik, pristojen za odobritev takega preventivnega rubeža, je izvršilni sodnik (sodnik okrožnega sodišča) ali predsednik gospodarskega sodišča v mejah pristojnosti tega sodišča.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

V korist upnika je zastavljeno celotno dolžnikovo premoženje, tako da se mu načeloma lahko zaseže vsa njegova lastnina. Obstajajo posebna pravila glede na vrsto premoženja: terjatve (najemnina, plače, vloge na bančnem računu), premično premoženje vseh vrst, nepremičnine in stvarnopravne pravice, vrednostni papirji in pravice družbenikov, vozila (kopenska, morska plovila, čolni ali zrakoplovi), avtorske pravice, zneski denarja v sefu.

Z zakonom pa je lahko določeno, da nekaterega premoženja ni mogoče zaseči. To velja zlasti za:

- zneske, potrebne za preživljanje (zlasti delež plače, določen v skladu z drsno lestvico glede na višino prihodkov in stroškov družine, ki se ponovno oceni vsako leto);
- premičnine, ki jih dolžnik potrebuje za vsakodnevno življenje in delo ter jih ni mogoče zaseči, razen da se poplačajo ali če imajo zelo veliko vrednost;
- predmeti, ki jih potrebujejo bolniki ali invalidi.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Izvršilni ukrepi v zvezi s premoženjem in terjatvami potekajo v dveh fazah. Uradna izvršilna oseba najprej zarubi predmete ali denarne zneske. Ta rubež pomeni, da s premoženjem ni več mogoče razpolagati, vendar ga lahko dolžnik, ki postane njegov skrbnik, še naprej uživa. Če to premoženje odsvoji, stori kaznivo dejanje. V primeru denarnih zneskov ti ostanejo blokirani na računu, vendar se takoj, čeprav navidezno, dodelijo zadevnemu upniku.

Dolžnik je obveščen o rubežu. Če dolžnik pri izvršilnem sodniku ne vloži ugovora zoper rubež, lahko uradna izvršilna oseba preide na drugo fazo rubeža, pri čemer odvzeme premoženje, ki se nato proda na dražbi, ali pa od dolžnikovega dolžnika (običajno bankirja) zahteva, naj ji izroči zasežene zneske.

Bankir, tako imenovani „dolžnikov dolžnik“, mora sodnega izvršitelja ob rubežu obvestiti o vseh zneskih, ki jih hrani za dolžnika. Če tega ne stori ali če zneske, ki so bili pri njem zaseženi, izroči dolžniku, mu sodišče na zahtevo upnika naloži kazen, da mora plačati dolg namesto dolžnika.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Izvršljivost izvršilnih naslovov zastara po desetih letih. Izvršilne ukrepe je torej treba sprejeti v tem roku (člen L. 111-4 zakonika o civilnih izvršilnih postopkih).

Odobritve izvršilnega sodnika za izvedbo preventivnih rubežev postanejo neveljavne, če ukrep zavarovanja ni sprejet v treh mesecih od izdaje sklepa.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

To vprašanje je smiselno le v zvezi z odobritvami preventivnih rubežev. Pri izvršilnih naslovih je namreč vložitev pravnih sredstev povezana s prerekanjem same terjatve na sodišču.

Ko je ukrep zavarovanja sprejet in je o tem obveščen dolžnik, lahko ta pred izvršilnim sodnikom, ki je ukrep odobril, ugovarja pogojem, pod katerimi ga je odobril. Ugovor je dopusten, dokler se s sodno potrditvijo terjatve preventivni rubež ne spremeni v rubež z izvršbo.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

V smislu rokov izvršilni naslovi načeloma zastarajo po desetih letih.

Poleg tega morajo biti izvršilni postopki omejeni na to, kar je za nujno za izterjavo terjatve, in pri izbiri teh ukrepov ne sme prihajati do zlorab.

Čeprav lahko upnik načeloma zarubi celotno premoženje svojega dolžnika, pa obstajajo omejitve v obliki premoženja, ki ga po zakonu ni mogoče zarubiti. To načeloma velja za preživnine, premično premoženje, ki ga dolžnik potrebuje za vsakodnevno življenje in delo, predmete, ki jih invalidna oseba nujno potrebuje, nekatere vrste socialne pomoči in družinske dodatke, ki jih ni mogoče zarubiti. Poleg tega na bančnem računu ni mogoče zarubiti zneskov, ki presegajo minimalni dohodek samske osebe (aktivni solidarnostni dohodek – *revenu de solidarité active*). Nazadnje, plačo je načeloma mogoče zarubiti samo v mejah, določenih z odlokom, ki določa zarubljivi znesek glede na višino dolžnikove plače in število oseb, ki jih vzdržuje.

Poleg tega so samostojni podjetniki v nekaterih primerih upravičeni do posebne zaščite celotnega svojega premoženja ali njegovega dela.

Nazadnje, izvršilni ukrepi se lahko izvajajo samo med 6. uro zjutraj in 21. uro zvečer, prav tako jih ni mogoče izvesti ob nedeljah in praznikih, razen če to predhodno odobri izvršilni sodnik. Prav tako mora izvršilni sodnik predhodno odobriti vsak rubež zneskov, nižjih od 535 EUR, v bivalnih prostorih.

Sorodne povezave

[Legifrance](#)

[Spletišče nacionalne zbornice sodnih izvršiteljev](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 14/08/2017

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Hrvaška

KAZALO

- [1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?](#)
 - [2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?](#)
 - [3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?](#)
 - [3.1 Postopek](#)
 - [3.2 Glavni pogoji](#)
 - [4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov](#)
 - [4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?](#)
 - [4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?](#)
 - [4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?](#)
 - [5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?](#)
 - [6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?](#)
-

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

V Republiki Hrvaški izvršilni postopek urejajo določbe zakona o izvršbi (*Ovršni zakon*) (*Narodne novine* (NN; Uradni list Republike Hrvaške) št. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 in 73/17, v nadaljnjem besedilu: ZI). Ta zakon ureja postopek, po katerem sodišča in notarji vodijo prisilno izvršbo terjatev na podlagi izvršilnih naslovov in verodostojnih listin (izvršilni postopek), razen če poseben zakon določa drugače.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Izvršilni postopek na podlagi izvršilnih naslovov vodijo sodišča, notarji pa vodijo izvršilni postopek na podlagi verodostojnih listin.

Kaj pomeni izvršilni naslov, je pojasnjeno v členu 23 ZI, verodostojne listine pa so določene s členom 31 ZI.

V izvršilnem postopku sodelujejo tudi finančna agencija (*Financijska agencija*) (v nadaljnjem besedilu: agencija) – pravni subjekt, ki vodi izvršbo v skladu z določbami ZI in zakona, ki ureja izvršbo na denarna sredstva –, delodajalci, hrvaški zavod za pokojninsko zavarovanje (*Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje*) in drugi organi, ki jih določa zakon.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

Sodišča vodijo izvršilni postopek na podlagi izvršilnih naslovov, ki so po ZI naslednji:

1. izvršljiva sodna odločba in izvršljiva sodna poravnava;
2. izvršljiva poravnava iz člena 186.a zakona o pravnem postopku;
3. izvršljiva odločba arbitražnega sodišča;
4. izvršljiva odločba, izdana v upravnem postopku, in izvršljiva poravnava, dosežena v upravnem postopku, če to vključuje izpolnitev denarne obveznosti, razen če zakon določa drugače;
5. izvršljiv notarski sklep in izvršljiva notarska listina;
6. poravnava, dosežena v postopku pred „častnimi sodišči“ (*sudovi časti*) pri zbornicah v Republiki Hrvaški, in poravnava, dosežena v postopku mediacije, v skladu z določbami zakona, ki ureja postopek mediacije;
7. druge listine, ki so z zakonom določene kot izvršljive.

Izvršljive listine so primerne za izvršbo, če so v njih navedeni upnik in dolžnik, predmet, vrsta, obseg in rok za izpolnitev denarne obveznosti.

Če je izvršljiva listina odločba, s katero se zahteva izvršitev terjatve s plačilom ali izvedbo dejanja, mora vsebovati tudi rok za prostovoljno izpolnitev, če pa rok za prostovoljno izpolnitev ni naveden, ga določi sodišče v sklepu o izvršbi.

3.1 Postopek

Upnik sproži izvršilni postopek na podlagi izvršljive listine z vložitvijo predloga za izvršbo pri sodišču. Predlog za izvršbo lahko upnik vloži osebno kot stranka v postopku ali po pooblaščenca. Izvršilni postopek se lahko začne tudi po uradni dolžnosti, kadar to izrecno določa zakon.

V izvršilnih postopkih so stvarno pristojna občinska sodišča, razen če zakon določa drugače. Izvršba se opravi v mejah, opredeljenih s sklepom o izvršbi.

V sklepu o izvršbi morajo biti navedeni izvršljiva – tj. verodostojna – listina, na podlagi katere se opravi izvršba, upnik in stranka, zoper katero se predlaga izvršba (dolžnik), terjatev, ki se izvršuje, sredstvo in predmet izvršbe ter drugi podatki, ki so potrebni za izvedbo izvršbe.

3.2 Glavni pogoji

Predlog za izvršbo mora vsebovati zahtevek za izvršbo, v katerem so navedeni izvršljiva ali verodostojna listina, na podlagi katere se predlaga izvršba, upnik in dolжник, enotni matični številki upnika in dolžnika, terjatev, katere izvršitev se predlaga, potrebna sredstva za izvedbo izvršbe ter (po potrebi) predmet izvršbe. Predlog mora vsebovati še druge predpisane podatke, ki so potrebni za izvedbo izvršbe.

Predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine mora vsebovati:

1. zahtevo, naj sodišče dolžniku odredi, da mora v osmih dneh poravnati terjatev in morebitne s tem povezane stroške, v meničnih in čekovnih sporih pa mora to storiti v treh dneh od vročitve sklepa; in
2. izvršljivi zahtevek.

Tako sta glavna pogoja, ki morata biti izpolnjena za odreditev izvršbe: izvršljiva ali verodostojna listina, na podlagi katere se odredi izvršba, in izvršljivi zahtevek.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

Predmet izvršbe so stvari in pravice, ki so po zakonu lahko predmet izvršbe za izterjavo terjatve. Izvršba se za poplačilo upnikove terjatve opravi na predmetih izvršbe, ki so sestavni del dolžnikovega premoženja.

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Predmet izvršbe so lahko dolžnikovo premoženje (denar, nepremičnine, premičnine, vrednostni papirji in deleži v gospodarski družbi) ali nekatere nepremoženjske pravice predlagatelja izvršbe (izročitev in dobava premičnine, izpraznitev in predaja nepremičnine, vrnitev na delo itd.). Predlagatelj izvršbe lahko med postopkom izbere, na katerih predmetih želi opraviti izvršbo.

Izvršbe ni mogoče opraviti na stvareh, s katerimi se ne trguje, niti na drugih stvareh, v zvezi s katerimi je to prepovedano s posebnim zakonom. Prav tako predmet izvršbe ne morejo biti terjatve na podlagi davkov in drugih pristojbin.

Izvršbe tudi ni mogoče opraviti na objektih, orožju in opremi, namenjenih obrambi, ter objektih in opremi, namenjenih delovanju lokalnih in regionalnih uprav ter sodnih organov.

Ali je določena stvar ali pravica lahko predmet izvršbe, tj. ali je izvršba na stvari ali pravici omejena, se oceni glede na okoliščine, ki so obstajale ob vložitvi predloga za izvršbo, razen če ZI izrecno določa drugače.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Osnovna posledica izvršilnih ukrepov je omejitev dolžnikovih pravic do razpolaganja s premoženjem.

Posledica izvršilnih postopkov na nepremičnem in premičnem premoženju je prodaja nepremičnine ali premičnine za poplačilo upnikove terjatve iz izkupička od prodaje.

Posledici izvršilnega postopka na denarne terjatve sta rubež in prenos denarne terjatve na upnika do zneska, ki je potreben za poplačilo terjatve.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Izvršilni ukrepi veljajo, dokler se ne konča izvršilni postopek, tj. dokler upnikova terjatev ni v celoti poplačana oziroma dokler upnik ne umakne predloga za izvršbo.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Dolжник ima pravico:

- pritožiti se zoper sodni sklep o izvršbi, izdan na podlagi izvršljive listine, ali
- vložiti ugovor zoper notarski sklep, izdan na podlagi verodostojne listine.

Pravočasna in dopustna pritožba zoper sodni sklep o izvršbi, izdan na podlagi izvršljive listine, ne zadrži izvršilnega postopka.

S pravočasnim in dopustnim ugovorom zoper notarski sklep, izdan na podlagi verodostojne listine (ki se vložijo pri notarju, vendar o njem odloči sodišče), se postopek spremeni v standardni pravdni postopek (*klasična parnica*), ki se nadaljuje pred sodiščem in v katerem morata stranki, zdaj tožnik (prej upnik) in toženec (prej dolжник), podkrepiti svoje trditve, da bi uspeli v postopku. Če so izpolnjeni pogoji, določeni z ZI, ima dolжник pravico do odloga izvršbe.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Sodišče odredi izvršbo s sredstvi in na stvareh, ki so navedene v predlogu za izvršbo. Če je predlaganih več sredstev in stvari, sodišče na predlog dolžnika izvršbo omeji na nekatera sredstva ali stvari, če se šteje, da zadostujejo za poplačilo terjatve.

Eno od osnovnih načel izvršilnega postopka je, da mora sodišče, ko vodi postopek izvršbe in zavarovanja, spoštovati dolžnikovo dostojanstvo, tako da zagotovi, da je izvršba zanj čim manj neugodna.

Zaščita dolžnika je zagotovljena z izključitvijo in omejitvijo stvari in sredstev, na katerih oziroma s katerimi se lahko upnikova terjatev prisilno poplača med izvršilnim postopkom, tako da se dolžniku med izvršbo in v povezavi z njo zagotovijo nekatera procesna in materialna jamstva. Ta zaščita se kaže v sprejetju načela zakonitosti pri ugotavljanju, ali je izvršba dopustna, pri določanju stvari in sredstev izvršbe ter v postopku, ki se uporabi za prisilno poplačilo upnikove terjatve.

Pri izvršbi na nepremičnine obstajajo omejitve v zvezi s stvarmi, ki ne morejo biti predmet izvršbe, kot določa člen 91 ZI.

Pri izvršbi na premičnine obstajajo omejitve v zvezi s stvarmi, ki ne morejo biti predmet izvršbe, kot določa člen 135 ZI.

Pri izvršbi na denarne terjatve obstajajo omejitve, ki so določene s členom 173 ZI, v členu 172 ZI pa je navedeno, kateri dolžnikov dohodek je izvzet iz izvršbe.

Člen 212 ZI določa posebna pravila v zvezi z izvršbo na denarna sredstva, ki so izvzeta iz izvršbe ali na katerih je izvršba omejena, člena 241 in 242 ZI pa določata posebna pravila o izvzetju in omejitvi izvršbe za premoženje pravnih subjektov.

Zaščita dolžnikov, ki so fizične osebe, v izvršilnih postopkih na denarne terjatve je določena v členu 75 ZI, zaščita dejavnosti pravnih subjektov pa je določena v členu 76 ZI.

Določbe ZI, ki se nanašajo na omejitve pri izvršbi, tj. s katerimi so nekatere stvari izvzete iz izvršbe, dolžniku zagotavljajo zaščito v postopku izvršbe.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 19/09/2018

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Italija

KAZALO

- [1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?](#)
- [2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?](#)
- [3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?](#)
 - [3.1 Postopek](#)
 - [3.2 Glavni pogoji](#)
- [4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov](#)
 - [4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?](#)
 - [4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?](#)
 - [4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?](#)
- [5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?](#)
- [6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?](#)

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Izvršba je prisilna izvršitev sodnih odločb in drugih izvršilnih naslovov (dolžniških instrumentov, javnih listin (*atti publici*) in overjenih zasebnih listin za določene storitve). V tej fazi, ki je še vedno predmet sodnega postopka, lahko posredujejo organi javnega reda, če dolžnik svojih obveznosti ne izpolni prostovoljno.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Za izvršbo so pristojna redna sodišča. Pri njih je treba vložiti tudi predlog za zavrnitev izvršbe iz člena 47(1) Uredbe (EU) št. 1215/2012 (Uredba Bruselj I) (prenovitev).

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

Izvršilni naslov je nujni in zadostni pogoj za začetek izvršbe. Izvršilni naslovi so v zakonodaji običajno določeni s členom 474 zakonika o civilnem postopku, obstajata pa dve vrsti izvršilnih naslovov: sodni in izvensodni. Sodni izvršilni naslovi vključujejo sodbe, akte in odločbe, ki jih izda sodišče med sodnim postopkom ali ob koncu sodnega postopka. Izvensodni izvršilni naslovi vključujejo dolžniške instrumente, javne listine in overjene zasebne listine, ki jih stranke sestavijo samostojno.

3.1 Postopek

Izvršba se začne, ko sta dolžniku vročena izvršilni naslov, ki mora biti izvršljiva kopija v skladu s členom 475 zakonika o civilnem postopku, ter sklep o izvršbi (*precetto*), v katerem je dolžnik pozvan, naj v roku najmanj desetih dni izpolni obveznost, in opozorjen, da bo v primeru neizpolnitve obveznosti izvedena izvršba v skladu s členom 480 zakonika o civilnem postopku. V tretjem odstavku člena 480 je določeno, da mora upnik v sklepu o izvršbi izbrati naslov za vročanje v občini, kjer ima sedež sodišče, ki je pristojno za izvršbo. Če naslov za vročanje ni izbran, se pritožbe zoper sklep o izvršbi vložijo pri sodišču v kraju, v katerem je bil sklep vročen, obvestila pa se upniku vročajo v sodnem tajništvu istega sodišča. Ko so te formalnosti izpolnjene, lahko sodni izvršitelj, ki mora najprej predložiti zgoraj navedene potrebne dokumente, začne izvršilni postopek z rubežem. Rubež je treba izvesti v 90 dneh od datuma vročitve sklepa o izvršbi, vendar ne pred iztekom roka, navedenega v tem sklepu. V nasprotnem primeru sklep o izvršbi preneha veljati (člen 481). V tej fazi postopka je potrebno pravno zastopanje.

Rubež je neveljaven, če se v 45 dneh od njegovega dokončanja ne zahteva prenos ali prodaja premoženja.

Namen izvršbe je s pomočjo organov javnega reda zagotoviti prisilno izvršitev neizpoljenih obveznosti. Uporabi se lahko za finančne dolgove in obveznosti izročitve premoženja ali izpraznitve nepremičnega premoženja ter „nezamenljive“ pozitivne obveznosti.

3.2 Glavni pogoji

Nujni in zadostni pogoj za začetek izvršbe je izvršilni naslov, ki vsebuje pravico, ki je „nesporna, fiksna in zapadla“ (*certo, liquido ed esigibile*) (člen 474). Stopnja „nespornosti“ se razlikuje glede na pravni naslov: sodba sodišča prve stopnje (začasno izvršljiva) ima očitno višjo stopnjo nespornosti kot dolžniški instrument ali pravni posli, vpisani v javne listine ali overjene zasebne listine.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

Izvršilno sodišče med postopkom izda različne vrste ukrepov, običajno odredbe (*ordinanze*). Ti segajo od ukrepov, ki so potrebni za določitev pravil za pravilno izvedbo postopka, do ukrepov, s katerimi je dodeljena korist, npr. odlok (*decreto*), s katerim je zarubljeno premoženje preneseno na osebo, ki ga je kupila na dražbi ali je predložila najvišjo ponudbo.

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Predmet razlastitve so lahko: (a) premoženje; (b) nepremično premoženje; (c) dolžnikove terjatve in premoženje, ki ga ima dolžnik pri tretjih osebah; (d) delnice v družbah.

Izvršijo se lahko tudi obveznosti izročitve premoženja in izpraznitve nepremičnega premoženja ter zamenljive pozitivne in negativne obveznosti.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Izvršba za denarni znesek, ki se začne z rubežem, pomeni, da dolžnik, pri katerem je bil izvršen sklep o izvršbi, ne more več razpolagati z zarubljenim denarjem. Vsa dejanja razpolaganja s tem denarjem so torej neveljavna ter jih ni mogoče uporabiti za preprečitev izvršbe.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Ukrepi so izvršilni ukrepi za poravnavo vloženih terjatev in jih torej ni mogoče uporabiti kot dokaze za preiskave.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Pravni sistem dopušča pritožbe dolžnika (in/ali tretjih oseb, v zvezi s katerimi se izvaja izvršba) zoper akte in sodbe, ki se nanašajo na izvršilne postopke. Obstajata dve vrsti pritožb:

– pritožba zoper izvršbo (*opposizione all'esecuzione*) (člena 615 in 616 zakonika o civilnem postopku), s katero se izpodbija pravica do izvedbe izvršbe (ali obstoj upnikove pravice do izvedbe izvršbe);

– pritožba zoper izvršljive akte (*opposizione agli atti esecutivi*) (člena 617 in 618 zakonika o civilnem postopku), s katero se akti izpodbijajo zaradi postopkovnih napak (tj. izpodbija se zakonitost dokumentov v izvršilnem postopku).

Pritožbe zoper izvršbo ali izvršljive akte, vložene pred začetkom izvršbe, so opredeljene kot pritožbe zoper sklep o izvršbi (*precetto*), ker so posledica dokumenta, s katerim je bila napovedana izvršba: pritožba zoper sklep o izvršbi se v skladu s splošnimi določbami zakonika vložijo pri sodišču, ki je pristojno za zadevo ali znesek in območje.

Če se je izvršba že začela ali je bil sklep o rubežu že vročen, se pritožba zoper izvršbo ali izvršljive akte vložijo s posebno pritožbo pri izvršilnem sodišču.

Tretje osebe, ki zatrjujejo, da imajo stvarne pravice na zarubljenem premoženju, se lahko pritožijo pri izvršilnem sodišču, dokler premoženje ni prodano ali preneseno.

Pravne določbe, s katerimi je urejeno to področje, so člani 615, 616, 617, 618 in 619 zakonika o civilnem postopku.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Poleg predmetov, ki so s posebnimi pravnimi določbami opredeljeni kot nezarubljivi, se ne sme zarubiti naslednje:

(1) sakralni predmeti in predmeti, ki se uporabljajo pri verskih praksah;

(2) poročni prstani, oblačila, hišni tekstil, postelje, kuhinjske mize in stoli, omare, predalniki, hladilniki, plinske in električne peči in pečice, pralni stroji, gospodinjski in kuhinjski pripomočki ter pohištvo, v katerem so shranjeni, ki zadostujejo za izpolnjevanje potreb dolžnika in njegovega gospodinjstva; vendar pa to ne vključuje pohištva z znatno vrednostjo (razen postelj) ter dragocenih starin in predmetov s priznano umetniško vrednostjo;

(3) hrana in gorivo, potrebna za enomesečno preživljanje dolžnika in drugih oseb iz prejšnjega odstavka.

Izključeno je tudi pohištvo (razen postelj) s precejšnjo finančno vrednostjo (vključno z dragocenimi starinami in predmeti s priznano umetniško vrednostjo).

Zarubiti ni mogoče orožja in drugih predmetov, ki jih dolžnik potrebuje za opravljanje javne službe, odlikovanj, pisem, evidenc in družinskih dokumentov na splošno ter rokopisov, razen kadar so del zbirke.

V zakonu je tudi določeno, da med drugim ni mogoče zarubiti: državnega premoženja, premoženja, s katerim ni mogoče razpolagati in ki je v lasti države ali drugega javnega organa, premoženja, za katero velja ureditev premoženjskih razmerij med zakoncema, ter premoženja cerkvenih institucij in verskih objektov.

Izvršilni ukrep ne more biti uspešno izveden, če se je zastaralni rok terjatve v celoti iztekel. Zastaralni roki se razlikujejo glede na zadevno pravico. Vendar pa je treba opozoriti, da je včasih z zakonom določen drugačen zastaralni rok glede na vrsto instrumenta, s katerim se dokazuje terjatev, na kateri temelji izvršba. Tako je zastaralni rok za terjatev, določeno v sodni odločbi, deset let, čeprav je z zakonom za to vrsto terjatve običajno določen krajši zastaralni rok.

Zakonodaja je bila nedavno spremenjena, tako da lahko sodišče v dolžnikovem kraju stalnega ali začasnega prebivališča, domicila ali sedeža na zahtevo upnika dovoli, da se za določitev premoženja, ki ga je treba zarubiti, uporabljajo elektronske metode (člen 492a zakonika o civilnem postopku, kakor je bil spremenjen z uredbo-zakonom št. 83 z dne 27. junija 2015 (ki je bil s spremembami potrjen z zakonom št. 132 z dne 6. avgusta 2015)); v primeru izvršbe na premoženju so bile v okviru ukrepov pretvorbe zarubljenega premoženja (*conversione del pignoramento*) uvedene tudi oblike plačila v obrokih.

Sorodne povezave

[Zakonik o civilnem postopku \(474–482\)](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni

organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 25/02/2019

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Ciper

Please note that the original language version of this page [\[el\]](#) has been amended recently. The language version you are now viewing is currently being prepared by our translators.

KAZALO

- 1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?
- 2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?
- 3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?
 - 3.1 Postopek
 - 3.2 Glavni pogoji
- 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
- 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
- 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Izvršba pomeni prisilno izvršitev vsebine sodbe ali sklepa ob pomoči sodišča in v nekaterih primerih dodatni pomoči drugih pristojnih uradnikov/služb (npr. katastrskega urada (*Ktimatológio*)). Stranka, ki je pridobila sodbo ali sklep, lahko sodišču predlaga, naj sprejme izvršilne ukrepe.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Sodna služba (sodni izvršitelji) in katastrski urad. Organ, pristojen za izvršbo sklepa o izterjavi neplačane preživitine, je policija.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

Sodba ali sklep sta izvršljiva po njuni vročitvi. Rok za vložitev pritožbe sam po sebi ne zadrži izvršbe; pritožnik mora za to vložiti obrazložen zahtevek.

3.1 Postopek

Akti, ki jih ne izda sodišče (npr. arbitražna odločba), sami po sebi niso izvršljivi, lahko pa postanejo izvršljivi, ko jih za take razglasi sodišče. Sodišče, ki je pristojno za izdajo sklepa o izvršbi akta, ki ga ni izdalo sodišče, ali tuje sodne odločbe, je okrožno sodišče, na območju katerega prebiva oseba, zoper katero bo izvedena izvršba, v primeru sklepov o preživitini pa družinsko sodišče. Sodne odločbe običajno izvrši odvetnik, ki je zadevo predložil sodišču, z eno od metod izvršbe iz oddelka 4.1 spodaj.

Postopek za registracijo in izvršbo tuje sodne odločbe na podlagi večstranskega ali dvostranskega sporazuma prek pravne službe (*Nomikí Ypiresía*) izvede ministrstvo za pravosodje in javni red kot osrednji organ. V drugih primerih lahko postopek izvedejo zasebni odvetniki.

Stroškov postopka ni mogoče določiti vnaprej, ampak jih sodni tajnik sodišča izračuna na podlagi predpisov o taksah. Zaračunajo se osebi, zoper katero je bila sodna odločba izdana.

Izvršbe opravljajo predvsem sodni izvršitelji (*dikastikoí epidótes*), ki so javni uslužbenci, redno zaposleni pri sodiščih. Za pospešitev izvršilnega postopka je vročitev dokumentov v vseh civilnih sodnih zadevah od leta 1996 zaupana zasebnim družbam, tako da se lahko sodni izvršitelji osredotočijo na izvrševanje sodnih odločb.

3.2 Glavni pogoji

V primeru izvršbe sodne odločbe med strankami na Cipru so merila odvisna od zadeve. Obstajati morajo sodna odločba, vročitev sodne odločbe, s katero je vzpostavljena obveznost, in zavrnitev/opustitev toženca, da plača naloženi znesek.

Merila za sklep o izvršbi sodne odločbe tuje države so običajno opredeljena v ustreznem sporazumu. Običajen pogoj v takem primeru je, da je moral biti toženec ustrezno obveščen o postopku zoper njega v tuji državi.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Predmet izvršbe so lahko bančni računi, delnice, registrirana vozila, nepremično premoženje in drugi predmeti. Izključeni so zelo osebni predmeti, ki jih toženec potrebuje za preživljanje ali opravljanje svojega poklica.

Izvršilni ukrepi vključujejo:

- nalog za rubež in prodajo (*éntalma katáschesis kai pólisis*) premičnega premoženja,
- nalog za izročitev (*éntalma parádosis*) premičnega premoženja (če je bilo premično premoženje predmet tožbe, npr. tožbe zaradi kršitve zakupne pogodbe, predmet zakupa),
- odredbo o rubežu pri dolžnikovem dolžniku – za rubež premoženja, ki je v rokah tretje osebe (*éntalma katáschesis eis cheíras trítou*),
- odredbo o odplačevanju dolga po sodbi v mesečnih obrokih,
- odredbo o odbitkih (*diátagma apokopís*) od mesečnih dohodkov dolžnika po sodbi (ki se vroči delodajalcu),
- odredbo o predaji posesti (*éntalma parádosis katochís*) nad nepremičnim premoženjem,
- odredbo o prodaji (*éntalma pólisis*) nepremičnega premoženja,
- odredbo o izročitvi nepremičnega premoženja v hrambo (*mesengýisis*) (izdana na zahtevo dolžnika po sodbi, če je sodišče prepričano, da se lahko v največ treh letih s prihodki od nepremičnega premoženja pokrijejo dolg po sodbi, obresti in vsi stroški),
- obremenitev nepremičnega premoženja (*epivárynsi*), če je navedena v sodni odločbi,
- stečaj,
- razpustitev družbe.

V primeru sklepa o preživnini izvršba vključuje možnost izdaje naloga za pridržanje (*fylakistiríou éntalma*) dolžnika.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Dolžnik in katera koli tretja oseba morata ravnati v skladu s sodno odločbo, s katero je odrejen izvršilni ukrep. Če dolžnik zavrne izvedbo dejanj/ukrepov, določenih v sklepu, s katerim so naloženi izvršilni ukrepi, ali teh dejanj/ukrepov ne izvede, se lahko zoper njega začne postopek za odvzem prostosti zaradi neupoštevanja sklepa sodišča.

Banka, ki ji je vročen sklep o rubežu pri dolžnikovem dolžniku, mora zamrzniti zadevni račun, razen če ima razlog za izpodbijanje tega sklepa. V takem primeru mora pred sodiščem, ki je izdalo sklep, navesti razloge, zakaj se ta sklep ne bi smel uporabljati.

Vsi sklepi, zoper katere ni vložena pritožba, postanejo pravomočni in imajo moč sodne odločbe.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Izvršilni ukrepi veljajo šest mesecev od njihove izdaje. Sodna odločba, s katero so naloženi izvršilni ukrepi, velja šest let od datuma izdaje. Če sodna odločba v navedenem obdobju ni izvršena, jo lahko sodišče obnovi v skladu s pravilom 40D.8 pravilnika o civilnem postopku.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Možnost vložitev pravnih sredstev je odvisna od posamezne zadeve, npr. za ustavitev izvršbe ali razveljavitev vpisa v register.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Za namene zaščite dolžnika se izvršba ne sme izvesti na osebnih predmetih, ki jih oseba potrebuje za preživljanje ali opravljanje svojega poklica.

Če je dolžnik država ali javna služba, so iz izvršbe izključeni objekti in oprema za namen, ki je bistven za javnost, tudi oprema, ki pripada vojski in varnostnim silam, predmeti umetniškega, arheološkega, kulturnega, verskega in zgodovinskega pomena ter devizne rezerve.

Poleg tega je treba sklep o rubežu in prodaji premoženja izvršiti med sončnim vzhodom in sončnim zahodom.

Premoženje, ki je bilo zarubljeno (razen denarja ali vrednostnih papirjev), se lahko proda šele, ko pretečejo vsaj trije dnevi od dneva po izvedbi rubeža, razen če se obrabi ali če lastnik to zahteva v pisni obliki; do zaključka prodaje mora biti premoženje na primernem mestu ali v hrambi pri primerni osebi.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 13/05/2019

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Latvija

KAZALO

- 1 [Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?](#)
- 2 [Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?](#)
- 3 [Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?](#)
 - 3.1 [Postopek](#)
 - 3.2 [Glavni pogoji](#)
- 4 [Cilj in narava izvršilnih ukrepov](#)
 - 4.1 [Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?](#)
 - 4.2 [Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?](#)
 - 4.3 [Kakšna je veljavnost takih ukrepov?](#)
- 5 [Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?](#)
- 6 [Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?](#)

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Izvršitev je faza civilnega postopka, v kateri sodni izvršitelj izvrši odločbo sodišč, drugih institucij ali uradnikov, če dolžnik (toženec) v obdobju, določenem v zakonodaji, ali v obdobju, ki ga določi sodišče, take odločbe ne izpolni prostovoljno.

Glej „[Pravniški poklici: Latvija](#)“ o izvršilnih ukrepih, ki jih lahko uporabi sodni izvršitelj.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Sodni izvršitelji izvršujejo odločbe sodišč in drugih institucij ter izvajajo druge dejavnosti, določene v zakonodaji.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

Sodne odločbe so izvršljive, ko postanejo pravnomočne, razen če zakonodaja ali sodna odločba ne določata njihove takojšnje izvršitve. Sodni izvršitelji lahko preiskujejo izvršilne postopke na podlagi izvršilne listine.

V okviru postopka za izvršitev sodne odločbe je treba izvršiti naslednje odločbe sodišč, sodnikov in drugih institucij:

- sodne odločbe ter odločbe sodišč ali sodnikov v civilnih in upravnih zadevah;
- sodne odločbe in odločbe ali sklepe državnega tožilca v kazenskih zadevah, povezanih z izterjavo premoženja;
- odločbe sodnikov ali sodišč v zadevah, povezanih z upravnimi kršitvami, ki se nanašajo na izterjavo premoženja;
- sodne odločbe o odobritvi poravnave;
- odločbe stalnih arbitražnih sodišč;
- odločbe tujih sodišč ali tujih pristojnih organov in tujih arbitražnih sodišč v zadevah, določenih v zakonodaji;
- sodno odločbo o uvedbi postopkovnih sankcij – glob;
- odločbe komisije za industrijske spore;
- odločbe nacionalnih organov, ki urejajo javne storitve (v nadaljnjem besedilu: regulativni organi), o sporih ali rešitvi sporov.

Če v zakonodaji ni določeno drugače, so predmet postopkov za izvršitev sodnih odločb tudi:

- odločbe institucij in uradnikov v zadevah, povezanih z upravnimi kršitvami in kršitvami prava, če so opredeljene v zakonodaji;
- upravni akti, povezani s plačili organov in uradnikov, ki jih je pooblastila država;
- odločbe pripadnikov pravnih poklicev (notarjev, odvetnikov, sodnih izvršiteljev) o honorarjih, plačilih za zagotovljeno pravno pomoč in o povračilu stroškov, povezanih z opravljenimi storitvami, ter kolkovinah;
- akti, ki jih sprejme Svet, Komisija ali Evropska centralna banka v skladu s členom 299 Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- notarske listine, pripravljene v skladu s postopkom iz razdelka D1 zakona o notarjih.

Izvršilna listina je:

- nalog za izvršbo, izdan v civilnih ali upravnih zadevah na podlagi sodne odločbe ali odločbe sodišča ali sodnika ali v kazenskih zadevah na podlagi sodne odločbe o odobritvi poravnave, odločbe stalnega arbitražnega sodišča, odločbe komisije za industrijske spore, odločbe regulativnega organa o sporih ali rešitvi sporov, odločbe tujega sodišča ali tujega arbitražnega sodišča in aktov, ki jih sprejme Svet, Komisija ali Evropska centralna banka v skladu s členom 299 Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- odločba institucij in uradnikov v zadevah, povezanih z upravnimi kršitvami in kršitvami prava;
- odločba sodišča ali sodnika v zadevah, povezanih z upravnimi kršitvami;
- izvleček odločbe ali sklepa državnega tožilca v kazenskih zadevah, povezanih z izterjavo premoženja;
- izvršilni nalog, izdan na podlagi upravnega akta (člen 539(2)(2) zakona o civilnem postopku);
- odločba sodnika o nesporni izterjavi obveznosti, izterjavi obveznosti v skladu s previdnostnimi postopki ali prostovoljni prodaji nepremičnega premoženja na dražbi s sodnim postopkom;
- sodna odločba o uvedbi postopkovnih sankcij – glob;
- račun, ki ga izda notar, odvetnik ali sodni izvršitelj;
- evropski nalog za izvršbo, ki ga izda tuje sodišče ali tuji pristojni organ v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004;
- potrdilo, ki ga izda tuje sodišče ali tuji pristojni organ v skladu s členom 41(1) Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003;
- potrdilo, ki ga izda tuje sodišče ali tuji pristojni organ v skladu s členom 42(1) Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003;
- potrdilo, ki ga izda sodišče, vključno s tujim sodiščem, v skladu s členom 20(2) Uredbe (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta;
- plačilni nalog, ki ga izda sodišče, vključno s tujim sodiščem, v skladu s členom 18 Uredbe (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta;

- sodna odločba o izdaji dovoljenja zavarovanemu upniku za prodajo zastavljenega premoženja dolžnika v postopku pravnega varstva (člen 37(2) zakona o insolventnosti);
- izvleček iz odločbe, ki jo izda tuje sodišče ali tuji pristojni organ v skladu s členom 20(1)(b) Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009;
- izvleček iz javne listine, ki jo izda tuji pristojni organ v skladu s členom 48 Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009;
- enotni izvršilni naslov v zaproseni državi članici, vzpostavljen v skladu z vzorcem iz Priloge II k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 1189/2011 z dne 18. novembra 2011;
- notarske izvršilne listine, izdane v skladu s postopkom iz razdelka D1 zakona o notarjih;
- potrdilo, ki ga izda tuje sodišče ali tuji pristojni organ v skladu s členom 53 ali členom 60 Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah;
- izvleček iz odločbe pristojnega organa države članice Evropske unije ali države Evropskega gospodarskega prostora o uvedbi upravne globe, ki je povezana s kršitvami pri napotitvah zaposlenih in je prejeta v informacijskem sistemu za notranji trg (IMI);
- del A evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov, ki ga izda sodišče, vključno s tujim sodiščem, v skladu s členom 19 (1)(a) Uredbe (EU) št. 655/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

3.1 Postopek

Sodne in izvensodne odločbe so izvršljive, ko postanejo pravnomočne, razen če zakonodaja ali sodna odločba ne določa njihove takojšnje izvršitve. Če je določeno obdobje za prostovoljno izvršitev sodne odločbe in odločba ni izvršena, sodišče po izteku obdobja za prostovoljno izvršitev izda nalog za izvršbo. Sodni izvršitelji lahko začnejo izvršilne postopke na podlagi izvršilne listine.

Nalog za izvršbo uradniku za izvršbe na zahtevo izda sodišče, ki v tistem času odloča o zadevi. Za vsako odločbo je treba izdati ločen nalog za izvršbo. Če je treba odločbo izvršiti na različnih krajih, se kateri koli njen del izvrši takoj, če pa je odločba v korist več tožnikov ali proti več tožencem, mora sodišče na zahtevo uradnika za izvršbe izdati več nalogov. Pri izdaji več nalogov za izvršbo je treba natančno kraj izvršbe ali del odločbe, ki ga je treba izvršiti v skladu z nalogom za izvršbo, navesti v vsakem takem nalogu za izvršbo, pri solidarnih obveznostih pa je treba navesti toženca, zoper katerega je treba opraviti izvršbo v skladu z zadevnim nalogom za izvršbo.

Za začetek izvrševanja odločbe je treba nalog za izvršbo, izdan uradniku za izvršbe ali njegovemu pooblaščenemu zastopniku, predložiti sodnemu izvršitelju, skupaj s spremnim dopisom.

3.2 Glavni pogoji

Zakon o sodnih izvršiteljih in Uredba št. 202 o vodenju evidence zapriseženih sodnih izvršiteljev, ki jo je sprejel kabinet ministrov 14. marca 2006, urejata splošna vprašanja, povezana z dejavnostjo in vodenjem evidence zapriseženih sodnih izvršiteljev.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

Uporaba izvršilnih ukrepov iz zakona o civilnem postopku v postopku izvrševanja odločb sodišča in odločb drugih institucij je namenjena omejitvi pravic dolžnika zaradi ponovne vzpostavitve ravnovesja med pravicami osebe, katere civilne pravice ali interesi, zaščiteni z zakonom, so bili vključeni, in obveznostjo dolžnika, da upošteva odločbo sodišča (druge institucije).

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Sodni izvršitelji lahko sprejmejo izvršilne ukrepe zoper premoženje dolžnika, vključno s kakršnim koli premoženjem, deponiranim pri drugih osebah, ter neopredmeteno premoženje, zoper denar, ki ga dolžniku dolgujejo druge osebe (plačilo za delo, enakovredna plačila, drugi dohodki dolžnika, naložbe v kreditne institucije), in zoper nepremično premoženje.

Določeno premoženje, opredeljeno v zakonodaji, in predmeti, ki v celoti ali deloma pripadajo dolžniku, niso predmet izvršilnega ukrepa v skladu z nalogo za izvršbo (npr. pohištvo in oprema, oblačila, hrana, knjige, pripomočki in orodja, ki jih dolžnik potrebuje pri vsakodnevnem delu za zagotavljanje sredstev za preživetje).

Naslednji predmeti, ki v celoti ali deloma pripadajo dolžniku, niso predmet izvršilnega ukrepa v skladu z nalogo za izvršbo:

- pohištvo in oprema ter oblačila, ki jih potrebujejo dolžnik, njegovi družinski člani in osebe, ki so odvisne od njega:
 - oblačila, obutev in spodnje perilo za vsakodnevno uporabo;
 - posteljina, spalna oblačila in brisače;

- kuhinjski pripomočki in namizni pribor za vsakodnevno uporabo;
- pohištvo – ena postelja in en stol na osebo ter ena miza in ena omara na družino;
- vsi pripomočki za otroke;
- živila v gospodinjstvu v količini, potrebni za trimesečno vzdrževanje dolžnika in njegovih družinskih članov;
- denar v znesku minimalne mesečne plače za dolžnika, vsakega člana njegove družine in oseb, odvisnih od njega, v primerih, povezanih z izterjavo preživnine za vzdrževanje mladoletnih otrok ali v korist uprave preživninskega jamstvenega sklada, pa denar v znesku, ki je enak 50 odstotkom minimalne mesečne plače, za dolžnika, vsakega člana njegove družine in osebe, odvisne od njega;
- ena krava ali koza in en prašič na družino ter krma v količini, ki je potrebna, dokler se ne pripravi nova krma ali dokler se živina ne žene na pašo;
- gorivo, potrebno za pripravo hrane za družino in za ogrevanje stanovanjskih prostorov v sezoni ogrevanja;
- knjige, pripomočki in orodja, ki jih dolжник potrebuje pri svojem vsakodnevem delu za zagotavljanje sredstev za preživetje;
- kmetijski inventar, tj. kmetijska orodja, stroji, živina in seme, potrebni za kmetijo, skupaj s količino krme, potrebno za vzdrževanje živine na zadevni kmetiji do nove žetve. V navodilih ministra za kmetijstvo so določeni kmetijska orodja, število glav živine in količina krme, ki se štejejo za nujno potrebne;
- premično premoženje, ki je v skladu s civilnim pravom priznано kot dodatek nepremičnega premoženja, vendar ločeno od takega nepremičnega premoženja;
- bogoslužni objekti in obredni predmeti.

Podobno izvršilnih ukrepov ni mogoče izvesti na:

- odpravnino, pogrebnino, enkratno plačilo preživelemu zakoncu, državno socialno dajatev, državno podporo za otroka s celiakijo, družinsko pokojnino in družinsko nadomestilo;
- nadomestilo za obrabo orodja, ki pripada zaposlenemu, ter druga nadomestila v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo zakonita zaposlitvena razmerja;
- zneske, ki jih je treba plačati zaposlenemu v zvezi s službenim potovanjem, premestitvijo in napotitvijo na delo v drugo naseljeno območje;
- socialno pomoč;
- preživnino za otroka v znesku minimalne preživnine za otroka, ki jo določi kabinet in ki jo mora na podlagi sodne odločbe ali odločbe, ki jo sprejme uprava preživninskega in jamstvenega sklada, plačevati eden od staršev, pa tudi na preživnino za otroka, ki jo izplača uprava preživninskega in jamstvenega sklada.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Če se izvršilni ukrep izvede zoper premično premoženje, nepremično premoženje ali prihodke dolžnika, dolжник ni več upravičen do njihovega prostega razpolaganja.

Če se ne upoštevajo zahteve ali ukazi sodnega izvršitelja, sodni izvršitelj sestavi listino in jo predloži sodišču v odločanje o odgovornosti. Sodišče lahko krivcem naloži globo v višini do 360 EUR v primeru fizične osebe ali do 750 EUR v primeru uradnika. Zoper odločbo sodišča se lahko vložijo posebna pritožba.

V nekaterih kategorijah zadev se lahko določijo posebne sankcije za neizpolnjevanje zahtev sodnega izvršitelja.

Če sodni izvršitelj naleti na odpor pri izvajanju izvršilnega ukrepa, je mogoče na pomoč poklicati policijo.

Če se dolжник ne zgleda pri sodnem izvršitelju v skladu s sodnimi pozivi ali noče zagotoviti razlage ali zakonsko zahtevanih informacij, lahko sodni izvršitelj zadevo predloži sodišču v odločanje o odgovornosti te osebe. Sodišče lahko izda odločbo, s katero se dolžnika prisili, da se zgleda pri sodnem izvršitelju, in s katero se naloži globo v višini do 80 EUR v primeru fizične osebe ali do 360 EUR v primeru uradnika. Zoper odločbo sodišča se lahko vložijo posebna pritožba.

Če se ugotovi, da je dolжник namerno predložil napačne informacije, mora sodni izvršitelj poslati zahtevek državnemu tožilcu.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Izvršilni naslov se lahko v izvršitev predloži v 10 letih od dneva pravnomočnosti odločbe sodišča ali sodnika, razen če niso z zakonskimi akti določeni drugi roki. Če sodna odločba nalaga plačilo v obrokih, izvršilni naslov ostane pravnomočen celotno obdobje zapadlosti plačil, 10-letno obdobje pa začne teči od končnega datuma posameznega plačila.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Izvršilni postopek se začne na podlagi veljavnega naloga za izvršbo, ki ga izda sodišče ali druga institucija. Oseba, ki ji je na podlagi odločbe sodišča ali druge institucije naložena določena obveznost, se lahko pritoži zoper tako odločbo (jo izpodbija) v skladu s splošnim postopkom, določenim v zakonskih aktih za vložitev pritožbe zoper odločbo sodišč ali drugih institucij (oziroma njihovo izpodbijanje).

Na podlagi zahteve stranke v zadevi in ob upoštevanju lastniškega statusa ali drugih okoliščin udeleženih strank lahko sodišče, pristojno za odločanje o zadevi, sprejme odločbo o odložitvi izvršitve odločbe, razdelitvi izvršitve na obroke ali spremembi obrazca ali postopka, s katerim se izvrši odločba. Na višjem sodišču se lahko v 10 dneh vloži posebna pritožba v zvezi z odločbo sodišča za odložitev izvršitve odločbe, razdelitev izvršitve odločbe na obroke ali spremembo obrazca ali postopka, s katerim se izvrši odločba. Če okoliščine ovirajo ali preprečujejo izvršitev sodne odločbe, lahko sodni izvršitelj sodišču, pristojnemu za odločbo, tudi predloži predlog za odložitev izvršitve odločbe, razdelitev izvršitve odločbe na obroke ali spremembo obrazca ali postopka, s katerim se izvrši odločba.

Sodni izvršitelj lahko odloži izvršitev odločbe na podlagi zahtevka uradnika za izvršbe ali odločbe sodišča ali sodnika o odložitvi izvršilnega ukrepa ali prekinitvi prodaje premoženja ali odločbe sodišča o odložitvi izvršitve ali razdelitvi izvršitve odločbe na obroke.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Upnik ali **dolžnik** se lahko s predložitvijo utemeljene pritožbe pri okrožnem (mestnem) sodišču v skladu z lokacijo uradnega imenovanja pritoži zoper ukrepe sodnega izvršitelja pri izvrševanju sodbe ali zoper njegovo zavrnitev izvedbe takih ukrepov, razen v zvezi z neveljavno dražbo, in sicer v 10 dneh od datuma izvedbe ukrepov, zoper katere je vložena pritožba, ali datuma, na katerega je bil pritožnik, ki ni bil obveščen o datumu in kraju izvajanja ukrepov, obveščen o takih ukrepih.

Pritožbo je treba v 15 dneh proučiti na sodni obravnavi. Dolžnik in upnik ter tudi sodni izvršitelj morajo biti obveščeni o sodni obravnavi. Če se te osebe ne udeležijo sodne obravnave, to ne sme biti ovira za proučitev zadeve.

Sodnik lahko na podlagi utemeljenega zahtevka osebe, ki vloži pritožbo, izda odločbo o zadržanju dejavnosti izvrševanja, prepovedi prenosa denarja na sodnega izvršitelja, upnika ali dolžnika ali prekinitvi prodaje premoženja. Odločbo je treba izvesti takoj po njeni izdaji.

Zoper odločbo sodišča se lahko vloži posebna pritožba.

Povezave

<http://www.tm.gov.lv/> – spletišče ministrstva za pravosodje

<http://www.lzti.lv/> – Svet latvijskih zapriseženih sodnih izvršiteljev

<http://www.tiesas.lv/> – portal latvijskih sodišč

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 05/06/2019

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Luksemburg

Please note that the original language version of this page has been amended recently. The language version you are now viewing is currently being prepared by our translators.

- 1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?
 - 2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?
 - 3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?
 - 3.1 Postopek
 - 3.2 Glavni pogoji
 - 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
 - 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
 - 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?
-

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Če dolžnik sodne odločbe ne upošteva prostovoljno, lahko upnik zahteva njeno izvršitev. To se imenuje izvršba.

Da je sodna odločba izvršljiva, mora biti opremljena s klavzulo o izvršljivosti ter pravilno vročena.

Izvršljivost se zadrži za osem dni od datuma sodbe in/ali z vložitvijo pravnega sredstva, razen če je odločba izvršljiva začasno.

Izvršba se običajno uporablja za izterjavo denarja, lahko pa tudi za izvedbo dejanja.

Če je osebi naloženo plačilo denarnega zneska, se terjatev izvrši zoper dolžnikovo premoženje, kar se imenuje rubež.

Vendar obstajajo še drugi bolj specifični izvršilni ukrepi: rubež pri dolžnikovem dolžniku, rubež nepobranega pridelka, rubež dohodka, rubež nepremičnega premoženja, zaplemba, rubež pri tujem dolžniku, vračilo zaseženega premoženja, rubež plače, rubež plovil za plovbo po celinskih plovnih poteh in rubež v okviru varstva pravic intelektualne lastnine.

Vrsti rubeža, ki se v Luksemburgu najpogosteje uporabljata, sta rubež pri dolžnikovem dolžniku in rubež za izvršitev sodne odločbe.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Sodni izvršitelji so edini pooblaščenici za izvršbo sodnih odločb, ki jih je za izvršljive razglasilo luksemburško sodišče na podlagi luksemburškega prava ali sodišče druge države članice Evropske unije na podlagi zakonodaje Skupnosti v civilnih in gospodarskih zadevah, izvršljivih sporazumov na podlagi mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah ter drugih izvršljivih aktov ali izvršilnih naslovov.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

- Sodne odločbe in akti, izdani oziroma sprejeti v Velikem vojvodstvu

V Velikem vojvodstvu so izvršljivi brez uradnega zaznamka ali potrdila *pareatis*, tudi če izvršba poteka zunaj pristojnosti sodišča, ki je sodno odločbo izdalo ali na območju katerega so bili akti sprejeti.

Izročitev akta ali sodne odločbe sodnemu izvršitelju velja kot pooblastitev za vse izvršbe, razen rubeža nepremičnega premoženja in odvzema prostosti, za kar je potrebno posebno pooblastilo.

- Tuje odločbe, za katere se uporablja pogodba ali akt Skupnosti, ki določa postopek eksekvatur

Sodne odločbe v civilnih in gospodarskih zadevah, izdane v tuji državi, ki so v njej izvršljive in ki zlasti v skladu z

- Bruseljsko konvencijo z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, kakor je bila spremenjena s konvencijami o pristopu novih držav članic k tej konvenciji,
- Lugansko konvencijo z dne 16. septembra 1988 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah,
- Konvencijo z dne 29. julija 1971 med Velikim vojvodstvom Luksemburg in Republiko Avstrijo o priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter javnih listin v civilnih in gospodarskih zadevah,
- Pogodbo z dne 24. novembra 1961 med Belgijo, Nizozemsko in Luksemburgom o pristojnosti, stečaju in veljavnosti ter izvršljivosti sodnih in arbitražnih odločb ter javnih listin, kolikor velja,
- ali Haaško konvencijo z dne 2. oktobra 1973 o priznavanju in izvrševanju sodnih odločb v zvezi s preživitvinskimi obveznostmi, izpolnjujejo pogoje za priznanje in izvršitev v Luksemburgu, so izvršljive na načine, ki jih določajo členi od 680 do 685 novega zakonika o civilnem postopku.

Sodne odločbe v civilnih in gospodarskih zadevah, izdane v državi članici Evropske unije, ki so v njej izvršljive in ki v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah izpolnjujejo pogoje za priznanje in izvršitev v Luksemburgu, so izvršljive na načine, ki jih določa navedena uredba.

Z Uredbo (EU) št. 1215/2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, tako imenovana „prenovitev uredbe Bruselj I“, je bila Uredba (ES) št. 44/2001 razveljavljena. Vendar se Uredba (ES) št. 44/2001 še naprej uporablja za sodne odločbe, izdane v sodnih postopkih, ki so bili začeti, za javne listine, ki so bile uradno sestavljene ali registrirane, in za sodne poravnave, ki so bile potrjene ali sklenjene pred 10. januarjem 2015, ki spadajo na področje uporabe navedene uredbe.

Sodne odločbe v civilnih zadevah, izdane v državi članici Evropske unije, ki so v njej izvršljive in ki v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 650/2012 z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju izpolnjujejo pogoje za priznanje in izvršitev v Luksemburgu, so izvršljive na načine, ki jih določa navedena uredba.

Odločbe, izdane v državi članici, ki je ne zavezuje Haaški protokol o pravu, ki se uporablja za preživitvinske obveznosti, sklenjen 23. novembra 2007, v smislu oddelka 2 poglavja IV Uredbe (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživitvinskih zadevah, ki izpolnjujejo pogoje za priznanje in izvršitev v Luksemburgu, so izvršljive na načine, ki jih določa navedena uredba.

- Tuje odločbe, za katere se uporablja akt Skupnosti, ki določa odpravo eksekvatures

Evropski parlament in Svet sta 12. decembra 2012 sprejela Uredbo (EU) št. 1215/2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, tako imenovano prenovitev uredbe Bruselj I. V skladu s členom 36 navedene uredbe se odločbe, izdane v eni državi članici, v drugih državah članicah priznajo, ne da bi bil za priznanje potreben kakršen koli poseben postopek (odprava eksekvatures). Navedena uredba se v vseh državah članicah Evropske unije uporablja od 10. januarja 2015 pod pogoji, ki jih določa.

Odločbe, izdane v državi članici, ki jo zavezuje Haaški protokol o pravu, ki se uporablja za preživitvinske obveznosti, sklenjen 23. novembra 2007, v smislu oddelka 1 poglavja IV Uredbe (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživitvinskih zadevah, se v Luksemburgu priznajo, ne da bi bil za priznanje potreben kakršen koli poseben postopek in ne da bi bilo mogoče priznanju ugovarjati.

3.2 Glavni pogoji

Rubež premičnega ali nepremičnega premoženja se lahko izvede samo, če obstaja izvršilni naslov, izdan na podlagi luksemburškega prava, in samo za zapadle in nesporne terjatve; če izterljivi dolg ni denarni znesek, se po rubežu prekinejo vsi nadaljnji postopki, dokler se ne opravi cenitev zarubljenega premoženja.

Sodne odločbe, s katerimi je odrejena prepustitev, izbris hipoteke, plačilo ali drugo dejanje, ki ga mora izvesti tretja oseba ali se izvede za njen račun, so tudi po izteku roka za ugovor ali pritožbo izvršljive po tretjih osebah ali zoper njih samo na podlagi potrdila tožnikovega odvetnika, v katerem je naveden datum vročitve sodne odločbe na naslovu stalnega prebivališča tožene stranke, in na podlagi potrditve sodnega tajnika, da zoper sodno odločbo ni bil vložen ugovor ali pritožba.

Če je iz potrdila razvidno, da ni bilo ugovora ali pritožbe, so upravitelji, skrbniki in vsi drugi dolžni upoštevati sodno odločbo.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

- Zarubljivo premoženje

Zarubi se lahko samo premoženje ali nepremično premoženje, ki je v lasti dolžnika, ne pa tudi premoženje tretje osebe. Nasprotno pa ni pomembno, pri kom je dolžnikovo premoženje ob rubežu, tako da ga je mogoče zaseči pri tretji osebi.

- Premoženje, ki ga ni mogoče zarubiti

Člen 728 novega zakonika o civilnem postopku določa, da je poleg stvari, za katere na podlagi posebnih zakonov velja, da jih ni mogoče zarubiti, iz rubeža izvzeto tudi naslednje premoženje:

- predmeti, ki so po luksemburškem pravu nepremični po namenu;
- premoženje, na primer postelja, oblačila, omare za oblačila, pralni stroj ter mize in stoli, ki jih družina potrebuje, da lahko skupaj obeduje.

Navedenih predmetov ni mogoče zarubiti ne glede na status upnika, tudi če je to država, izjema so nekatere terjatve, ki so izčrpno našteje v zakonu.

Da upnik ne bi zarubil vseh sredstev, ki jih dolžnik potrebuje za preživetje, je z uredbo Velikega vojvodstva določeno, kolikšen del plač, pokojnin in rent se lahko prenese in zarubi. Rubež zaščitenih rednih prejemkov (plač, rent, pokojnin) je urejen z zakonom. Teh rednih prejemkov ni mogoče zarubiti v celoti, temveč samo do določene meje glede na razrede, določene z uredbo Velikega vojvodstva. Dolžnik tako obdrži minimalni dohodek, potreben za preživetje.

- Omejeni rubež (*cantonement*)

Z omejenim rubežem se dolžniki zaščitijo pred posledicami popolnega

nerazpolaganja s svojim imetjem. Sodniku omogoča, da omeji zneske, ki se zasežejo pri dolžnikovem dolžniku.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Od trenutka, ko se premoženje zarubi, dolžnik izgubi pravico, da ga odsvoji. Vendar zadevni upnik z rubežem ne dobi predkupne pravice. Diskvalifikacija dolžnika pomeni, da zarubljenega premoženja ne more prodati, prenesti ali ga obremeniti s hipoteko. Zarubljeno premoženje se lahko takoj odvzame. Dolžnik je še naprej lastnik do prisilne prodaje, ni pa nujno, da ohrani posest nad zarubljenim premoženjem. Položaj se ne spremeni v praktičnem smislu, ampak v pravnem.

V primeru kršitve te diskvalifikacije ukrepov, ki jih je sprejel dolžnik, ni mogoče uveljavljati zoper zadevnega upnika.

Ta diskvalifikacija je torej zgolj relativna v smislu, da se uporablja samo v korist zadevnega upnika. Drugi upniki se morajo še vedno sprijazniti z nihanjem vrednosti dolžnikovega imetja. Vendar se brez težav pridružijo rubežu, ki je bil že odobren.

Diskvalifikacija je prva faza v postopku prodaje imetja. Nadzor nad premoženjem prevzame sodišče. Rubež za izvršitev sodne odločbe ima torej predvsem preventivno funkcijo.

Kar zadeva rubež pri dolžnikovem dolžniku, je treba pojasniti, da se s to vrsto rubeža odvzame nadzor nad celotno zarubljeno terjatvijo, ne glede na njeno vrednost. Vendar lahko dolžnik deponira ustrezen znesek (omejeni rubež).

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Za izvršilne pravne naslove, izdane na podlagi luksemburškega prava, ne veljajo omejitve in ti ne zastarajo.

Odobritve predsednika gospodarskega sodišča za izvedbo preventivnih rubežev postanejo neveljavne, če ukrep zavarovanja ni sprejet v roku, določenem v sklepu.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Zoper sklep predsednika gospodarskega sodišča, s katerim se odobri preventivni rubež, je mogoče vložiti ugovor ali pritožbo.

V zadevah v zvezi z rubežem za izvršitev sodne odločbe lahko dolžnik vloži tožbo za ugotovitev težav z izvršitvijo (*action en difficulté d'exécution*) ali ugovor zoper prodajo zarubljenih predmetov.

Vključijo se lahko tudi tretje osebe, tako da ugovarjajo prodaji zarubljenih predmetov in zahtevajo, naj se ti predmeti dodelijo njim.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

V skladu s členom 590 novega zakonika o civilnem postopku lahko dolžnik nasprotuje začasni izvršbi, če je bila odrejena v primeru, ki ni določen z zakonom. V ta namen lahko dolžnik pri pritožbenem sodišču predlaga prepoved začasne izvršbe. Ta možnost je predvidena samo v civilnih zadevah, v gospodarskih zadevah pa je izključena s členom 647 trgovskega zakonika.

Člen 703(2) novega zakonika o civilnem postopku določa postopek omejenega rubeža. Z omejenim rubežem se dolžniki zaščitijo pred posledicami popolnega nerazpolaganja s svojim imetjem. Sodniku omogoča, da omeji zneske, ki se zasežejo pri dolžnikovem dolžniku.

Da upnik ne bi zarubil vseh sredstev, ki jih dolžnik potrebuje za preživetje, je z uredbo Velikega vojvodstva določeno, kolikšen del plač, pokojnin in rent se lahko prenese in zarubi. Rubež zaščitenih rednih prejemkov (plač, rent, pokojnin) je urejen z zakonom. Teh rednih prejemkov ni mogoče zarubiti v celoti, temveč samo do določene meje glede na razrede, določene z uredbo Velikega vojvodstva. Dolžnik tako obdrži minimalni dohodek, potreben za preživetje.

Sorodne povezave

<http://www.legilux.lu/>

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 25/04/2019

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Madžarska

KAZALO

- 1 [Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?](#)
- 2 [Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?](#)
- 3 [Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?](#)
 - 3.1 [Postopek](#)
 - 3.2 [Glavni pogoji](#)
- 4 [Cilj in narava izvršilnih ukrepov](#)
 - 4.1 [Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?](#)
 - 4.2 [Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?](#)
 - 4.3 [Kakšna je veljavnost takih ukrepov?](#)
- 5 [Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?](#)
- 6 [Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?](#)

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Izvršba je civilni nepravdni postopek, s katerim država z uporabo prisilnih ukrepov uveljavlja izpolnitev obveznosti iz sodnih odločb ter notarskih in drugih listin, opredeljenih z zakonom.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Izvršbo odredijo in opravljajo sodišča, notarji ali drugi organi in osebe, zlasti naslednji subjekti:

- (a) neodvisni sodni izvršitelj;
- (b) sodni izvršitelj pri okrožnem sodišču;
- (c) namestnik neodvisnega sodnega izvršitelja;
- (d) namestnik sodnega izvršitelja pri okrožnem sodišču;
- (e) kandidat za sodnega izvršitelja.

Postopek sodnega izvršitelja je kot civilni nepravdni postopek enak postopku sodišča.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

Sklep o izvršbi se lahko izda, če izvršljiva odločba vsebuje obveznost (kazen), je pravnomočna ali je bila razglašena za začasno izvršljivo in se je rok za izvršitev iztekel. Na podlagi poravnave, ki jo je odobrilo sodišče, se lahko sklep o izvršbi izda, tudi če je bila zoper sklep, s katerim je bila odobrena poravnava, vložena pritožba. Ta določba se uporablja tudi za sporazume, ki imajo enak učinek kot sodna poravnava in jih je odobrila notar. Sklep o izvršbi se lahko izda tudi na podlagi sodbe, izdane v postopku na podlagi Uredbe (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, tudi če je bila zoper sodbo vložena pritožba. Sklep o izvršbi se ne sme izdati na podlagi plačilnega naloga, če je v določbi, s katero je razglašena njegova pravnomočnost, navedeno, da izvršba v zvezi s predmetom zahtevka ni dovoljena.

Posebno pravilo se uporablja za izterjavo preživnine, pri kateri se lahko izvršba dovoli za zneske, s plačilom katerih preživninski zavezanec zamuja več kot šest mesecev, če je po mnenju stranke, ki predlaga izvršbo, preživninski dolg verjetno treba pripisati nepoštenemu ravnanju preživninskega zavezanca ali če je stranka uveljavljanje terjatve opustila iz utemeljenega razloga. Sodišče pri izvrševanju tujih odločb tudi prouči, ali je izvršitev dovoljena s pravom, mednarodno konvencijo, vzajemnostjo ali zakonodajo EU.

3.1 Postopek

Izvršba se lahko odredi s sklepom o izvršbi. V nekaterih primerih to ni formalna odločba (ampak je v obliki potrdila o izvršljivosti ali izvršilne klavzule), v drugih primerih pa je in ima obliko sklepa. Sodišče ali notar izda sklep o izvršbi na zahtevo stranke, ki predlaga izvršbo. Predlog za izvršbo je treba vložiti v potrebnem številu izvodov, pri čemer se uporabi obrazec za sklep o izvršbi. V postopkih za odreditev plačila se lahko predlog vložijo tudi elektronsko. Predlog je treba običajno vložiti pri sodišču ali notarju, ki ukrepa na prvi stopnji. V nekaterih primerih pa so z zakonom LIII iz leta 1994 o sodni izvršbi (zakon o sodni izvršbi) določena tudi druga pravila v zvezi s pristojnostjo, npr. izvršbo tujih odločb lahko odredi okrajno sodišče v kraju, kjer ima sedež okrajno sodišče, pristojno glede na dolžnikovo stalno prebivališče ali glavni kraj poslovanja, ali če tega ni, v kraju, kjer je premoženje, ki je predmet izvršbe. V Budimpešti je to osrednje okrajno sodišče v Budimpešti (*Budai Központi Kerületi Bíróság*).

Predlog za izvršbo mora vključevati informacije o strankah, izvršljivo odločbo, terjatev, ki jo je treba izvršiti, in čim več informacij o dolžnikovem premoženju, ki bi lahko bilo predmet izvršbe.

Sodišče ali notar takoj – najpozneje v 15 dneh po prejemu – prouči predlog, da bi ugotovil, ali je treba zadevo obravnavati, zavrniti brez vsebinske proučitve ali (razen pri strankah s pravnim zastopnikom) vrniti z zahtevo po dopolnitvi manjkajočih informacij. Nato sprejme potrebne ukrepe. Odločitev se sprejme v 15 dneh po prejemu predloga; če se je zahtevala dopolnitev manjkajočih informacij, pa v 15 dneh od predložitve informacij. Če je predlog utemeljen, se izda sklep o izvršbi, če ni, pa se izvršba zavrne.

3.2 Glavni pogoji

Glej točko 2.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

S prisilnimi ukrepi se omejujejo dolžnikove finančne in osebnostne pravice. Finančne ukrepe lahko izvedejo sodišča in sodni izvršitelji, ukrepe zoper osebo pa lahko izvede policija na podlagi ukrepa sodišča ali sodnega izvršitelja. Najpomembnejši finančni prisilni ukrepi so:

- rubež plače in drugih prejemkov;
- rubež in prodaja premičnega premoženja;
- rubež sredstev, ki jih upravlja finančna institucija, in blokiranje bančnih računov;
- rubež dolžnikovih terjatev do tretjih oseb;
- rubež in prodaja nepremičnega premoženja;

- naložitev kazni in glob.

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Predmet izvršbe so lahko:

- dolžnikova plača, pokojnina ali drugi prejemki (za katere se sicer uporabljajo nekatere izjeme);
- sredstva, ki jih upravlja finančna institucija (z zakonom je za fizične osebe določena oprostitev izvršbe do določenega zneska);
- premoženje (vendar ni mogoče zarubiti osnovnih dobrin, ki so po zakonu izvzete iz izvršbe, na primer osnovnih oblačil, pohištva, ki ustreza številu oseb v dolžnikovem gospodinjstvu, zdravil, ki jih dolžnik potrebuje zaradi svoje bolezni, itd.);
- dolžnikove terjatve do tretjih oseb ali dolžnikove delnice v podjetjih;
- nepremično premoženje, ne glede na njegovo vrsto, uporabo, pravice ali bremena in dejstva, vpisana v zemljiško knjigo (vendar so iz izvršbe izvzete nepremičnine, ki jih med likvidacijskim postopkom ni mogoče šteti za del dolžnikovega premoženja).

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Z izvršilnimi ukrepi se bistveno omeji pravica dolžnika, da razpolaga s svojim premoženjem.

Kadar je predmet izvršbe premoženje ali bančni račun, dolžnik nima več pravice do razpolaganja s premoženjem. Če je zarubljeno premoženje, se tudi odvzame iz posesti dolžnika. Če je zarubljeno nepremično premoženje, lahko dolžnik razpolaga z njim in ga proda, vendar ostane obremenjeno s pravico do izvršbe.

Če se dolžnik ali katera koli druga oseba med izvajanjem izvršbe fizično upira izvršilnemu ukrepu, se sodni izvršitelj obrne na policijo, ta pa lahko zoper osebo uporabi prisilne ukrepe in tako ustavi upiranje.

Vsaka oseba, ki dejavno (nasilno) ovira postopek sodnega izvršitelja, lahko za svoja dejanja kazensko odgovarja. Za kaznivo dejanje se štejejo tudi odstranitev zarubljenega predmeta iz izvršbe, odstranitev pečata, nameščenega v postopku izvršbe, ali vlom v zaklenjen prostor, v katerem se hranijo zarubljeni, zaklenjeni ali zaseženi predmeti (kaznivo dejanje odstranitve pečata).

Sodišče dolžniku ali osebi ali organizaciji, ki je dolžna sodelovati v postopku izvršbe, naloži denarno kazen, če ne izpolni obveznosti, ki izhajajo iz izvršbe v skladu z zakonsko opredelitvijo, ali če s svojim ravnanjem ovira izvršilne ukrepe.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Ukrepi ostanejo veljavni, dokler ni izvršba uspešno izvedena oziroma dokler ukrepov ne odpravi sodni izvršitelj ali sodišče ali niso odpravljeni z zakonom. Izvršilni ukrepi se lahko izvedejo do zastaralnega roka, določenega s civilnim pravom (na splošno pet let), ki začne teči od datuma izdaje pravomočne sodne odločbe. Izvršba se ne sme odrediti na podlagi predloga, vloženega po izteku zastaralnega roka, predhodne izvršbe pa se ne smejo ponovno začeti. Podobno kot v sodnih postopkih, začelih v interesu uveljavljanja terjatve, se zastaralni rok prekine s katerim koli izvršilnim ukrepom, po izvedbi katerega začne zastaralni rok znova teči.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

(a) Umik potrdila o izvršljivosti in črtanje izvršilne klavzule. Če je bila izvršba odrejena z izdajo potrdila o izvršljivosti ali izvršilne klavzule, se lahko to potrdilo umakne ali klavzula kot pravno sredstvo črta, če sklep o izvršbi ne bi smel biti izdan. Umik potrdila o izvršljivosti ali črtanje izvršilne klavzule lahko predlaga dolžnik ali stranka, ki je predlagala izvršbo, lahko pa to po uradni dolžnosti odredi tudi sodišče. Predlog je treba vložiti pri sodišču ali notarju, ki je odredil izvršbo. Rok za vložitev predloga ni določen: predlog se lahko vloži kadar koli. Če je predlogu ugodeno, se izda sklep o umiku potrdila o izvršljivosti ali črtanju izvršilne klavzule, zoper katerega se lahko vloži pritožba.

(b) Pritožba zoper sklep o izvršbi. Pritožbo zoper formalni sklep, s katerim je odobrena izvršba, lahko vloži dolžnik ali stranka, ki je predlagala izvršbo. Pritožbo je treba vložiti pri sodišču, ki je odredilo izvršbo, nasloviti pa jo je treba na pritožbeno sodišče. Za presojo pritožbe je pristojno pritožbeno sodišče. Če je sklep, ki ga je izdalo sodišče, ki je odredilo izvršbo, utemeljen, ga pritožbeno sodišče potrdi, sicer ga spremeni. Če ugotovi postopkovno nepravilnost, sklep razveljavi, sodišču, ki je odredilo izvršbo, pa odredi, naj sprejme novo odločitev.

(c) Pritožba zoper sklep, s katerim je zavrnjena izdaja sklepa o izvršbi. Stranka, ki je predlagala izvršbo, lahko vloži pritožbo zoper sklep, s katerim je zavrnjena izdaja sklepa o izvršbi. Pritožbo je treba vložiti pri sodišču ali notarju, ki je odločal o izvršbi, nasloviti

pa jo je treba na pritožbeno sodišče. Za presojo pritožbe je pristojno pritožbeno sodišče. Če je sklep, ki ga je izdalo sodišče, ki je odločalo o izvršbi, utemeljen, ga pritožbeno sodišče potrdi, sicer ga spremeni. Če ugotovi postopkovno nepravilnost, sklep razveljavi, sodišču ali notarju, ki je odločal o izvršbi, pa naroči, naj sprejme novo odločitev.

(d) Sodni izvršitelj po odreditvi izvršbe neodvisno izvede prisilne ukrepe za izvršbo; dovoljenje sodišča ni potrebno. Zoper ukrepe sodnega izvršitelja je na voljo posebno pravno sredstvo, znano kot ugovor zoper izvršbo. Ugovor zoper izvršbo lahko vloži dolžnik, stranka, ki je predlagala izvršbo, ali druga zainteresirana stran. Če sodišče ugotovi ugovoru, razveljavi nezakonite ukrepe sodnega izvršitelja; če je sodni izvršitelj opustil določeno dejanje, mu odredi, naj ga opravi. V nasprotnem primeru sodišče ugovor zavrne. Ugovor je treba vložiti pri sodnem izvršitelju.

(e) Poleg zgoraj opisanih pravnih sredstev obstaja tudi možnost, da se izvršba ustavi. Sodišče izda sklep o ustavitvi izvršbe na zahtevo stranke, ki je predlagala izvršbo, če ustavitev ne posega v pravice drugih in če z zakonom ni določeno drugače. Izvršba se ustavi tudi, če na primer dolžnik izpolni obveznost. Sodišče sklep o ustavitvi izvršbe izda tudi, če na podlagi javnih dokumentov ugotovi, da je bila izvršljiva odločba razveljavljena s pravnomočno odločbo.

(f) V izvršilnem postopku lahko tudi tretja oseba, ki ima terjatev v zvezi s premoženjem, zarubljenim med izvršbo, na podlagi premoženjskih ali drugih pravic, ki onemogočajo prodajo premoženja v okviru postopka izvršbe, začne postopek za izvršbo terjatve zoper stranko, ki je predlagala izvršbo, da se zagotovi sprostitev premoženja. Če sodišče predlogu ugotovi, zadevno premoženje sprostijo iz rubeža.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Odlog izvršbe

Sodišče, ki je odredilo izvršbo, lahko izjemoma na zahtevo dolžnika odredi odlog izvršbe, če lahko dolžnik dokaže zakonite okoliščine, ki utemeljujejo odlog, in če dolžniku ni bila predhodno med postopkom izvršbe naložena denarna kazen.

Sodišče lahko pri odločanju o odlogu po potrebi zasliši stranke.

Sodišče kot zakonite okoliščine, ki utemeljujejo odlog, upošteva zlasti naslednje: število oseb, ki jih mora dolžnik vzdrževati, in število oseb, ki jih dolžnik dejansko vzdržuje, dolgotrajno ali hudo bolezen dolžnika ali njegovih vzdrževanih družinskih članov ter naravne nesreče, ki so se zgodile med postopkom izvršbe in so prizadele dolžnika.

Če je predmet izvršbe nepremično premoženje, se lahko odlog na zahtevo dolžnika odredi enkrat in za največ šest mesecev.

Plačilo v obrokih

Potem ko je sodni izvršitelj sprejel ukrepe za določitev lokacije in rubež dolžnikovega premoženja ter je dolžnik že plačal del izvršljive terjatve, lahko sodni izvršitelj na zahtevo dolžnika, ki je fizična oseba, določi pogoje za odplačevanje dolga v obrokih, razen pri davčnih dolgovih in javnih dolgovih, ki se izvršujejo kot davki. Sodni izvršitelj dolžnika brez premoženja, ki je lahko predmet izvršbe, tudi obvesti o možnostih in pogojih za obročno odplačevanje.

Sodni izvršitelj sestavi poročilo o sklenitvi načrta obročnega odplačevanja in njegovi vsebini ter ga predloži strankam. Stranka, ki je predlagala izvršbo, lahko v 15 dneh po prejemu poročila sodnega izvršitelja pisno obvesti, če se ne strinja z vsebino načrta obročnega odplačevanja, navede priporočila za vsebino načrta in znesek obrokov ter zahteva, naj dolžnik zagotovi jamstvo za izpolnitev načrta. Sodni izvršitelj lahko na podlagi izjave stranke, ki je predlagala izvršbo, spremeni pogoje načrta obročnega odplačevanja, kot je navedeno v nadaljevanju:

(a) sodni izvršitelj umakne načrt obročnega odplačevanja, če se stranka, ki je predlagala izvršbo, ne strinja z obroki, določenimi za preživnino, plače ali podobne terjatve, če fizična oseba, ki je predlagala izvršbo, navede, da je zaradi načrta obročnega odplačevanja njeno preživetje ogroženo, ali če zoper poslovno združenje, ki je predlagalo izvršbo, poteka stečajni, likvidacijski ali izvršilni postopek;

(b) v primerih, ki niso zajeti s točko (a), se lahko načrt obročnega odplačevanja uvede za največ eno leto, če so izvršbo predlagale pravne osebe in subjekti brez pravne osebnosti, in največ šest mesecev, če so izvršbo predlagale fizične osebe;

(c) sodni izvršitelj lahko zahteva, naj se poleg načrta obročnega odplačevanja izvajajo delna plačila, sorazmerna z zneskom terjatve, če je to v izjavi zahtevala stranka, ki je predlagala izvršbo.

Sodni izvršitelj dolžniku predloži največ šestmesečni načrt odplačevanja z enakimi mesečnimi obroki, če so bili zoper dolžnikova sredstva pri finančnih institucijah, plače in premično premoženje sprejeti izvršilni ukrepi, vendar celotni dolg še ni bil poplačan ter

(a) predhodno ni bil odobren noben načrt obročnega odplačevanja;

(b) zoper dolžnika poteka izvršba za finančno terjatev, ki ne presega 500 000 HUF, ali izvršba za finančno terjatev, ki ne presega 1 000 000 HUF, vendar je v zemljiško knjigo vpisana tudi zastavna pravica na dolžnikovi stanovanjski nepremičnini kot zavarovanje za drugo terjatev, in

(c) bi bilo treba za poravnavo terjatve dolžnikovo stanovanjsko nepremičnino prodati na dražbi.

Stranki, ki je predlagala izvršbo, ni treba dati soglasja za načrt obročnega odplačevanja, je pa treba tudi njej predložiti poročilo o sklenitvi načrta obročnega odplačevanja.

Zneski, ki se dolžniku odtegnejo z rubežem, morajo biti vključeni v izračun zneska, ki ga je dolžnik poravnal.

Ocena vrednosti stanovanjske nepremičnine in njena prva licitacija se lahko izvedeta samo, če dolžnik ni plačeval obrokov (člena 52/A in 52/B zakona o sodni izvršbi).

Zastaranje pravice do izvršbe

Zastaralni rok za pravico do izvršbe se izteče takrat kot rok izvršljive terjatve. Zastaralni rok v zvezi s pravico do izvršbe se običajno upošteva na zahtevo. Lahko se upošteva po uradni dolžnosti, če je treba po uradni dolžnosti upoštevati tudi zastaralni rok za terjatev, na kateri temelji. Če je treba na podlagi zgoraj navedenega upoštevati zastaralni rok v zvezi s pravico do izvršbe, se v zvezi s predlogom, vloženim po izteku zastaralnega roka, izvršba ne sme odrediti, postopek izvršbe, ki je že bil odrejen, pa se ne sme nadaljevati. Zastaralni rok pravice do izvršbe se prekine s katerim koli izvršilnim ukrepom.

Omejitve

Znesek, ki je podlaga za odtegljaje od plače v okviru postopka izvršbe, je znesek, ki ostane po odštetju davkov (akontacija davka), prispevkov za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, članarin za zasebni pokojninski sklad in drugih prispevkov, kot se zahteva s posebno zakonodajo. Na splošno se lahko odtegne največ 33 % tega zneska, izjemoma pa največ 50 %.

Iz izvršbe je izvzet del mesečne plače, ki ustreza minimalni starostni pokojnini. Vendar pa se to izvetje ne uporablja za izvršbo za preživnino za otroka in stroške rojstva.

Od plač, ki jih delodajalec izplačuje na podlagi delovnega razmerja, se lahko odtegne največ 33 %.

Odtegljaj se lahko poveča na največ 50 % plače zaposlenega za terjatve v zvezi z naslednjim:

- (a) preživnino;
- (b) terjatvami za plače zaposlenega zoper dolžnika;
- (c) nezakonito prejetimi plačami zaposlenega in socialnovarstvenimi prejemki (člen 65(2) zakona o sodni izvršbi).

Največ 33 % se lahko odtegne od dolžnikovih socialnovarstvenih pokojninskih prejemkov, prejemkov iz naslova predčasne upokojitve, dodatkov za delovno dobo, baletne rente in prehodnega rudarskega nadomestila (skupaj: pokojninski prejemki) (člen 67 (1) zakona o sodni izvršbi).

Odtegljaj se lahko poveča na največ 50 % pokojninskih prejemkov za terjatve v zvezi z naslednjim:

- (a) preživnino za otroka;
- (b) nezakonito prejetimi pokojninskimi prejemki (člen 67(2) zakona o sodni izvršbi).

Največ 33 % se lahko odtegne od prejemkov iskalcev zaposlitve (nadomestila za brezposelnost, nadomestila za brezposelnost pred upokojitvijo, nadomestilo za izpad zaslužka) za terjatve v zvezi z naslednjim:

- (a) preživnino;
- (b) nezakonito prejetimi nadomestili za brezposelnost;
- (c) denarnimi prejemki, izplačanimi v okviru nezakonito prejetih dodatkov za delovno dobo.

Iz rubeža je izvzeto naslednje:

- nacionalni dodatek za pomoč in postrežbo, denarni prejemki za žrtve vojne in dosmrtna renta na podlagi zakona o odškodnini za osebe, ki jim je bilo iz političnih razlogov protipravno odvzeto življenje ali svoboda;
- občinska podpora, izredna občinska podpora, denarni prejemki, izplačani v okviru dodatkov za delovno dobo, starostni dodatki, nadomestila za izpad dohodka za brezposelne ter dodatek za pomoč in postrežbo;

- dajatve za materinstvo;
- invalidske rente in osebne rente za slepe;
- dodatek k plači zaradi zdravstvene okvare, začasni dodatek k plači, dodatek k dohodku, začasni dodatek k dohodku in rudarska renta zaradi zdravstvene okvare;
- preživnina, opredeljena z zakonom, vključno s preživnino za otroka, ki jo določi sodišče, in denarni prejemki za zaščito otrok na podlagi zakona o zaščiti otrok in izvajanju skrbništva;
- nadomestilo za izobraževanje, posebna podpora in družinski dodatek za rejnike, namenjen preživljanju otrok, ki so začasno ali za stalno vključeni v rejniško družino, ali mladih odraslih v oskrbi;
- štipendije, razen štipendij v obliki plač za nadaljnje znanstveno izobraževanje;
- stroški, povrnjeni za napotitev, služenje v tujini in prevoz na delo;
- zneski za kritje določenih izdatkov;
- nadomestila za invalidnost (člen 74 zakona o sodni izvršbi).

V zvezi s sredstvi, ki jih upravlja ponudnik plačilnih storitev in so dolgovana fizični osebi, je lahko predmet izvršbe brez omejitve znesek, ki presega štirikratnik minimalne starostne pokojnine; pri znesku pod to mejo je lahko predmet izvršbe 50 % zneska med minimalno starostno pokojnino in štirikratnikom minimalne starostne pokojnine (člen 79/A(2) zakona o sodni izvršbi).

Premoženje, ki je po zakonu izvzeto iz izvršbe, se ne sme zarubiti, niti če dolžnik soglaša z rubežem.

Iz izvršbe je izvzeto naslednje premoženje:

- sredstva, ki jih dolžnik potrebuje za opravljanje svojega poklica, predvsem osnovno orodje, instrumenti, tehnična, vojaška in druga oprema, uniforme, orožje za samoobrambo in prevozna sredstva (razen vozil);
- osnovni pripomočki za redni študij, zlasti učbeniki, šolske potrebščine in glasbila;
- osnovna oblačila: tri vrhnja oblačila, en zimski plašč, ena jakna, trije pari čevljev;
- osnovna posteljnina: en komplet z dvema rjuhama na osebo;
- pohištvo za število oseb v dolžnikovem gospodinjstvu: največ tri mize in tri omare ali podobno pohištvo ter ena postelja ali enakovredno pohištvo in en stol ali drugo enakovredno pohištvo na osebo;
- osnovna oprema za ogrevanje in razsvetljavo;
- osnovna kuhinjska in gospodinjska oprema za dolžnikovo gospodinjstvo ter en hladilnik ali zamrzovalnik in en pralni stroj;
- priznanja (častna odlikovanja, medalje, značke, plakete), podeljena dolžniku, če so potrjena z dokumenti;
- zdravila ter medicinski in tehnični pripomočki, ki jih dolžnik potrebuje zaradi bolezni ali invalidnosti, ter vozilo dolžnika z zmanjšano zmožnostjo gibanja;
- predmeti, ki jih uporabljajo mladoletni otroci v dolžnikovem gospodinjstvu in so namenjeni otrokom;
- hrana za en mesec in gorivo za kurjavo za tri mesece, ki ju potrebujeta dolžnik in dolžnikovo gospodinjstvo;
- stalni posevki, nepobrani pridelki in sadje;
- predmeti, ki jih v likvidacijskem postopku ni mogoče šteti za del dolžnikovega premoženja;
- kulturne dobrine, navedene v potrdilu v skladu z zakonom o posebnem varstvu izposojenih kulturnih dobrin, med trajanjem posebnega varstva (člen 90(1) zakona o sodni izvršbi).

Pri rubežu vozila, ki ga dolžnik, ki je fizična oseba, potrebuje za opravljanje svojega poklica – razen če je vozilo zaseženo –, zadostuje, da se zarubi potrdilo o registraciji in se skupaj s kopijo poročila o rubežu pošlje pristojnemu organu za promet ali, če organa ni mogoče določiti, organu, ki je registriral vozilo. Če vozilo ni zaseženo, ga lahko dolžnik uporablja, dokler ni prodano.

Če je ocenjena vrednost vozila manjša od zneska, določenega v odloku, ki ga je minister za pravosodje izdal v soglasju z ministrom za davčno politiko, je vozilo izvzeto iz izvršbe.

Umik potrdila o izvršljivosti in črtanje izvršilne klavzule

Če je sodišče pri izdaji potrdilo o izvršljivosti kršilo pravo, je treba tako potrdilo umakniti.

Če je sodišče kršilo pravo, ko je v sklep o izvršbi dodalo izvršilno klavzulo, je treba klavzulo črtati.

Sodišče umakne potrdilo o izvršljivosti ali črta izvršilno klavzulo, če na zahtevo dolžnika ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za:

(a) zavrnitev izvršbe na podlagi člena 21 Uredbe (ES) št. 805/2004;

(b) zavrnitev izvršbe na podlagi člena 22(1) Uredbe (ES) št. 1896/2006 ali člena 22(1) Uredbe (ES) št. 861/2007 ali

(c) zavrnitev izvršbe na podlagi drugega pododstavka člena 21(2) Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 ali člena 46 Uredbe (EU) št. 1215/2012.

Pritožba zoper sklep o izvršbi

Če je sodišče izdalo sklep o izvršbi ali če je v primeru, da se sklep o izvršbi razlikuje od predloga, izdalo sklep v zvezi z navedenim razlikovanjem, lahko stranke vložijo pritožbo zoper sklep. Pritožba zoper sklep ne zadrži izvajanja sklepa o izvršbi. Vendar pa se ne smejo sprejeti ukrepi za prodajo zarubljenega premoženja, znesek, prejet med izvršbo, pa se ne sme izplačati upravičencu, razen če je z zakonom določeno drugače.

Ugovor zoper izvršbo

Stranke ali druge zainteresirane strani lahko vložijo ugovore zoper izvršbo pri sodišču, ki izvaja izvršbo, v zvezi z dejanjem ali opustitvijo dejanja sodnega izvršitelja, ki pomeni bistveno kršitev pravil o izvršilnih postopkih ali pravic ali zakonitih interesov stranke, ki je vložila ugovor zoper izvršbo. Bistvena kršitev pravil o izvršilnih postopkih pomeni kršitev, ki pomembno vpliva na izid izvršilnega postopka (člen 217(1) zakona o sodni izvršbi).

Če izpodbijani ukrep izpolnjuje zakonske zahteve ali ne pomeni bistvene kršitve, ga sodišče potrdi, ugovor pa zavrne. Če izpodbijani ukrep pomeni bistveno kršitev, ga sodišče v celoti ali delno razveljavi ali – če to dovoljuje zakon in če je mogoče dejstva za odločitev utemeljiti – izvršilni ukrep v celoti ali delno spremeni. Če se je ugovor nanašal na opustitev ukrepa, sodišče odredi sodnemu izvršitelju, naj izvede opuščeni ukrep (člen 217/A(5) zakona o sodni izvršbi).

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 16/10/2017

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Malta

KAZALO

- [1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?](#)
- [2 kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?](#)
- [3 kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?](#)
 - [3.1 Postopek](#)
 - [3.2 Glavni pogoji](#)
- [4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov](#)
 - [4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?](#)
 - [4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?](#)
 - [4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?](#)
- [5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?](#)
- [6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?](#)

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Izvršba pomeni, da se zagotovi učinkovanje sodbe.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

To je odvisno od vloženega predloga. Tako hipoteko vpiše direktor javnega registra po prejetju overjene kopije sodbe in potrdila sodnega tajnika, da zoper sodbo ni bila vložena pritožba in da se je rok za vložitev take pritožbe iztekel ali da pritožba zoper sodbo ni mogoča.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

V skladu s splošnim zakonom, zakonikom o organizaciji in civilnem postopku (poglavje 12 Zakonodaje Malte), so izvršilni naslovi:

- uradno pismo, kadar je dolg nesporen, fiksni in zapadel ter ne vključuje izvedbe dejanja in kadar znesek dolga ne presega 25000 EUR. To je urejeno s členom 166A zakonika o organizaciji in civilnem postopku,
- sodbe in sklepi malteških sodišč,
- pogodbe, ki jih prejme notar na Malti ali kateri koli drug javni uradnik, pooblaščen za tako prejemanje, če se pogodba nanaša na dolg, ki je nesporen, fiksni in zapadel ter ne vključuje izvedbe dejanja,
- potrdila o odmerjenih sodnih taksah in stroških, izdana v korist odvetnika, pravnega zastopnika, notarja, sodnega izvedenca ali drugega razsodnika ali priče, razen če se taka potrdila ne izpodbijajo v skladu z zakonom,
- odločbe arbitrov, registriranih pri malteškem centru za arbitražo,
- menice in zadolžnice,
- sporazumi, sprejeti v postopku mediacije, ki jih kot izvršljive razglasijo stranke v mediaciji,
- odločbe sodišča za zahtevke potrošnikov.

Obstajajo tudi različni drugi izvršilni naslovi, ki izhajajo iz posebnih zakonov, na primer davčnih.

3.1 Postopek

Akti, s katerimi se lahko glede na okoliščine izvršujejo izvršilni naslovi, so:

- nalog za rubež premičnega premoženja,
- nalog za rubež nepremičnega premoženja,
- nalog za rubež delujočega podjetja,
- sodna prodaja premičnega ali nepremičnega premoženja ali pravic, povezanih z nepremičnim premoženjem, na dražbi,
- nalog za rubež pri dolžnikovem dolžniku,
- nalog za prisilno izselitev iz nepremičnine,
- nalog *in factum*,
- nalog za zaplombo morskih plovil,
- nalog za zaplombo zrakoplovov,
- nalog *in procinctu*.

Če izvršilni naslov začne veljati v skladu s členom 166A, vložnik predloga za registracijo uradnega pisma, ki velja kot izvršilni naslov, sodnemu tajniku predloži overjeno kopijo uradnega pisma, vključno z dokazilom o vročitvi, in kopijo morebitnega odgovora nanj.

V zvezi z drugimi izvršilnimi naslovi je postopek odvisen od njihove vrste. To je urejeno v členu 252 in naslednjih [zakonika o organizaciji in civilnem postopku](#).

3.2 Glavni pogoji

Pogoji se razlikujejo glede na vrsto izvršilnega naslova. Navedeni so v členu 252 in naslednjih [zakonika o organizaciji in civilnem postopku](#).

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Predmet izvršbe je premoženje, vključno z:

- delnicami in deleži v trgovinskih družbah,
- dovoljenji, ki jih izda pristojni organ, ustanovljen v skladu s predpisi ministra, pristojnega za pravosodje,
- zavarovalnimi policami,
- kreditnimi vrednostnimi papirji ter pravico intelektualne ali industrijske lastnine.

Iz rubeža pa so izvzeti:

- vsakodnevna oblačila, posteljina ter pripomočki in pohištvo, ki se štejejo za razumno potrebne za dostojno življenje dolžnika in njegove družine,
- osebni dokumenti in knjige, povezane s poklicem dolžnika, njegove žene ali otrok,
- registri in zapisniki notarjev,
- orodja in pripomočki, ki so potrebni za učenje ali opravljanje znanstvenega ali umetniškega dela dolžnika, njegove žene ali otrok,
- živali in orodja, ki so potrebni za kmetijstvo, in plodovi, ki so odrezani ali še niso pobrani iz zemlje,
- zrakoplovi, namenjeni izključno državnim službam, vključno s poštnimi storitvami, vendar ne za komercialne storitve,
- morska plovila, ki so v celoti zakupljena za malteško vlado,
- cerkvena svečana oblačila in plovila, ki se uporabljajo v posvečeni cerkvi ali pripadajo duhovniku, verskemu redu ali njegovemu pripadniku,
- celotno premoženje pripadnika malteške policije ali oboroženih sil, ki spada med orožje, strelivo, opremo, naprave ali oblačila, ki jih ta pripadnik uporablja pri opravljanju svojih dolžnosti.

Nepremično premoženje, delujoča podjetja, ladje, plovila in zrakoplovi se lahko zarubijo.

Nalogi za rubež pri dolžnikovem dolžniku se ne smejo izdati za:

- plače ali plačila (vključno z bonusom, dodatki, plačilom za nadurno delo in drugimi nagradami),
- prejemke, pokojnine, dodatke ali pomoč iz zakona o socialni varnosti ali druga nadomestila katere koli osebe, ki jo je upokojila vlada,
- dobrodelne dotacije ali donacije vlade,
- zapuščino, izrecno namenjeno za preživnino, če dolžnik nima drugih sredstev za preživljanje in sam dolg ni povezan s preživnino,
- dolgovani znesek za preživnino, ki je dodeljena *officio iudicis* ali na podlagi javne listine, če sam dolg ni povezan s preživnino,
- denarna sredstva, ki so bila dolžniku dana na voljo kot posojilo za gradnjo in vzdrževanje hiš, namenjenih za glavno prebivališče dolžnika,
- bančne limite, razen kreditnih kartic, na podlagi katerih delujejo podjetja, ki jih vodi dolžnik,
- bančne garancije in akreditive.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Učinek je, da se izvršilni naslovi izvršijo, na podlagi tega pa ena oseba v skladu z zakonom prevzame premoženje druge osebe.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

To je odvisno od posameznega primera, vendar pa je na splošno mogoče reči, da nalogi za izvršbo ostanejo veljavni, dokler ostane izvršljiv pravni naslov, na podlagi katerega so bili izdani. Naloga za rubež pri dolžnikovem dolžniku ni mogoče podaljšati, velja pa, dokler ga sodišče ne razveljavi s sklepom.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Oseba, zoper katero je izdan nalog za izvršbo, ali katera koli druga zainteresirana oseba lahko pri sodišču, ki je izdalo nalog, vloži predlog, naj se izvršilni akt v celoti ali delno razglasi za nič. O predlogu se obvesti nasprotna stranka, ta pa v desetih dneh vloži odgovor z vsemi navedbami, ki jih želi navesti. Sodišče o predlogu odloči po zaslišanju strank. Pritožba zoper navedeni sklep se lahko vloži v šestih dneh od datuma, ko je sklep prebran na javni obravnavi.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Sodbe, ki jih izdajo višja sodišča, lahko znova postanejo izvršljive po desetih letih od datuma, ko bi sodba ali sklep lahko bila izvršena. Sodbe nižjih sodišč ali sodišča za spore majhne vrednosti lahko znova postanejo izvršljive po preteku petih let. Izvršilni naslovi na podlagi pogodbe, kadar je dolg nesporen, fiksni in zapadeli, ukrepi na podlagi člena 166A poglavja 12 Zakonodaje Malte ter menice in zadolžnice lahko znova postanejo izvršljivi po preteku treh let. Ponovna izvršljivost se doseže z vložitvijo predloga pri pristojnem sodišču. Vložnik tudi pod prisego potrdi vrsto dolga ali terjatve, za katero predlaga izvršbo, in da dolg v celoti ali deloma še ni poravnani. Poleg tega se v teh okoliščinah uporablja 30-letni zastaralni rok, ki pa se lahko prekine z zgoraj navedenim predlogom.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 18/07/2019

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Nizozemska

KAZALO

- [1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?](#)
- [2 kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?](#)
- [3 kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?](#)
 - [3.1 Postopek](#)
 - [3.2 Glavni pogoji](#)
- [4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov](#)
 - [4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?](#)
 - [4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?](#)
 - [4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?](#)
- [5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?](#)
- [6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?](#)

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Izvršilno pravo: splošno

Sodni postopek se konča s sodno odločbo, ki jo izda sodišče. V njej se lahko stranki (dolžniku) odredi izpolnitev obveznosti do druge stranke (upnika). Če dolžnik tega ne stori prostovoljno, lahko upnik doseže izpolnitev obveznosti s sprejetjem ukrepov v okviru izvršilnega prava. S tem področjem prava je urejena izvršba (izvršitev) sodne odločbe, v kateri je sodišče odredilo izpolnitev obveznosti. V ta namen so določena zakonska pravila o prisilnih ukrepih in načinu njihovega izvajanja. Sodni izvršitelji (*gerechtsdeurwaarders*), imenovani tudi samo izvršitelji (*deurwaarders*), so pooblaščen za izvrševanje sodnih odločb in jih izvršujejo na zahtevo upnikov, ki želijo dobiti, kar jim pripada. Za sprejetje prisilnih ukrepov, določenih v skladu z izvršilnim pravom, morata biti izpolnjena dva pogoja: imeti morate izvršilni naslov (*executoriale titel*), kot je izvršljiva sodna odločba, poleg tega pa je moral biti ta izvršilni naslov predhodno vročen stranki, zoper katero bo sprejet izvršilni ukrep. Glavne stranke v izvršilnem postopku so predlagatelj izvršbe (stranka, ki zahteva izvršbo, upnik), dolžnik (stranka, zoper katero se sprejema izvršilni ukrep) in izvršitelj (javni uradnik, odgovoren za sprejetje konkretnega izvršilnega ukrepa na zahtevo predlagatelja izvršbe).

Prisilni ukrepi

Glavni prisilni ukrep je izvršba z rubežem (*executoriaal beslag*). To je podrobno obravnavano v oddelku 2.1.

Drugi prisilni ukrepi so:

1. progresivna denarna kazen (*dwangsom*);
2. napotitev na prestajanje zaporne kazni zaradi neupoštevanja sodne odredbe (*lijfswang/gijzeling*).

1. Progresivna denarna kazen je denarni znesek, določen v sodni odločbi, ki ga mora obsojena stranka plačati, če ne izpolni glavne obveznosti. Ta ukrep se kot sredstvo za izvajanje pritiska uporablja predvsem v postopkih za izdajo začasnih odredb. Progresivna denarna kazen je lahko povezana le z glavno obveznostjo, ki ne vključuje plačila denarnega zneska.

2. Napotitev na prestajanje zaporne kazni zaradi neupoštevanja sodnega naloga je prisilni ukrep, katerega namen je stranko prisiliti k izpolnitvi določene obveznosti. Sodišča tega ukrepa ne izrekajo pogosto, tudi takrat, kadar ga, pa se redko dejansko izvede. Odredi ga lahko samo sodišče. Sodišče lahko dovoli tako napotitev na prestajanje zaporne kazni za izvršitev sodb in odločb na predlog upnika, če se nanašajo na nalog, ki ne vključuje plačila denarnega zneska. Napotitev na prestajanje zaporne kazni se lahko uporabi tudi na primer pri sodbah, odločbah in verodostojnih listinah, na podlagi katerih se dolguje plačilo preživnine v skladu s knjigo 1 civilnega zakonika (*Burgerlijk Wetboek*), kot je preživnina za otroka (člen 585 zakonika o civilnem postopku (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*)).

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

Postopek je opisan spodaj.

Izvršilni naslov

Za izvršilne naslove se štejejo sodne odločbe, ki jih izdajo nizozemska sodišča (sodbe, odločbe in sklepi), verodostojne listine (notarske listine) in nekatere druge listine. Druge listine, ki jih zakon določa kot izvršilne naslove, so: sklepi o izvršbi, ki jih izda državno tožilstvo (*Openbaar Ministerie*), sklepi o izvršbi, ki jih izdajo davčni organi, arbitražne odločbe z dovoljenjem za izvršbo in uradni zapisniki o sporazumnih poravnava.

Sodni uradnik priskrbi tožniku in tožencu, ki sta se udeležila postopka, izvod sodbe. Če gre za pravnomočno sodbo, ki vsebuje sodni nalog, prejme stranka, ki se ji dovoli izvršitev sodbe, izvod v izvršljivi obliki. Strankam se brezplačno izda izvod za sodnega izvršitelja (*grosse*). To je verodostojen izvod sodbe, pred katero je navedba „V imenu kralja“ (*In naam der Koning*). Izvod za sodnega izvršitelja se prepozna po tej navedbi, zato gre za sodno odločbo, ki je izdana v izvršljivi obliki. Izvršilni ukrep je mogoče sprejeti le, če je izdan tak izvod za sodnega izvršitelja. Izvod za sodnega izvršitelja ali prvi overjeni izvod se lahko izda tudi za notarsko listino. Z izročitvijo te listine sodnega izvršitelja pooblaščate za izvedbo izvršilnega ukrepa.

Sodni izvršitelj pred izvršitvijo vroči listino (izvod za sodnega izvršitelja/prvi overjeni izvod) stranki, zoper katero bo ukrep izveden. Namen vročitve je nasprotno stranko seznaniti s sodno odločbo in jo obvestiti, da upnik zahteva njeno upoštevanje.

Informacije o vročanju izvršilnih naslovov iz drugih držav članic EU so na voljo v uredbi EU o vročanju: [Uredba Sveta \(ES\) št. 1348/2000](#) z dne 29. maja 2000 o vročanju sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah.

Sodni izvršitelji

Vloga pri izvršbi

Sodni izvršitelj ima glavno vlogo pri izvrševanju sodnih odločb in vedno deluje po navodilih predlagatelja izvršbe. Ta navodila prejme z izvidom za sodnega izvršitelja (verodostojen izvod sodne odločbe). Sodni izvršitelj na splošno ne potrebuje posebnega dovoljenja.

Med dejanji, ki jih lahko sodni izvršitelj opravi v okviru izvršbe, so:

1. vročitev izvršilnega naslova stranki, zoper katero se izvaja izvršilni ukrep;
2. zahtevanje izpolnitve obveznosti, npr. zahtevanje, naj se plača denarni znesek;
3. prejem plačila, če dolжник izpolni plačilno obveznost;
4. zaseg premoženja;
5. po potrebi prošnja za pomoč policije (npr. med zasegom premoženja).

Takse sodnih izvršiteljev

Za uradna dejanja, ki jih opravijo sodni izvršitelji, veljajo fiksne takse, ki se lahko zaračunajo dolžniku. Fiksne takse za upnika niso določene, kar pomeni, da se je treba o njih dogovoriti s sodnim izvršiteljem. Takse, ki jih sodni izvršitelj zaračuna dolžniku, so navedene v uredbi z dne 4. julija 2001 o podrobnih pravilih v zvezi z uradnimi dejanji in taksami sodnih izvršiteljev, ki je poznana tudi kot uredba o taksah sodnih izvršiteljev (*Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders*). Več informacij je na voljo v tarifi sodnih taks za uradna dejanja (*Tarieven ambtshandelingen*) na spletnem naslovu www.kbvg.nl.

3.2 Glavni pogoji

Splošna pogoja, ki morata biti izpolnjena za začetek izvršbe, sta:

- upnik mora imeti izvršilni naslov in
- ta naslov mora biti pred izvršbo vročen stranki, zoper katero se izvaja izvršilni ukrep.

Kot je navedeno zgoraj, je glavni prisilni ukrep, ki se uporablja, izvršba z rubežem.

Nekatere ukrepe je mogoče izvesti tudi pred izdajo izvršilnega naslova. Te ukrepe je mogoče predlagati pred izdajo sodne odločbe, med postopkom ali celo pred njim. To so tako imenovani zaščitni ukrepi (*conservatoire maatregelen*), ki delujejo kot začasni zaščitni ukrepi. Med zaščitnimi ukrepi so preventivni rubež (*conservatoir beslag*), zapečatenje (*verzegeling*) in popis premoženja (*boedelbeschrijving*). V tem informativnem besedilu je obravnavana izvršba z rubežem.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

Cilj in narava izvršilnih ukrepov sta lahko različna. Razlikovati je mogoče med ukrepi, namenjenimi izvedbi plačila denarnega zneska, izročitve premoženja, dejanja ali opustitve. Najpogostejši ukrep je rubež za izterjavo denarja (*verhaalsbeslag*).

Če dolžnikova obveznost ni plačilo denarja ali izročitev premoženja, ampak vključuje dejanje, je lahko potrebna izvedba „konkretnega dejanja“ (*feitelijke handeling*, dejanje, ki ima pravno posledico ne glede na to, ali je namerna ali ne) ali pravnega dejanja (*rechtshandeling*, dejanje z želeno pravno posledico). Če konkretno dejanje ni povezano s posameznikom, lahko upnik sam zaprosi sodišče za dovoljenje, da ustvari položaj, ki bi nastal ob izpolnitvi obveznosti. Če je dolžnikova obveznost vključevala izpolnitev pravnega dejanja, kot je sprejem ponudbe, se lahko dejanje nadomesti s sodno odločbo. Sodišče lahko dolžniku tudi odredi, naj se vzdrži določenega ravnanja.

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Izvršba z rubežem se lahko odredi:

1. za premoženje, ki ga ni treba registrirati. Premoženje, ki ga je treba registrirati, vključuje: nepremičnine, ladje in zrakoplove;
2. za prinosniške pravice ali pravice po odredbi do imenskih delnic ali drugih imenskih vrednostnih papirjev;
3. zoper tretjo osebo, ko gre za tako imenovani rubež pri dolžnikovem dolžniku (*executoriaal derdenbeslag*);
4. za nepremičnine;
5. za ladje;
6. za zrakoplove.

Praviloma lahko predlagatelj izvršbe sam izbere premoženje, ki ga želi zarubiti.

Načeloma se lahko zarubi vse dolžnikovo premoženje. Nekaterega premoženja pa ni mogoče zarubiti, na primer osnovnih življenjskih potrebščin, kot so oblačila, hrana, delovno orodje, strokovna literatura ter predmeti, namenjeni izobraževanju, umetnosti in znanosti. Iz rubeža je izvzet del redne plače, preživnine ali denarnih nadomestil. V teh primerih velja omejitev glede varovanega zaslužka, s katero se zagotovi, da dolžniku ostane dovolj dohodka za osnovne življenjske potrebščine.

Prav tako ni mogoče zarubiti premoženja, namenjenega javnim službam. Predlagatelj izvršbe lahko hkrati zarubi različne vrste premoženja, na primer premično premoženje in nepremičnine.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Pravne posledice rubeža premičnega premoženja, ki ga ni treba registrirati

Ena od posledic rubeža je, da dolžnik po rubežu s svojimi dejanji ne more škoditi pravicam stranke, ki je predlagala rubež. Če na primer dolžnik proda premoženje, kupec načeloma ne more upniku trditi, da je zdaj on lastnik. Druga posledica je, da je z rubežem zajet tudi ves dohodek iz premoženja.

Pravne posledice rubeža delnic, vrednostnih papirjev in drugega premoženja

V zvezi s tem ni posebnih pravnih posledic. Med trajanjem rubeža glasovalne pravice obdrži oseba, zoper katero je odrejen rubež.

Pravne posledice rubeža dolžnikovega dolžnika

V primeru rubeža dolžnikovega dolžnika upnik (stranka, ki predlaga rubež) zarubi premoženje tretje osebe (tj. stranke, ki ni dolžnik), ker ima ta tretja oseba dolg do dolžnika ali poseduje premoženje, ki pripada dolžniku.

Stranka, ki predlaga rubež, je zaščitena pred pravnimi dejanji nasprotne stranke. Pravnih dejanj, opravljenih po rubežu, ni mogoče uveljavljati zoper stranko, ki je predlagala rubež. Pogosti obliki rubeža dolžnikovega dolžnika sta rubež bančnega računa ali rubež plače zaposlenega.

Pravne posledice rubeža nepremičnine

Rubež nepremičnine se vpiše v javne registre, ki jih vodi zemljiškoknjižni urad (*Kadaster*). Ladje in zrakoplovi se po vpisu v registre štejejo za nepremičnine. Na zahtevo lahko zemljiškoknjižni urad opravi poizvedbo v javnih registrih nepremičnin, ladij in zrakoplovov. Rubež začne učinkovati od vpisa v register. Z rubežem so zajeti tudi prihodki od nepremičnin, pridobljeni po rubežu. Stranka, ki predlaga rubež, je zaščitena pred pravnimi dejanji dolžnika po rubežu. Zoper stranko, ki je predlagala rubež, ni mogoče uveljavljati odsvojitve (prodaje) nepremičnine.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Praviloma pooblastilo za izvršitev sodne odločbe zastara 20 let od dneva, ki sledi dnevu izdaje odločbe. Če za izvršitev sodne odločbe veljajo nekatere zahteve, katerih izpolnitev ni odvisna od volje osebe, ki je odločbo pridobila, pooblastilo za izvršitev sodne odločbe zastara 20 let od dneva, ki sledi dnevu izpolnitve zahtev.

Za vse zneske, katerih plačilo se s sodno odločbo zahteva v enem letu ali prej, pa velja petletni zastaralni rok. V primeru obresti, glob, progresivnih denarnih kazni in drugih dodatnih sodnih nalogov zastaranje nastopi najpozneje z zastaranjem pooblastila za izvršitev sodne odločbe v glavni stvari, razen če ni zastaralni rok pretrgan ali podaljšan.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Spori v zvezi z izvršbo

Člen 438 zakonika o civilnem postopku vsebuje splošna pravila za spore v zvezi z izvršbo (*executiegeschillen*). V takem sporu lahko dolžnik poskuša preprečiti izvršbo. Spor se lahko nanaša na pomen ali obseg izvršilnega naslova, posledice dejstev, ki se pojavijo po sodni odločbi (izvršilnem naslovu), veljavnost rubeža ali vprašanje, kdo je lastnik zarubljenega premoženja. Spor v zvezi z izvršbo se nanaša izključno na vprašanje izvršbe. Vsebina postopka v glavni stvari, v katerem je bila sodna odločba že izdana, se ne presoja znova.

V sporu v zvezi z izvršbo lahko dolžnik na primer trdi, da predlagatelj izvršbe zlorablja svoje pravice ali da rubež ni sorazmeren s sodno odločbo. Dolžnik (stranka, zoper katero se sprejema izvršilni ukrep) na tej stopnji ne more vložiti dodatnih vsebinskih ugovorov zoper sodno odločbo. Za to mora začeti postopek za ugovor (*verzet*), pritožbo (*hoger beroep*) ali razveljavitev (*cassatie*), tj. vložiti mora pravno sredstvo.

Krajevna pristojnost

Krajevno pristojno je sodišče, ki je pristojno v skladu s splošnimi pravnimi pravili o pristojnosti.

To je sodišče, na območju krajevne pristojnosti katerega je bil ali bo opravljen rubež, ali sodišče, na območju krajevne pristojnosti katerega je zadevno premoženje, ali sodišče, na območju krajevne pristojnosti katerega bo potekala izvršba. Pristojno nizozemsko sodišče je treba določiti za vse izvršilne ukrepe, ki potekajo na Nizozemskem.

Pristojno sodišče

Okrožno sodišče (*arrondissementsrechtbank*) je pristojno za vse spore v zvezi z izvršbo, ne glede na to, katero sodišče je izdalo sodno odločbo, ki jo je treba izvršiti. Pristojno je tudi, če je odločbo izdalo nizozemsko pritožbeno sodišče (*gerechtshof*) ali vrhovno sodišče (*Hoge Raad der Nederlanden*).

Spori v zvezi z izvršbo se običajno obravnavajo v postopkih za izdajo začasnih odredb (*kort geding*). Sodišče lahko za določeno obdobje ustavi izvršbo ali prekliče rubež.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 12/09/2018

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Avstrija

KAZALO

- 1 [Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?](#)
- 2 [Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?](#)
- 3 [Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?](#)
 - 3.1 [Postopek](#)
 - 3.2 [Glavni pogoji](#)
- 4 [Cilj in narava izvršilnih ukrepov](#)
 - 4.1 [Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?](#)
 - 4.2 [Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?](#)
 - 4.3 [Kakšna je veljavnost takih ukrepov?](#)
- 5 [Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?](#)
- 6 [Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?](#)

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Pri izvršbi (ki se ji v Avstriji reče tudi „izvršitev“ ali „prisilna izvršitev“) se s pooblastilom države uveljavijo izvršljive terjatve in zahtevki.

Zakon o izvršbi določa različne vrste izvršbe:

- izvršba za izterjavo denarnih terjatev,
- izvršba za zagotovitev sprejetja ali opustitve ukrepov.

Izvršba za izterjavo denarnih terjatev:

Pri izvršbi za izterjavo denarnih terjatev mora upnik v predlogu za izvršbo izbrati premoženje, ki naj bi se zaseglo (izbira sredstva izvršbe); pri tem lahko med drugim izbira med izvršbo na premoženju, izvršbo na terjatvah, zlasti izvršbo na plačo, in prisilno prodajo nepremičnine na dražbi.

Izvršba za zagotovitev sprejetja ali opustitve ukrepov:

Pri izvršbi za zagotovitev sprejetja ali opustitve ukrepov mora upnik predlagati sredstvo izvršbe, ki je za izvršbo terjatve predvideno v zakonu o izvršbi.

Pri izvršbi za namene sodne prepovedi se ob odobritvi izvršbe na zahtevo izvršilnega sodišča naloži denarna kazen. V primeru nadaljnje kršitve mora izvršilno sodišče na zahtevo naložiti dodatno denarno kazen ali zaporno kazen v skupnem trajanju do enega leta.

Za uveljavitev ukrepa, ki ga lahko izvede tretja oseba, lahko upnik, ki predlaga izvršbo, na zahtevo sodišča poskrbi, da se ukrep izvede na stroške dolžnika.

Zahtevek za ukrep, ki ga ne more izvesti tretja oseba in katerega izvršitev je hkrati odvisna izključno od volje dolžnika, se uveljavi tako, da se – na zahtevo sodišča – dolžniku, ki mora izvesti ukrep, naloži denarna ali zaporna kazen v skupnem trajanju do šest mesecev.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Izvršbo načeloma odobri ustrezno okrožno sodišče (*Bezirksgericht*).

Krajevno pristojno sodišče:

Izvršba na premoženju in izvršba na terjatve:

Za izvršbe na terjatve je pristojno sodišče s splošno pristojnostjo glede na kraj (stalnega prebivališča) dolžnika; pri izvršbi na premoženje je to odvisno od tega, kje je to premoženje ob začetku izvršbe.

Prisilna prodaja nepremičnin na dražbi:

Za izvršbo na nepremičnino (vpisano v zemljiško knjigo) je pristojno zemljiškoknjižno sodišče (*Grundbuchsgericht*).

Po odobritvi izvršbe postopek poteka po uradni dolžnosti. Izvršilni postopek vodi bodisi sodnik (prisilna prodaja nepremičnine) bodisi sodni uradnik (izvršba na premoženju ali izvršba na terjatve). Sodni uradnik (*Rechtspfleger*) je posebej usposobljen član sodnega osebja.

O dokončnih ukrepih odločijo sodni izvršitelji, ki so v Avstriji del sodnega osebja in ne delujejo niti kot samozaposleni posamezniki niti kot predstavniki ali zastopniki upnika, ki predlaga izvršbo. Večinoma delujejo samostojno, dokler ni uspeh ali neuspeh izvršilnega postopka dokončno potrjen.

Upnik je k predložitvi vlog pozvan samo, če sodišče ali sodni izvršitelj brez njih ne more nadaljevati postopka ali če v postopku nastanejo stroški. Vendar lahko upnik dodatne informacije zagotovi že v vlogi: na primer pri izvršbi na plačo se lahko odredi izjavi delodajalca glede obstoja plače in njene višine; pri izvršbi na premoženje se lahko odredi prisilnemu odpiranju stanovanja in stroškom ključavničarja, če dolžnika ni mogoče najti.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

Izvršba za izterjavo denarnih terjatev:

Izvršilni postopek je razdeljen na postopek pridobitve dovoljenja in postopek izvršbe.

Za pridobitev dovoljenja za izvršbo mora upnik vložiti vlogo, v kateri izbere željeno sredstvo izvršbe. Če želi upnik izterjati terjatev od podjetnika, običajno izbere izvršbo na premoženje in predložitve seznama premoženja. V tem postopku poskuša sodni izvršitelj izterjati plačilo terjatve, če pa pri tem ni uspešen, zarubi najdene predmete. Če se z njimi terjatev, ki naj bi se izterjala, ne pokrije, od dolžnika zahteva predložitve seznama premoženja, v katerem mora ta navesti vse svoje premoženje.

Če želi upnik izterjati terjatev od potrošnika, običajno izbere izvršbo na premoženje, izvršbo na plačo in predložitve seznama premoženja. Upnik lahko izbere izvršbo na plačo ne glede na to, ali ve, kje je dolžnik zaposlen oziroma od koga prejema plačo. Če tega ne ve, mora poznati dolžnikov datum rojstva; sodišče lahko nato poišče plačilni urad prek glavnega združenja avstrijskih nosilcev socialnega zavarovanja. Prvi korak je rubež in prenos dolžnikove plače. Če je uspešno izveden, se izvršba na premoženje izvede zgolj na zahtevo upnika. V tem postopku poskuša sodni izvršitelj izterjati plačilo terjatve; če pri tem ni uspešen, zarubi

najdene predmete. Če se z njimi terjatev, ki naj bi se izterjala, ne pokrije, od dolžnika zahteva predložitev seznama premoženja, v katerem mora ta navesti vse svoje premoženje.

Upnik mora za predlog za izvršbo uporabiti obrazec (E-obrazec 1) ali formatiran predlog. Za vložitev predloga za izvršbo se zastopanje po odvetniku ne zahteva.

3.2 Glavni pogoji

Da lahko upnik, ki predlaga izvršbo, to opravi, mora imeti izvršilni naslov, tj. izvršljivo odločbo. Poleg tega se zahteva izjava o izvršljivosti, ki jo v sodnem postopku izda organ za izvršilne naslove. Upnik mora poznati tudi dolžnikov naslov; če želi predlagati izvršbo na plačo, vendar ne pozna plačilnega urada, zadostuje, če navede dolžnikov datum rojstva.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Dolžnik odgovarja za izpolnitev obveznosti z vsem svojim premoženjem, če to ni izključeno iz rubeža. Vendar je z izvršilnim postopkom zajeto samo premoženje, ki ga upnik želi zaseči in ga zato navede v predlogu za izvršbo. Pri izvršbi na premoženje zadostuje predlog za rubež vseh predmetov v dolžnikovi lasti; pri izvršbi na terjatve mora upnik navesti dolžnikovega dolžnika, medtem ko pri izvršbi na plačo obstaja izjema. Upnik lahko navede, da ne pozna dolžnikovega dolžnika. Sodišče lahko ta podatek pridobi pri glavnem združenju avstrijskih nosilcev socialnega zavarovanja, če upnik navede dolžnikov datum rojstva.

Upnik lahko uporabi tudi naslednje izvršilne predmete: terjatve, ki niso terjatve iz plače, ali delež v dolžnikovi družbi z omejeno odgovornostjo; če ima dolžnik v lasti nepremičnino, pa lahko upnik, ki predlaga izvršbo, zahteva prisilno ustanovitev zastavne pravice, prisilno upravo in prisilno prodajo na dražbi.

Dolžnikovo premoženje, ki je izvzeto iz izvršbe, je navedeno v pododdelku „Omejitev izvršbe“.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Učinki izvršilnih ukrepov so odvisni od sredstva izvršbe:

Izvršba na premoženje:

Sodni izvršitelj na zarubljivih predmetih ustanovi zastavno pravico; navedeni predmeti se dajo na dražbo.

Izvršba na terjatve, zlasti izvršba na plačo:

Na terjatvi se ustanovi zastavna pravica. Dolžniku je prepovedano razpolaganje s terjatvijo, zlasti njena izterjava. Če je terjatev zarubljiva, se prenese na upnika.

Prisilna prodaja nepremičnin na dražbi:

Na nepremičnini se ustanovi zastavna pravica. Od vpisa začetka dražbenega postopka v zemljiško knjigo dolžnikova pravna dejanja v zvezi z nepremičnino in njenimi pritkljinami, ki ne spadajo v okvir rednega upravljanja, zoper upnike in dražitelja ne učinkujejo. Če dolžnik nepremičnino proda, se odobrena dražba nadaljuje zoper kupca nepremičnine.

Predvidene so kazenskopravne posledice, kadar dolžnik prikrije, odsvoji, proda ali poškoduje del svojega premoženja, pod pretvezo ustvari ali prizna neobstoječo obveznost ali kako drugače zmanjša ali navidezno zmanjša svoje premoženje ter posledično ovira ali zmanjša poplačilo upnika z izvršbo ali izvršilnim postopkom v teku. Prav tako se lahko dolžnik kaznuje, če uniči, poškoduje ali izmaliči predmet, ki je bil uradno zasežen ali prilaščen, če povzroči, da ta postane neuporaben, ali v celoti ali deloma zanika povezavo z njim.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Izvršba se mora nadaljevati, dokler ni uspešno dokončana ali ustavljena, na primer ker je dolžnik med izvršilnim postopkom poplačal svoj dolg do upnika. Izjemoma se lahko izvršba ustavi prej, na primer kadar upnik predlaga izvršbo na plačo in dolžnik zamenja službo.

V skladu z zakonom o izvršbi se lahko izvršilni postopek tudi odloži. To je zlasti mogoče, če se vloži tožba zaradi neveljavnosti ali neučinkovitosti izvršilnega naslova, če se zahteva ustavitve izvršbe, če se pri sodišču vloži nasprotna tožba (glej odgovor na vprašanje 4), če se izpodbija sklep sodišča o odobritvi izvršbe, če je vložena pritožba zoper akt o izvršbi ali če je predlagana razveljavitev ali sprememba pravnomočne razglasitve izvršljivosti.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Pritožiti se je mogoče zoper dovoljenje za izvršbo (*Exekutionsbewilligung*). Pritožbo (*Rekurs*) je treba nasloviti na pritožbeno sodišče (višje deželno sodišče), vložiti pa se pri sodišču prve stopnje (okrožno sodišče). Rok za vložitev pritožbe je 14 dni. Običajno se zahteva zastopanje po odvetniku. Pritožbeni postopek je izključno pisni postopek, v katerem velja prepoved novacije.

Na dejstvo, da je terjatev, ki naj bi se izterjala, dolžnik medtem poplačal, se je mogoče sklicevati z ugovorom ali nasprotno tožbo (s pritožbo zoper dovoljenje za izvršbo pa ne). Tožbo je treba vložiti pri sodišču, ki je odobrilo izvršbo. Skupaj s tožbo se lahko vložijo predlog za odlog izvršbe. Če se tožbi pravnomočno ugodi, je treba izvršbo ustaviti po uradni dolžnosti.

Če je bila izvršba odobrena na podlagi poenostavljenega postopka, je ta potekal izključno na podlagi podatkov, ki jih je zagotovil predlagatelj izvršbe. V takem primeru lahko dolžnik z ugovorom dokaže, da ne obstaja izvršilni naslov za izvršbo, vključno s potrditvijo izvršljivosti, ali da izvršilni naslov ne ustreza navedbam iz predloga za izvršbo. Ugovor je treba vložiti pri sodišču, ki je izvršbo odobrilo na prvi stopnji. Ko je ugovor vložen, sodišče prouči, ali je na voljo izvršilni naslov za terjatev, ki naj bi se izterjala. Rok za vložitev ugovorov je 14 dni.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Omejitve izvršbe

Splošno veljavna omejitev je, da izvršbe ni mogoče opraviti v večjem obsegu, kot je potreben za uresničitev terjatve, navedene v dovoljenju za izvršbo.

Zakon določa nekatere omejitve izvršbe v korist določenih oseb ali skupin oseb:

- premoženje podjetja na področju storitev javnega prevoza, ki je pod nadzorom države, je lahko predmet ustreznih izvršilnih ukrepov, ki zmotijo opravljanje storitev javnega prevoza, samo s soglasjem njegovega nadzornega organa;
- preden se opravi izvršba zoper osebo, zaposleno v zvezni vojski ali zvezni policiji, je treba o dovoljenju za izvršbo obvestiti nadrejenega častnika, ki poveljuje zadevni osebi;
- v vojaških zgradbah se lahko izvršba opravi ob predhodnem obvestilu poveljniku zgradbe in posvetovanju z njihovim vojaškim atašejem;
- izvršilni postopek zoper osebe, ki v Avstriji uživajo imuniteto na podlagi mednarodnega prava, ter na predmetih izvršbe in v prostorih teh oseb lahko izvede samo zvezno ministrstvo za pravosodje v dogovoru z zveznim ministrstvom za Evropo, vključevanje in zunanje zadeve;
- izvršba zoper občino ali javno in dobrodelno ustanovo se lahko odobri za izterjavo denarnih terjatev le v zvezi s premoženjem, ki ga je mogoče uporabiti za poplačilo upnika, ne da bi to vplivalo na javne interese, ki naj bi jih ta ustanova varovala. Če se z izvršbo uveljavlja pogodbena zastavna pravica, ta omejitev ne velja.

Poleg tega je zaradi zaščite dolžnika določeno premoženje obvezno izvzeto iz izvršbe, na primer:

Izvršba na premoženju:

- predmeti, ki ustrezajo skromnemu življenjskemu slogu, za osebno ali gospodinjsko uporabo;
- predmeti, ki so potrebni pri usposabljanju za poklic in poklicni praksi, ter šolski učni pripomočki;
- zadostna količina hrane in goriva, da se za štiri tedne pokrijejo potrebe dolžnika in družinskih članov, ki z njim živijo v skupnem gospodinjstvu;
- hišne živali;
- družinske slike, pisma in druge listine ter dolžnikov poročni prstan;
- invalidski pripomočki in negovalna oprema za dolžnika ali družinske člane, ki z njim živijo v skupnem gospodinjstvu, ter zdravilne učinkovine in pripomočki, potrebni pri zdravljenju;
- verski predmeti;
- gotovina do zneska, ki je izvzet iz rubeža do naslednjega roka za izplačilo plače po rubežu, če dolžnikovega dohodka po zakonu ni mogoče zarubiti ali ga je mogoče zarubiti le v omejenem obsegu.

Sodni izvršitelj se lahko odreče tudi rubežu predmetov majhne vrednosti, če je očitno, da izkupiček iz nadaljevanja ali opravljene izvršbe ne bo presegel stroškov izvršbe.

Izvršba na denarne terjatve (izvršba na plačo):

- povračilo stroškov, kolikor zajemajo dodatne stroške, nastale pri opravljanju poklicne dejavnosti;

- zakonsko določena pomoč, ki se dodeli za kritje dodatnih stroškov, povezanih z invalidnostjo ali dolgotrajno oskrbo, na primer dodatek za pomoč in postrežbo;
- zakonsko določena pomoč za plačilo najemnine ali kritje drugih stanovanjskih stroškov;
- družinski dodatek;
- nekateri zakonsko določeni prejemki, dodeljeni ob rojstvu otroka, zlasti pavšalni dodatek za nego otroka;
- nekatere vrste pomoči, ki jih dodeli javni zavod za zaposlovanje;
- povračilo stroškov iz obveznega sistema socialnega zavarovanja.

Iz rubeža so izvzeti zlasti:

- prejemki v naravi, zagotovljeni v skladu z zakoni o socialnem zavarovanju;
- terjatev za razdelitev skupnega premoženja zakoncev in skupnih prihrankov, kolikor še ni bila priznana ali sodno uveljavljana s pogodbo ali poravnavo.

Zasluzeni dohodek, pokojninski prejemki in zakonsko določena izplačila, namenjena nadomestilu za začasno brezposelnost ali zmanjšanje možnosti pridobivanja zaslužka, se lahko zarubijo v omejenem obsegu. Del, ki ga ni mogoče zarubiti („raven eksistenčnega minimuma“), je odvisen od višine dohodka in števila dolžnikovih preživninskih obveznosti. Zneski, ki jih ni mogoče zarubiti in ki se vsako leto zvišajo, so prikazani v preglednicah na spletišču zveznega ministrstva za pravosodje (<http://www.justiz.gv.at/web2013/html/default/2c9484852308c2a60123ec387738064b.de.html>). V zakonu se upoštevajo posebne potrebe dolžnika ali njegovih upnikov v posameznih zadevah, tako da se lahko – na zahtevo – v nekaterih okoliščinah prejemki, ki jih ni mogoče zarubiti, zvišajo ali znižajo. V primeru izvršbe na podlagi terjatve za zakonsko določeno preživnino se znesek prejemka, ki ga ni mogoče zarubiti, običajno zniža za 25 %.

Poleg tega zakon o najemnem razmerju (*Mietrechtsgesetz* – MRG) v primeru izvršilnega naslova za prisilno izselitev iz stanovanja, za katero se uporablja MRG, ščiti dolžnika, tako da je treba prisilno izselitev odložiti, če najemniku posledično grozi brezdomstvo.

Roki za izvršbo

Roki, v katerih je treba vložiti predloge za izvršbo, razen v izjemnih primerih niso določeni (nalog za prisilno izselitev v skladu s členom 575 avstrijskega zakona o civilnem postopku – ZPO). Vendar lahko dolžnik izvršbi nasprotuje z ugovorom o zastaranju, ki je že začelo veljati. Zakonsko določen zastaralni rok za terjatve, za katere obstaja pravnomočen izvršilni naslov („terjatve, priznane z izvršljivo sodno odločbo“, *Judikatsschulden*), je običajno 30 let od pravnomočnosti izvršilnega naslova. Če izvršilni naslov temelji na pravicah pravnih oseb javnega ali zasebnega prava, je ta zastaralni rok podaljšan na 40 let. Izjema pa obstaja v zvezi s prejemki, ki bodo plačani šele v prihodnosti, če je s splošnimi določbami o zastaranju predpisan krajši zastaralni rok.

Zastaralni rok se pretrga s pravnomočnim dovoljenjem za izvršbo in začne znova teči z zadnjim korakom izvršbe oziroma z zaključitvijo izvršbe.

V nekaterih primerih so določene začasne ovire za vložitev nadaljnjega predloga za izvršbo ali nadaljevanje izvršilnega postopka:

- če se pri izvršbi na premoženju ne najdejo zarubljivi predmeti, je treba ugoditi predlogu drugega upnika za odobritev izvršbe na premoženju ali odobriti novo izvršbo, vendar šele šest mesecev po zadnjem neuspešnem poskusu izvršbe, razen če bo prejšnji poskus izvršbe najverjetneje uspešen;
- upnik, ki predlaga izvršbo, ima pravico prijaviti terjatev za izvršbo na plačo zoper neznanega dolžnikovega dolžnika šele po dovoljenju za izvršbo na premoženju, če je od dovoljenja preteklo eno leto; to obdobje blokiranja ne velja, če upnik, ki predlaga izvršbo, dokaže, da je šele po vložitvi predloga za dovoljenje za izvršbo na premoženju izvedel, da je dolžnik upravičen do zarubljivih terjatev na plači. Dolžnik mora novejši seznam premoženja predložiti samo, če upnik dokaže, da je dolžnik pridobil premoženje, ali če je od predložitve seznama premoženja minilo več kot eno leto.
- Zakon o izvršbi določa tudi roke za zagotovitev hitre izvedbe. Tako mora sodni izvršitelj prvi izvršilni ukrep načrtovati v štirih tednih in upniku o njegovi izvedbi ali ovirah zanj poročati najpozneje v štirih mesecih. Zastavna pravica za prisilno izterjavo, ki je upniku odobrena na podlagi izvršbe na dolžnikove premoženje, ugasne po dveh letih, če se prodajni postopek ni ustrezno nadaljeval.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni

organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 22/08/2017

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Poljska

 Please note that the original language version of this page has been amended recently. The language version you are now viewing is currently being prepared by our translators.

KAZALO

- 1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?
- 2 kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?
- 3 kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?
 - 3.1 Postopek
 - 3.2 Glavni pogoji
- 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
- 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
- 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Pravila o izvrševanju sodnih odločb v civilnih postopkih, vključno z gospodarskimi zadevami, so podrobno določena v poljskem zakoniku o civilnem postopku (*Kodeks postępowania cywilnego*).

Izvršba pomeni, da pristojni nacionalni organi uporabijo zakonsko določene prisilne ukrepe za izterjavo plačil, ki so upnikom dolgovana na podlagi izvršilnega naslova. Izvršilni postopek se začne z vložitvijo predloga za izvršbo.

Podlaga za izvršbo je izvršilni naslov. Praviloma je izvršilni naslov sklep o izvršbi s klavzulo o izvršljivosti (člen 776 zakonika o civilnem postopku). Ta klavzula se ne zahteva za nekatere sodne odločbe, izdane na ravni držav članic, ali sporazume o poravnavi in uradne dokumente iz člena 1153¹⁴ zakonika o civilnem postopku. Če te sodne odločbe, sporazumi o poravnavi in uradni dokumenti izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, se štejejo za izvršilni naslov, s katerim se lahko upniki obrnejo neposredno na izvršilni organ.

V izvršilni postopek sta vključeni dve vrsti organov:

- sodni organi – v postopku za vključitev klavzule o izvršljivosti v sklep o izvršbi (predsedujoči sodnik; okrajno sodišče (*sąd rejonowy*), okrožno sodišče (*sąd okręgowy*) in pritožbeno sodišče);
- izvršilni organi – v zadevnem izvršilnem postopku so to okrajna sodišča in sodni izvršitelji (člen 758 zakonika o civilnem postopku).

Stranki v postopku za razglasitev izvršljivosti in tudi izvršilnem postopku sta dolžnik in upnik.

Poljsko pravo razlikuje med naslednjima vrstama izvršilnega postopka:

izvršba denarnih terjatev, ki izhajajo iz:

- premičnin,
- plačila za delo,
- bančnih računov,
- drugih terjatev,
- drugih pravic na premoženju,
- nepremičnin,
- morskih plovil;

izvršba nedenarnih terjatev, ki izhajajo iz:

- stečaja,
- prodaje podjetja ali kmetije,
- plačil preživnine. Sodišče v izvršilni naslov po uradni dolžnosti vključi klavzulo o izvršljivosti. V takih zadevah se izvršilni naslov upniku vroči po uradni dolžnosti. V zadevah, v katerih se naloži preživnina, se lahko izvršilni postopek začne po uradni dolžnosti na zahtevo sodišča prve stopnje, ki je obravnavalo zadevo. Ta zahteva se vloži pri pristojnem izvršilnem organu. Sodni izvršitelj po uradni dolžnosti izvede preiskavo za ugotovitev dolžnikovega zaslužka, premoženja in kraja stalnega prebivališča. Če se to izkaže za neučinkovito, policija na zahtevo sodnega izvršitelja sprejme ustrezne ukrepe za ugotovitev dolžnikovega kraja stalnega prebivališča in dela. Preiskavo iz odstavka 1 je treba izvesti v največ šestmesečnih presledkih. Če z njo ni mogoče ugotoviti dolžnikovih dohodkov ali premoženja, sodni izvršitelj pri sodišču zahteva, naj dolžniku odredi razkritje njegovega premoženja. Če dolžnik zaostaja s plačili za več kot šest mesecev, se sodni izvršitelj po uradni dolžnosti obrne na nacionalni sodni register (*Krajowy Rejestr Sądowy*) s predlogom, naj se dolžnik vključi na seznam plačilno nesposobnih dolžnikov. Neuspešna izvedba izvršilnega ukrepa ni podlaga za ustavitev postopka.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

V skladu s členom 758 zakonika o civilnem postopku so za zadeve v zvezi z izvršbo pristojna okrajna sodišča in sodni izvršitelji, ki delujejo v njihovem imenu.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

V skladu s členom 803 zakonika o civilnem postopku je izvršilni naslov podlaga za izvršitev celotne terjatve v zvezi z vsemi vrstami dolžnikovega premoženja, razen če ni določeno drugače. Izvršilni organ ni pristojen za presojo veljavnosti in relevantnosti izvršilnega naslova, za katerega velja ta obveznost.

Praviloma je v izvršilni naslov vključena klavzula o izvršljivosti.

V skladu s členom 777 se za izvršilne naslove štejejo:

1. pravnomočna ali neposredno izvršljiva sodna odločba in sporazumi o poravnavi, doseženi na sodišču;
2. pravnomočna ali neposredno izvršljiva odločba sodnega referenta (*referendarz sądowy*);
3. druge sodne odločbe, sporazumi o poravnavi in pravni instrumenti, ki se izvršijo s sodno izvršbo;
4. notarska listina, v skladu s katero dolžnik prostovoljno upošteva izvršilni ukrep, s katerim se od njega zahteva plačilo zneska ali izročitev predmetov, določenih glede na vrsto, v količini, ki je navedena v listini, ali izročitev predmetov, določenih posamično, če je v listini določen datum, do katerega mora biti ta obveznost izpolnjena, ali opredeljen dogodek, ki se mora zgoditi, da se opravi izvršba;
5. notarska listina, v skladu s katero dolžnik prostovoljno upošteva izvršilni ukrep, s katerim se od njega zahteva plačilo zneska, določenega v listini ali določenega s klavzulo o indeksaciji, kadar sta v listini opredeljena dogodek, ki se mora zgoditi za izpolnitev te obveznosti, in datum, do katerega lahko upnik predlaga, naj se v listino vključi klavzula o izvršljivosti;
6. notarska listina iz odstavkov 4 ali 5, v skladu s katero oseba, ki ni osebni dolžnik in katere premoženje, terjatev ali pravica je obremenjena s hipoteko ali zastavo, prostovoljno upošteva izvršilni ukrep zoper premoženje, ki je pod hipoteko ali zastavljeno, da poplača denarno terjatev zavarovanega upnika.

Dolžnikova izjava o prostovoljni uklonitvi izvršbi se lahko poda tudi v ločeni notarski listini.

Za izvršilni naslov se lahko štejejo samo veljavne sodne odredbe, ki vključujejo klavzulo o izvršljivosti ali so neposredno izvršljive (na podlagi naloga za neposredno izvršljivost, ki se izda po uradni dolžnosti ali na zahtevo ene od strank v postopku). Notarska listina se šteje za enakovredno izvršilnemu naslovu, če izpolnjuje pogoje iz zakonika o civilnem postopku in notarskega pravilnika.

Drugi izvršilni naslovi so med drugim: izvleček iz seznama terjatev v stečajnem postopku; pravno veljavna bančna poravnava; načrt porazdelitve zneskov, pridobljenih z uresničitvijo hipoteke; bančni izvršilni naslov, kot je določen v bančni zakonodaji, vendar šele, ko sodišče vanj vključi klavzulo o izvršljivosti; sodne odločbe tujih sodišč in sporazumi o poravnavi, doseženi na teh sodiščih, potem ko jih za izvršljive razglasi poljsko sodišče. Sodne odločbe, ki so jih sodišča tujih držav izdala v civilnih zadevah in so izvršljive s sodno izvršbo, se štejejo za izvršilne naslove, potem ko jih za izvršljive razglasi poljsko sodišče. Izvršljivost se razglasi, če je zadevna sodna odločba izvršljiva v državi izvora in ni ovir, kot so navedene v [členu 1146\(1\)](#) in (2).

3.1 Postopek

Izvršilni naslov je podlaga za začetek izvršilnega postopka. Sodišče prve stopnje, ki obravnava zadevo, vključi klavzulo o izvršljivosti v izvršilne naslove, ki jih sprejme sodišče (člen 781(1) zakonika o civilnem postopku).

Sodišče prouči predloge za vključitev klavzule o izvršljivosti brez nepotrebnega odlašanja, najpozneje pa v treh dneh po predložitvi pristojnemu organu (člen 781¹ zakonika o civilnem postopku). Klavzula o izvršljivosti se po uradni dolžnosti vključi v naslove, izdane v postopkih, ki so se ali bi se lahko začeli po uradni dolžnosti. Sodišče po uradni dolžnosti vključi klavzulo o izvršljivosti v plačilne naloge, izdane v elektronsko vodenih pisnih postopkih, takoj ko postanejo pravnomočni (člen 782 zakonika o civilnem postopku).

Praviloma se lahko izvršilni ukrep uvede na podlagi predloga. V postopkih, ki se lahko začnejo po uradni dolžnosti, se lahko izvršilni postopek začne po uradni dolžnosti na predlog sodišča prve stopnje, ki obravnava zadevo, vložen pri pristojnem sodišču ali sodnem izvršitelju (člen 796(1) zakonika o civilnem postopku).

Upnik lahko predlog za začetek izvršilnega postopka vloži pri pristojnem okrajnem sodišču ali sodnem izvršitelju, ki spada k navedenemu sodišču. Predlog lahko predložijo tudi drugi pristojni organi (sodišče ali državni tožilec v zadevah v zvezi z izvrševanjem glob, denarnih kazni, sodnih taks in stroškov postopka, ki se plačajo v državno blagajno).

Praviloma se predlogi za začetek izvršilnega postopka vložijo pisno. Priložiti jim je treba izvršilni naslov.

Pravila, s katerimi sta urejeni izterjava in višina taks, so določena v zakonu o sodnih izvršiteljih in izvršbi (*Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji*) z dne 20. avgusta 1967. V skladu s členom 43 navedenega zakona sodni izvršitelj zaračuna takse za izvršitev sodne odredbe in izvedbo drugih dejanj, določenih v zakonu.

Pobirajo se naslednje takse za izvršbo:

1. takse za izvršitev odredbe za zavarovanje plačila denarne terjatve znašajo 2 % vrednosti terjatve, za katero so predvideni taki ukrepi, vendar ne smejo biti nižje od 3 % povprečne mesečne plače in presegati petkratnika te plače. Takso plača upnik ob vložitvi predloga za izvršitev odredbe za zavarovanje plačila. Če jih ne plača ob vložitvi predloga, mu sodni izvršitelj naroči, naj odredbo upošteva v sedmih dneh. Dokler ni plačana taksa, sodni izvršitelj odredbe ne izvrši (člen 45 zakona);
2. v zadevah, ki vključujejo izvršbo denarnih terjatev, sodni izvršitelj zaračuna dolžniku sorazmerno takso, ki znaša 15 % izvršene terjatve, vendar najmanj 1/10 in največ tridesetkratnik povprečne mesečne plače. Kadar pa se terjatev izvrši z izvršbo na bančne račune, plačo, socialnovarstvene prejeme ali izplačila na podlagi določb o spodbujanju zaposlovanja in institucijah trga dela, nadomestilo za brezposelnost, spodbudnino, štipendije ali nadomestila za usposabljanje, sodni izvršitelj zaračuna dolžniku sorazmerno takso, ki znaša 8 % vrednosti izvršene terjatve, vendar najmanj 1/20 in največ desetkratnik povprečne mesečne plače (člen 49 zakona);
3. v zadevah, ki vključujejo izvršbo denarnih terjatev zaradi ustavitve izvršilnega postopka na zahtevo upnika in na podlagi [člena 823](#) zakonika o civilnem postopku, sodni izvršitelj zaračuna dolžniku sorazmerno takso, ki znaša 5 % vrednosti neporavnane terjatve, vendar najmanj 1/10 povprečne mesečne plače in največ desetkratnik plače. V primeru ustavitve izvršilnega postopka na podlagi zahteve, ki jo upnik vloži, preden je o izvršilnem postopku obveščen dolžnik, pa sodni izvršitelj zaračuna dolžniku sorazmerno takso v višini 1/10 povprečne mesečne plače;
4. za izvršbo, pri kateri se prevzame nadzor nad blagom, sodni izvršitelj zaračuna fiksno takso, ki znaša 50 % povprečne mesečne plače (člen 50 zakona).

Fiksna taksa znaša 40 % povprečne mesečne plače (člen 51 zakona) in se plača v zvezi s:

1. pridobitvijo nepremičnine v last in odstranitvijo premičnega premoženja iz nje; trgovinska in industrijska podjetja morajo plačati takso za vsak prostor, ki sestavlja prostore podjetja;

2. imenovanjem upravitelja nepremičnine ali podjetja in skrbnika za nadzor nad nepremičnino;
3. odstranitvijo blaga ali oseb iz prostorov, pri čemer se plača ločena taksa za vsak prostor.

Posebna taksa se ne zaračuna za odstranitev predmetov ali oseb iz bivalnih prostorov, kot so: veže, niše, hodniki, verande, kopalnice, shrambe, lože itd.

3.2 Glavni pogoji

Izvršilni ukrep se uvede na podlagi predloga, ki ga upnik vloži skupaj z izvršilnim naslovom. V predlogu mora biti naveden dolžnik in opredeljen način izvršbe, pri čemer se navedejo zadevne premoženjske pravice. Za izvršbo premoženjskih terjatev je treba navesti tudi zemljiškoknjižni urad. V primeru izvršbe, ki vključuje premično premoženje, ni treba podrobno navesti vsakega kosa premičnega premoženja, saj izvršba velja za vse dolžnikovo premično premoženje.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Izvršilni ukrep se lahko izvede v zvezi z vsemi predmeti ali opremo, ki sestavljajo dolžnikovo premoženje, kot so: premično premoženje, nepremičnina, plačilo za delo, bančni računi, del nepremičnine, morska plovila ter dolžnikove druge terjatve in premoženjske pravice.

S člani od 829 do 831 zakonika o civilnem postopku so določene nekatere omejitve glede vrste predmeta ali opreme, v zvezi s katerimi se lahko izvede izvršba. V skladu z navedenimi določbami so izvzeti naslednji predmeti ali oprema: osebni in gospodinjiski predmeti, posteljnina, spodnje perilo in vsakodnevna oblačila, kot so lahko razumno potrebni za izpolnjevanje osnovnih domačih potreb dolžnika in njegovih vzdrževanih družinskih članov, ter oblačila, ki jih dolžnik morda potrebuje za opravljanje javnih ali poklicnih dolžnosti; zaloge hrane in goriva, ki jih dolžnik in njegovi vzdrževani družinski člani potrebujejo za izpolnitev osnovnih potreb za en mesec; orodja in drugi pripomočki, ki jih dolžnik lahko potrebuje za opravljanje plačanega dela, in surovine, kot so lahko potrebne za proizvodni proces za en teden, razen motornih vozil.

Poleg zakonika o civilnem postopku obstajajo tudi drugi nacionalni predpisi, s katerimi so opredeljeni vrste terjatev, ki so izvzete iz izvršilnega ukrepa, in obseg, v katerem se tako izvzetje uporablja (npr. zakonik o delovnih razmerjih (*Kodeks pracy*) določa, v kakšnem obsegu se lahko izterja plačilo za delo).

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Izvršilni naslov je podlaga za izvršitev celotne terjatve v zvezi z vsem dolžnikovim premoženjem, razen če je določeno drugače.

Dolžniki lahko upravljajo svoje premoženje, razen če jim sodišče to pravico odvzame.

Ko se izvršilni postopek zoper **premično premoženje** začne, sodni izvršitelj zaseže premoženje in sestavi poročilo o zasegu. Zaseg učinkuje tako, da upravljanje zasežene premičnine ne vpliva na nadaljnji potek postopka in da je mogoče izvršilni postopek v zvezi z zaseženo premičnino začeti tudi zoper kupca. Vendar lahko sodni izvršitelj v kateri koli fazi postopka nadzor nad zaseženim premičnim premoženjem iz pomembnih razlogov prenese na drugo osebo, pri čemer upnik ni izključen.

Če je izvršilni ukrep uveden v zvezi z **nepremičnino**, sodni izvršitelj najprej od dolžnika zahteva, naj plača dolg v dveh tednih, sicer bodo sprejeti ukrepi, kot sta opis in ocena premoženja. Upravljanje nepremičnine po zasegu ne vpliva na nadaljnji potek postopka. Kupec lahko v postopku sodeluje kot dolžnik.

Kadar se od dolžnika zahteva, naj se **vzdrži** določenega ravnanja ali vmešavanja v upnikovo ravnanje, in dolžnik te obveznosti ne upošteva, ga sodišče na zahtevo upnika oglobi. Če dolžnik globe ne plača, je pridržan. Tako se lahko dolžniku odvzame prostost, če ne plača globe, ki mu je naložena kot prisilni ukrep.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Zakonik o civilnem postopku ne določa rokov za vložitev predlogov za izvršbo. Vendar po poljskem pravu terjatve, ugotovljene s pravnomočno odločbo sodišča ali drugega organa, imenovanega za obravnavo takih zadev, ali z odločbo arbitražnega sodišča, ali terjatve, ugotovljene s sporazumom, doseženim na sodišču ali arbitražnem sodišču, ali sporazumom, ki je bil dosežen z mediacijo in ga je sodišče odobrilo, zastarajo po desetih letih, tudi če je zastaralni rok za take terjatve krajši (člen 125(1) civilnega zakonika (*Kodeks cywilny*)). Če so s tako potrjeno terjatvijo zajete periodične obveznosti, za morebitne prihodnje terjatve velja triletni zastaralni rok.

Predloge za izvršbo prouči pristojni organ, da ugotovi, ali izpolnjujejo formalne zahteve in merila za dopustnost. Če posebne zahteve niso izpolnjene, se lahko predlog zavrne ali izvršilni postopek ustavi.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Stranke v postopku se lahko pritožijo zoper sodno odredbo za vključitev klavzule o izvršljivosti.

V izvršilnem postopku so na voljo naslednja pravna sredstva:

- pritožba zoper ukrep sodnega izvršitelja (na okrajnem sodišču; to velja tudi za opustitve sodnega izvršitelja. Pritožbo lahko vloži stranka v postopku ali oseba, katere pravice so bile zaradi takega ukrepa ali opustitve sodnega izvršitelja kršene ali ogrožene. Vložiti jo mora najpozneje v enem tednu od dneva, ko je bil uveden ukrep ali ko je stranka ali oseba izvedela za opustitev);
- pritožba zoper sodno odredbo za vključitev klavzule o izvršljivosti (člen 795 zakonika o civilnem postopku – rok za vložitev pritožbe se v primeru upnika izračuna od datuma, ko mu je bil dodeljen izvršilni naslov ali je bila izdana odločba o zavrnitvi izvršbe, v primeru dolžnika pa od datuma, ko mu je bilo vročeno obvestilo o začetku izvršilnega postopka);
- pritožba zoper sodno odredbo o razglasitvi evropskega plačilnega naloga za izvršljivega (člen 795⁷ zakonika o civilnem postopku);
- pritožba zoper sodno odredbo v primeru sočasne upravne in sodne izvršbe;
- pritožba zoper sodno odredbo za prekinitev ali ustavitev postopka (člen 828 zakonika o civilnem postopku);
- pritožba zoper sodno odredbo za omejitev izvršbe (člen 839 zakonika o civilnem postopku);
- sodna odredba o omejitvi izvršbe in pritožba zoper navedeno odredbo (člen 839 zakonika o civilnem postopku);
- tožbe, s katerimi dolžnik izpodbija izvršilne ukrepe (členi od 840 do 843 zakonika o civilnem postopku);
- pritožbe zoper sodno odredbo za povračilo skrbnikovih izdatkov (člen 859 zakonika o civilnem postopku);
- pritožba zoper sodno odredbo v zvezi z dejavnostmi opisa in ocenitve med uresničitvijo hipoteke;
- ustna pritožba zoper ukrepe sodnega izvršitelja med potekom dražbe, vložena pri nadzornem organu (člen 986 zakonika o civilnem postopku);
- pritožba zoper sodno odredbo za oddajo naročila (člen 997 zakonika o civilnem postopku);
- navedbe v zvezi z razdelitvenim načrtom za zneske, izterjane z izvršbo (v dveh tednih po obvestilu izvršilnemu organu, ki je pripravil načrt (člen 998 zakonika o civilnem postopku));
- pritožba zoper sodno odredbo o navedbah glede razdelitvenega načrta (člen 1028 zakonika o civilnem postopku);
- pritožba zoper sodno odredbo, s katero se je dolžniku odredila pritožba zoper sodno odredbo v zvezi z izvzetjem iz zasega v izvršilnem postopku, ki vključuje državno blagajno (člen 1061(2) zakonika o civilnem postopku).

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

V skladu s členom 829 zakonika o civilnem postopku so izvzeti:

- (1) gospodinjski predmeti, posteljnina, spodnje perilo in vsakodnevna oblačila, kot jih lahko dolžnik in njegovi vzdrževani družinski člani razumno potrebujejo za izpolnitev osnovnih domačih potreb, ter oblačila, ki jih dolžnik morda potrebuje za opravljanje javnih ali poklicnih dolžnosti;
- (2) zaloge hrane in goriva, kot jih dolžnik in njegovi vzdrževani družinski člani potrebujejo za izpolnitev osnovnih potreb za en mesec;
- (3) ena krava, dve kozi ali tri ovce, ki jih dolžnik in njegovi vzdrževani člani potrebujejo za preživljanje, z zadostno zalogo krme in stelje, da preživijo do naslednje žetve;
- (4) orodja in drugi pripomočki, ki jih dolžnik morda osebno potrebuje za opravljanje plačanega dela, in surovine, ki so morda potrebne za proizvodni proces za en teden, razen motornih vozil;
- (5) v primeru dolžnika, ki redno prejema fiksno plačo – znesek plače, ki ustreza delu plače, ki ni predmet izvršbe, za obdobje do naslednjega datuma izplačila, in v primeru dolžnika, ki ne prejema fiksne plače – znesek, ki ustreza sredstvom za preživljanje, ki jih dolžnik in njegovi družinski člani potrebujejo za dva tedna;
- (6) predmeti ali oprema, potrebni za izobraževalne namene, osebni dokumenti, okraski in predmeti, ki se uporabljajo za verske obrede, ter vsakdanji predmeti, ki jih je mogoče prodati le po ceni, ki je znatno nižja od njihove prvotne vrednosti, vendar imajo za dolžnika veliko uporabno vrednost;

(7) sredstva na računu iz člena 36(4a)(25) zakona o tržni ureditvi za mleko in mlečne izdelke z dne 20. aprila 2004 (*Ustawa o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych*) (uradni list iz leta 2013, točki 50 in 1272);

(8) zdravila v smislu zakona o lekarniški dejavnosti z dne 6. septembra 2001 (*Prawo farmaceutyczne*) (uradni list iz leta 2008, št. 45, točka 271, kakor je bila spremenjena), potrebna za zagotovitev ustreznega delovanja nosilca zdravstvenega varstva v smislu določb o zdravstvenem varstvu za tri mesece, in medicinski pripomočki, potrebni za zagotovitev njegovega delovanja v smislu zakona o medicinskih pripomočkih z dne 20. maja 2010 (*Ustawa o wyrobach medycznych*) (uradni list št. 107, točka 679; 2011/102, točka 586; in 2011/113, točka 657);

(9) predmeti ali oprema, ki jih dolžnik ali njegovi družinski člani potrebujejo zaradi invalidnosti.

V skladu s členom 831(1) so izvzeti:

(1) plačila in prejemki v naravi, namenjeni kritju izdatkov ali stroškov službenih poti;

(2) zneski, ki so iz državne blagajne dodeljeni za posebne namene (zlasti šolnine in sheme podpore), razen če je bila terjatev, ki se izvršuje, ugotovljena za te namene ali na podlagi prežिवninskih obveznosti;

(3) sredstva iz programov, financiranih s sredstvi iz člena 5(1)(2) in (3) zakona o javnih finančah z dne 27. avgusta 2009 (*Ustawa o finansach publicznych*) (uradni list iz leta 2013, točke 885, 938 in 1646), razen če je bila terjatev, ki se izvršuje, ugotovljena za izvajanje projekta, ki so mu bila dodeljena ta sredstva;

(4) neodtujljive pravice, razen če je bil njihov prenos omogočen na podlagi sporazuma, in storitve, če so izvršljive ali če je mogoče uveljavljanje te pravice zaupati drugemu subjektu;

(5) prejemki iz naslova osebnega zavarovanja in terjatve iz naslova premoženjskega zavarovanja v okviru omejitev, ki jih z uredbo določita minister za finance in minister za pravosodje; to ne velja za izvršilne ukrepe, namenjene poravnavi terjatev, ki izhajajo iz prežिवninskih obveznosti;

(6) socialna pomoč v smislu zakona o socialni pomoči z dne 12. marca 2004 (*Ustawa o pomocy społecznej*) (uradni list iz leta 2013, točka 182, kakor je bila spremenjena);

(7) zneski, ki se dolžniku izplačujejo iz državnega proračuna ali nacionalnega zdravstvenega sklada za zagotovitev prejemkov v okviru zdravstvenega varstva v smislu zakona o javno financiranem zdravstvenem varstvu z dne 27. avgusta 2004 (*Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*) (uradni list 2008/164, točka 1027, kakor je bila spremenjena) pred prenehanjem takih prejemkov, v znesku, ki ustreza 75 % posameznega izplačila, razen če so to terjatve, ki so jih prijavili dolžnikovi zaposleni ali izvajalci zdravstvenih storitev, kot so določeni v členu 5(41)(a) in (b) zakona o javno financiranem zdravstvenem varstvu z dne 27. avgusta 2004.

V skladu s členom 833(1) zakonika o civilnem postopku je plačilo za delo izvršljivo, kot je določeno v delovnem zakoniku. Te določbe se smiselno uporabljajo za nadomestila za brezposelnost, spodbudnino, štipendije in nadomestila za usposabljanje v skladu z določbami o spodbujanju zaposlovanja in institucijah trga dela.

V skladu s členom 87¹(1) delovnega zakonika ni mogoče odbiti naslednjih zneskov prejemkov:

(1) minimalne plače, določene s posebnimi določbami, ki se izplačuje osebam, zaposlenim za polni delovni čas, po odbitku prispevkov za socialno varnost in davkov, zmanjšane za zneske, izvršljive na podlagi izvršilnih naslovov za poravnavo terjatev, ki niso prežिवninske obveznosti;

(2) 75 % prejemka, opredeljenega v odstavku 1 – po odbitku denarnih predplačil zaposlenemu;

(3) 90 % prejemka, opredeljenega v odstavku 1 – po odbitku glob, določenih v členu 108.

Če zaposleni dela s krajšim delovnim časom, se zneski iz oddelka 1 delovnega zakonika znižajo sorazmerno s številom delovnih ur.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 18/12/2017

KAZALO

- 1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?
- 2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?
- 3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?
 - 3.1 Postopek
 - 3.2 Glavni pogoji
- 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
- 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
- 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Določbe o izvršbi vsebujejo člani od 622 do 913 zakonika o civilnem postopku. Izvršilni postopek je druga stopnja civilnega postopka, njegov glavni cilj pa je zagotoviti dejansko uveljavitev pravice, priznane s sodno odločbo/drugim izvršilnim naslovom. Upnik, ki je nosilec pravice, priznane s sodno odločbo/izvršilnim naslovom, z izvršilnim postopkom od dolžnika zahteva izpolnitev tistih obveznosti, ki jih dolžnik ni hotel izpolniti prostovoljno.

Romunski zakonik o civilnem postopku določa seznam neposrednih in posrednih izvršilnih ukrepov.

Neposredni izvršilni ukrepi so tisti, ki se navezujejo na predmet dolga, ugotovljenega v izvršilnem naslovu, konkretnije so to rubež premičnega premoženja – člani od 892 do 894 zakonika o civilnem postopku; rubež nepremičnega premoženja – člani od 895 do 901 zakonika o civilnem postopku; in izvršitev obveznosti, da se določeno dejanje opravi ali opusti – člani od 902 do 913 zakonika o civilnem postopku (vključno s posebnimi določbami o izvrševanju sodnih odločb v zvezi z mladoletnimi osebami – člani od 909 do 913) ter člen 1527 in naslednji civilnega zakonika. Pri izvršitvi obveznosti, da se opravi neko dejanje, pravo razlikuje med obveznostjo, ki jo lahko izpolni tudi oseba, ki ni dolžnik, in obveznostjo *intuitu personae*.

Posredna izvršba je način pridobitve plačila, ki je predmet izvršilnega naslova, s prisilno prodajo dolžnikovega premoženja. Primera posrednih izvršilnih ukrepov sta rubež denarja ali izterjava premoženja (ki ji sledi prodaja). Še en ukrep je izterjava splošnih prihodkov iz nepremičnega premoženja.

Obveznosti, ki so največkrat predmet izvršbe, so obveznost plačila, prenosa premoženja ali njegove uporabe, rušenje ali odstranitev zgradb/nasadov/del ali odstop pravice do varstva in vzgoje mladoletnikov ter določitev njihovega stalnega prebivališča in razporeda stikov.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

V primeru izvršbe na nepremično premoženje/nepožet pridelek in v primeru neposredne izvršbe na nepremičnino sodne odločbe in druge izvršilne naslove izvršuje sodni izvršitelj (*executor judecātoresc*), ki ima urad na območju krajevne pristojnosti pritožbenega sodišča, kjer je nepremičnina. Prisilni odvzem premičnin in neposredno izvršbo na premičnine izvršuje sodni izvršitelj, ki ima urad na območju krajevne pristojnosti pritožbenega sodišča, kjer ima dolžnik stalno prebivališče/registrirani sedež ali kjer je premoženje. Če je dolžnikovo stalno prebivališče/registrirani sedež v tujini, je pristojen kateri koli sodni izvršitelj.

Sklep o rubežu na upnikovo zahtevo izvrši sodni izvršitelj, ki ima urad na območju krajevne pristojnosti pritožbenega sodišča, kjer ima stalno prebivališče/registrirani sedež dolžnik ali tretja oseba, v zvezi s katero se izvede rubež. Če se zarubijo bančni računi

fizične ali pravne osebe, je pristojen sodni izvršitelj, ki ima urad na območju krajevne pristojnosti pritožbenega sodišča, kjer ima dolžnik stalno prebivališče/registrirani sedež ali kjer ima banka, pri kateri je dolžnik odprl račun, glavni sedež/poslovalnico. Če ima dolžnik odprtih več računov, je za rubež vseh računov pristojen sodni izvršitelj v katerem koli kraju, kjer so bili računi odprti. Izvršilno sodišče je okrožno sodišče (*judexatorie*), na območju krajevne pristojnosti katerega ima dolžnik stalno prebivališče /registrirani sedež na datum predložitve zadeve izvršilnemu sodišču. Če dolžnik nima stalnega prebivališča/registriranega sedeža v Romuniji, je pristojno okrožno sodišče, na območju krajevne pristojnosti katerega ima stalno prebivališče/registrirani sedež upnik, če pa stalnega prebivališča/registriranega sedeža nima v Romuniji, je pristojno okrožno sodišče, na območju krajevne pristojnosti katerega ima registrirani sedež sodni izvršitelj, ki ga je pooblastil upnik.

Izvršilno sodišče obravnava predloge za razglasitev izvršljivosti, pritožbe zoper izvršilne ukrepe in vsa druga vprašanja, ki se pojavijo med izvršbo, razen tistih, za katera so po zakonu pristojna druga sodišča ali organi.

Kolkovina za predloge za razglasitev izvršljivosti znaša 20 RON za vsak izvršilni naslov (izredna uredba vlade št. 80/2013 o kolkovinah, kakor je bila pozneje spremenjena in dopolnjena).

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

Izvršba se lahko opravi samo na podlagi sodne odločbe (pravnomočnih sodb, začasnih izvršljivih odločb) ali drugega pisnega akta, ki se po zakonu šteje za izvršilni naslov (notarske listine, dolžniški vrednostni papirji, arbitražne odločbe itd.).

Sodni izvršitelj takoj po prejemu predloga za izvršbo, ki ga je vložil upnik, poskrbi za evidentiranje predloga. S sklepom razglasi izvršljivost, ne da bi stranke povabil na obravnavo. Razglasitev izvršljivosti upniku omogoča, da pri pristojnem sodnem izvršitelju zaprosi, naj sočasno ali zaporedoma uporabi vse razpoložljive načine izvršbe za uveljavitev njegovih pravic, vključno s pravico do povračila stroškov izvršbe. Razglasitev izvršljivosti učinkuje v vsej državi in zajema tudi izvršilne naslove, ki jih sodni izvršitelj izda v okviru odobrenega izvršilnega postopka.

Procesna pisanja lahko sodni izvršitelj vroči bodisi osebno bodisi po svojem sodnem uradniku, če to ni mogoče, pa v skladu z zakonskimi določbami o vabljenju in vročanju procesnih aktov.

Sodni izvršitelj takoj po prejemu predloga za izvršbo s sklepom poskrbi za evidentiranje predloga in odprtje spisa o izvršbi ali, kjer je primerno, zavrne uvedbo izvršilnega postopka, pri čemer navede razloge za zavrnitev. Upnik je o taki odločitvi nemudoma obveščen. Če sodni izvršitelj zavrne uvedbo izvršilnega postopka, lahko upnik v 15 dneh od datuma obvestila vložil pritožbo pri sodišču, ki odloča v izvršilnem postopku.

Sodni izvršitelj najpozneje v treh dneh po evidentiranju predloga pri sodišču, ki odloča v izvršilnem postopku, zahteva razglasitev izvršljivosti in mu v obliki overjenih kopij predloži upnikov predlog, izvršilni naslov, obliko zahtevane odločbe in dokazilo o plačilu kolkovine.

Sodišče s sklepom, izdanim za zaprtimi vrati, ne da bi bile stranke pozvane na obravnavo, o predlogu za razglasitev izvršljivosti odloči najpozneje v sedmih dneh po njegovem evidentiranju na sodišču. Sodna odločba se lahko odloži za največ 48 ur, razloge za odločitev pa je treba podati najpozneje sedem dni po sodni odločbi.

Razglasitev izvršljivosti upniku omogoča, da pri sodnem izvršitelju, ki jo je zahteval, zaprosi, naj sočasno ali zaporedoma uporabi vse razpoložljive načine izvršbe, določene z zakonom, za uveljavitev njegovih pravic, vključno s pravico do povračila stroškov izvršbe. Razglasitev izvršljivosti učinkuje v vsej državi in zajema tudi izvršilne naslove, ki jih sodni izvršitelj izda v okviru odobrenega izvršilnega postopka.

Sodišče lahko predlog za razglasitev izvršljivosti zavrne samo, če: za obravnavo predloga ni pristojen izvršilni organ, pri katerem je bil predlog dejansko vložen, ampak drug izvršilni organ; odločba ali, kjer je primerno, dokument ni izvršilni naslov; dokument, ki ni sodna odločba, ne izpolnjuje vseh formalnih zahtev; dolg ni določen, v fiksnem znesku in zapadel; dolžnik uživa imuniteto pred izvršbo; dokument vsebuje določbe, ki jih ni mogoče izpolniti z izvršbo; obstajajo druge ovire.

Zoper odločbo, s katero sodišče ugodil predlogu za razglasitev izvršljivosti, se ni mogoče pritožiti, lahko pa se preizkusi, če se izpodbija tudi sama izvršba. Zoper odločbo o zavrnitvi predloga za razglasitev izvršljivosti se lahko pritoži izključno upnik, in sicer v 15 dneh od vročitve odločbe.

Končnemu delu odločbe o razglasitvi izvršljivosti se doda sklep o izvršbi, ki se glasi:

„Predsednik Romunije

pooblašča sodne izvršitelje in jim naroča, naj izvršijo naslov (vstavijo se identifikacijski podatki izvršilnega naslova), za katerega je bila izdana ta odločba o razglasitvi izvršljivosti. Javnim organom pregona naroča, naj podprejo takojšnjo in učinkovito

izvedbo vseh izvršilnih ukrepov, tožilcem pa, naj zahtevajo upoštevanje izvršilnega naslova v skladu z zakonom. (Vstavi se: podpis predsednika sodnega senata in sodnega tajnika sodišča.)“

Nacionalno združenje sodnih izvršiteljev (*Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești*) s soglasjem ministra za pravosodje določi in posodablja najnižje takse za storitve sodnih izvršiteljev. Z odredbo št. 2550/2006 z dne 14. novembra 2006, ki jo je izdal minister za pravosodje, so bile določene naslednje najnižje in najvišje takse za opravljena dejanja.

Obveščanje in vročanje procesnih pisanj – 20–400 RON

Neposredna izvršba

- deložacije: 150–2 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, 5 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba
- odstop pravice do varstva in vzgoje mladoletnikov ali določitev njihovega stalnega prebivališča: 50–1 000 RON
- stiki z mladoletnikom – 50–500 RON
- dajanje v posest, določitev meje, služnost, prenos lastninske pravice itd.: 60–2 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, in 5 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba
- odstranitev del ali izpraznitev zgradb: 150–2 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, in 5 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba

Posredna izvršba

najnižja taksa	najvišja taksa
za dolgove, nižje od 50 000 RON – 10 % zneska in 75 RON ter 2 % zneska, ki presega 1 000 RON	10 % za dolgove do 50 000 RON
za dolgove od 50 000 RON do 80 000 RON – 1 175 RON in 2 % zneska, ki presega 50 000 RON	za dolgove od 50 000 RON do 80 000 RON – 5 000 RON in do 3 % zneska, ki presega 50 000 RON
za dolgove od 80 000 RON do 100 000 RON – 1 775 RON in 1 % zneska, ki presega 80 000 RON	za dolgove od 80 000 RON do 100 000 RON – 5 900 RON in do 2 % zneska, ki presega 80 000 RON
za dolgove nad 100 000 RON – 2 500 RON in 1 % zneska, ki presega 100 000 RON, ter 5 500 RON in do 0,5 % zneska, ki presega 400 000 RON	za dolgove nad 100 000 RON – 6 300 RON in do 1 % zneska, ki presega vrednost 100 000 RON

Rubež

za dolgove, nižje od 50 000 RON – 10 % zneska in 75 RON ter 2 % zneska, ki presega 1 000 RON	10 % za dolgove do 50 000 RON
za dolgove od 50 000 RON do 80 000 RON – 1 175 RON in 2 % zneska, ki presega 50 000 RON	za dolgove od 50 000 RON do 80 000 RON – 5 000 RON in do 3 % zneska, ki presega 50 000 RON
za dolgove od 80 000 RON do 100 000 RON – 1 775 RON in 1 % zneska, ki presega 80 000 RON	za dolgove od 80 000 RON do 100 000 RON – 5 900 RON in do 2 % zneska, ki presega 80 000 RON
za dolgove nad 100 000 RON – 2 500 RON in 1 % zneska, ki presega 100 000 RON, ter 5 500 RON in do 0,5 % zneska, ki presega 400 000 RON	za dolgove nad 100 000 RON – 6 300 RON in do 1 % zneska, ki presega 100 000 RON

Zavrnitev plačila menice, zadolžnice ali čeka 150–400 RON

Ugotovitev dejanskega stanja in popis premoženja: 100–2 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, 5 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba

Prodaja premoženja, ki ga določi sodišče, na dražbi: 150–2 200 RON

Preventivni zaseg: 100–1 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, 2 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba

Sodni zaseg: 100–1 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, 2 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba

Preventivni rubež: 100–1 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, 2 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba

Evidentiranje ponudbe po dejanski vrednosti: 50–350 RON

Zaplembe od 10 % izkupička (min.) do 10 % izkupička (maks.)

Svetovanje za pripravo izvršilnih naslovov: 20–200 RON

3.2 Glavni pogoji

Glej odgovor na vprašanje 2.1.

Upnik in dolžnik se lahko dogovorita, da se izvršilni ukrep v celoti/deloma sprejme izključno zoper dolžnikove denarne prihodke, da se premoženje, ki je predmet izterjave, proda sporazumno ali da se dolg poplača na druge zakonsko dopustne načine.

Za sodno odločbo, ki jo izda tuje sodišče, se po potrebi zahteva dodaten postopek, in sicer sklep o razglasitvi izvršljivosti (*exequatur*).

Dolžnikovi prihodki in premoženje so lahko predmet izvršbe, če jih je mogoče izterjati in le, kolikor je to potrebno za uveljavitev upnikovih pravic. Premoženje, za katero veljajo posebne ureditve razpolaganja, se lahko izterja le v skladu z zakonsko določenimi pogoji.

V zvezi z dolžnikom obstaja poseben pogoj, da izvršilnega postopka ni mogoče začeti, če dolžnik ni bil pravilno pozvan za vsako obliko izvršbe. V zvezi z dolžnikom obstajajo tudi druge posebne določbe, na primer v zvezi z mladoletnimi ali polnoletnimi dolžniki, ki nimajo poslovne sposobnosti in zoper katere se lahko izvršilni ukrepi uvedejo samo, če imajo varuha ali skrbnika.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Predmet izvršbe so lahko dolžnikovi prihodki, vključno s splošnimi dohodki od zgradb, zneski na bančnih računih, premično in nepremično premoženje itd. Glej odgovor na vprašanje 1.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Po opredelitvi premičnega premoženja, ki je v lasti dolžnika ali posesti tretjih oseb, je treba to premoženje zaseči. Na zahtevo sodnega izvršitelja se lahko zaseg vpiše v poslovni register (*registru comercialului*), elektronski arhiv zavarovanja z nepremičnino (*Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare*), zapuščinski register (*registru succesoral*), ki ga vodi notarska zbornica (*camera notarilor publici*), ali v druge javne evidence. Od trenutka, ko je premoženje zaseženo, dolžniku med trajanjem izvršbe ni več na voljo, sicer je zagrožena kazen z naložitvijo sodne globe, razen kadar se dejanje šteje za kaznivo dejanje. Če se dolgovani znesek ne plača, sodni izvršitelj zaseženo premoženje proda na dražbi ali neposredno ali na druge zakonsko dopustne načine (člen 730 in naslednji zakonika o civilnem postopku).

Zarubijo se denarni zneski, vrednostni papirji ali drugo neopredmeteno premično premoženje, ki jih je mogoče izterjati in so dolgovani dolžniku ali jih ima v dolžnikovem imenu v posesti tretja oseba ali ki mu jih bo tretja oseba na podlagi trenutnih pravnih razmerij dolgovala v prihodnosti. Vsi zarubljeni denarni zneski in premoženje se zamrznejo od datuma, ko je sodni nalog za rubež poslan tretji osebi, v zvezi s katero se izvede rubež. Od zamrznitve do popolnega poplčila obveznosti, navedenih v izvršilnem naslovu, tretja oseba, v zvezi s katero se izvede rubež, ne izvede nobenega plačila ali dejanja, zaradi katerega bi se lahko zamrznjeno premoženje zmanjšalo. Če tretja oseba, v zvezi s katero se izvede rubež, ne izpolni svojih obveznosti v zvezi z rubežem, lahko upnik, ki zahteva plačilo, dolžnik ali sodni izvršitelj obvesti izvršilno sodišče, da potrdi rubež. Pravnomočna potrditvena odločba ima učinke prenosa terjatve in se šteje za izvršilni naslov zoper tretjo osebo, v zvezi s katero se izvede rubež. Po potrditvi rubeža tretja oseba, v zvezi s katero se izvede rubež, izvede polog ali plačilo do zneska, ki je izrecno naveden v potrditveni odločbi. Če tretja oseba ne izpolni teh obveznosti, se lahko zoper njo na podlagi potrditvene odločbe sprejme izvršilni ukrep (člen 780 in naslednji zakonika o civilnem postopku).

Kar zadeva izvršbo na nepremičnini, če dolžnik ne poravnava dolga, sodni izvršitelj začne postopek prodaje po vročitvi razglasitve izvršljivosti in njenem vpisu v zemljiško knjigo (člen 812 in naslednji zakonika o civilnem postopku).

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Ukrepi prenehajo šest mesecev od datuma izpolnitve morebitnega izvršilnega ukrepa (člen 696 in naslednji zakonika o civilnem postopku), če je upnik pustil, da se to obdobje izteče, ne da bi sprejel druge ukrepe za izterjavo.

Zastaralni rok je tri leta (člen 705 in naslednji zakonika o civilnem postopku).

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Pritožiti se je mogoče zoper konkretne izvršilne ukrepe; zoper izvršilni naslov je mogoče vložiti pritožbo za razjasnitev pomena, obsega ali uporabe naslova. Če se izvršilni ukrep sprejme na podlagi sodne odločbe, ga dolžnik ne more izpodbijati s sklicevanjem na dejanske/pravne razloge, ki bi jih lahko navedel na obravnavi pred sodiščem prve stopnje, ali z vložitvijo pritožbe zoper navedeno sodno odločbo. Ista stranka ne more vložiti nove pritožbe na podlagi razlogov, ki so obstajali na datum vložitve prve pritožbe.

Pristojno sodišče je izvršilno sodišče, za razjasnitev pomena, obsega/uporabe izvršilnega naslova pa sodišče, ki je izdalo sodno odločbo, ki jo je treba izvršiti.

Pritožbo je mogoče vložiti v 15 dneh od:

- datuma, ko je bil pritožnik seznanjen s sklepom o izvršbi;
- datuma, ko je zadevna zainteresirana oseba izvedela za odreditev rubeža;
- datuma, ko je bil dolžniku vročen sodni poziv, ali datuma, ko je bil seznanjen s prvim korakom izvršilnega postopka.

Pritožbo za razjasnitev pomena, obsega ali uporabe izvršilnega naslova je mogoče vložiti kadar koli med rokom za zastaranje pravice do vložitve predloga za izvršilni ukrep. Pritožbo, v kateri se tretja oseba sklicuje na lastninsko/stvarno pravico na izterjanem premoženju, je mogoče vložiti v 15 dneh od prodaje/datuma prenosa premoženja. Če tretja oseba pritožbe ne vloži v zgoraj navedenem roku, lahko svojo pravico še vedno uveljavlja z ločeno vlogo.

Če sodišče ugotovi pritožbi zoper izvršbo, po potrebi razveljavi sklep o izvršbi, zoper katerega je vložena pritožba, ali izda sklep o popravku, razveljavitvi ali prenehanju samega izvršilnega ukrepa, razveljavitvi ali razjasnitvi izvršilnega naslova ali sprejetju koraka izvršbe, katerega upoštevanje je bilo zavrnjeno. Če je pritožba zavrnjena, se lahko pritožniku na predlog naloži plačilo odškodnine za škodo, ki je nastala zaradi zamude pri izvršbi, če pa je bila pritožba vložena v slabi veri, mora plačati tudi denarno kazen.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Izveti so določeni predmeti in premoženje. Kar zadeva premoženje, to vključuje: predmete za osebno uporabo ali gospodinjske predmete, ki jih dolžnik nujno potrebuje za preživljanje sebe in svoje družine; verske predmete; predmete, ki jih nujno potrebujejo invalidne osebe, in tiste, ki so namenjeni negi bolnikov; hrano, ki jo dolžnik in njegova družina potrebujejo za tri mesece, in če dolžnik živi izključno od kmetovanja, hrano, ki jo potrebuje do naslednje žetve; živali, ki naj bi zagotavljale vir preživljanja, in krmo, ki jo te živali potrebujejo do naslednje žetve; gorivo, ki ga dolžnik in njegova družina potrebujeta za tri zimske mesece; osebna ali družinska pisma, fotografije in slike itd.

Poleg tega se lahko dolžnikova plača/pokojnina izterja samo do ene polovice njegove neto mesečne plače, če se zneski dolgujejo kot preživitvena obveznost, za druge vrste obveznosti pa samo do ene tretjine neto mesečne plače.

Če dohodek od dela ali denarni zneski, ki se dolžniku redno izplačujejo in zagotavljajo njegovo preživetje, ne dosegajo nacionalne neto minimalne plače, se lahko izterja samo znesek, ki presega polovico minimalne plače.

Iz izvršbe je izvzeta ena od dohodkovnih kategorij, in sicer državna nadomestila in otroški dodatki, izplačila za nego bolnega otroka, nadomestilo za čas porodniškega dopusta, nadomestilo v primeru smrti, državne štipendije, dnevnice itd.

Glej tudi odgovor na vprašanje 4.3.

Ustrezni povezavi

<http://www.executori.ro/> <http://www.just.ro/>

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Slovenija

KAZALO

- 1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?
 - 2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?
 - 3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?
 - 3.1 Postopek
 - 3.2 Glavni pogoji
 - 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
 - 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
 - 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?
-

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

V Republiki Sloveniji je izvršba enotno urejena v Zakonu o izvršbi in zavarovanju (ZIZ). Izvršba pomeni prisilno, sodno izvršitev izvršilnih naslovov, ki glasijo na izpolnitev terjatve (tj. dajatve, storitve, opustitve ali dopustitve). Izvršba za izterjavo denarne terjatve se dovoli tudi na podlagi verodostojne listine. Izjemoma, v družinskih zadevah, lahko izvršba obsega tudi izvršitev oblikovalnih zahtevkov.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Za dovolitev in opravo izvršbe so pristojna sodišča in sicer gre za okrajna sodišča.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

Sodišče dovoli izvršbo na podlagi izvršilnega naslova.

Izvršilni naslovi so:

- izvršljiva sodna odločba (sodba ali arbitražna odločba, sklep ter plačilni oziroma drug nalog sodišča ali arbitraže) in sodna poravnava (sklenjena pred sodiščem),
- izvršljiv notarski zapis
- druga izvršljiva odločba ali listina, za katero zakon, ratificirana in objavljena mednarodna pogodba ali pravni akt Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji neposredno uporablja, določa, da je izvršilni naslov.

Izvršilni naslov je primeren za izvršbo, če so v njem navedeni upnik in dolžnik ter predmet, vrsta, obseg in čas izpolnitve obveznosti (prvi odstavek 21. člena ZIZ). Če je izvršilni naslov odločba, v kateri ni določen rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti, ga določi sodišče v sklepu o izvršbi.

3.1 Postopek

Postopek izvršbe in postopek zavarovanja se uvede na predlog upnika. Predlog lahko vloži upnik neposredno, saj zastopanje po odvetniku ni obvezno. Ponavadi se vlagajo predlogi za izvršbo preko odvetnika, ki ima potrebno pravno znanje. Za izvršbo je pristojno okrajno sodišče. Ne glede na določbe o krajevni pristojnosti, se pri izvršbi na podlagi verodostojne listine predlogi za

izvršbo vložijo pri Okrajnem sodišču v Ljubljani. O predlogih odloči to sodišče. Kar zadeva možnost oziroma obveznost vložitve vlog v izvršilnem postopku po elektronski poti, prosimo pogledajte temo "Avtomatizirana obdelava".

Ob vložitvi predloga za izvršbo, ugovora in pritožbe mora biti plačana sodna taksa. Sodna taksa mora biti plačana najkasneje v osmih dneh od vročitve naloga za plačilo sodne takse.

Če v tem roku sodna taksa ni plačana in niso podani pogoji za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, se šteje, da je vloga umaknjena.

Ko prejme sodišče predlog za izvršbo, preveri, ali vsebuje vse potrebne sestavine, in izda sklep o izvršbi, s katerim dovoli izvršbo, ali pa predlog za izvršbo zavrne (kot neutemeljen iz vsebinskih razlogov) ali pa ga zavrže (iz procesnih razlogov). Sklep o izvršbi, s katerim dovoli izvršbo, vroči sodišče upniku in dolžniku, sklep o izvršbi, s katerim zavrne predlog za izvršbo, pa samo upniku. Sklep o izvršbi, s katerim je določen izvršitelj, oziroma sklep o določitvi izvršitelja vroči sodišče izvršitelju, skupaj s priloženim prepisom vseh listin, ki so potrebne za opravo izvršbe.

Sodišče dovoli izvršbo za poplačilo denarne terjatve s tistim sredstvom in na tistih predmetih, ki so navedeni v predlogu za izvršbo. Sodišče lahko do konca izvršilnega postopka na predlog upnika dovoli poleg že dovoljenih sredstev oziroma predmetov, izvršbo še z drugimi sredstvi in na drugih predmetih oziroma namesto že dovoljenih sredstev in predmetov z drugimi sredstvi oziroma drugimi predmeti.

Sodišče lahko določi na predlog dolžnika za izvršbo drugo sredstvo namesto tistega, ki ga je predlagal upnik, če zadošča za poplačilo terjatve. Zoper sklep o zavrnitvi predloga ni pritožbe.

Izvršba se začne opravljati pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi, če zakon za posamezna izvršilna dejanja ne določa drugače. Upnik ne more biti poplačan pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi, razen v primeru izvršbe na podlagi izvršilnega naslova, in sicer ko se vodi izvršba na sredstva, ki jih ima dolžnik pri organizaciji za plačilni promet (izvršba na podlagi izvršilnega naslova), pod pogojem, da predlogu za izvršbo priloži izvršilni naslov.

V sklepu, s katerim dovoli izvršbo, pri kateri je potrebno opraviti neposredna dejanja izvršbe, sodišče določi tudi izvršitelja.

Izvršitelji

Izvršitelji so osebe, ki opravljajo neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja (izvršbo torej fizično opravljajo - opravljajo rubež, določajo varščino, itd.). Izvršitelje imenuje minister, pristojen za pravosodje. Število in sedeže izvršiteljev določi minister, pristojen za pravosodje, tako da pride vsaj en izvršitelj na območje okrožnega sodišča, preostalo število izvršiteljev na območju okrožnega sodišča pa določi glede na število izvršilnih zadev na okrajnih sodiščih na območju posameznega okrožnega sodišča. V posamezni izvršilni zadevi pa so izvršitelji postavljeni s sklepom sodišča, pri čemer si lahko upnik določenega izvršitelja tudi sam izbere. Izvršitelj sme v posamezni izvršilni zadevi opravljati dejanja na celotnem območju Republike Slovenije. Služba izvršitelja je javna služba, ki jo izvršitelji opravljajo kot samostojno dejavnost.

Izvršitelj odgovarja za škodo, ki nastane pri opravljanju dejanj izvršbe in zavarovanja zaradi njegovega ravnanja ali opustitve dolžnosti, ki jih ima po zakonu, podzakonskih aktih in odredbah sodišča.

V primeru hujših kršitev svojih dolžnosti pa je izvršitelj lahko s strani ministra, pristojnega za pravosodje tudi razrešen.

Izvršilni stroški

Izvršilne stroške plača najprej upnik. Upnik mora plačati predujem za stroške izvršilnih dejanj na način, v višini in v roku, ki ga določi sodišče. Če upnik v določenem roku ne plača predujma, sodišče ustavi izvršbo. Dolžnik mora upniku na njegovo zahtevo povrniti stroške, ki so bili potrebni za izvršbo, vključno s stroški poizvedb o dolžnikovem premoženju, oziroma povrniti stroške postopka po uradni dolžnosti. Sodišče mora o stroških odločiti v osmih dneh od prejema zahteve.

Za zavarovanje plačila za delo in za povračilo stroškov lahko izvršitelj od upnika zahteva plačilo varščine v roku in v višini, določeni v tarifi. Izvršitelj mora poziv na plačilo varščine upniku vročiti osebno in z opozorilom na posledice, če varščina ne bo pravočasno plačana, in če ne bo izvršitelju predloženo dokazilo o plačilu ter z obvestilom o pravici zahtevati, da o varščini odloči sodišče.

Če upnik ne soglaša z načinom plačila, rokom ali višino varščine, lahko v osmih dneh od prejema poziva izvršitelja vloži pri izvršitelju zahtevo, da o tem odloči sodišče. Izvršitelj zahtevo takoj posreduje sodišču, ki mora o njej odločiti v osmih dneh od prejema.

Če upnik ne plača varščine na način in v roku, ki ga določi izvršitelj oziroma sodišče ali ne predloži dokazila o plačilu, izvršitelj o tem obvesti sodišče, ki ustavi izvršbo.

3.2 Glavni pogoji

Prvi pogoj za dovolitev izvršbe je **obstoj podlage za izvršbo - to je lahko izvršljiv izvršilni naslov ali verodostojna listina** v skladu s predpisi.

Izvršljivost sodne odločbe:

Sodna odločba je izvršljiva, če je postala pravnomočna in če je pretekel rok za prostovoljno izpolnitev dolžnikove obveznosti. Rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti začne teči naslednji dan od dneva, ko je bila dolžniku odločba vročena. Na podlagi odločbe, ki je v nekem delu postala izvršljiva, je mogoče dovoliti izvršbo samo glede tega dela.

Izvršbo dovoli sodišče tudi na podlagi sodne odločbe, ki še ni postala pravnomočna, če zakon določa, da pritožba ne zadrži njene izvršitve.

Izvršljivost sodne poravnave:

Sodna poravnava je izvršljiva, če je terjatev iz poravnave zapadla. Zapadlost terjatve se dokazuje z zapisnikom o poravnavi, javno listino ali po zakonu overjeno listino. Če zapadlosti na tak način, ni mogoče dokazati, se dokazuje s pravnomočno odločbo, izdano v pravnem postopku, s katero se ugotavlja, da je terjatev zapadla.

Izvršljivost notarskega zapisa:

Notarski zapis je izvršljiv, če je dolžnik v njem soglašal z njegovo neposredno izvršljivostjo in če je terjatev, ki izhaja iz notarskega zapisa, zapadla. Zapadlost terjatve se dokazuje z notarskim zapisom, javno listino ali po zakonu overjeno listino. Če zapadlost terjatve ni odvisna od poteka roka, temveč od drugega dejstva, ki je navedeno v notarskem zapisu, notar stranke opozori, da za dokaz zapadlosti terjatve zadostuje upnikova pisna izjava dolžniku, da je terjatev zapadla, z navedbo dneva zapadlosti in dokazilom o vročitvi pisne izjave o zapadlosti terjatve dolžniku. Notar stranke opozori, da lahko, namesto dokazila o vročitvi pisne izjave o zapadlosti terjatve dolžniku, upnik pooblasti notarja, da zapadlost sporoči dolžniku. Pisna izjava upnika oziroma sporočilo notarja se vroča priporočeno po pošti.

Drugi pogoj je vložitev predloga za izvršbo, v katerem morajo biti navedeni: upnik in dolžnik z identifikacijskimi podatki, izvršilni naslov ali verodostojna listina, dolžnikova obveznost, sredstvo in predmet izvršbe ter drugi podatki, ki so potrebni, da se izvršba lahko opravi (predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine mora vsebovati tudi zahtevo, naj sodišče naloži dolžniku, da v osmih dneh, v meničnih in čekovnih sporih pa v treh dneh po vročitvi sklepa, plača terjatev skupaj z odmerjenimi stroški). Izvršilni naslov, na podlagi katerega zahteva izvršbo, mora upnik v predlogu za izvršbo določno označiti in navesti, da je bilo izdano potrdilo o izvršljivosti.

Terjatev mora biti zapadla in poteči je moral že rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti (t.i. paricijski rok).

Dolžnik mora biti jasno naveden in mora izhajati že iz izvršilnega naslova oziroma verodostojne listine. Prav tako mora biti dolžnik poimensko in skupaj z naslovom (oz. sedežem) jasno naveden v predlogu za izvršbo. V predlogu za izvršbo morajo biti navedeni identifikacijski podatki dolžnika (pa tudi upnika), ki se razlikujejo glede na to, ali je dolžnik (oziroma upnik) fizična oseba, pravna oseba, ali pa podjetnik ali zasebnik.

Dolžnik mora biti obstoječ subjekt (ne sme biti umrl ali izbrisan iz sodnega registra). Če je predlog za izvršbo vložen zoper neobstoječ subjekt, ga je potrebno zavreči, če pa subjekt preneha obstajati med izvršilnim postopkom samim, je to razlog za prekinitev postopka po samem zakonu (in za to ni potrebno izdajati nobenega posebnega akta).

Prav tako tudi v izvršbi tako za dolžnika kot tudi za upnika **veljajo predpostavke** (pravna sposobnost, poslovna sposobnost), ki morajo biti izpolnjene tudi za pravdni postopek v skladu z določbami Zakona o pravnem postopku v zvezi s 15. členom ZIZ.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

Cilj izvršilnih ukrepov je poplačilo upnikove terjatve.

Sredstva izvršbe za poplačilo denarne terjatve so: prodaja dolžnikovih premičnin, prodaja nepremičnin, prenos dolžnikove denarne terjatve, unovčenje drugih premoženjskih oziroma materialnih pravic in nematerializiranih vrednostnih papirjev dolžnika, prodaja deleža družbenika in prenos dobroimetja pri organizacijah, pooblaščenih za plačilni promet (tj. bankah).

Sredstva izvršbe za izpolnitev nedesarne terjatve so: izročitev in dobava premičnin, izpraznitev in izročitev nepremičnine, nadomestna storitev na dolžnikove stroške, prisiljevanje dolžnika z denarno kaznijo, vrnitev delavca na delo, razdelitev stvari, izjava volje in odvzem otroka.

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Z zgoraj navedenimi izvršilnimi sredstvi se lahko poseže na vse predmete izvršbe (na vsako dolžnikovo stvar ali premoženjsko oziroma materialno pravico), kolikor ni z zakonom izvzeta iz izvršbe oziroma če ni izvršba na njej z zakonom omejena - 32. člen ZIZ.

Predmet izvršbe ne morejo biti:

- stvari, ki niso v pravnem prometu,
- rudno bogastvo in druga naravna bogastva,
- objekti, naprave in druga stvari, ki so državi ali samoupravni lokalni skupnosti nujno potrebne za opravljanje njenih nalog ter premične in nepremične stvari, namenjene za obrambo države,
- objekti, naprave in druge stvari, ki so dolžniku nujno potrebni za opravljanje javne službe;
- druge stvari in pravice, za katere tako določa zakon (npr. sredstva, namenjena preživljanju otrok, strogo osebne stvari, prejemki iz naslova socialne pomoči, starševskega dodatka, otroškega dodatka, nadomestilo za invalidnost, hrana, kurjava, delovna in plemenska živina, redi, medalje, pripomočki invalida, kmetijska zemljišča in gospodarska poslopja kmeta, kolikor jih potrebuje za lastno preživljanje, itd.)

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Glavni učinek in namen vseh izvršilnih ukrepov je poplačilo upnikove terjatve. Učinki so odvisni od vrste izvršilnega sredstva

IZVRŠBA ZA UVELJAVITEV DENARNE TERJATVE

- **izvršba na premičnine** se opravi z rubežem in prodajo premičnin. Upnik pridobi zastavno pravico na zarubljenih stvareh;
- **Izvršba na denarno terjatev dolžnika** se opravi z rubežem in prenosom denarne terjatve. S sklepom, s katerim dovoli rubež denarne terjatve (sklep o rubežu), prepove sodišče dolžnikovemu dolžniku poravnati terjatev dolžniku, dolžniku pa prepove terjatev izterjati, in sicer tudi iz zastave, ki je bila dana v njeno zavarovanje, ali kako drugače z njo razpolagati. Rubež je opravljen z dnem, ko je sklep o rubežu vročen dolžnikovemu dolžniku. Z rubežem dolžnikove terjatve, ki ga je sodišče opravilo na upnikov predlog, pridobi upnik na njej zastavno pravico;
- **Izvršba na dolžnikova denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet:** S sklepom o izvršbi na denarna sredstva, ki jih ima dolžnik pri organizaciji za plačilni promet, naloži sodišče organizaciji za plačilni promet naj blokira dolžnikova sredstva na vseh računih v višini obveznosti iz sklepa o izvršbi in po pravnomočnosti sklepa ta znesek izplača upniku. Sklep ima učinek rubeža in prenosa v izterjavo. Ko postane sklep o izvršbi pravnomočen, sodišče o tem obvesti organizacijo za plačilni promet. O opravljenem poplačilu upnika organizacija za plačilni promet takoj obvesti sodišče;
- **Izvršba na terjatev, da se izročijo ali dobavijo premičnine ali da se izroči nepremičnina** se opravi z rubežem te terjatve, z njenim prenosom na upnika in s prodajo stvari..Prenos zarubljene dolžnikove terjatve ima učinek prenosa dolžnikove denarne terjatve v izterjavo;
- **Izvršba na druge premoženjske oziroma materialne pravice** se opravi z rubežem te pravice in z unovčenjem premičnin. Rubež je opravljen z dnem, ko je sklep o izvršbi vročen dolžniku. S sklepom o izvršbi, s katerim dovoli rubež, sodišče prepove dolžniku razpolagati s to pravico. Z rubežem pravice pridobi upnik na njej zastavno pravico;
- **Izvršba na nematerializirane vrednostne papirje:** Izvršba na nematerializirane vrednostne papirje, ki kotirajo na borzi, za izterjavo denarne terjatve se opravi z rubežem in prodajo nematerializiranih vrednostnih papirjev ter s poplačilom upnika iz zneska, dobljenega s prodajo. Rubež je opravljen z dnem, ko je sklep o izvršbi vpisan v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev.
- **Izvršba na delež družbenika** se opravi z zaznambo sklepa o izvršbi, prodajo deleža in poplačilom upnika iz zneska, dobljenega s prodajo. S sklepom o izvršbi sodišče prepove družbeniku razpolagati z njegovim deležem. Sodišče vroči sklep o izvršbi družbi in ga zaznamuje v sodnem registru. S to zaznambo pridobi upnik zastavno pravico na deležu družbenika z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi ta delež;
- **Izvršba na nepremičnine** se opravi z zaznambo sklepa o izvršbi v zemljiški knjigi, z ugotovitvijo vrednosti nepremičnine, s prodajo nepremičnine in s poplačilom upnikov iz zneska, dobljenega s prodajo. Sodišče zaznamuje sklep o izvršbi na nepremičnino v zemljiški knjigi. S to zaznambo pridobi upnik zastavno pravico na nepremičnini z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi lastninsko pravico na tej nepremičnini. Upnik, ki je predlagal izvršbo, pa ni že prej pridobil zastavne pravice oziroma zemljiškega dolga, pridobi z zaznambo sklepa o izvršbi pravico dobiti poplačilo iz nepremičnine pred nekom, ki pridobi pozneje na njej zastavno pravico oziroma zemljiški dolg.

IZVRŠBA ZA UVELJAVITEV NEDENARNE TERJATVE

- **Izročitev in dobava premičnin** se opravi tako, da izvršitelj te stvari vzame dolžniku in jih proti potrdilu izroči upniku;
- **Izpraznitev in izročitev nepremičnin** se opravi tako da izvršitelj izroči nepremičnino v posest upniku, potem ko iz nje odstrani osebe in stvari. Izpraznitev in izročitev nepremičnine je dopustna po preteku osmih dni od dneva, ko je bil dolžniku vročen sklep o izvršbi;
- **Obveznost kaj storiti, dopustiti ali opustiti** se lahko opravi s sodelovanjem izvršitelja na način, ki ga določi sodišče. Na podlagi izvršilnega naslova, po katerem mora dolžnik storiti nekaj, kar lahko stori tudi nekdo drug, se izvršba opravi tako, da sodišče pooblasti upnika, da na dolžnikove stroške zaupa to nekomu drugemu, ali da to stori sam (**nadomestna storitev na dolžnikove stroške**). Če mora dolžnik po izvršilnem naslovu nekaj storiti, kar ne more namesto njega storiti nihče drug, mu določi sodišče s sklepom o izvršbi primeren rok za izpolnitev obveznosti. S sklepom o izvršbi izreče sodišče tudi denarno kazen za primer, če dolžnik v določenem roku ne bo izpolnil obveznosti (**prisiljevanje dolžnika z denarno kaznijo**);
- **Vrnitev delavca na delo**, se opravi tako, da sodišče s sklepom o izvršbi primeren rok za izpolnitev obveznosti. S sklepom o izvršbi izreče sodišče tudi denarno kazen za primer, če dolžnik v določenem roku ne bo izpolnil obveznosti;
- **Razdelitev stvari** se lahko opravi s fizično razdelitvijo, če je taka razdelitev določena v izvršilnem naslovu ali s prodajo stvari;
- **Izjava volje**: Dolžnost podati zemljiškoknjižno ali kakšno drugo izjavo volje, navedeno v odločbi, ki je izvršilni naslov, velja za izpolnjeno s pravomočnostjo te odločbe;
- **Izvršba v zadevah glede varstva in vzgoje otrok ter glede osebnih stikov z otroki** se opravi tako, da sodišče v sklepu o izvršbi izreče, da je oseba, pri kateri je otrok, dolžna izročiti otroka. Sodišče ob tem določi rok, v katerem je otroka treba izročiti, ali pa, da je treba otroka izročiti takoj. S sklepom o izvršbi se obveznost izročitve otroka naloži osebi, na katero se nanaša izvršilni naslov, osebi, od katere volje je odvisna izročitev otroka, ter osebi, pri kateri je otrok v času izdaje tega sklepa. V sklepu o izvršbi sodišče izreče, da dolžnost izročitve otroka učinkuje tudi proti vsaki drugi osebi, pri kateri je otrok v času oprave izvršbe.

Izvršilno sodišče lahko zoper dolžnika, ki ravna v nasprotju z njegovimi odločitvami, tako da npr. skriva, poškoduje ali uničuje svoje premoženje, opravlja dejanja, ki lahko upniku povzročijo nenadomestljivo ali težko nadomestljivo škodo, ovira izvršitelja pri opravljanju posameznih dejanj izvršbe ali zavarovanja, ravna v nasprotju s sklepi o zavarovanju, če ovira izvedenca pri njegovem delu ali organizacijo za plačilni promet, delodajalca oziroma drugega izvrševalca sklepa o izvršbi pri opravi izvršbe, ali ki ovira oziroma ne dovoli ogleda in cenitve nepremičnine, izreče denarno kazen.

Če dolžnik v nasprotju z odločitvijo izvršilnega sodišča razpolaga s svojim premoženjem, bo to razpolaganje veljavno samo pod pogojem, da je bilo odplačno in je bila nasprotna stranka v trenutku prenosa oziroma obremenitve premoženja v dobri veri (ne ve in ne more vedeti, da dolžnik s premoženjem nima pravice razpolagati).

Dolžnik, ki z namenom, da bi preprečil plačilo upnika, med prisilno izvršbo uniči, poškoduje, odtuji ali skriva dele svojega premoženja in s tem upnika oškoduje, je tudi kazensko odgovoren in se mu za to lahko izreče denarna kazen ali zapor do enega leta.

Banka je na zahtevo sodišča dolžna posredovati vsa pojasnila in listine, iz katerih je razvidno, ali in kako je izvršila sklep sodišča o izvršbi in kako je upoštevala z zakonom določen vrstni red poplačila terjatev. Upnikom in sodišču je dolžna posredovati tudi podatke o bančnih računih dolžnika. Banka je na podlagi sklepa o izvršbi dolžna blokirati dolžnikova denarna sredstva pri njej v višini obveznosti iz sklepa o izvršbi, blokirani znesek pa izplačati upniku.

Sodišče lahko na predlog upnika banki, ki v nasprotju z njegovim sklepom ne opravi rubeža, prenosa ali izplačila zapadlih zneskov, odredi, da te zneske namesto dolžnika sama iz svojega premoženja izplača upniku. V tem primeru je banka upniku odgovorna tudi za škodo, ker ni ravnala po sklepu o izvršbi oziroma ker je kršila določbe zakona o dolžnosti posredovanja podatkov, vrstnem redu, obsegu in načinu poplačila obveznosti iz sklepa o izvršbi.

Delodajalec je dolžan na podlagi sklepa o izvršbi plačati oziroma plačevati upniku denarni znesek oziroma denarne zneske, ki bi sicer pripadali dolžniku iz naslova plače. Pri tem pa mora dolžniku ostati najmanj znesek v višini najmanj 76% minimalne plače za tekoči mesec. Sodišče lahko na predlog upnika delodajalcu, ki v nasprotju z njegovim sklepom ni odtegnil in izplačal zapadlih zneskov upniku, odredi, da te zneske namesto dolžnika sam poravnava iz svojega premoženja. V tem primeru je delodajalec upniku odgovoren tudi za škodo, ker ni ravnal po sklepu o izvršbi.

Dolžnikov dolžnik se je dolžan izjaviti, ali pripoznava zarubljeno terjatev, in sicer kolikšen znesek, ter ali je njegova obveznost, da poravnava terjatev, pogojena z izpolnitvijo kakšne druge obveznosti. Če se o tem ne izjavi ali se ne izjavi po resnici, odgovarja upniku za škodo.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Časovna veljavnost posameznega ukrepa izvršilnega sodišča je odvisna od vrste ukrepa. Izvršilni postopek (in s tem učinki sklepa o dovolitvi izvršbe) se praviloma konča z izpolnitvijo upnikove terjatve. Če pa je izvršba zaradi pravnih in dejanskih zadržkov neizvedljiva, jo je potrebno končati z ustavitvijo izvršbe, ki ima za posledico razveljavitev vseh izvršilnih dejanj, razen če bi se s tem poseglo v pridobljene pravice tretjih oseb (npr. kupcev zarubljenih premičnin). Upnik lahko predlaga, da se postopek izvršbe odloži za največ eno leto ter na ta način ohrani v veljavnosti sklep o dovolitvi izvršbe tudi v primerih, ko dolžnik v času izdaje tega sklepa nima nobenega premoženja (in so torej podane dejanske ovire, ki preprečujejo izpolnitev upnikove terjatve).

V primeru, ko pri izvršbi na dolžnikove terjatve do banke na dolžnikovih računih ni sredstev ali dolžnik z njimi zaradi vezave ne more razpolagati, je dolžna banka sklep o izvršbi še eno leto hraniti v evidenci in opraviti poplačilo upnika, ko prispejo sredstva na dolžnikov račun oziroma ko dobi dolžnik pravico z njimi razpolagati. Vse do takrat se izvršba ne sme ustaviti.

V primeru, ko izvršitelj pri rubežu premičnin ne najde stvari, ki so lahko predmet izvršbe, oziroma zarubljene stvari ne zadoščajo za poplačilo upnikove terjatve, ali če izvršitelj rubeža ne more opraviti, ker dolžnik ni navzoč, ali prostora noče odpreti, lahko v roku treh mesecev od dneva rubeža upnik neomejeno krat predlaga izvršitelju, da opravi ponoven rubež. Do takrat se izvršba ne sme ustaviti.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Pravico vlagati redna pravna sredstva zoper odločitve izvršilnega sodišča imajo dolžnik, upnik, tretja oseba, ki ima na predmetu izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo in kupec v postopku prodaje stvari.

Redno pravno sredstvo zoper sklep, izdan na prvi stopnji, je pritožba. Izjema je sklep o dovolitvi izvršbe, zoper katerega lahko dolžnik in tretja oseba, ki ima na predmetu izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo, vložita ugovor. Ugovor mora biti obrazložen. V ugovoru mora dolžnik navesti dejstva, s katerim ga utemeljuje in predložiti dokaze, sicer se ugovor šteje kot neutemeljen (ugovor dolžnika). Upnik ima pravico do odgovora na ugovor v roku 8 dni. Zoper sklep, izdan o ugovoru, je dovoljena pritožba.

Kdor verjetno izkaže, da ima na predmetu izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo, lahko vloži ugovor zoper sklep o izvršbi in v njem zahteva, naj sodišče izvršbo na ta predmet izreče za nedopustno (ugovor tretjega). Ugovor se lahko vloži do konca izvršilnega postopka. Če upnik v roku ne odgovori na ugovor, ali če izjavi, da ugovoru ne nasprotuje, sodišče v celoti ali delno ustavi izvršbo. Če upnik v danem roku izjavi, da ugovoru nasprotuje, sodišče ugovor zavrne. Vložnik ugovora lahko v 30 dneh od pravnomočnosti sklepa o zavrnitvi ugovora, ki ga sodišče izda zaradi nasprotovanja upnika, ali zaradi neobrazloženosti ugovora, začne pravdo za ugotovitev, da izvršba na ta predmet ni dopustna.

Pritožba in ugovor se vložita pri sodišču, ki je izdalo sklep, zoper katerega je vloženo pravno sredstvo. O ugovoru praviloma odloča isto sodišče, kot je izdalo sklep o izvršbi, o pritožbi pa odloča sodišče druge stopnje. Odločba o pritožbi je pravnomočna.

Ugovor in pritožba se lahko vložita v roku osmih dni od vročitve sklepa sodišča prve stopnje. Izjemoma je mogoče vložiti ugovor tudi po izteku tega roka, vse do konca izvršilnega postopka, če temelji na dejstvu, ki se nanaša na samo terjatev in je nastopilo po izvršljivosti odločbe ter ga ni bilo mogoče uveljavljati v roku.

Pritožba in ugovor ne zadržita opravljanja izvršilnih dejanj v postopku izvršbe, razen poplačilne faze. Upnik se praviloma pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi ne sme poplačati. Upnik se lahko poplača pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi edino pri izvršbi na podlagi izvršilnega naslova na denarna sredstva, ki jih ima dolžnik pri organizacijah za plačilni promet, pod pogojem, da predlogu za izvršbo priloži izvršilni naslov, razen v gospodarskih zadevah, kjer izvršilnega naslova ni treba prilagati.

V postopku izvršbe so izredna pravna sredstva omejena. Zoper sklep, izdan na drugi stopnji, s katerim je pravnomočno odločeno, da se predlog za izvršbo zavrže ali zavrne, je dovoljena revizija pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja pravdni postopek. Obnova postopka ni dovoljena, razen če zakon določa drugače.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Izvršba za uveljavitev denarnih terjatev in zavarovanje teh terjatev ni dovoljena na stvareh in pravicah, ki so nujne za zadovoljitev osnovnih življenjskih potreb dolžnika in oseb, ki jih je ta po zakonu dolžan preživljati, ali so dolžniku nujne za opravljanje njegove poklicne dejavnosti, na nekaterih stvareh in pravicah pa je možna izvršba samo v omejenem obsegu.

Sorodne povezave

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

http://www.mp.gov.si/si/obrazci_evidence_mnenja_storitve/uporabni_seznami_imeniki_in_evidence/

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 27/03/2018

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Slovaška

KAZALO

- 1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?
- 2 kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?
- 3 kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?
 - 3.1 Postopek
 - 3.2 Glavni pogoji
- 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
- 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
- 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

V skladu s členom 232(1) zakona št. 160/2015, zakonik o civilnem pravnem postopku (*Civilný sporový poriadok*), je izvršljivost lastnost sodne odločbe, s katero nastane obveznost upoštevanja te odločbe; vključuje možnost neposredne in takojšnje izvršljivosti odločbe s pravnimi sredstvi. Razen v zadevah, ki vključujejo mladoletnike, je izvrševanje odločb v civilnih in gospodarskih zadevah urejeno z zakonom št. 233/1995 o izvršiteljih in izvršilnih postopkih, s katerim se spreminjajo nekateri zakoni in kakor je bil spremenjen (zakonik o izvršbi) (*Exekučný poriadok*). V skladu s tem zakonom se za izvršilni naslov šteje samo odločba, ki je izvršljiva. V zakoniku o izvršbi je izvršljiva sodna odločba opredeljena kot izvršilni naslov, če podeljuje pravico, določa obveznost ali odvzema premoženje. V členu 45 zakonika o izvršbi so opredeljeni tudi drugi izvršilni naslovi, na podlagi katerih se lahko opravi izvršba, vključno z izvršilnimi naslovi iz drugih držav in notarskimi listinami.

Izvrševanje odločb v zadevah, ki vključujejo mladoletnike, je urejeno z drugimi pravnimi predpisi in ne spada na področje uporabe zakonika o izvršbi. Zajeto je s členom 370 in naslednjimi zakona št. 161/2015, zakonik o civilnem nepravdnem postopku (*Civilný mimosporový poriadok*). Ta zakonodaja se uporablja za izvrševanje odločb:

- o varstvu in vzgoji mladoletnika, pravicah do stikov ali obveznostih v zvezi z mladoletnikom, ki niso finančne obveznosti;
- o vrnitvi mladoletnika v tujino v primeru neupravičene premestitve ali zadržanja;
- če se s posebno zakonodajo ali mednarodno pogodbo, ki je za Slovaško zavezujoča, zahteva izvršljivost sporazuma ali javne listine, s katero so urejeni varstvo in vzgoja mladoletnika, pravice do stikov ali obveznosti v zvezi z mladoletnikom, ki niso finančne obveznosti.

V nadaljevanju se bo zato razlikovalo med izvršbo na podlagi zakonika o izvršbi in izvršbo na podlagi zakonika o civilnem nepravdnem postopku.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Izvršba na podlagi zakonika o izvršbi

Izvršbo vodi izvršitelj, tj. oseba, ki jo je država imenovala in pooblastila za izvedbo izvršilnega postopka; v takem postopku se izvajajo javna pooblastila. Izvršbo vodi izvršitelj, ki ga je pooblastilo sodišče: sodišče dodeljuje zadeve z izdajanjem dovoljenj za izvršbo posameznim izvršiteljem, naključno izbranim s tehnologijo in programsko opremo, ki ju je odobrilo ministrstvo, da se izključi možnost vplivanja na dodeljevanje zadev. Seznam izvršiteljev je na voljo na spletišču <http://www.ske.sk/>. Za izvršilne postopke je pristojno okrožno sodišče v Banski Bistrici (*Okresný súd Banská Bystrica*), kar pomeni, da je treba predloge za izvršbo vložiti izključno pri tem sodišču ne glede na kraj prebivanja/stalnega prebivališča obligacijskega upravičenca ali obligacijskega zavezanca (tj. upnika ali dolžnika). V bistvu pa sodišče dodeli zadevo izvršitelju, imenovanemu za območno sodišče, na območju pristojnosti katerega je dolžnikov naslov.

Izvršba na podlagi zakonika o civilnem nepravdnem postopku

Odločbo v zadevi, ki vključuje mladoletnika, lahko izvrši samo sodišče; krajevno pristojno sodišče je v bistvu sodišče, na območju pristojnosti katerega ima mladoletnik kraj prebivanja, kot sta ga sporazumno določila starša ali je bil določen na drug zakonit način. Če krajevno pristojno sodišče ni znano ali ne more pravočasno posredovati, izvršbo odredi in izvede sodišče, na območju pristojnosti katerega mladoletnik trenutno prebiva. Sodišče, ki je krajevno pristojno za izvršitev nujnega ukrepa, je sodišče, ki je odredilo ukrep; če nujni ukrep odredi pritožbeno sodišče, je krajevno pristojno sodišče prve stopnje. Sodišče, ki je krajevno pristojno za izvršitev odločbe o vrnitvi mladoletnika v tujino v primeru neupravičene premestitve ali zadržanja, je sodišče prve stopnje.

Odločbo torej izvrši sam sodnik, lahko pa sodnega uradnika pooblasti, da poskrbi za premestitev mladoletnika. Pri izvrševanju odločbe ima pooblaščen sodni uradnik po zakonu enake pristojnosti kot sodnik.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

Postopek na podlagi zakonika o izvršbi

V skladu s členom 48 zakonika o izvršbi upnik (tj. upnik iz izvršilnega naslova; subjekt, ki mu je z izvršljivo odločbo priznana terjatev za plačilo) vloži predlog za izvršbo, če dolžnik izvršljive odločbe ne upošteva prostovoljno. Izvršilni postopek se torej začne na predlog stranke, ki ima pravico zahtevati plačilo terjatve iz izvršilnega naslova.

Kot je navedeno zgoraj, se predlog za izvršbo elektronsko vloži pri okrožnem sodišču v Banski Bistrici, tako da se v elektronski nabiralnik sodišča pošlje na posebnem elektronskem obrazcu, ki je na voljo na spletišču ministrstva. Predlog mora biti potrjen, sicer se ne upošteva. Če upnik ali njegov zastopnik nima delujočega elektronskega nabiralnika, se lahko predlog za izvršbo vloži prek katerega koli izvršitelja. V tem primeru je izvršitelj pooblaščen zastopnik upnika za vročanje do odobritve izvršbe, v zameno za to pa je izvršitelj upravičen do nagrade in povračila stroškov; znesek teh stroškov in način njihovega izračuna določi ministrstvo v splošnem aktu. V predlogu za izvršbo je treba navesti naslednje podrobnosti:

- (a) sodišče, na katero je naslovljen;
- (b) upnika in dolžnika, če je dolžnik stranka v postopku;
- (c) upnikovega zastopnika, in če predlog vlaga več upnikov, njihovega skupnega zastopnika (to se nanaša na obveznost imenovanja skupnega zastopnika);
- (d) izvršitelja, če se predlog za izvršbo vlaga prek njega;
- (e) izvršilni naslov, na podlagi katerega se lahko opravi izvršba in ki določa pravico do vložitve predloga za izvršbo zoper dolžnika; če to zadeva pravno nasledstvo, morajo biti opisana dejstva, ki dokazujejo pravno nasledstvo;
- (f) opis ključnih dejstev in navedbo dokazil o razmerju z dolžnikom, če je treba izvršbo opraviti na podlagi izvršilnega naslova, s katerim je priznana terjatev iz menice ali zadolžnice, zoper dolžnika, ki je fizična oseba; to velja tudi, če pravica do vložitve predloga za izvršbo izhaja iz neprekinjenega niza indosamentov;
- (g) terjatev; če gre za terjatev za plačilo, jo je treba razdeliti na glavnico, periodične dodatne stroške, dodatne stroške, ki se pripišejo glavnici, pogodbena kazen in upnikove stroške izvršbe;

(h) upnikov bančni račun, na katerega je treba nakazati izterjano plačilo;

(i) upnikov elektronski naslov za elektronsko komuniciranje z izvršiteljem, če upnik nima delujočega elektronskega nabiralnika;

(j) izjavo upnika o izpolnjevanju pogoja ali medsebojne obveznosti, če je to, kar se od dolžnika zahteva z izvršilnim naslovom, povezano z izpolnjevanjem pogoja ali medsebojne obveznosti, in dokazilo;

(k) izjavo upnika, da obveznost na podlagi izvršilnega naslova ni bila prostovoljno izpolnjena; če ni bil izpolnjen del obveznosti, mora biti ta del naveden v izjavi, podani na dan vložitve predloga za izvršbo;

(l) datum vložitve predloga.

Predlogu za izvršbo je treba priložiti:

(a) dvojniki izvršilnega naslova in po potrebi potrditev njegove izvršljivosti; morebitnega plačilnega naloga, izdanega v postopku v zvezi s terjatvijo, ni treba priložiti;

(b) dokument, ki določa pravno nasledstvo; če je pravno nasledstvo določeno z zakonom ali poslovnim registrom (*Obchodný register*), zadostuje sklic nanju;

(c) dokument, iz katerega je razvidno, da sta bila pogoj ali medsebojna obveznost izpolnjena, če se to zahteva z izvršilnim naslovom;

(d) potrošniško pogodbo in vse druge z njo povezane pogodbene dokumente, vključno z dokumenti, na katere se potrošniška pogodba nanaša, če to zadeva izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, s katerim je priznana terjatev iz potrošniške pogodbe; to ne velja, če je izvršilni naslov plačilni nalog, izdan v postopku v zvezi s terjatvijo.

Če se izvršba predlaga na podlagi izvršilnega naslova iz druge države, mora upnik priložiti tudi dokumente, ki se zahtevajo glede na vrsto izvršilnega naslova (člen 48(5) zakonika o izvršbi).

Ko sodišče prejme predlog za izvršbo, ga prouči. Če izpolnjuje zakonske zahteve, izda dovoljenje in ga vroči izvršitelju, ta pa poskrbi za izvršbo.

Postopek na podlagi zakonika o civilnem nepravdnem postopku

Stranke v postopku za izvršitev odločbe so mladoletnik ter upnik in dolžnik na podlagi izvršilnega naslova. Če dolžnik izvršilnega naslova ne upošteva prostovoljno, lahko upnik vloži predlog za izvršitev odločbe; na podlagi zakonika o civilnem nepravdnem postopku pa lahko sodišče začne postopek po uradni dolžnosti. Odločba se lahko izvrši, ko je izdan sklep o izvršbi, pri čemer se lahko izvršba opravi brez vročitve sklepa strankam. Sodišče pri izvrševanju odločbe odvzame mladoletnika osebi, pri kateri mladoletnik v skladu z odločbo ne bi smel biti, in poskrbi, da se preda osebi, ki ji je z odločbo dodeljen, osebi, ki ji je z odločbo za določen čas dodeljena pravica do stikov z mladoletnikom, ali osebi, ki ji je dovoljeno sprejeti neupravičeno premeščenega ali zadržanega mladoletnika.

3.2 Glavni pogoji

Izvršilni postopek na podlagi zakonika o izvršbi

Pogoji za izvršilni postopek na podlagi zakonika o izvršbi so obstoj izvršilnega naslova, vložitev predloga za izvršbo in plačilo sodne takse (16,50 EUR). Sodna taksa se zaračuna ob vložitvi predloga, plačati pa jo je mogoče samo s poštnim ali bančnim nakazilom. Podatki o zaračunavanju storitev za plačilo te takse se pošljejo samodejno. Sodišče ne pozove k plačilu takse; če ni plačana v 15 dneh od vložitve predloga, se predlog ne upošteva; to ne velja, če je upnik oproščen plačila sodnih taks, o čemer ga obvesti sodišče.

Ko se začne izvrševati pravica do izpolnitve obveznosti, ki ni plačilo denarnega zneska, lahko upnikov izvršitelj zahteva plačilo predujma za stroške postopka; to ne velja, če je upnik oproščen plačila sodnih taks. Če upnik tega predujma na zahtevo izvršitelja ne plača v roku, ki ga določi izvršitelj in ki mora biti najmanj čez 15 dni, izvršitelj izda obvestilo o prekinitvi izvršbe.

V skladu z zakonikom o izvršbi je izvršilni naslov izvršljiva sodna odločba, če podeljuje pravico, določa obveznost ali odvzema premoženje. Izvršilni naslov je lahko tudi:

(a) odločba institucije, organa, urada ali agencije Evropske unije;

(b) izvršilni naslov iz druge države, ki je izvršljiv na Slovaškem;

(c) notarska listina, ki vsebuje pravno obveznost ter določa upnika in dolžnika, pravno podlago, predmet in rok za izpolnitev, če dolžnik v notarski listini soglaša z izvršljivostjo;

- (d) izvršljiva odločba, izdana v arbitražnem postopku, vključno z v njem odobreno poravnavo;
- (e) odločba o dedovanju;
- (f) izvršljiva odločba javnega organa ali organa regionalne samouprave, vključno z obvestilom o kazni, ki ni bila plačana na kraju samem;
- (g) davčna odmera, izpisek zaostalih plačil davkov in dajatev ter poravnava, ki jo je odobril ustrezeni organ;
- (h) izvršljiva odločba in izpisek zaostalih plačil za socialno varnost, socialno zavarovanje, pokojninsko shemo in zdravstveno zavarovanje;
- (i) druga izvršljiva odločba, izpisek zaostalih plačil ali odobrena poravnava, ki je izvršljiva po zakonu;
- (j) dokument, izdan v skladu z zakonodajo, veljavno v drugi državi članici EU, če se nanaša na izterjavo terjatve, kot je določena v zadevni zakonodaji;
- (k) obvestilo o prekinitvi izvršbe in poziv k plačilu stroškov izvršbe;
- (l) izvršilni naslov, podrobno določen v zadevni zakonodaji.

Izvršilni postopek na podlagi zakonika o civilnem nepravdnem postopku

Edini pogoj za izvršitev odločbe je sam izvršilni naslov, saj lahko sodišče začne postopek po uradni dolžnosti; sodišče lahko odredi izvršitev odločbe po uradni dolžnosti, postopek za izvršitev nujnega ukrepa pa se vedno odredi po uradni dolžnosti. Upnik ne plača sodne takse za vložitev predloga, saj je ta postopek oproščen plačila sodnih taks.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Premoženje, ki je predmet izvršbe na podlagi zakonika o izvršbi

Če je podlaga za izvršbo izvršilni naslov, ki določa obveznost plačila denarnega zneska, se lahko izvršba opravi z:

- (a) rubežem dohodkov;
- (b) odreditvijo plačila;
- (c) prodajo premičnega premoženja;
- (d) prodajo vrednostnih papirjev;
- (e) prodajo nepremičnin;
- (f) prodajo podjetja;
- (g) odredbo za začasni odvzem vozniškega dovoljenja.

Če se to nanaša na izvršbo za izterjavo terjatve – brez stroškov –, ki na dan vročitve predloga za izvršbo ne presega 2 000 EUR („izvršba majhne vrednosti“), izvršbe ni mogoče opraviti s prodajo nepremičnine, v kateri ima dolžnik stalno ali začasno prebivališče; to ne vpliva na pravico do ustanovitve zastavne pravice na nepremičnini. Izvršba za izterjavo terjatve za preživnino se ne šteje za izvršbo majhne vrednosti.

Izvršba s prodajo nepremičnine, v kateri ima dolžnik stalno ali začasno prebivališče, se lahko opravi samo z odobritvijo sodišča, če zoper dolžnika poteka več izvršilnih postopkov za izterjavo terjatev, ki skupaj presegajo 2 000 EUR, in če lahko izvršitelj dokaže, da terjatve ni mogoče izterjati kako drugače. Predlog za odobritev prodaje nepremičnine iz prejšnjega stavka lahko vloži izvršitelj, ki je prvi ustanovil zastavno pravico na nepremičnini, s pisnim soglasjem tega izvršitelja pa tudi izvršitelj, katerega zastavna pravica je bila ustanovljena pozneje.

Če je podlaga za izvršbo izvršilni naslov, s katerim je naložena obveznost, ki ni plačilo denarnega zneska, je način izvršbe odvisen od vrste obveznosti. Opravi se lahko z:

- (a) izpraznitvijo;
- (b) zablembo ali uničenjem predmetov na dolžnikove stroške;
- (c) razdelitvijo skupnega predmeta;

(d) izvedbo del in storitev.

Z izvršilnim postopkom se ne smejo odvzeti premoženje ali pravice, ki v skladu z zakonikom o izvršbi ali posebno zakonodajo niso predmet izvršbe, so izvzeti iz izvršbe ali niso dopustni za izvršbo. Izvršba na zastavni pravici se torej lahko opravi samo, če je obligacijski upravičenec zastavni upnik ali če zastavni upnik soglaša z izvršbo. Izvršba se lahko opravi samo v okviru terjatve, navedene v dovoljenju za izvršbo, in stroškov izvršbe; to ne velja, če se izvršba opravi s prodajo premoženja, ki ga ni mogoče razdeliti, ali prodajo nepremičnine, kadar dolжник nima dovolj drugega premoženja, iz katerega bi se lahko terjatev poplačala.

Predmet izvršbe ne morejo biti:

(a) nepremičnina, ki je v lasti države in pod upravo upravitelja v skladu s posebno zakonodajo, razen nepremičnine pod začasno upravo v skladu s posebno zakonodajo;

(b) prihodki v državni proračun, denar na tekočem računu organizacije, ki jo financira država, in terjatve iz pravnih razmerij, ki določajo take prihodke;

(c) vrednostni papirji v lasti države in lastniški delež države v pravnih osebah;

(d) denar, namenjen kritju primanjkljaja v državnem proračunu in nacionalnega dolga;

(e) drugo premoženje države, kot je določeno s posebno zakonodajo.

Drugo državno premoženje in premoženje izvožno-uvozne banke Slovaške republike (*Exportnoimportná banka Slovenskej republiky*) nista predmet izvršbe, če sta bili izključeni iz izvršbe, ker sta nujni za delovanje države ali javno korist ali ker je premoženje izvožno-uvozne banke nujno za njeno delovanje. V takih primerih se lahko predlog za izvetje predmeta iz izvršbe vložijo v 60 dneh po vročitvi obvestila o začetku izvršbe. Izvršilni postopek v zvezi s takim državnim premoženjem se lahko izvede samo v zvezi z državnim premoženjem pod upravo upravitelja državnega premoženja, v okviru dejavnosti katerega je bila ugotovljena upnikova terjatev.

Izvršitev odločbe na podlagi zakonika o civilnem nepravdnem postopku

Sodišče odvzame mladoletnika osebi, pri kateri mladoletnik v skladu z odločbo ne bi smel biti, in poskrbi, da se preda osebi, ki ji je z odločbo dodeljen, osebi, ki ji je z odločbo za določen čas dodeljena pravica do stikov z mladoletnikom, ali osebi, ki ji je dovoljeno sprejeti neupravičeno premeščenega ali zadržanega mladoletnika. Sodnik lahko sodnega uradnika pooblasti, da poskrbi za premestitev mladoletnika. Pri izvrševanju odločbe ima pooblaščen sodni uradnik po zakonu enake pristojnosti kot sodnik.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Ko se začne izvršba, izvršitelj obvesti upnika in dolžnika o uvedbi in poteku postopka, če ga je mogoče določiti (pred izdajo sklepa o izvršbi), ter dolžnika pozove k poravnavi terjatve. Obvestilo o začetku izvršbe vključuje stroške v primeru izpolnitve obveznosti v 15 dneh po vročitvi tega obvestila in stroške po preteku 15 dni od vročitve tega obvestila, če dolžnik obveznosti v tem roku ne izpolni.

Učinki obvestila o začetku izvršbe

Rutinska pravna dejanja

Po vročitvi obvestila o začetku izvršbe se mora dolžnik omejiti na rutinska pravna dejanja v obsegu, v katerem jih je od njega mogoče razumno zahtevati glede na znesek in pomembnost terjatve. Za pravno osebo ali samostojnega podjetnika so rutinska pravna dejanja tista pravna dejanja, ki so bistvena za opravljanje dejavnosti v okviru njegovega dela ali podjetja. Za fizično osebo so rutinska pravna dejanja tista pravna dejanja, ki so bistvena za zagotovitev izpolnitve njenih običajnih potreb, pa tudi potreb oseb, ki jim mora fizična oseba plačevati preživnino.

Za rutinska pravna dejanja se zlasti ne štejejo:

(a) ustanovitev podjetja, zadruga ali drugega pravnega subjekta;

(b) pridobitev ali prenos lastniškega deleža v podjetju, zadrugi ali drugem pravnem subjektu;

(c) prenos ali oddaja v najem nepremičnine ali njena obremenitev s pravico tretje osebe;

(d) izvedba pravnega dejanja brez ustreznega plačila.

Odsvojitve premoženja, ki je predmet izvršbe

Po vročitvi obvestila o začetku izvršbe premoženja, ki je predmet izvršbe, ni mogoče odsvojiti brez predhodnega pisnega soglasja izvršitelja, to pa ni potrebno edino za rutinska pravna dejanja. Odsvojitve premoženja kljub tej prepovedi ne vpliva na veljavnost pravnega dejanja, vendar tako dejanje nima učinka za upnika, njegova terjatev pa se lahko med izvršbo poplača iz tega, kar je bilo izgubljeno, in ne da bi bilo treba pravno dejanje prerekati, če zadeva odsvojitve premoženja v korist oseb, navedenih v členu 42a (3) in (4) civilnega zakonika (*Občiansky zákonník*), ki so vedele za izvršilni postopek ali bi zanj ob vsej potrebni skrbnosti morale vedeti.

Pobot terjatev

Po začetku izvršbe se enostranski pobot dolžnikove terjatve do upnika ne upošteva, razen če je dovoljen z izvršilnim naslovom, na podlagi katerega bi lahko dolžnik opravil izvršbo.

Učinki poravnave terjatve

Po vročitvi obvestila o začetku izvršilnega postopka lahko poravnava terjatve učinkuje samo, če izvršitelj prejme plačilo v dolgovanem znesku. Če se terjatev poplača pred vročitvijo obvestila o začetku izvršilnega postopka, mora upnik izvršitelja brez nepotrebne odlašanja obvestiti o takem plačilu.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Veljavnost takih ukrepov ni časovno omejena.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Prekinitev izvršbe in prenehanje izvršbe na podlagi zakonika o izvršbi

Dolžnik lahko prekine izvršbo, tako da od izvršitelja zahteva ustavitev izvršbe (izvršitelj nato izda obvestilo o ustavitvi izvršbe), zlasti iz naslednjih razlogov na strani dolžnika:

- (a) vložena je bila posebna tožba (*vylučovacia žaloba*) ali pa poteka postopek za ugotovitev lastništva, če se nanaša na premoženje, ki je predmet izvršbe;
- (b) dolžnik, ki je fizična oseba, je vložil predlog za odobritev obročnega plačila, ta predlog pa se obravnava;
- (c) dolžnik, ki je fizična oseba, je vložil predlog za ustavitev izvršbe in izjavil, da se je – ne po svoji krivdi – začasno znašel v položaju, ko bi lahko imela takojšnja izvršba posebno hude posledice zanj ali člane njegove družine;
- (d) v izvršbi za izterjavo preživnine je dolžnik plačal dolgovano preživnino, vključno s stroški upnika in izvršitelja, ter vložil predlog za ustavitev izvršbe in izjavil, da bo prostovoljno nadaljeval redno plačevanje preživnine prek izvršitelja;
- (e) dolžnik, ki je vložil predlog za prenehanje izvršbe, je na poseben račun, ki ga je v ta namen odprl izvršitelj, nakazal varščino v vrednosti terjatve.

Dolžnik lahko zaprosi sodišče za prenehanje izvršbe tudi iz naslednjih razlogov:

- (a) zaradi okoliščin, nastalih po izdaji izvršilnega naslova, je terjatev ugasnila;
- (b) izvršilni naslov je bil preklican;
- (c) na podlagi posebne zakonodaje obstajajo razlogi za to, da sta priznanje ali izvršitev izvršilnega naslova iz druge države nedopustna, razen če bi bilo mogoče naslov uporabiti v zgodnejši fazi postopka;
- (d) izvršitev izvršilnega naslova ovirajo še drugi dejavniki.

Dolžnik lahko pri izvršitelju vloži predlog z odločilnim učinkom zgolj v 15 dneh po vročitvi obvestila o začetku izvršbe. V pozneje vloženi predlogi za prekinitev izvršbe (ki nimajo odločilnega učinka) se lahko sklicuje samo na dejavnike, ki so nastali po izteku navedenega obdobja. V nadaljnjih predlogih za prekinitev izvršbe se lahko sklicuje samo na dejavnike, ki so nastali po vložitvi prejšnjega predloga za prekinitev izvršbe. Omejitvi, opredeljeni v prvih dveh stavkih, se ne uporabljata, če obstajajo tudi dejavniki, zaradi katerih dolžnik predloga brez svoje krivde ni mogel vložiti prej. Če upnik soglaša s prenehanjem izvršbe, izvršitelj izda obvestilo o prenehanju izvršbe, ki se vroči strankam v postopku in sodišču; sicer upnikov izvršitelj v petih delovnih dneh po izteku roka za odgovor vloži predlog za prenehanje izvršbe skupaj z izvršiteljevo izjavo in morebitno izjavo upnika pri sodišču, ki bo odločilo o predlogu.

Načeloma ni mogoče vložiti „pritožb“ zoper poznejše odločitve izvršitelja in sodišča v izvršilnem postopku; veljajo le zakonite izjeme v skladu z zakonikom o izvršbi.

Izvršitev odločbe na podlagi zakonika o civilnem nepravdnem postopku

Dopustna je pritožba zoper odredbo za izvršitev odločbe in zoper odredbo o zavrnitvi predloga za izvršitev odločbe. Pritožbo zoper odredbo za izvršitev odločbe je mogoče vložiti samo, če izvršilni naslov ni izvršljiv ali če je zaradi okoliščin, nastalih po izdaji izvršilnega naslova, obveznost prenehala. Pritožba zoper odredbo za izvršitev odločbe ni ovira za to, da sodišče prve stopnje izvrši odločbo.

Sodišče lahko odloži izvršitev odločbe po uradni dolžnosti, če je z njo resno ogroženo mladoletnikovo življenje, zdravje ali razvoj. Sodišče lahko na predlog odloži izvršitev odločbe iz druge države, če se v državi, kjer je bila izdana, odločba izpodbija, dokler ni odločeno o pritožbi. Sodišče tudi odloži izvršitev odločbe, če se to zahteva s posebno zakonodajo.

Sodišče tudi konča postopek za izvršitev odločbe po uradni dolžnosti, če:

- (a) izvršilni naslov še ni postal izvršljiv;
- (b) je bil izvršilni naslov preklican, potem ko je bila odrejena izvršitev odločbe; če je bil izvršilni naslov spremenjen, lahko sodišče nadaljuje izvrševanje odločbe v skladu s spremenjenim izvršilnim naslovom;
- (c) je sodišče izvršitev odločbe razglasilo za nedopustno, ker obstaja še drug razlog za to, da odločbe ni mogoče izvršiti;
- (d) je zaradi okoliščin, nastalih po izdaji izvršilnega naslova, obveznost prenehala;
- (e) je bila obveznost izpolnjena;
- (f) je bila odločba izvršena.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Glej točki 4 in 5. Izvršitelj odloči o načinu izvršbe, ki je primeren glede na izvrševano obveznost, in kadar vrednost dolžnikovega zarubljenega premoženja ustreza vrednosti obveznosti. Izvršba se lahko opravi samo v okviru terjatve, navedene v dovoljenju za izvršbo, in stroškov izvršbe; to ne velja, če se izvršba opravi s prodajo premičnega premoženja, ki ga ni mogoče razdeliti, ali prodajo nepremičnine, kadar dolžnik nima dovolj drugega premoženja, iz katerega bi se lahko terjatev poplačala.

Sodišče mora predlog za izvršbo zavrniti tudi, če:

- (a) se s predlogom ali izvršilnim naslovom krši zakonik o izvršbi;
- (b) obstajajo razlogi za prenehanje izvršbe;
- (c) bodisi upnik bodisi dolžnik ni pravni naslednik osebe, navedene v izvršilnem naslovu;
- (d) je izvršba predlagana na podlagi izvršilnega naslova, izdanega v postopku, v katerem je obstajala terjatev iz menice ali zadolžnice in se je izkazalo, da je terjatev nastala v povezavi s potrošniško pogodbo, pri čemer se niso upoštevali nesprejemljivi pogodbeni pogoji, ali omejitev ali nedopustnost uporabe menice ali zadolžnice, ali dejstvo, da so se s pogodbo kršila sprejeta moralna načela, in to vpliva na terjatev;
- (e) je bil izvršilni naslov izdan v postopku, v katerem ni bilo mogoče izpodbijati ali preizkusiti nesprejemljivih pogodbenih pogojev, obstoj nesprejemljivega pogoja pa vpliva na terjatev, ki se izvršuje in ki je nastala v povezavi s potrošniško pogodbo;
- (f) je treba izvršbo opraviti na podlagi arbitražne odločbe, izdane v potrošniškem sporu, in:
 1. s potrošniškim arbitražnim sporazumom niso izpolnjeni pogoji, določeni v posebni zakonodaji;
 2. arbitražne odločbe v potrošniškem sporu ni izdal arbiter, ki je bil v času arbitražnega postopka vpisan na seznamu arbitrov z dovoljenjem za odločanje v potrošniških sporih;
 3. arbitražne odločbe v potrošniškem sporu ni izdalo uveljavljeno arbitražno sodišče, ki je bilo v času arbitražnega postopka pristojno za odločanje v potrošniških sporih;
 4. z arbitražno odločbo niso izpolnjene podrobnosti, določene s posebno zakonodajo, ali pa odločba ni izvršljiva;
- (g) predlog vključuje terjatev za periodične dodatne stroške in je bil vložen več kot tri leta po tem, ko je izvršilni naslov postal izvršljiv, in ne da bi se od dolžnika v zadnjih treh mesecih pred vložitvijo predloga za izvršbo zahtevalo plačilo dolga ali ne da bi bil z dolžnikom v treh letih po tem, ko je izvršilni naslov postal izvršljiv, sklenjen sporazum o postopnem plačilu terjatev, priznanih z izvršilnim naslovom;

(h) se izvršba predlaga na podlagi izvršilnega naslova, ki je notarska listina, ki ne izpolnjuje zakonskih zahtev, ali pa se z obveznostjo, ki jo vsebuje, kršijo pravo ali sprejeta moralna načela.

Sodišče lahko med izvršbo izvršitelja zaprosi za pojasnila ali poročila o napredku v posamezni izvršilni zadevi, ki mu je dodeljena, izvršitelj pa mu jih mora zagotoviti v navedenem roku. Sodišče lahko izvršitelja zamenja po uradni dolžnosti, če ta večkrat ali resno krši obveznost, določeno v zakoniku o izvršbi ali odločbi sodišča. Preden sodišče odloči o zamenjavi izvršitelja, upošteva izjave strank v postopku in izjave izvršitelja.

Kadar se izvršba opravi z rubežem dohodkov, se od dolžnikove mesečne plače ali drugega dohodka ne sme odtegniti osnovni znesek; vlada opredeli metode za izračun tega osnovnega zneska v uredbi. Če to zadeva preživnino za mladoletnega otroka, znaša osnovni znesek, ki ga ni dovoljeno odtegniti od dolžnikove mesečne plače, 70 % osnovnega zneska, opredeljenega v prvem stavku. Če to zadeva osebo, ki dela v tujini in katere plača se v ta namen izračuna z uporabo plačnega količnika ali podobne metode, je metoda za izračun osnovnega zneska opredeljena enako in v enakem razmerju kot ta plača.

Sredstva na bančnem računu do višine 165 EUR in sredstva, ki jih dolžnik izrecno nameni izplačilu plač svojim zaposlenim, niso predmet izvršbe z odreditvijo plačila z bančnega računa. Če ima dolžnik več računov, niso predmet izvršbe sredstva do višine 165 EUR na samo enem bančnem računu.

Med predmeti, ki so v lasti dolžnika, izvršba ne more veljati za predmete, ki jih dolžnik potrebuje za izpolnjevanje svojih materialnih potreb in potreb svoje družine ali za svoje delo ali podjetje, ter predmete, katerih prodaja bi bila v nasprotju s sprejetimi moralnimi načeli.

Iz izvršilnega postopka so izvzeti:

- (a) običajna oblačila, spodnje perilo in obutev;
- (b) osnovna gospodinjska oprema, zlasti postelje dolžnika in članov njegove družine, miza, stoli glede na število družinskih članov, hladilnik, štedilnik, kuhalna plošča, grelnik, gorivo, pralni stroj, odeje in posteljnina, standardni kuhinjski pripomočki, radio;
- (c) domače živali, razen tistih, ki se uporabljajo za podjetje;
- (d) predmeti, ki pripadajo dolžniku in jih ta uporablja za svoje delo ali podjetje, do zneska 331,94 EUR;
- (e) medicinski pripomočki in drugi predmeti, ki jih dolžnik potrebuje zaradi bolezni ali invalidnosti;
- (f) predmeti, za katere so bili s posebno zakonodajo določeni prejemki za materialne potrebe in prejemki iz nadomestil; finančni prispevki, določeni na podlagi posebne zakonodaje kot nadomestilo za težko invalidnost, in finančni ukrepi za varstvo otrok, določeni na podlagi posebne zakonodaje;
- (g) motorno vozilo, ki ga dolžnik, ki je fizična oseba, potrebuje za zasebni prevoz ter za potrebe fizične osebe s težko invalidnostjo in potrebe svoje družine ali članov svojega gospodinjstva;
- (h) zaročni in poročni prstani;
- (i) gotovina do višine 165 EUR;
- (j) učbeniki in igrače.

Iz izvršilnega postopka so izvzeti tudi predmeti, ki spadajo med obdelovalna zemljišča samostojnega podjetnika, če bi njihova izguba ogrozila obdelovanje kmetijskih zemljišč ali neprekinjeno delovanje obrata in živinorejo v skladu s posebno zakonodajo, in plemenske živali, tj. krave molznice, telice, rejni biki, rejne svinje, rejni merjasci, ovce in rejni ovni.

Iz izvršilnega postopka so izvzeta sredstva, ki jih varčevalec hrani v pokojninskem skladu, in sredstva, ki jih udeleženec hrani v dopolnilnem pokojninskem skladu, v višini zneska delodajalčevih prispevkov, vplačanih za tega udeleženca, in prihodkov iz njihovih naložb.

Uporablja se od **1. aprila 2017**.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Švedska

KAZALO

- 1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?
- 2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?
- 3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?
 - 3.1 Postopek
 - 3.2 Glavni pogoji
- 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
- 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
- 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Izvršilne zadeve na podlagi zakonika o izvršbi (*utsökningsbalken*)

Izvršilni organ z izvršbo prisilno uveljavi obveznost, ki jo je določilo sodišče ali drug organ. Izvršba se običajno nanaša na obveznost plačila denarja ali izselitve iz doma. Druga vrsta izvršbe se nanaša na zaseg ali drug ukrep zavarovanja.

Izvršba, ki se nanaša na plačilno obveznost, se opravi z rubežem, ki omogoča zaseg dolžnikovega premoženja. Če izpolnitev obveznosti pomeni, da se mora oseba izseliti, na primer iz doma, se izvršba opravi z deložacijo. Sicer se izvršba običajno opravi tako, da izvršilni organ osebi, zoper katero je bila predlagana izvršba, odredi, naj nekaj stori ali upošteva sodno prepoved ali drugo odločbo. Izvršilni organ lahko naloži globo.

Izvršilne zadeve na podlagi zakonika o otrocih in starših (*föräldrabalken*)

Izvršba na podlagi zakonika o otrocih in starših se nanaša na ukrepe, s katerimi se v praksi izvede nekaj, kar izhaja iz odločbe ali sporazuma v zvezi z varstvom in vzgojo otroka, njegovim stalnim prebivališčem, stiki z otrokom ali njegovo izročitvijo. Sodišče, ki odloča o izvršbi, lahko naloži globo ali odredi, naj izterjavo izvede policija. Enaka pravila v zvezi z izvršbo veljajo pri izvrševanju tujih odločb v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2201/2003 (Uredba Bruselj II), če izvršba zadeva otrokovo osebnost. Če pa izvršba zadeva otrokovo premoženje ali pravne stroške, se uporablja zakonik o izvršbi.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Izvršbe opravlja švedska izvršilna služba (*Kronofogdemyndigheten*). Ta tako odloči na primer o rubežu. Splošno pravno odgovornost za ukrep nosi višji izvršitelj, medtem ko dejansko izvršbo običajno opravijo drugi uradniki (izvršilni upravitelji).

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

Izvršilne zadeve na podlagi zakonika o izvršbi

Za izvedbo izvršbe mora obstajati sodna odločba ali drug izvršilni naslov.

Podlaga za izvršbo so lahko naslednji izvršilni naslovi:

- sodna odločba, rzsodba ali sklep sodišča,
- poravnava, ki jo je potrdilo sodišče, ali sporazum o mediaciji, ki ga je za izvršljivega razglasilo sodišče,
- odobren kaznovadni nalog, odobrena sodna odredba za plačilo ali odobren nalog za plačilo globe zaradi kršitve predpisov,
- arbitražna odločba,
- pisna izjava, podana v navzočnosti dveh prič, o plačevanju preživnine na podlagi zakonika o zakonski zvezi (*äktenskapsbalke n*) ter zakonika o otrocih in starših (*föräldrabalken*),
- odločba upravnega organa, ki jo je treba izvršiti v skladu s posebno določbo,
- listina, ki je izvršljiva v skladu s posebno določbo,
- rzsodba ali odločba izvršilne službe, ki se nanaša na plačilni nalog ali nalog za pomoč pri izvrševanju, in evropski plačilni nalogi, ki jih je za izvršljive razglasila izvršilna služba.

Ko je izvršilni naslov izdan, za začetek izvršbe ni potrebna nobena druga odločba sodišča ali drugega organa.

Pomemben del dejavnosti izvršilne službe obsega pridobivanje podatkov o dolžnikovem premoženju. Dolžnik mora zagotoviti podrobnosti o svojem premoženju in v pisnem seznamu ali na zaslišanju potrditi točnost predloženih podatkov, sicer se mu naložijo kazenske sankcije. Organ lahko dolžniku tudi odredi, naj predloži take podatke, sicer se kaznuje z globo. Globo na zahtevo izvršilne službe določi okrožno sodišče.

Predlog za izvršbo se lahko vložijo ustno ali pisno. Pri ustnem predlogu se mora predlagatelj (oseba, ki predlaga izvršbo) zgledati pri izvršilni službi. Pisni predlog mora podpisati predlagatelj ali njegov zastopnik.

Stroški države v izvršilnih zadevah (upravni stroški) se krijejo s taksami (izvršilne takse). Če je to mogoče, se upravni stroški običajno zaračunajo tožencu v zadevi (predlagateljeva nasprotna stranka), ko se opravi izvršba. Vendar je na splošno za stroške državi odgovoren predlagatelj. Izjeme od pravila o odgovornosti predlagatelja lahko na primer veljajo za večino zahtevkov za plačilo preživnine.

Splošno pravilo je, da se za vsak izvršilni naslov, za katerega se predlaga izvršba, zaračuna osnovna taksa. V izvršilni zadevi, ki se nanaša na terjatev v okviru zasebnega prava, je osnovna taksa 600 SEK.

Druge takse, ki se lahko zaračunajo, so taksa za pripravo, taksa za prodajo in posebne takse.

Izvršilne zadeve na podlagi zakonika o otrocih in starših

Izvršba lahko temelji na odločbi rednega sodišča v zvezi z varstvom in vzgojo otroka, njegovim stalnim prebivališčem, stiki z otrokom ali njegovo izročitvijo. Temelji lahko tudi na sporazumu med staršema o varstvu in vzgoji, stalnem prebivališču ali stikih, če ga je potrdil odbor za socialno varstvo. Na Švedskem se lahko izvršijo tudi tuje odločbe, na primer odločba, ki je izvršljiva v skladu z Uredbo Bruselj II.

O izvršbi odločajo okrožna sodišča. Predlog za izvršbo se običajno vložijo pri okrožnem sodišču v kraju, kjer prebiva otrok. Če otrok nima stalnega prebivališča na Švedskem, je treba predlog vložiti pri okrožnem sodišču v Stockholmu (*Stockholms tingsrätt*).

Predlog lahko vložijo na primer starši, h kateremu naj bi se otrok preselil ali s katerim naj bi imel stike.

Sodišče lahko pri obravnavanju zadeve izda posebno navodilo osebi iz socialne službe, naj poskuša osebo, ki skrbi za otroka, prepričati, da bo prostovoljno storila, kar je določeno v odločbi ali sporazumu. Če je zadeva nujna, lahko sodišče ali policijski organ odloči, da je treba za otroka poskrbeti takoj. Sodišče lahko za izvedbo izvršbe naloži globo ali odredi, naj izterjavo izvede policija.

Za vložitev predloga za izvršbo na podlagi zakonika o otrocih in starših se taksa ne plača, lahko pa se od katere koli stranke zahteva plačilo stroškov nasprotne stranke v postopku. Od stranke, zaradi katere so pri izterjavi ali skrbi za otroka nastali stroški, se lahko zahteva plačilo teh stroškov državi.

3.2 Glavni pogoji

Izvršilne zadeve na podlagi zakonika o izvršbi

V nekaterih primerih je izvršba lahko ovirana. To se na primer zgodi, če je izvršilni naslov tako nejasen, da ne more biti podlaga za izvršbo.

Drug tak primer je, kadar oseba, od katere se s sodno odločbo zahteva, naj nekaj stori, izpolni obveznost, naloženo s sodno odločbo, na primer plača določen znesek.

Še en tak primer je, kadar ima oseba, od katere se nekaj zahteva, nasprotno terjatev do predlagatelja, to pomeni, da vloži ugovor pobota. Pobota ovira izvršbo, če izvršilna služba ugotovi, da je bila nasprotna terjatev vložena z veljavnim izvršilnim naslovom ali da temelji na pisnem potrdilu o terjatvi.

Če dolжник trdi, da še neka druga zadeva med strankama ovira izvršbo, tega ugovora pa ni mogoče takoj zavrniti, izvršbe prav tako ni mogoče opraviti. Tak primer so lahko ugovori zoper zastaralni rok.

Če sodišče izvršilni naslov razveljavi, je treba izvršbo takoj ustaviti.

V nekaterih primerih lahko sodišče tudi odredi, da je treba začeti izvršilni postopek končati (tako imenovana prepoved izvršilnega postopka).

Izvršilne zadeve na podlagi zakonika o otrocih in starših

Domneva se, da je to, kar je določeno v odločbi ali sporazumu, v otrokovo korist. Sodišče odločbe ali sporazuma ne more znova proučiti v okviru preizkusa predloga za izvršbo, zato je glavna alternativa zagotovitev prostovoljne izvršitve. Če je potreben prisilni ukrep, je najverjetnejša možnost naložitev globe. Fizični prevzem se lahko uporabi samo kot skrajna možnost.

Izvršba je včasih lahko ovirana, na primer če je otrok bolan.

Če je otrok že dopolnil določeno starost in dosegel tako stopnjo zrelosti, da je njegove želje treba upoštevati, se izvršba ne sme opraviti proti njegovi volji, razen če sodišče ugotovi, da je to v otrokovo korist. Sodišče mora izvršbo zavrniti tudi, če je jasno, da bi bila v nasprotju z otrokovo koristjo.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Izvršilne zadeve na podlagi zakonika o izvršbi

Za rubež premoženja morajo biti izpolnjeni nekateri pogoji. Premoženje mora:

- pripadati dolžniku;
- biti prenosljivo;
- imeti denarno vrednost.

Zarubi se lahko katera koli vrsta premoženja. Pravila o pravni dobroti življenjskega minimuma se običajno uporabljajo samo za fizične osebe. Zarubi se lahko nepremično in premično premoženje.

Premično premoženje ne pomeni samo osebne lastnine (npr. vozil, plovil in drugih predmetov), ampak tudi različne vrste premoženja (npr. dobroimetja) in pravic (npr. pravica do uporabe ali deleži v zapuščini).

Zarubijo se lahko tudi osebni dohodki, pokojnine itd.

Vsega premoženja ni mogoče zarubiti. To velja za pravno dobroto življenjskega minimuma. Pravila o pravni dobroti življenjskega minimuma se običajno uporabljajo samo za fizične osebe. Pravna dobrota življenjskega minimuma se na primer nanaša na:

- oblačila in druge predmete razumne vrednosti za dolžnikovo osebno uporabo;
- pohištvo, gospodinjske aparate in drugo opremo, ki je nujna za vodenje in vzdrževanje doma;
- orodje in drugo opremo, ki je potrebna za dolžnikovo preživljanje ali poklicno usposabljanje;
- osebno lastnino, kot so medalje in športni pokali, ki ima za dolžnika tako veliko osebno vrednost, da bi jo bilo nerazumno zarubiti.

Premoženje je lahko pred rubežem zaščiteno tudi s posebnimi predpisi. Tako je lahko na primer pri nadomestilu.

Osebni dohodki se lahko zarubijo samo v delu, ki presega znesek, ki ga dolжник potrebuje za preživljanje sebe in svoje družine.

Pri tem imajo nekatere terjatve prednost pred drugimi. Terjatve za plačilo preživnine imajo prednost pred drugimi terjatvami.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Izvršilne zadeve na podlagi zakonika o izvršbi

Ko se premoženje zarubi, dolžnik nad njim nima več enakega nadzora kot prej. S premoženjem ne sme razpolagati v škodo predlagatelja izvršbe, tako da ga prenese ali kako drugače ravna z njim, razen če izvršilni organ po posvetovanju s predlagateljem izvršbe to dovoli iz posebnih razlogov.

Kdor nezakonito razpolaga z zarubljenim premoženjem, se mu lahko naložijo kazenske sankcije.

S sklepom o rubežu se dodelijo prednostne pravice na premoženju.

V izvršilni zadevi mora tretja oseba navesti, ali ima dolžnik do nje terjatve ali druge zadeve, ki so lahko pomembne za presojo o tem, kolikšno je dolžnikovo zarubljivo premoženje. Dolžnost razkritja velja tudi za tretje osebe, ki imajo v posesti dolžnikovo premoženje, na primer na podlagi zastave ali hrambe. Banka mora na primer zagotoviti podrobnosti o dolžnikovih bančnih računih, sefih ali drugem premoženju, ki je shranjeno v banki. Dolžnost razkritja velja tudi za dolžnikove sorodnike in prijatelje.

Podatki se lahko od tretjih oseb zahtevajo ustno ali pisno, po potrebi pa se lahko tretje osebe pozovejo na zaslišanje. K temu jih je mogoče prisiliti pod grožnjo globe ali zaporne kazni.

Izvršilni organ lahko zarubljeno premoženje nemudoma prisilno proda. Prisilne prodaje se običajno izvedejo z javnimi dražbami, lahko pa se uredijo tudi zasebno.

Denarne zneske, prejete v izvršilnih zadevah, je treba prijaviti in predlagatelju izvršbe čim prej izplačati.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Izvršilne zadeve na podlagi zakonika o izvršbi

Časovne omejitve veljavnosti sklepa o rubežu ni. Ne glede na to se z zakonodajo predvideva, da bo zarubljeno premoženje nemudoma prodano; glej odgovor 3.2.

Če je mogoče, je treba deložacijo izvesti v štirih tednih po tem, ko izvršilni organ prejme potrebno dokumentacijo.

Izvršilne zadeve na podlagi zakonika o otrocih in starših

Sklep o izvršbi začne veljati takoj, razen če ni določeno drugače. Uporablja se, dokler se ne določi drugače. V nalogu za plačilo globe je običajno navedeno, da je treba ukrep sprejeti v določenem času, na primer otroka je treba izročiti predlagatelju izvršbe. V sklepu o izvršbi v zvezi s stiki je običajno navedeno, kdaj so dovoljeni stiki, in običajno velja za nekaj mesecev vnaprej.

Odločitev v izvršilni zadevi ne preprečuje obravnave novega predloga.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Izvršilne zadeve na podlagi zakonika o izvršbi

Zoper odločitve izvršilnega organa se praviloma lahko vloži pritožba. Pritožbo, naslovljeno na okrožno sodišče, je treba predložiti izvršilnemu organu.

Pritožbo zoper odločitev izvršilnega organa lahko vloži oseba, na katero ima ta odločba negativni učinek. Za vložitev pritožb zoper sklepe o rubežu osebnih dohodkov ni posebnega roka. Pritožbe zoper sklepe o rubežu drugega premoženja je treba vložiti v treh tednih od vročitve sklepa. Tretje osebe se lahko zoper tak rubež pritožijo kadar koli.

Okrožno sodišče lahko odloči, da se do nadaljnjega ne sme sprejeti noben izvršilni ukrep (tako imenovana prepoved sprejemanja izvršilnih ukrepov) ali da je treba že sprejeti ukrep razveljaviti, če ugotovi posebne razloge za to.

Izvršilne zadeve na podlagi zakonika o otrocih in starših

Zoper sklep okrožnega sodišča o izvršbi se je mogoče pritožiti pri pritožbenem sodišču. Pritožbe je treba vložiti pisno in jih predložiti okrožnemu sodišču. Rok za pritožbe je tri tedne.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Zakonik o izvršbi vsebuje določbe o omejitvi izvršbe, na primer za zaščito dolžnika. Dolžnik lahko v omejenem obsegu prepreči izvršbo z vložitvijo ugovora, na primer zaradi zastaranja. Najpogostejši primeri omejitev izvršbe so, da so določeno premoženje in določeni predmeti izvzeti iz rubeža zaradi upoštevanja dolžnikovih potreb. Iz rubeža materialnega premoženja je tako lahko izvzet tako imenovani „beneficium“ (premoženje, ki ga ni mogoče zarubiti), na primer stanovanje, ki je dolžnikovo stalno prebivališče, in denar, ki ga dolžnik potrebuje za svoje neposredno preživljanje. Iz rubeža osebnih dohodkov je izvzet „rezervni znesek“ za kritje običajnih življenjskih stroškov in dolžnikovih stanovanjskih stroškov.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 15/12/2017